

alğan sezgintüredi

katilin

uşağı

roman + polisiye

versus

Katilin Uşadı

Algan Sezgintüredi

Versus Kitap (114)
Kapak Tasarımı
Bülent Arslan
VERSUS KİTAP Mart 2010
© Her hakkı mahfuzdur.
Albay Faik Sözdener Sk.
Benson İş Merkezi No:21/2
Kadıköy / İstanbul 34710
Tel: 0 216 418 27 02 (pbx) Faks: 0 216 414 34 42
www.versuskitap.com
versuskitap@versuskitap.com

Algan Sezgintüredi

1968 Erzurum doğumlu, Saint Benoit ve Mimar Sinan Üniversitesi Grafik Bölümü mezunu yazar ve çevirmen.

1995'ten beri İzmir'de yaşıyor. Yayınlanan romanları: Katilin Şeyi (2006) ve Katilin Meselesi (2007). Bazı çevirileri:

Yabanda Gezinti - Nelson Algren, Altın kollu Adam - Nelson Algren, Çıplak Şölen - William S. Burroughs, En Sevilen Oyun - Leonard Cohen, Görkemli Kaybedenler - Leonard Cohen, Felsefenin Öldüğü Gün - Casey Maddox, Aşırı Gürültülü ve İnanılmaz Yakın - Jonathan Safran Foer, Her Şey Aydınlandı - Jonathan Safran Foer, Biz - Yevgeni Zamyatin, Genç Âdem - Alexandre Trocchi

*Yıldıray Şahinler, Nalân Saygı, Ece Erman,
Haluk İmeryüz, Adnan Bostancıoğlu, Baha Serter,
Ertan Murat Erişik, Özgür Aslan, Dr. Cem Akdeniz,
Dr. Murat Pençe, Halime Can Yorulmaz, Dr. Berrin ve
Dr. Yahya Demirdelen'e ve her daim elzem desteklerini
esirgemeyen A. Ömer Türkeş, Sevin Okyay ve
Av. Tuğrul Gülenç'e, cesaret veren tüm dostlarıma,
yazdıklarımı okuma inceliği gösteren tüm okurlara ve
herkesten ve her şeyden önce ve herkesten ve her şeyden
sonra ve herkesle ve her şeyle birlikte
Sibel ve Bulut Gür Sezgintüredi'ye...*

Kocamanlar, Hoşlar, Boşlar

Kurşun yağmurunun başlamasıyla Tefo'yu yere itip üzerine atladım. Otomatik silahların takırtıları, dehşetle aniden yüzleşivermenin şaşkınlığına karışan korkuyla yüklü canhıraş feryatlara katılır, her yan kana boyanırken dişlerimi sıkıp bedenimi can dostuma siper ettim... diye gidebilseydim keşke ama tanıyan tanıyor işte; o yüzden insan elinden çıkma sağanak başladığı anda Tefo'mun üzerine kapaklanmamda arkadaşına canımı hiç düşünmeden feda edebileceğim iddiası veya kedileri kiskandıracak çevikliğim ya da destansı içgüdülerim başrolü oynadı diyemiyorum.

Kendimi yazmak, dahası, yazarken vicdana kulak verip yalancı bahara kanan beyaz çiçekler misali açılmak, onca palavranın arasına 'otobiyografik öğeler' serpiştirmek, smokinle gidilmesi şart bir toplantıya kot pantolonla falan değil, doğrudan çırılçıplak dalıvermek gibi bir şeymiş meğer. Diyeceğim, şimdi burada tutup beni tanıyanların hemen uyanacağı bir yalan atsam, mesela çakal geçinmeye pek meraklı emektar kapıcımız Nuri ağabey evden çıkarken karşıma dikilir, 'Oğğ, Vedatçıgım, şu sayfada beyle beyle demişsin emme işin aslı...' diye başlar, adım gibi biliyorum. Yaptı çünkü. Romanın özü tartışmasına girmeyi göze alıp zaten şu veya bu sebeple yüzde elli yalan yazdığımı söylemenin ağırlığı ve karşılığında alınacak bakışlar ayrı, matbu malzemeye ilkokuldan sonra gazeteler ve bilumum şans oyunu dışında neredeyse hiç ilişki kurmamış birisine tanışlık sayesinde ve sırf benimki bile olsa sonuçta kitap okutmanın övüncünü ağız tadıyla yaşatmıyor bu durum, ona yanıyorum. Nuri ağabey kalkıp bunu yapabiliyorsa, hiç olmadık bir şey sallamaya kalktığımda ana-babadan tut, onca yakının neler düşünebileceğini, diyebileceğini ve dediğini varın, düşünün. Tefo'yu zaten saymıyorum.

Neyse, derdim bana sonuçta; efendim, belirttiğim üzere, ateşin başlamasıyla Tefo'nun üzerine kapaklanmış ve yağın melanete gövdemi siper etmişim. Sonrasında kısa süreliğine çevreden övgü alıp yan cebe atmadım değil, belirtmeden geçmeyeyim. Yani, aslında atmadığım ya da daha atamadan üzerime biniveren fedakâr kahraman yalanına ses çıkarmadan ortaklık ettim. Ama kim etmezdi? Hele, kırkına dayadığı merdivende debelenen oğluna bakmak cezasını sabırla çeken cefakâr annemin 'kahraman evladım'ları ve onca yıldan sonra nihayet ufaktan baltaya saplık alametleri göstermemle homurdanmalarını bir nebze azaltmış babamın gözünde olumlu bir şeyler yapmışlığın getirdiği mutluluğun yanına beni eşinin başını belaya sokup duran haytanın teki gören Ayla'nın minnettarlığını katarsam, o-ho, diyordum, daha ne yalanlar sallayabilirdim.

Hoş, yukarıda altını çizdiğim gibi, kısa sürdü. Taş çatlasa birkaç gün. Ayrıca, sonunda önemsedığım herkese işin doğrusunu, yani kurşun yağmurunun başlamasıyla vurulan ve süzme bal misali her yanımdan, belki sırf günün birinde roman yazabileyim diye akan inanılması güç şansım sayesinde tam o sırada arkamdan geçtiği için maalesef (ve utanarak, çok şükür) bana kalkan görevi üstlenen garson kardeş Turgay Kıray'ın sırtıma şiddetle çarpması yüzünden Tefo'nun üzerine devrildiğimi anlattım.

Tefo'yla Nilgün dışında herkese. Tefo'ya hemen söylemişim. Özel dedektif sekreterleri camiasının, en azından tanıdığım kadarıyla en anaç ve annemin ev sınırları dışındaki temsilcisi gibi davranmaya meraklı bireyi Nilgün'se muhtemelen içgüdüleriyle işin aslını tahmin etmişti.

Sadık okura zulüm, tanıyana eziyet, farkındayım ama gevezeliğe iyice dalmadan önce müstakbel Vedat hayranlarına ve Tefo kim, bu herif ne diyor, e ama biz

polisiye diye almıştık bu kitabı türünde sabırsızlananlara üç satır laf etmem gerek.

Efendim, adım Vedat Kurdel. Bu satırları çocukluğumdaki toprak, taze çimen ve çiçek kokulu, kuş cıvıltılı, kutlanası muadillerine pek benzemeyen 2017 baharında, kırk yedinci yaşımı henüz geçmişken yazmaya başladım. İlk onu faal, kalanı yarım yamalak, toplam on iki yıldır özel dedektiflik mesleğini icra ediyorum. İki yıl önce durduk yerde maymunluğum tuttu, başımdan geçen, türlü nedenle zamanında basına yansımamış veya pek yarım yamalak yansımış, anlatılmasının artık kimseye zarar vermeyeceğini düşündüğüm ve kimseye değilse bile bana ilginç gelen davaları yazmaya karar verdim. Maymunluğum tuttu dememin nedeniyse yazarlığa kalkışmak için görünürde bir nedenimin bulunmaması. Yani, bilmem kaç yaşımdan beri bu işe özendiğim veya arada yazdığım yoktu, onu diyorum.

İçten geçeni öyle ya da böyle zaten anlattığım ve anlatacağım için meraklısına çok kaba bir dış görünüş tarifi versem yeter herhalde: Yanlardan birazını aklatıp bir o kadarını tepeden döktüğüm saçım ve hafifi azıcık geçmiş göbeğimle iri yarı sayılabilecek, hak edene ön kaydıyla ve en ayıp tabiriyle koydu mu oturtan, hak-mak gözetmeden koyduklarında oturan, kendi çapında ve genel anlamda iyi biriyimdir. Tanımayanlara dışarıdan ana kuzusu gibi görünürüm. Çünkü bu yaşımda hâlâ, gününün önemli kısmını televizyon karşısında ve çizgi film izlediği zamanlar dışında homurdanıp durarak geçiren öğretmen emeklisi bir baba ile ne annelikten ne ev hanımlığından emekliye ayrılabilen cefakâr bir anneden mürekkep ebeveynimle beraber oturuyorum. Bu durum ve bekârlığım için, kayın aileyle yaşamaya gönüllü veya onlarla yaşamayı becerebileceğine gözümün kestiği bir hanımı henüz bulamadım gibisinden bir şey uyduracak değilim: Bu yaşa dek evlenmememin tek nedeni, evlilik veya bağlanmaktan

korkmak gibi modern çağların uyduruk dertlerinden veya arının kralıyım, çiçekten çiçeğe konmalıyım türü klasiklerden biri değil, tümüyle denk gelmemesidir.

İki satır da ortağım, ciğerim ve say sayabildiğin kadarım Tefo için yazayım: Mübalağasız, tanıdığım diyeyim çünkü tanımadığım bir sürüsü var, haksızlık etmeyeyim, en zeki adamdır bu. Kara kuru, ufak tefek ve gri hücrelerle dolu bol kıvrımlı malum mekânda tilki gezdirme işinde mahir kardeşim Tefo, on yaşımdan itibaren beraber büyüdüğüm, hemen her haltımı beraber yaptığım ve ömrüm yettiğince beraber yapmak istediğim şahıstır. Kardeşten öte seviyede arkadaşımdır ve evet, can feda etmek söz konusuysa, hiç düşünmeden veya insanlık hali hesabı, pek düşünmeden diyeyim, kendimi önüne atacağım az sayıda insanın başında gelir. Diyeceğim, tamam, demin anlattığım üzere, ilk silah sesiyle üzerine devrilmem tamamen şansaydı ama birinin o silahı doğrulttuğunu görsem, fazla düşünmeden önüne atardım kendimi. Büyük olasılıkla.

On yaşından beri aynı kaba etmecesine ayrılmadığım Tefo'm, hayvani zekâsına karşın lisenin biri bitirdikten sonra okulu bırakmış, askerliğinin ardından epey süre, yani özel dedektifliğe başlayana kadar eniştesinin Kapalıçarşı'daki kuyumcu dükkânında çalışmıştır. Evlidir. Eşi Ayla'yı, arada hırlaşmakla birlikte, severim. Bugün sekizini süren ve bana, doğrusunu artık öğrenmesine rağmen hâlâ 'Fedakamca' diyen kızı Lale ise başımın tacıdır.

Tefo'mun ailesi, otuz altı yıllık üst kat komşumuzdur. Babam denli yakın gördüğüm babası Nezih amca emekli başkomiserdir ve ilgili camialarda iyi tanınır. Ayrıca, Nezih Dağdelen ve Ort. Özel Araştırma Ltd. Şti.'nin kurucusu, ilk birkaç aydan sonra kâğıt üzerinde patronu ve Allah eksik etmesin, sürekli hamimizdir.

Vesaire.

Diğer kişisel ayrıntıların bir kısmı nasılsa ileride çıkar diyor, e, peki, peki, anladık ama neymiş bu kurşun yağmuru kısmına geçiyor ve şöyle başlıyorum:

2009 Nisanı'nın, sabahtan bildiğimiz yağmurla başlayıp öğleye doğru güneşin çıkmasıyla harikalaşmış ikinci cumartesi günü saat beşi çeyrek geçe, meydana gelişinden sonra geçen onca milyar yılda, heyula dinazorlar veya buzul çağları ya da ne bileyim, yarılan toprak, yağın göktaşları, yerlerinden oynayan kıtalar, fışkıran lavlar ve dev dalgaların yapamadığını yaparak sadece birkaç bin yılda, af buyurun, anasını ağlattığımız zavallı gezegenimizin ve sahiden bir başka memleketimizin yüz yirmi üç milyon dört yüz elli altı bin yedi yüz seksen dokuz derdi ile kişisel birkaç ufak tefek dışında herhangi bir dert taşımadan, Polonezköy civarında, memleketin en yüklü zenginlerinden Mecit Haracı'nın, elimize davetiyeyi veren kişi bahis ve tarif etmese varlığını bilmeyeceğim, artık çiftlik mi denir, köşk mü yoksa malikâne mi bilemiyorum ama sadece ev demenin kesin ayıp kaçacağı mekânında, Tefo'mla beraber iş peşindeydim.

Tatlı eğimli bir düzlüğe konmuş, sağı, solu ve arkası, muhtemelen sırf o düzlüğe konabilmesi için bir kısmı katledilmiş ormanla çevrili, yüzü önündeki yolla yolun ardındaki tatlı eğimli ovaya dönük bu konut kocamanının, kocaman taşlardan mamul, kocaman sarmaşıklarla kaplı ve kocaman sivri demirlerle korunmuş kocaman duvarlarının ortasındaki başka kocaman demirlerden yapılmış kocaman kapısındaki siyah takım elbiseli kocaman herife davetiyemizi göstermemiz karşılığında üzerine çıkma hakkını kazandığımız, her iki yanına kocaman ağaçlar dizili, gene kocaman taşlarla döşeli upuzun yolun sonuna doğru görüş alanımıza giren kocaman merdivenli, kocaman sütunlu kocaman evin önündeki, ortasında ortasına kocaman bir at

heykeli dikili bir havuz bulunan kocaman meydana vardığımızda sağda beliren bir başka kocaman tipin işaret ettiği bir başka kocaman kapıdan girilen kocaman otoparktaki bir sürü Hummer, Jaguar, Mercedes ve diğer say sayabildiğin kadarı ve bunların etrafında kâh dikilen, kâh sigara tüttüren, kâh üçlü beşli gruplar halinde sohbet eden kara bakışlı, hepsi değil ama çoğu kocaman adamları gördüğümde kendimi, oğlunun sünnet düğününü fırsat bilip Don Corleone'den kıyak dilenmeye gelmiş, kızından mustarip fırıncı gibi hissetmiştim ya, Tefo yanımda ısıklık çalana kadar hayretimi kendime saklamıştım.

“Yuh,” dedi güzel kardeşim ısığın ardından. Sahiden içine girdiğimiz, hayır, henüz kenarına vardığımız ortam, hemen yukarıda kurduğum kompleks yüklü, bilgisayarımdaki kelime işlemci programın onca ‘Sana ne?’ dememe aldırmadan inatla altını çizerek uyaracağı denli upuzun ve yorucu birer paragraflık iki cümleyi haklı çıkaracak denli yuhluktu.

Emektar Taunus’umuzdan indiğimizde bize yönelen bakışlardaki has ‘görev icabılığı’ fark etmemek için ciddi, ciddi derken benimkinden beterini kastediyorum, odunluk gerekiyordu. Birbirinden pahalı arabaların sahiplerini korumak ve kollamakla iştigal buyurduklarını tahmin için fazla gri harcanması gerekmeyen bu kara surat tayfasının işi bildiği belliydi. Kimi yaslandığı araçtan doğrulmaya zahmet dahi buyurmayan yirmi kadar koruma ve kollama elemanının çoğu kara gözlüklü kırk çift kadar gözü, kulunuzla can dostunu şöyle bir süzüp anında zararsızlığımızda karar kılmış, arabamızdan inip etrafımıza şöyle bir bakınmamız bitmeden topladığımız tüm ilgi yitip gitmişti.

Biz daha iki adım atamadan, otoparktan partinin yapıldığı bahçeye geçişte sorun yaşaması kaçınılmaz varsayılan konuklara eşlik edip yol göstermekle görevlendirildiği belli

bir delikanlı koşar adım geldi ve etrafa şaşkın şavalak bakış seansımızı, “Bu taraftan lütfen, efendim,” cümlesiyle kesti.

Arkamda Tefo, pahalı cicileri ve sahipleri cicileri koruma görevinden öte bir işleve sahip görünmeyen yarma tayfasının arasından sahte bir gururla ilerledim; yarım futbol sahası büyüklüğündeki otoparkın, girdiğimiz soluna denk gelen diğerkapısından, tüm alanı çevreleyen kocaman demir parmaklıklı kocaman duvarların vaat ettiğine yaraşır, otoparktan daha kocaman ve genel havaya uygun bakımlılıkta bir bahçeye geçtim.

Söylemişimdir ya, önceki kitapları okumamışlar için bunu da kısaca belirteyim: Kalabalık ortamlarda, hele takım elbise-kravat vaziyetindeysem feci daralırim. Açık havada bile. İlaveten yüksekten, haliyle uçağabinmekten, bir de örümcek-akrep-çıyan üçlüsünden fena korkarım.

Güzelim gözlerinizi gereksiz şaşaa ayrıntısıyla daha fazla yormayacağım; gerek girişe, otoparka ve otoparktaki canlılarla cansızlara harcadığım onca satırdan, gerekse pembe diziler veya benzer tondaki *Hollywood* yapımlarında ve özentisi yerli malı dizilerde, gazetelerin dedikodu ek veya sayfalarında, parlak kâğıtlara basılması elzem sosyete dergilerinde, akla ve akıllı her şeye ziyan, hani şu, hesapta kimsenin izlemediği sabah ve *paparazzi* programlarında izlediklerinizden manzarayı az buçuk çıkarabileceğinizi umuyorum.

Kocaman bahçeyi dolduran, bir kısmı Nilgün’ün pek bayıldığı sosyetik dergilere arada bakmak ve *zap* turlarında denk gelince görmek suretiyle tanıdık gibi gelen ama adlarını ha deyince sayamayacağım siyasetçi, gazeteci, dizi yıldızı, işadımı, ‘işadımı’, ‘sanatçı’ ve sosyete bilmem nelerini, kıyafetleri, memlekette egemenliğini gittikçe artıran ve hemen her yerde görölmelerine gittikçe daha

alışılan ‘yeni muhafazakâr’ tayfasını, bakışları, elde kadeh ayaküstü sohbet ve kahkahaları, otoparktaki yarmaların ‘Nedir bu kadar korku?’ sorusunu sorduracak denli fazla sayıda, filmler ve haberlerde gördüğümüz başkan korumaları gibi kulakta telsiz şekli yapılarak içerde gene kara gözlüklerle her yanı kesmek üzere görevlendirilmişlerini de geiyorım.

Bahçeye giden yolu göstermekle yükümlü delikanlı, sempati gülümsemesi dışında bir şey söylemeden otoparktaki görevine döndü ve kahramanlarınız, girişlerine aralarından sadece birkaçı, o da şöyle bir bakıp derhal kafa çeviren koca bahçe dolusu sosyete insanları topluluğunun kenarında kaldı.

Ev sahipleri babında konukları karşılayan yoktu. Âdet böyleydi belki.

Hoş, biz de, Tefo’nun Kapalıçarşı’da kuyumculuk deneyimlerinden, kulunuzunsa komplekslerine genelde birkaç dakika veya taş çatlasa iki üç paragraf sonunda yallah çektiren genel iplemezliğinden dolayı öyle sudan çıkılmış balıklar gibi davranmadık. Yeni gelenlere, gene görev icabı elde tepsi yanaşanlardan gözümüze kestirdiğimiz meyve kokteyli görünömlü birer kadehi kapıp hızla işe koyulduk.

İş dediğim öyle ahım şahım bir şey değildi. Birkaç gazete haberine ve işlerini gördüğümüz bir avuç müşteriden birisinin sözüne kanarak mesleğin piri olduğuma karar veren işadımı İks Bey (müşteri gizliliği, malûm diyeceğim ya, yalan. Anlatacağım hikâyelerde geçecek kişileri, mümkün mertebe arayıp izinlerini istiyorum. İks Bey izin vermedi), alnında çıktığından kuşkulandığı boynuzların kanıtını bulmam için tutmuştu beni. Beni diyorum, çünkü ben boşboğazlık edip daha ilk romanda açıklayana kadar işin

aslından haberdar bir avuç kişizade dışında ve tıpkı geride kalması gibi yine kendi arzusu üzerine, Tefo'mun varlığını, varlığını dediğim Nezih Dağdelen ve Ort. Özel Araştırma Ltd. şti.'ndeki varlığını elbet, fazla bilen yoktu o zamanlar.

Özü, İks Bey'in eşi Ye Hanım'ın Ze Bey ile ilişkisini kanıtlama peşinde, bir haftadır dönüp dolanıyorduk. Belirttiğim üzere, alengirli bir iş değildi gerçi ama adama istediği kanıtları henüz tam anlamıyla sağlayamamıştık. Ha, sağlayacaktık sonuğa; gördüklerimizden çıkarabildiğimiz kadarıyla Ye Hanım kocasını aldatıyordu ve İks Bey'in boğazımızı sıktığı yoktu. Yani kadının peşinde birkaç hafta daha dolanabilirdik. Ama işi çabuğundan kotarırsak az buçuk yürümeye başlamış namımızın aldatma işlerinin katmerlisinin döndüğünü düşündüğümüz toplum kesimine, yani kaymaklı yüzde beşe iyice yayılabileceğini düşünüyor, bir an önce sonuç alalım diyorduk.

Manzara gibi, kovaladığımız hanım ve yaptıklarımızın ayrıntısına da dalmayacağım; hikâyeyle, İks Bey tarafından ayarlanmış ve başlangıca vesile, belleği yetenin ortalığın kana boyanmasından sonra akıl ile beğeni bağlantısına genellikle fazla kafa yormayı sevmeyen basının ortak manşetiyle 'Kanlı Baskın' adını alışını hatırlayacağı partinin davetiyesi dışında fazla ilgisi yok çünkü.

Hayat acayip bir şey diye gider ya kimi klişe, yaşadığımız olay klişelerin durduk yerde klişe adını almadıklarının kanıtıydı. Diyeceğim, hep böyledir; umulmadık bir şey, bir olay, tepenize çöküverir. Ne bileyim, mesela hava güzeldir, neşeniz yerindedir, işe diye evden çıkmış, yolda haydiri hoydiri diye şarkı mırıldanarak yürürken, belki siz öyle yürümüyorsunuzdur, ona bir şey diyemem, kafanıza bir saksı düşer. Ya da gece vakti uyku tutmamıştır, şöyle balkona çıkayım, hava alayım der ve o ne, karşıda bir yerde, gökyüzünde sekiz çizmekle meşgul yeşil ışığı görüverirsiniz.

Ya da başımıza geldiği üzere, üzerinize kurşun yağmaya başlar.

Tabii illa böyle değildir; ne bileyim, dikkatsiz veya aldırmaz bir şoför üzerinize çamur sıçratabilir ya da piyangoyla sözleşmeli güvercin kardeşlerden biri kafanıza pisleyebilir. Veya hoş bir şeyler gelebilir başınıza. Nadiren. Ama sonuçta, her gün ya da gūnaşırı değil; belki ayda, belki yılda veya on yılda bir veya hayat boyu bir kere ama mutlaka beklenmedik şeyler olur. Ve çoğunlukla bunların ardından, tarihin belki en eski, en kişisel ve işin aslı, kabul edilsin edilmesin, kendi küçücük varlığımızı gözümüzde ne biçim büyüttüğümüze delalet etmesi bakımından en önemli sorusu gelir: ‘Neden ben?’

Özel dedektifliğe başlamamızdan önceki dönemin her şeyden şikâyet ettiğim gecelerinin birinde, Tefo yukarıda bahsettiğim soruya, şu yaşıma dek benimseyebildiğim ve başka otuz yedi milyon altı yüz yirmi üç bin yüz elli bir kişi tarafından bulunduğunu ve sorulduğunu bildiğim tek ve malum retorik yanıtı vermişti: ‘Neden olmasın?’

Şarkılara konu ‘Hepimiz rüzgârda uçuşan kum tanecikleri yahut toz zerreleryiz’ kısmını, boş lafı geçelim, polisiye okumaya geldik ama daha kaç sayfada anca kapıdan girdin, yazıktır gözlerimize sabırsızlarını düşünerek atlıyorum: Hava hoştu, mekân pek şatafatlıydı; otoparkın kapısından girdiğimiz bahçe, evin doğuya bakan cephesindeydi. Bu tür mekânlarda bulunmaması herhalde ayıp sayılacak tenis kortunun hemen önünde, bahçenin kuzey ucunda bulunan havuzun doğuya bakan ve boş bırakılmış tarafında, artık bahçe veya parti müziği diye bir tür var mıdır, yoksa açık havada oda müziği mi çalıyorlardı, o kadarına aklımın ermediği keman ile farklı boylarda üç akrabasından kurulu dörtlünün ezgileri, kakara-kikirili, kadeh şingırtılı ortama, ortamın pek kulak vermiyor görüldüğü hoş bir fon

sağlıyordu. Kimisininki üzerinde iğreti dursa bile sonuçta fiyatları bas bas bağırarak giysiler içinde güzelden çirkine uzanan insan yelpazesiyse, hani gözlem meraklısıysanız gayet hoştu.

Öylece biraz bakındıktan sonra Tefo, bu hoşluk ve hani kolayına kafiye bulmuşken kullanayım demişim gibi kaçacak ama partideki, hiç değilse ben ve benim kafadaki vatandaş için anlam taşımadığından dokundurmalı bir yanı da var, sırf uyduğundan söylemiyorum yani, boşluk ortamını ayrılarak araştırmamızı önerdi. Yapmamız gereken, basitti: Davetiyenin lütfen cevap verilmesini rica eden kısmına iş nedeniyle gelemeyeceğini ama eşinin ve ayrıca şu ve bu adlı iki dostunun geleceğini bildirerek yolumuzu açan İks Bey'in, 'Kesin gider,' dediği eşi Ye Hanım'a rastlayan, Ze Bey'le takılıyorsa tabii, çaktırmadan fotoğraf çekecek, denk getirebilirse iyice diplerine yanaşıp konuşmalarını kaydetmeye çalışacaktı.

Elimizdeki iş, güzel bir bahar akşamı klasik müzik eşliğinde kokteyl içip minik sandviçler yemenin gözüme pek anlamlı görünmemesi ayrı, özel dedektifliğe ne heveslerle atıldığımızı düşününce, bir miktar boştu sahiden. Gerçi o an, kokteyl ve kanepeler ve kahkahalar arasında ne işlerin bağlandığı, ne dolapların döndüğü, ne kumpasların kurulduğunu düşünmek hiç aklıma gelmemişti ama ortamın anlamından bize ne, sonuçta para kazanıyorduk ve iş, işti sonuçta.

Gözüme boş gelen ortamdaki hoşlukların en hoşuyorsa, karar üzerine birbirimizden ayrıлып işe girişmiş, Ye Hanım'ın temkini elden kaçırıp yiyebileceği herhangi bir herzeyi yakalamak adına henüz üç, bilemedin beş dakika dolanmış ve aralarında dolandıklarımızın hangisi necidir, oligark mıdır, sıradan kalantör müdür, mafya mıdır, simsar mı yoksa sansar mıdır, yoksa sosyal statülerine bakılmadan ve

kompleksleri kenara iterek aksi kanıtlanmadıkça herkesi masum mu saymalı meselelerine hiç girmeden ait olmadığımız refah havasını solumaya başlamışken beni şeref konuğuymuş gibi karşılayan Fevzi Karar namdar beyefendinin tavırlarıydı.

Piyasa adı verilmesi kanıksanmış veya kanıksanması sağlanmış, canları sıkılınca borsayı ya da kurları düşürdüğü veya çıkardığı söylenen anonim veya en azından sıradan vatandaşa anonim grubun üyelerinden, aileden zengin sanayici ve iş adamı Fevzi Bey'i, gazetelerin ekonomi sayfalarına merak duymayan herkes gibi ben de tanıımıyordum. Tanımıyordum ama ne gam! Bendeniz, en az bir yıldır süre giden ve başbakanımızın teğet geçeceği vaadine hiç aldırmayıp terbiyesizce ülkemize bodoslama dalıyor görünen küresel krizin yarattığı sıkıntıyla zerre ilgilenmez pozlardaki onca davetli arasında Ye hanımı aramaya başlamamızı izleyen dakikaların, demin dediğim gibi üç veya beşincisi civarında dolanırken, işte bu Fevzi Bey, sohbeta görüldüğü gruptan, sanki ta baştan beri beni bekliyormuş gibi, 'A, işte geldi!' havalarında ayrılıp hızlı adımlarla yaklaştı ve karşıma geçip, "Vedat Kurdel, değil mi?" dedi. Kulunuzsa, tanımadığı biri tarafından tanınmasına şaşan her âdem evladı gibi bir adım geri çekilip derhal hafıza taramasına girişerek kaş çattı ve başıyla verdiği onayın sonuna hemen kalkık kaşlı bir soru işareti ekledi.

Vedat Kurdel'liğimi kabul ve beyan etmem üzerine adam, görünüşlerinden otuz ikiye tamamlanma olasılığı yüksek porselenlerini ışıldatarak elini uzattı ve "Merhaba," dedi, "ben, Fevzi Karar. Hayranınızım!"

E ama nasıl yani demeden ve hiç bozuntuya vermeden, pek meşhur ama aynı oranda alçakgönüllü biriymişim gibi dudaklarıma yalandan utangaç bir gülümseme yerleştirip

Fevzi Karar'ın uzattığı eli kavradım. “Öyle mi?” dedim. “Teşekkür ederim.”

O günden dört, bugünden on iki küsur sene önceki Vedat böyle bir karşılaşmada fena heyecanlanır, hemen şişerdi, yalanım yok. Övgüyü, teşekkürü kabul etmeyi bilmek bir sanattır, diye gideceğim ki sanat manat değil aslında, malûm. Ama artık dört yıllık özel dedektiftim ve bu saatten sonra rahatça söyleyebileceğim üzere yarısı sahtekâr bir ton meslektaşımın tersine, o dört yılda az-maz, sonuçta nam salmıştım. Geneli aldatan eş peşinde dolanmaktan ibaret işlerimizin dışında sayılabilecek ikisi bu nam salma meselesinin başını çekmişti. İlk romanı, Katilin Şeyi'ni okumuş harika insanların bildiği üzere, daha işe başlamamızın üzerinden altı ay geçmeden, şansa karıştığımız bir cinayet davasını biraz kafa ve çokça, karışmamızdakinden fazla şans, hatta şansın üzerine mans sayesinde çözmemizle açılmıştı kapı. Sonrasında televizyonda, gazeteydi derken art arda gelmeye başlayan takip ve bulma işleri müşteri dosyamızı ve cebimizi hafiften kabartmaya başlamıştı. İlk yılı böyle doldurmuş ve o yıl içinde basına malzeme sağlayacak dişe dokunur bir başarı elde edemediğimizden unutulmaya yüz tutmuşken, 2007 sonbaharında ve gene kulaktan kulağa yöntemiyle, adımızın hiç olmadık bir kulağa, ailesini, kendisi kim bilir neler bağlarken ayakaltından çekilsinler ve memlekete, memleketten katmeriyle aldıkları dövizin minik bir kısmını bıraksınlar diye Ürgüp'e yollayan ve küçük oğlunun gayet alengirli bir yöntemle, elbette fidye için kaçırılmasıyla küplere binen, kimi çevrelerde, buradaki 'kimi'yi hayal gücünüze devrediyorum, 'Enzo Monatti' yani Mezarıcı Enzo adıyla tanınan İtalyan işadamı ve aile babası ve 'aile babası' Vincenzo Scarlatti'ninkine gitmesi ve ardından, o dönemleri hatırlayanların gayet iyi bildiğini tahmin ettiğim başarımızla, bir daha ve bir anda demek saçma tabii ama öyle denir, bir anda şöhretin basamaklarında hatırı sayılır hamle

edivermiştim. Yani bunca uzun cümlenin sonunda diyeceğim, Fevzi Karar'ın beni tanıması ve eh, orası kişisel zevk tabii, hem ayrıca insanların ne garip zevkler geliştirdiğini unutmamak lazım, hayranlık duyması, hiç öyle 'Nereden çıktı şimdi?' denecek denli abartılı bir durum değildi.

Fakat bana burada rastlayabileceği hiç aklına gelmemişti Fevzi Bey'in. Bunu da, 'Sen buraların adamı değilsin,' türü, bencileyin mandaları bile alındırarak vurgularla ve alınıp alınmadığıma zerre aldırmayan bir doğallıkla söyledi. Hoş, haklıydı tabii. Haklıydı ve doğruya doğru, lafa 'Hayranınızım' kapısından girmese dediklerine ciddi bozulurdum. Ama nedir, adam dolmayı baştan vererek kahramanınızı eşikten gevşetmişti bir kere. Gerçi dört yılı bulan özel dedektiflik bir yana, öncesindeki iş ve hayat deneyimlerimden bu tür sansar girişleri bilmem ve yememem gerekirdi. Fakat ego dediğin malûm, okşanmayı pek sever. Alınganlığa mahal vermeyeyim, en azından benimki sever diyeceğim ya, sonuçta herkes takdir görmekten hoşlanır. Neyse, bunca tırıvırından anlayacağınızı umduğum üzere, Fevzi Bey'in yalancı dolmasını afiyetle yutunca ardından kaktırdığına direnesim gelmemişti, onu diyorum.

Adamın gözündeki pırıltıyı kaçırmıştım ya, onun beni kolayca göğüste yumuşatıp dizde sektirecek kıvama getirdiğini kaçırmadığı açıldı. Tam oraya ne demeye geldiğime veya nasıl gelebildiğime dair birtakım yalanlar uydurmaya başlayacak ve göreve devam amacıyla kaçmak için bahane yumurtlayacakken koluma girdi ve cümlelerimi, kursam bile iplemeyeceğini belirtir bir tavırla adamınızı havuz tarafına, az önce yanından ayrıldığı gruba doğru sürükledi.

Fevzi Bey'in gene pek yağlı ballı cümleler eşliğinde beni, elde kadeh bekleyen üç kopyasıyla tanıştırmasıyla Tefo

nerede ve ne yapıyor, e, şimdi işi yarım bırakmak olur mu, hemen bir bahane uydurmalı türü düşünceleri bir kenara atıverdim. Tefo nasılsa Ye ile Ze'yi bulur, bir şekilde gerekenleri yapardı. Hatta bensiz daha bile iyi yapardı.

Şu üç kopyayı hemen açıklayayım, aklınıza durduk yerde bilim-kurgusal şeyler gelmesin. Efendim, Fevzi Karar'ın fazla kibarlığa girmeden ama kabalığa kaçmadan beni sürükleyip bol övgülü ama altına 'İşte bahsettiğim gerzek' katmanı sürülü tonlamasında tanıştırdığı, kırklarının ortalarında ama otuzlarının başlarını yaşıyormuş görünen Faruk, Ege ve Sinan Beyler, resimleri yan yana konsa kardeş denecek gibi birbirlerine benzemiyordu elbette. Bu arada Fevzi Bey, 'İşte bahsettiğim gerzek bu' türü, alınganlığı ateşleyecek bir laf etmemişti, geçmeden belirteyim. Ama o yaşı dek görmediğim değil -sonuçta Bağdat Caddesi civarında yaşıyordum ama civarında yaşamak, yaşayan bilir, içinde yaşamakla aynı şey değildir- solumadığım ölçüde varsılığın ve onun ta içine doğmuşların tavırları karşısında şaşaladım, kırk yedi ayrı kompleks birbirini iterek bağrıma doldu ya bir kere, ondan böyle diyorum. Ayrıca adamlar boydan cüsseye, birbirlerinden gayet farklıydılar ama nasıl anlatmalı, işte, duruştan bakışa aynı fabrikanın... Yok, böylesinin fabrikada üretilbileceğine kimse inanmaz; hani *Hi-Fi* meraklısı bilir, çok hassas kulaklara ve şişkin cüzdanlara hitap eden, yılda bir-iki adet üretilip dehşet pahalı satılan amfiler vardır: Hah işte, Fevzi Bey ve üç kopyası dediğim dörtlü böyle, aynı tasarımcının şık ve mık malları gibiydi.

Genelde Dünya ve özelde memleketin tezatlarına bakıp şaşmak ve duruma göre kıllanmaktan kudurmaya varan türlü duyguya kapılmak, on yaşımdan itibaren büyüüp yaşamaya devam ettiğim yerler bakımından sıkça başıma gelirdi ve hâlâ geliyor. Yani, ne bileyim, bizim oralardaki özel kulüplerin önünden geçmişliğim veya gireni çıkını, Bağdat Caddesi'nde lastik yakan bilmem kaç yüz bin dolarlık

arabaları veya tıpkı bugünkü gibi o zaman da ‘tiki’ denen mekânları ve müdavimlerini görmüşlüğüm çoktu. Ama oralara gidenlerle, onlara binenlerle, ‘Evet, böyledir,’ diyebileceğim ölçüde birebir ilişki hiç kurmamıştım. Başka şeymiş meğer. Toplumsal katmanlar arasına gerili uçurumlardan, gerek memleket, gerek dünyadaki adaletsizliğin boyutlarından, e yani, elbette haberdardım. Ayrıca, her ne kadar İstanbul’un, ortanın az üstünden başlayıp üst sınıfların alt-orta taraflarına dek yayılan yelpazesinin yaşadığı bir bölgesinde otursam da sonuçta hiç görmemiş veya sağır vicdanlı değildim. Tabii bir sürü şeyi biliyordum – üç aşağı beş yukarı herkes bilir zaten. Ama öyle değilmiş işte.

‘Peki, nasılmış Vedat Bey? Hayır, onca ezildin, büzüldün, satırlar arasına dizildin, hiç yeri ve gereği yokken fukara edebiyatına, hem de yalandan daldın, tamam ama yakışmıyor artık,’ diyecek, ‘beyefendi, az yukarıda siz belirtmediniz mi polisiye okumaya geldik diyenleri yormamaya yönelik niyetinizi?’ diye ekleyeceksiniz. Hakkınız var elbet ama şuracıkta anca otuz dokuz yaşında alabilmeyi başardığım bir dersten bahsediyorum, azıcık daha hoş görünüz, lütfen.

Ama yok, üzmemeyim kimseyi; ayrıca, böyle ezik ve mezik gittim gitmesine ya, o kadar da değildi tabii. Yani, adamların aşırı özgüvenli sırtışları karşısında öyle ağız açık durmadım, onu diyorum.

Fakat dersi atlamayalım: Ansiklopediyi veya sözlüğü açıp – hoş, pek açan kalmadı artık, kendimden biliyorum– ‘**Gül** *a. Far. Bitb.* **1** gülgillerin örnek bitkisi olan bir ağaççık. **2** Bu bitkinin, çok beğenilen, türlü renkte olabilen, katmerli ve genellikle kokulu çiçeği’ tanımını okumakla bir gül dalına uzanıp ele batan dikenin ardından kokusunu almak arasında devasa bir fark vardır.

Bre öküz paşanızın o yaşı dek bilip de bilemediği buydu işte.

Gerçek, yani.

Hoş, gerçek, uzaktan sesi hoş gelen gerçek, daha önce de karşıma çıkıp tokatlarını yüzüme patlatmıştı. Yaşamın iki değişmezinden sona denk gelenini tadanları, fazlası, başkası eliyle ve vaktinden önce tadanları görmüştüm mesela. İtiş-kakışları, hırgürleri küçük yaşımdan beri biliyordum; ciddi dayak yemişliğim, hatta bir defa, pek çok kofti kahraman gibi bacadan ama sonuçta bıçaklanmışlığım bile vardı ve henüz bilmiyordum ya, birkaç yıl içinde kurgu işi kahramanlığımı pekiştirecek ‘omuzdan vurulma’ klişesini de yaşayacaktım. Özel dedektiflik öncesindeki bir yıllık işsizlik dönemini en adisinden türlü batakhane de harcamıştım. Herkesin başına gelebilecek, ortalama, ne bileyim, vapura binmek, ağaçtan düşmek, af buyurun, kafayı bulup kusmak, alışveriş yapmak, süper lüks otomobillere bakıp yalanmak, aldatılmak, babadan veya öğretmenden ya da beş para etmeyecek ama konum gereği katlanılmak durumunda kalınan birilerinden azar işitmek gibi artık say sayabildiğin kadar deneyimden zaten uzak değildim. Üstelik az evvel bahsettiğim ve hafızası yetenin kolayca hatırlayacağı ‘Luigi Scarlatti’nin kaçırılması’ olayında, para ve güçse, onu da görmüştüm ama işte... Malûm, bendeki bünye ve kafa veya artık işi bilen savunma mekanizması mı der, ne derse işte onun sayesinde, ilk tokatlardan sonrası hep vız gelip tırıs giden cinstendi.

Diyeceğim, gözceğizlerinize onca yorgunluk veren bu kalabalığın sonucunda, evet, böylesini ilk defa gördüğüm, hesapta saray kökenli Haracı ailesinin bana pek anlamsız gelen partisi hayrına toplanan mankenli, işadamlı, politikacı ve ‘sanatçılı’ kalabalıktaki yüzlerin hemen hepsinden farklı, hemen hepsine bir şekilde tepeden

bakıyormuş ve ‘Biz bunun içine doğduk; siz girmeye heveslenenlere arada böyle, nasıl diyordunuz, hah, eğlence çıksın diye göz yumuyoruz,’ der gibi duran dört eleman karşısında, evet, başta bir tuhaf oldum, kabul. Ama gevezeliğimden ödün vermem arkadaş pozlarında bunca satır harcadığım o hal ve kurulan ilişkinin patlattığı ilk tokadın etkisinin süresi siz deyin bir, ben diyeyim iki dakikayı aşmadı.

Tehlikenin Hastası, Eskivlerin Ustasıyım

Hayır, efendim. Pek öyle sayılmaz. Tabii, işin içinde biraz hareket var, var ama öyle filmlerdeki gibi değil... Arada neler çıkıyor elbette... Ne, hayır; silah kullanmadım. Hiç. Gerekmedi. Ruhsatım yok zaten. Olsa da kullanmam. Yok, canım; tabii, şiddete elbette karşıyım ama... Neyse, gerekmedi işte. Filmlerdeki gibi değil derken onu diyordum zaten. Bizimki genelde aldatan eşler, kayıp şahıslar veya eşya falan... Nasıl? Ha, ha, ha! Valla, Faruk Bey, gerekirse... Yani, eşiniz talep ederse, neden yapmayayım? Ah, evet; bir-iki konuda bilgi, beceri gerekiyor elbette. Hayır, kurs almadım. Ah, hayır... Maalesef Ege Bey, bugüne dek yurtdışına çıkmadım... Elbette, oralarda farklıdır bu işler... Ama bakmayın, bizdeki gibidir aslı. Tahminen yani... Ha, elbette, o dava... Ama biliyorsunuzdur, o davaya karışmam tamamen şansıydı. Hayır, çözüm... Eh, onda da şansın payı vardı açıkçası... Luigi Scarlatti mi? Bakın, onda epey araştırma yaptım. Adamlarım var tabii. O çapta bir işi tek başıma kotaramazdım. Ne? Ah, elbette Sinan Bey; Vincenzo Scarlatti'yle şahsen tanıştım. Monatti diyorlar, evet... Mafya mı? E, öyle söyleniyor tabii. Nasıl? Ya, tanıyorum demek. Sohbeti hoş mudur, bilemiyorum. İş dışında konuşmadık. O da tercüman vasıtasıyla zaten. Hayır, İtalyancam yok. İngilizce. O da biraz... Nasıl? A, evet, o konu toplum açısından bireyciliğe, haliyle yalnızlığa henüz Batı kadar düşmememizle ilgili bence... Yo, hayır, o kadar tahlil yapabilecek bilgim yok... Bir yerde okumuştum bunu; gayet mantıklı gelmişti. Hem Batı'da da öyle herkes acayip planlı, alengirli cinayetler işlemiyor. Farkı, onlar bizden daha, nasıl diyelim, tırnak içinde şık gösteriyorlar. Romanlarda, filmlerde, falan yani. Nasıl? Ha-ha, evet, Sinan Bey, 'seksi' gösteriyorlar, doğru dediniz... Refah seviyesi veya kültür farklılığındandır belki, bilemiyorum... İşin aslı, bu tür soruşturmalarda basit gerçekler söz konusudur; örneğin

cinayetlerde fail, çoğunlukla maktulün yakın çevresinden biri çıkar. Ve gene genellikle, ilk kırk sekiz saat içinde yakalanmayan katilin bulunması epey zordur. Delil yoksa mı? Vallahi, dediğim gibi engin deneyim sahibi değilim ama şeyi duymuşsunuzdur... Her temas iz bırakır... Hayır, kanıt bulunamayan vaka var mı, bilmiyorum... Dediğim gibi... Pardon? Tabii, tabii, öyle bir istatistikten haberdarım. Evet, her yüz cinayetten sadece biri çözülebiliyormuş. Doğruluğunu bilmiyorum ama bir yerlerde okumuştum... Kötü, değil mi? Ne? Ha-ha... Öyle vallahi; hiç aklıma gelmemişti. Mahcup ediyorsunuz ama... Heyecan? Eh, haliyle. Ama ne yalan söyleyeyim, öyle her dakika değil. Daha ziyade sabır ister. Dikkat ister. Tehlike? Eh, arada... E, evet, Fevzi Bey. Yaşadım elbette... Ama nadirdir yani.

Bir yandan kaymak tabaka mostralığı dörtlünün yayılım ateşi misali sorularını biraz deneyimlerime, çokça sağdan soldan okuyup duyduklarıma dayanarak ve elimden geldiğince usturuplu sallayarak yanıtlıyor, diğer yandan hem esas amacımı ortaya dökmek hem de konuşurken başka yerlere bakıyor görünüp ayıp etmemek adına çaktırmadan Tefo'yu veya Ye Hanım ile Ze Bey'i görmeye çalışıyordum. Çalışıyordum ama nafile. Cicili bicili kalabalık, vızır vızır dolanan garsonlar, yaylı sazlar dörtlüsü ve az ilerimizde, gece vakti av kollayan baykuş misali etrafını bariz bir gerginlikle süzen başuşak kılıklı ve duruşlu ak saçlı adamdan öte bir şey göremiyordum. Hoş, fazla aldırmıyordum; ben göremiyorsam Tefo illa görürdü.

Daha öte yandansa bu kadar, yani emekliliğim geldiğinde ne yapacağım veya beteri, elden ayaktan kesilme çağında, ne bileyim hastalıklar bedeni teşrif ettiklerinde ne hale düşeceğim endişesi taşımayacak kadar para sahipliğinin neye benzeyeceğini kestirmeye çalışıyordum. Hani tamam, ta minikliğimizden beri izlediğimiz Dallas, Şahin Tepesi veya Flamingo Yolu misali dizilerde, filmlerde, okuduğumuz

kitaplardaki zenginler, hep demeyeyim ama çoğunlukla paraları nerelerine süreceklrini bilememekten mustarip, akla ziyan işler peşinde koştururken gösterilirlerdi. Elbette mantık bunun genellenemeyeceğini söyler ve filmdi, diziydi, maksat eğlencedir ama ateşle duman ilişkisi de malûmdur. Diyeceğim, para, bol ama çok bol para insanı zıvanadan sahiden çıkartır mıydı, onu düşünüyordum bir yandan. Tek başına demek istiyorum. Yani ne bileyim, yetecek param olsa buna benzer bir saray yavrusu satın alır mıydım mesela? Ya da bir füze edinip Ay'a gitmeye kalkar mıydım? Nasılsa bitmiyor deyip sapıtır mıydım? Nasılsa param tedavisine yeter, yaşanacak heyecan da kalmadı anasını satayım deyip kokain çeker miydım örneğin? Ha, gevşerdim, orası kesin. Ama her istediğimi elde edebileceğimi, parayla edinilemeyen enderlerden bahsetmiyorum elbette, bilsem elde etmeye kalkar mıydım?

Zenginin malı, züğürdün çenesiniydi sahiden.

Yalnız, elemanlar eğleniyordu, orası açıktı. Önceki bölümde dediğim gibi, başta kasılmıştım ama fazla geçmeden, neyim eksik, tamam, pek çok şeyim ama nedir, sonuçta hepimiz âdem evladıyız, ayrıca o kadar da tepeden bakmıyorlar canım, en azından boyum ikisine denk, ikisinden uzun işte diyerek gevşemiş, madem maymun izlemeye geldiler, tüm numaralarımı önlerine sereyim bari demiştim.

Hoş, ben böyle kafadan, hani her yoksulda varsayılacak -ki pek yanlış bir saptamadır, onu da deneyimlerimden biliyorum- 'varsıllığa duyulan nefret'le yaklaşarak abarttıkça abarttım ya, o denli, ne bileyim, mesela filmlerdeki, herkese sümükmiş gibi bakan 'Kulüp Centilmenleri' veya 'Marki dö la Bilmem Ne' türü elemanlar değildi karşımdakiler. Bariz bir aristokrasi havası vardı elbet ama haliyle daha bir yerli malı denebilirdi. Ama ister öyle, ister böyle, sonuçta farklılık ayan beyan ortadaydı. Yani, ne bileyim, mesela dile gelseler,

benim takım elbise kendini, ‘Merhaba, bendeniz, Kadıköy’de, şu meşhur Boğa heykelinin oradan başlayıp Bahariye’ye ulaşan hafif yokuş caddenin sağ kolundaki pasajlardan birinde bulunan Gülümser Mefruşat’ın koleksiyonundan Şecati,’ diye tanıtır, Fevzi Bey ve diğer üçünün üzerindeki, bahçeyi dolduran kalabalığın giydiklerinden tuhaf bir rahatlık havasıyla ayrılan kıyafetlerden biriye yarım ağız gülümseyerek, ‘Ya, ben de Tuluğhan; meşhur moda bilmem nesi Tırivirin Zinzik tarafından elde dikildim,’ dığeriyse, ‘Ben de Pierre; Mehan Ajul Taulpier’nin 2208 ilkbahar koleksiyonundanım,’ derdi, onu diyorum. Diğerlerinin, diğer konukların yani, kıyafetlerinin vereceği isimlerse bunlarinkinden bir veya iki, ne denir, kademe, seviye, gıdım veya tık aşağıda kalırdı. Dile gelselerdi elbette.

Tırivirin Zinzik ve Mehan Ajul Taulpier’nin reklama muhtaç tarafları yok; isimlerini o yüzden böyle abuk sabuk yazdım. Hoş, onlara veya elbette Nilgün’ün zoruyla aldığım takım elbisemi üreten veya fason ürettiren ve adlarını diğerleri gibi uydurduğum Gülümser Mefruşat’ın sahibi Mecit ağabeye gidip ‘Adlarınızı romanımda kullanacağım, verin bakalım paraları’ desem ve verseler iş değışirdi. Herhalde. Durduk yerde kendi kendime edindiğim mesleğin ahlâkına veya doğasındaki Don Kişot’luğa sığar mıydı, orasını kestiremiyorum şimdi.

Sonuçta, sohbete daldığım dörtlünün, bahçeyi dolduran varsıl kalabalığından ayrılıklarının altını en kabasından çizmek adına mübalağaya kaçsam da, biraz bakanın kolayca görebileceği, ıkınıp sıkınıp bir türlü hakkınca tarif edemediğim o havaları, artık ne ad verilirse, barizdi işte.

Soyadıyla müsemma, kırk yedi yaşında ama benden epey genç ve dinç duran bronz tenli, çakır gözlü ve saç modeli bana doğrudan, İtalya’ya transfer olan futbolcuların birden bire, gene o çirkin terimlerden kullanacağım, image-maker

elinden geivermişe dönen saçlarını anımsatan Ege Yemişçioğlu, evet, Ege bölgesinin ynl toprak sahiplerinden Yemişçioğlu ailesinin mensubuydu. İzmirliydi; İzmir ve civarında bizim incir dediğimiz hoş meyveye yemiş deniyordu ve Ege Bey, son yirmi yıl içinde toprak ağalığından üreticiliğe geçip AB’nin hasretle beklediği taze ve kuru meyvelerin ihracatına girişmiş aile şirketinin başındaydı. Ege Bey için Hawaii’ye gidip dalga sörfü yapmak, benim evden çıkıp Kadıköy’e inmem kadar, hatta trafik hesaba katıldığında daha kolaydı. Henüz bekrdı; anlardım canım, daha yaşamın en tatlı kısmındaydı, dur bakalımdı. Aynı ölçüde zinde, aynı ölçüde bronz ve durmadan gözlerini kırıpşırtması dışında derdi yokmuş görünen, kırk altısındaki cavlak Sinan Kayabayır ise evliydi. Saygıdeğer eşi, Faruk Bey’inki gibi, partiye gelmemeyi yeğlemişti. Hanım gezerdi, kim karışırdı. Sinan Bey yılın yarısını burada, Amerikan ortaklı büyük reklam şirketinin başında, diğer yarısınıysa ortağının kıtasında geçiriyordu. Kayak meraklısıydı; yok canım, televizyonun siyah-beyaz zamanlarında yayınlanan dizisinden bildiğim *Aspen*’ın falan suyu çıkmıştı artık. şimdi gözdesi şili’deki *Valle Nevado*’ydu. Dağcılık da vardı işin içinde. Ama dağcılık dedin mi orada duracak ve babadan miras şirketinin kaymağını yemekle meşgul armatr Faruk Yutmaz’a bakacaktın. Hoş, Faruk Bey, soyadının vaadine ihanet edercesine kalındı ama kendisine gayet iyi baktığı kesindi. O csseyle o mu dağa, dağ mı ona tırmanıyordu, orası ayrıydı ama bilmekse, işi biliyordu. En azından ben bilmediğim için anlattıkları karşısında aksi fikir ne sremiyordum. Ülkemizin en eski spor kulüplerinden diye bildiğim TED yüzünden bana dağcılığın ayrılmaz parçası görünen tenis ve eskrimden birincisiyse, yamaç paraştnden tut, *bungee-jumping* denen akla ziyan dalgaya kadar pek çoğunun yanında Fevzi Bey’in ihtisas alanına giriyordu. Yat, yelken, motosikletle alevli çemberden geçmek ya da kanoyla şelaleden atlamak veya kamikaze pilotluğu mu dediniz? Ah, dördü de bir şeyler yapıyordu

canım o konularda, aşk olsun yani. Ne isteseler yapabilirlerdi. Ve yapıyorlardı. Ha, uzaya gidememişlerdi henüz, o da vardı.

Spor konusunda orta öğretimin dandik bahçe potalarında basketbol ile mahalle arasında veya durduk yerde atlanan çağ sayesinde her yana dolan halı sahalarda top tepmeden öteye geçmeyen futbol dışındaki spor dallarıyla ilişki kurmadığımdan ve sadece iş bağlantılı delikanlılık icabı güreşle karışık boks yapabildiğimden, pek barbar kaçacak diye hiç söz etmedim.

Hoş, kurşun yağmurundan az önce yanımıza gelen ve hiç utanmadan yanımda çalışan eleman pozlarında karşıladığım Tefo sayesinde yarım kalan soru yağmuru karşısında fazla tongaya basıp alaya yol açmadan verdiğim yanıtların eskime yönelik keşfedilmemiş bir yetenek barındırdığıma işaret ettiği öne sürülebilirdi. Belki.

Kalabalığın arasından Tefo'nun gelişini görünce, tehlikeli sporlara ve heyecana meraklı, laf arasında her birinin bilumum yerini defalarca kırıp berelediğini öğrendiğim kremalı dörtlüden iki dakika izin isteyip ayrıldım. Görevi, görev dediğim, partide bulunmamızın gerekçesini, tıpkı öngördüğüm gibi, yerine getirmişti kardeşim: İks Bey'in iş bahanesiyle partiye gelmeyişi Ye Hanım'ın çapkın ve biraz kart ama ilgili ortamlarda 'gözde' tabir edilen bekâr Ze Bey'le, usulüyle bakmayanın göremeyeceği ölçüde temkinli yaklaşmasına ortam yaratmıştı. Yani, peşlerindeki acar dedektiften habersiz kumrular, gene aynı şeyi söyleyeceğim, anca ilgili gözle bakanın görebileceği türde takılmışlardı. Tefo fırsatı kaçırmamış, ses kaydı alamasa bile en azından kanıt sayılabilecek resimleri kimseyi huylandırmadan çekmeyi becermişti.

Geçmeden uyanık okurun derhal sunacağı haklı itiraza açıklık getireyim: Fotoğraflar veya ses kayıtları, aldatma işini veya zinayı bilfiil, yani konu mankenlerini amiyane tabirle, af buyurun, 'iş üzerindeyken' göstermiyorsa malûm, boşanma davalarında tek başına geçerli kanıt değildir. Ama İks Bey bizden boşanmada kullanılacak kanıt beklemiyordu. Bulabileceklerimizi tamamen kendisi için istiyordu. Ne yapacak, nasıl kullanacaktı, onu bilmiyorduk. Bilmemiz gerekmiyordu.

Seninki, benim aksime lafı fazla uzatmadan telefonunda kayıtlı resimleri gösterdi ve artık gidebileceğimizi söyledi. Bundan öte bir şey yakalayamayacağımız fikrindeydi. Yarın, öbür gün ve sonrasında takibe devam edecektik. Nasılsa kadını gene yakalar, İks Bey'in arzuladığını düşündüğümüz türden bilgi toplar, belki ses bile kaydedebilirdik.

İyi o zaman, dedim. Tamam, elde kadeh laklak etmek iyiydi, iyiydi ama gerekmedikçe giyilmeyen takım elbise, cenderemsi ayakkabılar, kravat ve kalabalık yüzünden iyice gidesim gelmişti. Ayrıca akşam maç vardı. Gerçi iş icabı kaçırmayı göze almıştım ama Beşiktaş beklenmedik bir şampiyonluğa gidiyordu; yetişsek fena olmazdı ve şimdi çıksak yetişebilirdik. Tamam, dur, gel şunlarla seni tanıştırayım, yarım kalan lafımız bitsin, veda edeyim, öyle gideriz dedim ve üç-dört metre kadar ötemde kalmış, her anlamda pahalı sporlara meraklı dörtlüye yöneldim.

Hedefe vardığımızda Tefo'yu, elimi omzuna koyarak önüme sürdüm. Hani pek kavruktur ve o oranda cindir ya can kardeşim, görünüşüne bakıp aşağılarlar ama iki laf sonrasında -nasılsa elemanları kış üstü oturtacak bir şeyler söylerdi- aha işte benim adamım; topunuzu cebinden çıkarır derim türü bir dürtü mü dürtmüştü o an, emin değilim.

Neyse, ister azıcık gösteriş, ister daha sağlam yanıt verme adına deyin, Tefo'yu öne sürüp tanıştırmaya kalktığım sırada önce bir ıslık sesi duydum, ardından daha nedir diyemeden biri şiddetle sırtıma çarptı, dengemi kaybettim ve can kardeşimi freni patlamış damperli misali altıma alarak öne devrildim.

Dandanakan!

Filmlere benzemezmiş, öylesi ancak romanlarda olurmuş, bilmem ne... Hayır, tutmuş, hayatımda bu ölçekte vahşeti bire bir görmüş ya da film çekmiş veya roman yazmışmış gibi işkembeden sallamıştım. Benzemezmiş. Al sana benzemez!

Olayı hiç duymamış bir arkadaşımı ısrarla inandırmaya uğraşsam, oğlum/kızım ne diyorum sana, derdim şöyle eli kolu sallayarak, öyle böyle değildi: Hani mısırlar coşup patlamaya başlayınca -evde mısır patlatmışsındır herhalde- böyle arka arkaya patır patır gider ya... Bir de bitişine yakın sesler azalıp tek tük patlamalara döner ya hani... Durur, sonra arada bir tane daha patlar, bekler, bu sefer iki patlama arka arkaya gelir, falan... E, ne? Git, patlat o zaman. Bulamıyorum şimdi başka benzetecek şey. İyi, bana ne? Dinle o zaman: İşte, aynen patlayan mısırlar gibiydi duyduğum. E, herhalde yani; etrafta mısır patlatılmadığını hemen kavramıştım. Ödüm kopmuştu tabii. Benimki kopmazdı diyecek kişi, vardır belki ama ben tanımıyorum. Tefo'nun altımda ne derece ezildiğini düşünecek halim de yoktu. Gerçi düşünsem bile o yağmurda işi nezakete döküp kalkacak değildim. Boru mu bu yahu? Ne diyorum, silahlar patır patır patlıyor, kurşunlar vızır vızır uçuyordu! Kim, nereye, neden sıkıyordu, belli değildi. Otuzu can vermekten, otuz ikisi can açısından -kaç kişi meselesi sonra anlaşıldı, malûm; ayrıca her vurulan bağırdı mı, onu da bilmiyorum- ama büyük kısmı can korkusundan mürekkep çığlık patlamasının şiddeti, biri oturup ölçmeye kalksaydı, belki silah seslerinden beter çıkardı. Ve fenası, ne patlamalar ne de çığlıklar bitecek gibi görünüyordu. Fakat nedir, onca maruz kalmışlığıma, maalesef uygulamışlığıma, sürü sepetini görmüşlüğüme ve daha gençken aymaz bir heyecanla karşılamışlığıma karşın, şiddetin her türlüüne

hayır şiarından yola çıkarak, son patın ardından epeyce ve korkuyla bekleyip, isteğine uyarak Tefo'mun üzerinden kalktığımda gördüğüm kan-revan manzarayı tarife hiç girişmeyeceğim. Zati, bir önceki bölümde belirtmeye çalıştığım üzere ve tıpkı düğün ile mekân konusunda magazin basını türü zimbirtılarla belediye çöplüğüne dönmüş dimağlarınıza başvurmaya önermem gibi, sadece aynen filmlerdekini andıran bir manzaraydı desem neyi nereye koyacağınızı üç aşağı beş yukarı çıkarırsınız herhalde.

Üzerine devrilmemden sonraki silah patırtılarıyla ilk anda ayamadığım duruma ayıp saldırıya maruz kirpi misali üzerinde tortop kapandığım Tefo'nun, toplu patırtıyı izleyen koşuşturma, birkaç küfür ve dur ihtarıyla tek tük silah seslerinin kesilmesinin ardından çöküveren delici sessizliğin on veya on beşinci saniyesinde, "Vedat, aç gözlerini," demesiyle kayıp gittiğim patlamış mısırlı karanlıklardan geri döndüm. "Ve kalk," diye ekleyince, ölü numarası yaparak sıyrırım belki yollu enayice fikrimi sonlandırıp yavaştan doğruldum.

Tarif etmeyeceğim dediğim manzara, hem tarife gelmez ürkütücülükte hem de az evvel, düğün davetlileri güruhunun genel profilinden uzak görünmelerine bir şekilde taktığımı anladığınız dörtlüye sıkıştığım, 'Cık, pek heyecan olmaz', 'Tehlike? Eh, nadiren' ve özellikle 'Filmlere hiç benzemez' yollu palavralarımı kasten yalanlamak istercesine düzenlenmiş gibiydi.

İnlemeler, inleyen ve inleyemeyenlerin başına çöküp ağlayanlar, 'Doktor!' ve 'İmdat!' sesleri, üstü başı kan içinde insanlar, faltaşı gözlerdeki 'Neden, hem de onca şöhretime, zenginliğime ve falan ve filanıma rağmen, neden ben?' şaşkınlığına karışan korku ve dehşet, çıkan patırtının müsebbiplerini indirdikleri anlaşılan eli silahlı, kulağı telsizli

kocamanlar, telefonlara sarılanlar falan derken, ayağa kalkıp Tefo'yu elinden tutarak kaldırışımı içeren süreyi kaplayan, şok ürünü sessizlik bir çırpıda bitiverdi.

Ayağa kalkar kalkmaz birbirimize baktık. Tefo, az sonra yapacağım açıklamadan habersiz, önce kıstığı gözlerini çevrede gezdirdi, ardından aynı gözlerde, bu sefer pırıltıyla bana döndü.

“Hayatımı kurtardın.”

Hıyarlığın daniskası belki ama ciddiym, bir anlığına, sadece bir anlığına eylemlerini doğal görüp önemsemeyen kahraman havası basmayı düşündüm. Düşünmedim değil. Ama bir an. Çabucak geçti yani. Başkasına belki, belki ne, illa yapardım ama kardeşten öte bellediğim Tefo'ma yapamazdım. Ne diyorum, yapsam da yutmazdı zaten. Omuz silktim ve “Denk geldi,” dedim. Kaşlarını kaldırdı bu; arkamı döndüm, bakındım ve ayaklarımın dibinde yatan garsonu gösterdim. “Galiba sırtıma çarptı çocuk. Üzerine devrildim yani.”

“Ama sonra iyice kapandın,” dedi Tefo.

“Altımda sen olmasan gene büzülürdüm öyle,” dedim.

Sırıttı kara böceğim. “Ama vardım. Bir şeyin yok, değil mi?”

Sahi, yaşadığım şoktan herhalde, kurşun yağmurundan nasibimi alıp almadığıma bakmak aklıma gelmemiştir. Herhangi bir acı hissetmiyordum gerçi. Ellerime baktım, ardından üstümü başımı yokladım. “Yok,” dedim. Kafa salladı seninki. “İyi,” dedi, “O zaman, birilerine yardımımız dokunur mu, ona bakalım.”

Ayaklarımın dibinde serili, boylu boslu genç garson ile az ilerimizde, patırtıyla beraber kendini yere atabilmeyi

başaran herkes gibi yatan aristokrat dörtlü üyelerinden iri yarı dağ tırmangacı Faruk Yutmaz ve sağanakta can veren diğer yirmi sekiz kişiye kimsenin edecek yardımı yoktu.

Bakakalırım Giden Geminin Ardından

“Oğlum... Oğlum... Lan... Lan...” diyerek ve zimmetime kayıtlı dişlerin neredeyse hepsini göstererek hamle ettim ortağıma doğru. Siskacık bedenini sarmak, kırk dokuz kiloyu halterde kopartma misali havalara kaldırmak, hatta sahne icabı yanımızda bulunan Nilgün ve Papik Necmi’ye aldırmadan etsiz yanaklarını şapır şupur öpmek istiyordum. Hoş, Nilgün’ün çocuksu dallamalar sınıfındaki kaydımın sağlamlığına karar vermesi için o sahneyi izlemesine gerek yoktu. Biliyordu ve zaten bildiği için bana, yaş haddinden görevinden ayrılmış demeyeyim, çünkü annelik bitmez, malûm, son üç yıldır görevini ev içi sınırlarında tutmaya karar vermiş annemin dış dünya temsilcisi gibi davranıyordu. ‘Katilin Şeyi’nde tanışıp yardım aldığımız sahil yolu sandalcısı, Cadde eşrafı ile polis tarafından gayet iyi tanınan, ufak pisliklerin sözde tövbekârı ve ‘Biz iş değiştirelim, sizin yanınıza girelim diyoruz’ yollu girizgâhına henüz başlamamış Papik Necmi’nin gözündeki görüntümüzün zedelenmesi konusundaysa endişem yoktu. Sözün özü, Tefo ellerini kaldırıp hareketimi engellemese, ikisi de kucaklaşmamızı sevecen bir gururla, belki gözleri yaşararak izleyecekti.

Zaten o an, ne Nilgün ne de başkasının düşündüğünü umursuyordum. İkinci ciddi kazançlı işimizi bitirmiştik ve müşterimizin minnettarlığının (bunları yazarken Nilgün’e henüz vadesi dolmamışlardan birini ölçtürdüm ve bizzat hesapladım) tam yüz yirmi yedi küsur santimetrekairelik bir kâğıt kılığındaki elle tutulur simgesi, masada kuzular gibi yatıyordu. Bırak kucaklaşmayı, kol kola girip Vahşi Batı’yı anlatan filmlerden bildiğimiz o hoplamalı zıplamalı danslardan birine başlasak yeri ydi bence.

Önceki bölümlerde İks Bey adıyla zikrettiğim beyefendi, karısı Ye Hanım'ın taktığı boynuzların kanıtlarını üç haftalık çalışma sonucunda özene bezene hazırladığımız bir dosya içinde teslim etmemiz üzerine pek sevinmiş, pek rahatlamıştı. Ve teşekkürlerinin ardından, özel dedektiflik mesleğinin temel ve klasik fiyat tarifiesi 'Günde şu kadar, artı masraflar'ın üzerine gönlünden ve banka hesabından kopuveren rakamı ekleyerek yazıp imzaladığı çeki, gayet gurur verici birtakım sözlerle beraber masamıza bırakıp bizi herkese tavsiye edeceğini söyleyerek gitmişti.

Oy, oy, oy, diyordum içimden. Bundan böyle her türlü alengirin sonuna kadar döndüğü sosyete kapsama alanımıza iyice girecekti. Hemen ambalajı toparlamak gerekiyordu. Mertlik bozan cinsten modern takip ve gözlem zimbirtılarımız henüz yoktu mesela. Ayrıca daha düzgün bir-iki kıyafet, ayakkabı; belki daha geniş, daha havalı bir büro...

Fakat ortağım benim kadar heyecanlı görünmüyordu. Hem de hiç. Masayı aşıp üzerine atlama arzumu engellemişti ya, o an için Nilgün'le Necmi'nin önünde yakışık almaz diye böyle yaptığını sanmıştım. Lakin sonradan, sonradan dediğim birkaç saniyelik bir zaman aralığıdır, sevinip tepinme hevesime katılmadığını fark ettim ve şaşırdım. E, tamam, Tefo, kuyumculuk günlerinden dolayı sıfırı bol paraya benim verdiğim görmemiş tepkisini vermezdi, onu biliyordum. Ayrıca, başarısız iş geçmişimde, hani adıma yazılmışıyla değilse bile, kallavi çeklerle karşılaştığımız, iç geçirerek bakıştığımız vakiiydi. Ama hepsi bir yana, masada uslu uslu yatan kuzu, özel dedektiflikten, öyle arada denk düştüğünde değil, sürekli ve rahat geçinmeyi sağlayacak para kazanılabileceğinin kanıtıydı. Çok geçmeden, yani İks Bey eşiyle işini halledip çevresine bizden bahsettikten hemen sonra telefonlar çalmaya başlayacak, alnı kaşınan bir sürü dolgun cüzdan kapımızda kuyruğa girecekti.

Sözün özü, pek çok açıdan sevinilecek bir durumdu ama işe bakın, Tefo'm hiç mutlu görünmüyordu.

Nitekim yüzümde soluveren gülücüğüm ve boşta kalmış kollarımla ortada öylece dikilirken seninki, Nilgün ve Necmi'ye bizi biraz yalnız bırakmalarını söyledi. Nilgün, böyle bir şeyi ben söylesem bozulup kırk tafra yapardı ya, Tefo'ya karşı, artık onu gerçek patron diye gördüğünden mi, yoksa beni kendine daha denk bulduğundan mı, tuhaf bir boyun eğme eğilimindedir; ses çıkarmadı ve derdini anlatamadan çıkan Necmi'nin peşinden gitti.

Nilgün kapıyı kapar kapamaz, Tefo oturmamı söyledi. Hayırlısı, dedim. Esrarengiz ve sıkıntılı tavırlar... Cık, ciddi bir şey olmasa bunca sevincimi kursağıma tıkamaya kalkmazdı, biliyordum. Çekin karşılıksız çıkacağından mı endişe ediyordu acaba? Yok canım, dedim ve merakla yerime oturdum.

Seninki oturmadı ama. Masada bekleyen paketten bir sigara aldı, paketin yanında nöbet tutan çakmakla yaktı, derin bir nefes çekip dumanı savurdu, çakmağı çöpe atarmış gibi gerisingeri masaya attı ve arkasını döndü. Sıkıcı bir şeyden bahsedeceğini anlamıştım, ses çıkarmadan beklemeyi tercih ettim.

Sessizliğini sürdürdü bu. Kapıya doğru, çıkıp gidecekmiş ama kararsızlık çekiyoymuş türünden, başı önde birkaç ağır adım attı. Durdu, döndü ve çok fena bir şey söylemeye hazırlananların yaptığı gibi dudaklarını büzdü. Biraz daha düşündü herhalde ve sonunda tekrar kapıya döndü, kafayı kaldırıp iç çekerek, "Vedat," dedi, "işı bırakıyorum."

"Anlamadım," dedim aynı anda. Anlamamıştım elbette. Sanki Çince konuşmuştu. "Ne diyorsun? Ne bırakması?" gibisinden geveledim.

“Biliyorsun,” dedi bu, derin bir nefes daha çekip bıraktıktan sonra bana doğru dönerek. “Ayla, hâmile...”

“E?” dedim kaşlarımı çatarak.

“E’si...” dedi, gene durdu. “Korkuyor.”

“Normal,” dedim. “İlk çocuk, falan... Bir sürü masraf çıkacak. Sonra uyku düzeniniz bozulacak, sorumluluk artacak...”

Hayır, gibisinden kafa salladı bu.

Ortam yumuşar hesabı, “Kız diye bozuldun mu lan?” dedim gülerek. Tefo’nun kız-oğlan baktığı yoktu, biliyordum. Aynı sahte gülümsemeyle ve hızla devam ettim. “İsimde sorun çıktı, değil mi? Lale’yi istemiyor Ayla. Tabii, ben dedim diye... E, çok beğenmişti hani? Dur, doğum mu mesele yoksa? Gerçi sezaryenin korkulacak tarafı yok bildiğim, ağrıyı kesen ilacı falan var ama gene de kolay değildir herhalde. Sezaryen yaptıracaksınız, değil mi?”

“Yok... Öyle değil-”

“Normal doğum mu?”

“Onu demiyorum. Ayla...” dedi, gene durdu. “Benim için endişeleniyor. Şeyden... Pınarkesen’deki arbedeye katıldığımı anlattığımdan beri...”

“Anlattın mı?” dedim şaşarak. Anlatmamak üzere anlaşmıştık çünkü. Kendisi istemişti.

“Anlattım. Nasıl saklayacaktım?”

“Vallahi, rican üzerine o günlerde herkes mis gibi saklamıştı.”

“Eh, o kadar biz şöyle dostuz, böyle yediğimiz içtiğimiz ayrı gitmez diye anlattıktan sonra senin daldığın bir kavgaya seyirci kalabileceğime inanmazdı zaten. O zaman ses çıkarmamıştı, o ayrı.”

“Sağ olsun.”

“Erenköy Canavarı işini de biliyor.”

“E?”

“Vincenzo’yu zaten...”

Bravo, dedim içimden. Ailelere bir sürü şeyi anlatmıyorduk; öyle anlaşmıştık. Luigi Scarlatti hikâyesi basına epey yansıdığı için saklamamıştık. Ama ailelerimize işin pek çok ayrıntısından, mesela siyah bir limuzinle ofisten alınıp ‘Mezarıcı Enzo’ namdar mafya babasının karşısına çıkarılışımızdan, adamın, vereceği bol paraya karşılık istediğini beceremememiz durumuyla ilgili, çevirmeni vasıtasıyla savurduğu tehditlerden hiç bahsetmemiştik. Gerçi diğer işlerimizde fazla anlatılacak yoktu ama özellikle endişe yaratacağına hükmettiklerimizi saklıyorduk. Tabii Nezih amca hem işi hem bizi biliyordu, yani ondan saklamamız fazla bir şey ifade etmiyordu demeye getiriyorum ama o da bugüne dek bizim gibi ketum kalmayı seçmişti.

“Haracı baskını tuz biber ekti,” dedi Tefo ve bir daha durdu. Bu sefer ‘E?’ demedim; der gibisinden kaş kaldırıp iç çektim. “Günün birinde başıma bir şey geleceğini düşünüyor.”

“Söyleniyor mu?”

“Yok. Bilirsin, bir şey demez.”

Nereden bileceğim, daha tanışalı ancak iki sene oldu; haftada bir anca görüyorum ve sen de hakkında pek bir şey anlatmıyorsun diyecektim, demedim. Hoş, onca yıldan sonra sahiden bir şey demediğini, en azından dırdır etmediğini artık biliyorum ama o zaman pek emin değildim ve daha evleneceklerini açıkladıkları andan beri, işimize ve arkadaşlığımıza çomak sokacağını düşünüp sinirleniyordum Ayla'ya. Hatta bu laflar Tefo'ya benden daha yakın olduğu anlamına geliyordu. E, haliyle öyleydi ve anlamamak has öküzlüğe giriyordu ya, o sırada bunun doğallığını aklımın ucundan bile geçirmiyordum. Bunları saklamamın da gereği yok; sonraları kendisine söyledim çünkü. Ha, nedir, belirtmiştim zaten, severim Ayla'yı; hem sonraları pek anlaşır olduk. Yanlış anlamaların önünü hemen alayım.

Neyse işte, biliyorum ya da bilmiyorum yerine, bir daha "E?" demeyi seçtim.

"İşte," dedi seninki gene arkasını dönerek. Birkaç adım attı, ofisin diğer eşyası gibi filmlerden özenip aldığımız koyu gri metal dosya dolabının en üst çekmecesini açtı, kapadı, tekrar bana döndü ve durdu. "Endişeleniyor."

"Ama bir şey söylemiyor?"

"Söylemesi gerekmiyor. Anlıyorum."

"Vallahi hacım," dedim, "Monatti'de haklı olabilir ama fiziksel temas yaşanan diğer iki davada dayanın kralını yiyen bendim. Keza kurşun yağarken üzerine kalkan kuran da... Benim için endişelense tamam ama--"

"Hasan'ın bacağını kırmasını unutuyorsun."

"Kazaydı o." Kazaydı sahiden. Ama benim yüzümdendi. Aklıma Davut geldi; onun başına gelenler de benim yüzümdendi. Tam öyle denemezdi belki... Ama kesinlikle

yaptıklarımın sonucuydu. Hoş, bir ay önceki can pazarına Tefo'yu ben sürüklememiştim ama... Ulan dur, dedim içimden, yoksa işlerinin doğası nedeniyle macera üstüne macera kovalayan çizgi roman kahramanları misali belayı habire üzerine çekenlerden miydim?

“Kaza-maza,” dedi Tefo, vicdani hesaplaşma kırıntıma karışan meraklı soruna dair düşüncelerimi bölerek.

“E, Ayla bilmiyor muydu seninle evlenirken böyle şeylerin yaşanabileceğini?”

“Biliyordu tabii. Ama...”

“Ama ne? Şimdi mi endişelenmeye başladı yani?”

Tefo'nun yüzündeki sıkıntıyı, baklasını ağzından çıkarabilmek için verdiği çabayı falan, katiyen kavrayamıyordum. Her haltıma maydanoz omuz üstü uyarıcılarımsa maşallah iki yanda devirmiş, Tefo'yu anlayamamamı zevkle izliyorlardı. Hayır, karışmalarını, yaptığım her şeyi tartışıp birbirleriyle didişmelerini bilmesem tamamdı, eyvallah ama bu yaptıkları pisliğin önde gideniydi canım.

“Hamilelikten belki.” Durakladı, çıkışı aniden görmüş gibi gözlerini kocaman açtı. “Hem senin için de endişeleniyor elbette. Ama-”

Baktım sağdan soldan destek yok, aman ya deyip lafını kestim ve “Vedat ayısının derisi kalın nasılsa diyor, öyle mi?” diye tamamladım cümlesini. Hafiften, hafif ne, hepten kızmaya başlamıştım.

“Yok, öyle değil,” dedi Tefo, ‘Ne anlayışsız ayısın’ gibisinden bir öf çektikten sonra. Ha bak, bunu anlamıştım işte; daha fazla kızdım. Ses çıkarmadım ama. “Ayla bir şey

demiyor. Ben...” dedi bu, gene durdu. Sorumluluklarıyla egosu arasında sıkışıp kaldığını, birlikte yaptıklarımızı kendi başına bırakamayacağını, benim azat etmemi gereksindiğini anlayamıyordum ama telaşla raflarını karıştırıp uygun cümleleri aradığını, rahat bırakmamı, fazla kurcalamamamı söyleyecek yolu bulmaya çabaladığını görebiliyordum artık. “Yanlış anlama lütfen,” dedi sonunda. “Çok düşündüm bunu.”

“Karıdan tırsmaya başladım desene şuna,” dedim dişlerimin arasından, en çirkin vurgumla, en çirkin tanıımı seçerek. İçimi kaplayan neydi, adını koyamıyordum.

“Ya... Vedat-”

Zorlarsam daha nahoş yerlere gideceğini nihayet kavrayabildiğim konuyu kapatmak için, “İyi,” dedim. Psikolojide beynin gerçekleri reddederek sonucuna bakmadan saldırganlaşması gibi bir durum var mıdır o kadarından emin değilim ama öyle bir hale bürünüvermiştim. Evet, Ayla’nın endişelendiğini biliyordum, daha doğrusu tahmin ediyordum. Yani tamam, polis veya diğer tehlikeli meslek erbabından değildik ama başımıza bir şeyler geliyordu ve Ayla’nın, üstelik hamileydi, endişelenmesi normaldi. Ne zamandır ona göre davranıyordum zaten; e, tamam, çok düşünceli, acayip ince denemez benim için ama insaf, değil mi? Evlendiklerinden bu yana geçen süre boyunca giriştiğimiz tüm işlerde Tefo’yu her zamankinden fazla kollamaya özen gösteriyordum. Ne bileyim, evlendiklerinden bu yana, küçük Luigi Monatti’nin kaçırılması ile en sonuncusu ve en azından benim için epey yüklü para getireni dahil, başarıyla sonuçlandırdığımız yedi takip işi almıştık ve hepsinde, sırf kardeşimin evde huzuru kaçmasın diye geceye kalan çalışmaları üstlenmiştim mesela. Bu muydu onca gece sokaklarda, gece kulüplerinin önünde, elâlemin evinin çevresinde nöbet tutmamın ödülü

yani? Hem ufaktan unutmaya başladığımız ve kurgu icabı hoppadanak, sanki arada anlatmaya değecek bir şey yokmuş gibi ki günlük saçmalıklar dışında pek yoktu, bir ay sonrasına atlayıverdiğim o kurşun yağmurunda, tamam, elbette büyük tehlikeydi ama benim kabahatim neydi?

Kalktım yerimden, “Madem karar verdin,” dedim, üzerine ne söyleyebileceğimi bulamadım, sustum. Tefo’nun gidişine aymıştım artık; nasıl denir, dank etmişti ve canımdan can koparılıyormuş gibiydi. Canımın acımasından çok, yarım halimle ne kadar yaşayabileceğimi düşündüğümü fark ettim, o da hoşuma gitmedi. Derhal yaraya tuz basma safhasına girdim; sertin önde gideniydim, sızlanmayacaktım. Bir sigara da ben yaktım, tekrar oturdum, arkama yaslandım, en pis bakışımı takındım ve masadaki çeki işaret ederek, “Payını şimdi mi istersin?” dedim. “Ona göre Nilgün’ü bankaya göndereceğim.”

Tefo yüzünde, çözemediğim ve açıkçası onca öfke, hayal kırıklığı ve benzeri bilumum fırtına arasında çözmeye gayret etmediğim bir ifadeyle baktı. Bir şey söyleyecekmiş gibi ağzını açtı, birkaç saniye öylece durdu ve kapadı. Anlamsızca sağa sola baktı.

Arada, bir an için dudaklarını ısırıldığını gördüm sanki.

Abidin, Olmuş mu, Bakar mısınız?

“Ne bu?” dedi Nilgün, gözlerini kocaman açarak.

“Neye benziyor?” dedim.

“Saçmalıyorsun artık. Ver şunu!”

Baktı sırtıtmaya devam ediyorum, bir hışım uzanıp elime doğru davrandı. Derhal elimi ve elimdeki bardağı diğer yana çektim. Ani hareketimle birkaç damla, çarpışan buzların arasından sıçrayıp halıya doğru inişe geçti. Aynı anda, anlık hamleler konusunda gayet antrenmansız sekreterimin atılması boşa gitti, dengesini yitirdi ve hareketini üzerime kapaklanarak bitirdi. Pozisyonun zaten her daim ekvatorun aşağısına çalışan aklıma neler getireceğini hemen fark ederek panikle üzerimden kalkmaya çabalarken gülmeye başladım.

Doğrulur doğrulmaz kıpkırmızı bir suratla, “Şunu verecek misin, vermeyecek misin?” dedi.

“Vermezsem ne olacak?” dedim, üzerine en kart zampara havamla sol kaşımı kaldırıp kafamı hafifçe yana eğerek bir, “Efendim?” ekledim ve bir öncekinden daha pis sırttım.

Nilgün, dişlerini ve yumruklarını sıktı, ‘Ya sabır’ türünden derin bir nefes alıp, “Patron,” dedi. “Sabahın köründe... Miden-”

En uyuz ifademle kaşlarımı kaldırarak lafını kestim: “Vedat Bey.”

Görüntüyü burada dondurup bir parantez açayım. Dedim ya, artık kendini bana denk mi görüyor, daha mı samimi buluyor -gerçi ev dışındayken annemin yapamadığı

müdahaleleri yapmasından illa bir yakınlık kurduğu anlaşılmayacak şey değildi ya, gene de tam emin olamıyordum- Nilgün, bana hep ‘Patron’, Tefo’yaysa ‘Tefo Bey’ derdi ve hâlâ öyle der. Aynı şekilde, benimle konuşurken ikinci tekil şahsı kullanmayı uygun görür. Tahmin edeceğiniz üzere, Tefo’ya karşı daima sizli bizlidir. Hemen ekleyeyim, bu tavrı, işe girmesinin üzerinden daha bir ay bile geçmeden başlamıştır ve saklamaya gerek yok, arada sıkıcı gelse bile, anaç davranışları, ilgisi falan, hoşuma gider. İyi kızdır Nilgün. Hiçbir şey değilse bile, içi dışı birdir; sadıktır, samimidir...

Tekrar play düğmesine basınca, bana hitap şeklini değiştirmesi üzerine önceki gün söylediklerimi unutmadığımı görüp kafasını salladı ve ellerini ‘E, iyi, ne yapalım?’ gibisinden iki yana açıp az önceki ‘Bey’ vurgumun aynını kullanarak, “Kendinizi bitirmenizi izleyecek değilim, Vedat Bey,” dedi.

Altı çizili italiklere gülmemi saklamadan, “İyi ya, izleme,” dedim. Üzerine, gözlerimi gözlerinden kaçırmadan, kahvaltı niyetine koyduğum viskiden kallavi bir yudum daha yuvarladım. Karamelli alkol önüne çıkanı yakarak aşağı inerken gülmem geçmişti.

Nilgün’ün öfkeli bakışlarına acıma eklendiğinde karşımda dikilmesinin ilk otuz saniyesi bitmişti. İkincinin ortalarında kafasını salladı, içini çekti ve dönüp odayı terk etti.

Haklıydı. Berbattım. Tefo gitmişti ve dağılmıştım.

Can dostum, arkadaşım, kardeşim, karafatmam, elmamın yarısı, falan ve filanım; onca yakınlığı nasıl tarif ederseniz ona denk gelen şahıs, öylece çekip gitmişti.

Yarımdım artık. Kitaplarda okur, çok denk gelirse ah-vah derdim ama anlamazdım pek; yarım kalmak diye bir şey

varmış sahiden. İşin fenası, giden yarı, kalan yarının bütün saçmalıklarını katlanılır kılan, beni bir arada tutan, durduk yerde romantizmi abartmamak için vesaire, vesaire yapan diye geçiştireceğim, yarıydı. Ve kalan yarı, üç gündür türlü bahane uydurup eve gitmiyor, sokaklarda, sahilde, işte, artık ayakları onu nereye götürüyorsa orada amaçsızca dolaşüyor, yorulunca büroya gelip içmeye başlıyor, sonunda ya masa başında ya da gerekir diye aldığımız üçlüde feneri söndürüyor ve izleyen günü, hem de alıştığının tersine erkenden kalkarak ve kendine edebileceği akla yakın tüm eziyetleri edip üstüne Nilgün'ü durduk yerde fırçalayarak geçiriyordu.

Demin anlattığım sahne ise, Nilgün'ün karar verip bardağı elimden almak için hamlesi ve hamlesinin boşa gidip üzerime kapaklanması hariç, üçüncü kez yaşanıyordu. İlkinde üzülmüş, ikincisinde endişelenmeye başlamış ve bu sabahkinde kızmıştı artık. Haklıydı tabii. Leş gibiydim; hassasiyetten nasibini almamış burnum bile kokumun farkındaydı. Sakalım her türlü müşteriyi kaçırarak kadar uzamış, eve uğramadığım için üç gündür değiştirmedığım gömlek iyice buruşmuştu. Annem meseleyi Nezih amcadan duyunca ilk günkü iş bahanemi yememeye karar vermiş, üstüne muhtemelen Nilgün'den ilgili raporu almış, endişeleniyordu. Telefonda 'İyiyim, merak etmeyin,' gibisinden geveleyip savmaya çalıştığım için utandığım babamsa tahminen anneme 'Kazık kadar adam, bırak ne halt yerse yesin,' deyip içinden, gayet iyi biliyordum, bir an önce toparlanarak eve dönmemi diliyordu.

İşin fenası, bu kazık kadar adamlık dalgası yüzünden, ne annemle babam ne de Nezih amca vah vah diye başlayan teselli cümlelerini kuruyordu. Sadece Nilgün üzüntüme ortak gibiydi; onu da, az önce söylediğim gibi, paylayıp duruyordum.

Velhasıl, demin romantizmi abartmayayım dedim ama başka türlü tarif edemiyorum şimdi: Özü, başımı yaslayıp ağlayacağım -ağlamayı burada gayet soyut anlamıyla kullanıyorum, sert erkek havamı söndürmeyin hemen. Ya da söndürün, nedir?- bir omuza muhtaçtım işte.

O ara, nasıl denir, görüştüğüm, ne bileyim, asıldığım veya bana asılan biri de yoktu. Gönül ilişkilerini kastediyorum. Yineleyeyim, ayıp değil ya, sadece Nilgün vardı. Fırçalarımı metanetle sindirip duruyordu ama sonuçta, öyle denir diye söylüyorum, babamın oğlu değildi. Ne halin varsa gör, ben gidiyorum diyeceği bir an gelecekti mutlaka.

Pisliğim sırf temizliği boş vermemden de değildi: Arada, arada dediğim geçen üç gün içinde, Tefo birkaç kere aramaya kalkmış, her seferinde çağrısını reddetmiştim. Sonradan Nilgün'le konuşmuştu, duymuştum. Oturduğum yerden sekreterime bağırarak hiç bağlamaya yeltenmemesini, o hainle, o korkak tavuk kılıklı herifle görüşmek istemediğimi söylemiştim. Bilmiyorum, herhalde arada arayıp durum raporu veriyordu Nilgün; umurumda değildi, ne halt ederlerse etsinlerdi.

Çevrem, çevrem dediğim ailem, Nezih amcalar, Nilgün, hatta her sabah gelip yağlı poğaçalarımada dadanmayı huy edinmiş pek neşeli avukat komşumuz Seyfo bile sanki sözleşmişler gibi üzerime gelmiyor, konuyu açmıyordu. Herhalde bir şekilde toparlanacağımı düşünüyorlardı.

Ayaküstü atıştırma türünden sağlığa zararlılar dışında fazla bir şey yemeden ve bolca içerek sokaklarda dolanıp durmalarımın getirdiği halsizlik ve mide kaynamalarının üstüne bir de zamanı iyice şaşan mevsimler hesabı yağmur ve soğuk, ortalarını süren Mayıs'a aldırmadan birden bastırmıştı. Feneri söndürüp yatmaya geldiğim ofisimizin bulunduğu iş hanında geceleri -ve tabii yaz hepten

yaklaştığı için- kalorifer çalıştırılmadığından üşütmüştüm. Burnum akıyor, aksırıp duruyor ve gene tahmin edeceğiniz üzere, Nilgün'ün 'Hiç değilse' yollu dayayıp durduğu vitamin haplarını elimin tersiyle itiyordum.

Nedir, üşütmek dahil hiçbiri umurumda değildi. Bir yandan, artık orta yaş sularında kulaç atan, iş güç sahibi, hatta dışarıdan bakan için oturaklı denebilecek biri sıfatıyla kapıldığım panik ve umutsuzluğu yakışık almadığını düşünüyor, diğer yandan, 'Peki, şimdi ne yapacağım?' diyordum.

Tek başınaydım artık. Nezih amcanın işe pek uğramadığını, davalarda varlığını danışman türünden ve ancak gerektiğinde belli ettiğini düşünürsek geriye sadece ben kalıyordum. Tabii Nilgün'ü unutmuyorum ama onu takip işlerinde kullanamazdım. İstesem yapamayacağımdan veya istesem yapmayacağından değil, onca tersleme ve odunluğuma rağmen kadir bildiğimden kıyamazdım.

Tek başına ne yapabilirdim peki? Tamam, Necmi ve tayfası, bizimle henüz resmen, resmen dediğim sigortalı, bordrolu falan, çalışmıyorlardı ama Tefo'nun gidişinden sonra fırsatı bulup niyetlerini bildirmişlerdi. Henüz yanıt vermemiştim fakat sonuçta istediğim an elimin altında olacaktı, kabul. Ayrıca, yeni gelişen mesleğimizde, tıpkı konuşma özürlü ve alingan karateci dostumuz Hasan gibi tek tabanca çalışan bir sürü tip vardı ve hepsi, öyle ya da böyle işlerini yürütüyorlardı.

Ama eminim, hiçbiri benim gibi, benim türümden eksikli değildi.

Bencilce, biliyorum. Tefo'nun neden endişe ettiğini, kızmam vesaire bir yana, yavaştan anlıyordum ve endişesindeki haklılığu farkındaydım. Ama herkesin derdi,

bir yerden sonra tabii, kendine, değil mi? Tamam, işe başlarken kendimce çakallık edip Tefo'yu yanıma katmasaydım zaten tek başıma çalışacaktım; Nezih amca teklifini doğrudan bana yapmıştı çünkü. Bir şekilde inanmasa yapmazdı diyordum ve nedir, kör topal, tek başıma çalışabilirim türünden avunmaya çalışıyordum. Ama Tefo'nun akli, iyi yüreği, dostluğu ve falanı ve filanı bir yana, bu işe onunla başlamıştım ve 'Nezih Dağdelen ve Ort. Özel Araştırma Ltd.Şti.'nin 'Ort.' kısmı tek kişilik bir tanımlama değildi.

Fiziksel kısmı hariç, her anlamda yarım kalmıştım yani.

Ah, sonunda illa toparlanacak, yelkenleri suya indirecektim. Telefona uzatıp uzatıp geri çektiğim elim sonunda gerekeni yapacak, o sabahın öncesindeki hariç, diğer iki gecede evlerinin bulunduğu sokağı ergen âşıklar misali bana defalarca adımlatan ayaklarım sonunda Tefo'nun kapısına yönelecekti. Kapıyı açtığında sırtıp birbirimize sarılacağımızı, karşılıklı özür dileyip üzerine özürlerin gereksizliğini geveleyeceğimizi ve ardından yaşanacakları da gayet iyi biliyordum.

Ama sağ omzumdan bir ses, her halta maydanozluk edip Tefo derdini anlatırken yardımına koşmayan iki zibididen bahsediyorum, 'İyi de, güzelim,' diyordu bir eliyle, hani maçlarda hakeme itiraz eden İtalyan futbolcular iki elle yapar ya, o meram anlatma hareketini tek eliyle yaparak. 'Böyle yaptığın anda Tefo'nun, Kapalıçarşı'daki kuyumcu dükkânına dönme kararını ve yalnızlığı kabullendiğini resmen ilan edersin. Tefo da, ne kadar isterse istesin bir daha geri dönemez o zaman. Bırak, düşünsün biraz. Zaman ver; kıymetini anlasın, burnu sürtsün.' Ona, vallahi haklısın dediğimdeyse bu sefer öte yandaki, senatoda *Agrippa*'nın konuşmasına müdahale eden *Augustus* misali söz istemek için el kaldırmaya bile gerek duymadan, 'Bu denli bencil

davranmamalısın,' itirazında bulunuyordu. 'O artık yeni bir hayata başlıyor; baba olacak ve sorumlulukları, öncelikleri, amaçları, hayal edemeyeceğin şekilde değişecek. Bilmediğin bir konu, kabul ama her şeyden öte, Tefo'ya sevgin için bunu yapmalı, kendi yoluna gitmelisin.'

İşin fenası, ikisine de 'De gedin oradan,' yapıp kendi bildiğimi okuyacak cesareti kaybetmiştim. Kafam yanıyor gibiydi ve bu yangını ancak ofis duvarlarının soğuğuyla midemde yaratabileceğim viski yanığının telafi edebileceği türünden salakça bir fikre kapılmışım. Hayır, efendim. Rakı olmazdı. Bira da. Rakı, her ne kadar arada gece vakti leblebiyle götürdüğüm vaki ise de esasen sofrasında, adabıyla ve huzur için, neşe için, sohbet için içilirdi. Birayıysa anca serinlemek için içerdim ve hava zaten soğuktu. Ayrıca derdim on dakikada bir çişe gitmek değildi. Acı lazımdı bana. Sevmediğimle sökmeliydim her şeyi. Düşmana sarılmalıyım. Düşmanlardan şarap sabahları feci susatıyor, cin midemi kaldırıyor, votka tatsız geliyordu. Diğerleriyle hiç işim yoktu zaten. Oysa filmlerin pek havalı içkisi viski öyle değildi; her yutuşumda yüzümü buruşturuyor ama sonuçta içebiliyordum. Ve yediğim ıvır zıvırla birleşip hem canımı yakıyor hem de, artık alışmamışlıktan mıdır, çabuk güzelleştiriyor, unutuş diyarına bileti fazla nazlanmadan kesiyordu. Ve artık bildiğiniz üzere, üç gündür ısrarla biletimi alıyor, küfrederek anımsama gezegenine dönene kadar viskiyle öpüşüyor, ayılır ayılmaz unutuş biletine tekrar sarılmaya çalışıyordum. Her şey değişmese gidişat alkolizme miydi, bilmiyorum.

Neyse, efendim, ben öyle bir elimde 'Bugüne dek beni sevmedin ya, ben de önce mideni, sonra aklını alacağım,' diyen viski, diğerinde 'Ciğerler benim!' diye sırtan sigaramla gece kim bilir hangi saatte sızıp hâlâ kalkmadığım baba masa arkası koltuğumda yayılmış, bir yandan koltukta sızmadan mütevellit bel ağrımı, diğer yandan yaşadığım

rezilliği düşünürken Nilgün'ün içeriden, yani ofisin iş hanının koridoruna açılan kapısını dekorasyonuna katmış ve bekleme odası olmaya anca özenebilen antreden gelen sesini duydum. Fısıf fısıf konuşuyordu. 'Kesin,' dedim, 'rapor veriyor. Yarım saate kalmaz, ya annem gelir, ya Nezih amca - üç günlük çöküşüm birilerine yeter dedirtmiştir artık.'

Biraz daha dikkat kesileyim dedim, hani söylediğini duyar, annemin veya Nezih amcanın ne türde bir vahameti kurarak koşturacaklarını kestirir, ona göre tedbirimi alır, iyi niyetle gelene en şımarığından havamı basarım hesabı...

Lakin kulağı daha sadece 'Bekliyoruz efendim, iyi günler'i duyabilecek kadar kabartmışken seninki telefonu kapadı ve birkaç saniye geçmeden, çıkarken kapamadığı kapıda göründü.

"Patron," dedi, hâlâ kızgın mı, yoksa yufka yüreğine teslim mi kestiremediğim bir vurguyla. "Toparlansanız iyi olacak." Ben daha bir şey diyemeden, eliyle 'Dur' işareti yaptı. "Hiç ukalalık etmeyin; kendinize ne yaptığınız *hiç umurumda* değil. Benim derdim, maaşım. Ve maaşımı ödeyebilmek için, birazdan gelecek müşteriye iyi görünmelisiniz."

Şahane Yutmaz'ın Hissiyatı

Hangi ana ya da baba çocuğuna Şahane adını koyacak derecede geleceğe veya kendine ve genlerine güvenle bakabilir, diyordum merakla.

Hayır, tamam, genellemeler tehlikelidir derler ya, gene de iyimser bakmayı tercih ediyor ve her ebeveyn, çocuğu doğduğunda ve büyütürken onun için elinden gelenin en iyisini yapmaya çabalar, her doğum umutludur diye düşünüyordum. Bu bağlamda, çocuğa çoklukla, 'Adıyla yaşasın inşallah' denip hoş bir isim konurdu. Ayrıca Harika, Muhteşem gibisinden isimleri duymuşluğum vardı tamam ama onlar da hep komik gelirdi zaten ve bu derece güven, illa sağlam bir yere dayanmalıydı.

İsim koyma ve umut meselesi için hemen bir parantez açıyorum: Altıncı denemesinde de kızla karşılaşp Songül ya da doğum kontrolünü türlü nedenle es geçtiği serinin en büyüğüne gururla İlker, sonuncusuna Soner yahut imdat babından ve uyak aşkıyla Yeter veya art arda ölüveren bebelerinin ardından doğana bin bir duayla Satılmış gibi adları seçen ebeveynin de farkındaydım ya, gene iyi niyetle o ebeveynin çocuklarına aynı sevgi ve umutla baktıklarını düşünmeyi tercih ediyordum. Kapan, parantez! Tamam.

Fakat İstanbul sosyetesinin en gözde ama basının bu toplum sınıfının dışında kalanlar yalanıp dursun diye çıkarttığı silme renkli fotoğraf ve dedikodu yüklü yayınlarda adı neredeyse hiç geçmeyen, doğrudan hanedan değil ama sonuçta saray kökenli ailesinin bilmem kaçınıcı kuşak torunu ve basına 'Kanlı Baskın' başlığıyla yansımalarının iki, bilemedin üç hafta ve bir sürü tartışmasının ardından, köküne kibrit suyu 1980 sonrasında hızla 'şeyleştirilen' hemen her konu ve kavram gibi unutulup giden can

pazarından hemen önce tanıştığım dağcılık meraklısı merhum milyarder Faruk Yutmaz'ın dul eşi Şahane Hanım'a bakarken ebeveyninin ya da ismini koyan her kimse onun geleceğe dair en ufak bir şüphe taşımadığını tahmin etmek güç değildi.

Ayrıca, tüm tafrası bir yana, tıpkı o gün tanıştığım eşi ve arkadaşları misali 'Ben bunun içine doğdum aslanım, tıllahı olsan kavrayamazsın, hiç uğraşma,' havasını alenen taşıyan kadını görünce öne sürebileceğiniz, hafif makyajını silip çıkartsanız bile sırf yüzüne bakıp akla hayale sığmayacak işlerinin arasında böyle bir güzelliği yaratmaya anca yüce Yaratan'ın gücünün yeteceği görüşüne kimse itiraz edemezdi.

'Abartıyorsun, tamam, zaten cümlelerin yine uzamasından anlaşıldı; kendi halinde ve bu işlere merakla bakıp iç geçiren vatandaşın gözünde erişilmez tabakanın erişilmez hanımlarından Şahane Yutmaz'dan bahsediyorsun, iyi, güzel. Memlekete bir hayrı dokunmasa bile eğlence anlamında güzel. Güzel de, Şahane Yutmaz'ın o zamanlarını da hatırlıyoruz; o derece güzel değildi,' diyecek ve bunları derken arka arkaya dizdiğiniz bunca 'güzel'e benim gibi garip garip bakmaya başlayacaksınız şimdi ya, biliyoruz dediğiniz hanımı, şöhretim(iz)den etkilenip bu kitabı okuyabilecek tanıdıklarını ayırarak söylüyorum, muhtemelen ve anca, o da belki bir, bilemedin iki defa ve sadece yüksek sosyeteye hitap eden dergilere meraklıysanız resimlerinden görmüşsünüzdür. Ve sizi temin ederim, kadının ta kendisi ile sureti arasında muazzam fark vardı. Ayrıca, beni ayağına çağırmak yerine gözüne fare deliğinden hallice görünme olasılığı fazlasıyla yüksek ofisimize geleceğini Nilgün'den öğrendikten sonra son sürat toparlanıp becerebildiğimce temizlendiğim gün karşıma çıkan Şahane Hanım, bu konuları dert edenlerin aksine, aldırmayacağını bildiğim için rahatça söylüyorum şimdi, henüz kırk yaşındaydı. Hoş, kendisi

bugün de adını hak ediyor ama ne derece bakarsan bak, malûm, makine aşınıyor.

Şahane Hanım, kapıdan girişinden itibaren öyle bir etki saçmıştı ki etrafa, otuz dokuz yılın mandası sıfatını taşımasam durduğum yerde diz çöküp, hayır, doğrudan ayaklarına kapanıp, ‘Ne olur, ne yaparsam yapayım beni hoş görün ve varlığınızı fakir ofisimde mümkün mertebe uzun süre tutun,’ diye yalvarırdım. Hoş, bu dediğimde Tefo’yla ayrılmamızın şoku epey pay sahibiydi ve böyle şeyler hissettiysem bile, habire söylediğim ve artık en azından aşına olduğunuzu umduğum papatya irisi karakterim sayesinde bunları uygulamaya sokmadım, hemen belirteyim.

Gerçi, Nilgün’ün açtığı kapıdan giren Grace Kelly kılığındaki Angelina Jolie’nin karşısında –birincisinden bahsetmem, tarif etmek istediğim manzarayı bugünün gençlerine tam anlatamıyordur muhtemelen- bilemiyorum, herhalde yerli er kişi nüfusumuzun çoğunluğu takla üzerine takla atar, kalanlar da bunu ayıplamazdı ya, bir daha belirteyim, bu ve önceki paragrafta saydığım rezilliklerin hiçbirini yapmadım. Kadın ofise girer girmez kalktım, içgüdüsel bir hareketle, elimi uzatmak yerine peltek özel dedektif arkadaşımız Hasan’ın kendini her tanıtışında en komiğini sunmayı başardığı öne doğru saygılı eğilme hareketini yaparak asalet, refah veya bende eksik ne varsa hepsini birden temsil eden fırtınaya yer gösterdim.

Dur, kaptırmışken abartmaya devam edeyim: Şahane Hanım’ın gösterdiğim zavallı mı zavallı koltuğa oturuşu, akla ziyan bir zarafetle bacak bacak üzerine atışı ve tam karşısına, hesapta müşterilere tepeden bakıp ezmeyi planlayarak aldığımız baba masanın arkasındaki baba koltuğa oturuşumu izlemesi bile başlı başına roman konusu edilebilecek türdendi.

Toparlayabildiğim tüm havamla yerime otururken hapşırmam da aynı kategoriye katılabilirdi.

“Pardon,” diyerek çekmecedan çıkardığı kâğıt mendile sümkürerek kadını etkileyemeyeceği kesindi ya, kahramanınız gene de kendi çapında, hele geçirdiği üç günde dönüştüğü şeyi düşününce, fena görünmüyordu. Abuk sabuk pozisyonlarda uyumaktan iyice karışıp dağılmış saçlarını katın ortak kullanılan daracık banyosunda ıslatıp taramış, tıraş olmuş, dişini fırçaladıktan sonra işi garantiye almak için bir sıkımlık diş macununu ağzında iyice gezdirip tükürmüş ve tabii ki Nilgün’ün tedbir amacıyla alıp çekmecelerden birine yatırdığı deodorant sayesinde leş kokusunu, gene Nilgün’ün nasılsa gerekir bu salağa diyerek aynı çekmeceye sakladığı kırmızı kazaklaysa buruşuk gömleğini bir nebze gizlemişti.

Artık zerre kadar babalığının kalmadığı ya da en azından babalığının bir sınırı olduğu öğrenilmiş masamın ardında, dedektif klasiklerinin elzem malzemesi, ‘Kapıdan giren esrarengiz ve güzel sarışın’ın –sarı saçları dışında– nihayet geldiğini ve derdine yansın, ayrıca oh olsun, Tefo’nun bu manzarayı kaçırdığını düşünüyordum.

Böyle birisine tutup derdiniz nedir veya ‘Bir şeyler alır mıydınız? Çay, kahve, ilaçlı gazoz? Kırbaç? Köle?’ sorularını sormamak gerektiğinin, bilemiyorum, muhtemelen belden eğilerek selamlamam gibi içgüdüselidir, farkındaydım. O yüzden tüm etkileyiciliğine ve az önce silmeme rağmen ucunda yine birikenler yüzünden gıdıklanıp duran burnumu çekme isteğime göğüs gererek susmayı ve beklemeyi tercih ettim. Hoş, kadının pek huzursuz bir havası vardı ve muhtemelen lafı açmamı bekliyordu ya, yapmadım. Eh, sonuçta o periler kraliçesiye ben de gorillerin şahıydım ve burası benim kalemdi.

Neden sonra, gerçi kadını tarif ederken yaptığım gibi bu karşılıklı oturup susma seansını da abarttığımı itiraf etmeliyim, yani, neden sonra dediğim taş çatlasa kırk, bilemedin kırk beş saniyelik suskunluktan sonra, bize bir dostunun tavsiyesiyle geldiğini söyledi.

Gülümsedim ve sesimin heyecandan çatlamaması için besmelemi çekip söz konusu dostun kimliğini sormayı akıl edemeyerek, “Umarım,” dedim, “hakkımızda iyi şeyler söylemiştir.”

Eh, ‘dostu’ bizim için iyi şeyler söylediye bile bu yalaka cümlem ve daha yalaka gülümsemem karşısında hepsini unutabilirdi Şahane Yutmaz. Ama öyle yapmadı. Dertliydi ve elbette derdine derman sadece bizdeydi. Kafasını evet anlamında sallamakla yetindi. Sonra, tabii gene son derece zarif hareketlerle, kim bilir hangi adını bile duymadığım tasarımcının elinden çıkma minik çantasını açtı, altın renkli ve illa altından yapılmış, koyacak yer kalmadı, bunu da buraya yerleştiriverelim dercesine üzerine yerleştirilmiş mücevheri parıldayan sigara tablasını çıkardı. Aynı zarafetle, tablayı açtı, bir sigara alıp pek andırdığı aktrisi hırsından çatlatacak dolgunlukta, böyle söyleyince işin asaleti biraz, ne birazı, epey kaçıyor tabii, dudaklarına götürdü.

Bir an için, emektar çakmağıma gaz doldurtmaya üşendiğimden -o işi kendi yapanları ayrıca takdir ettiğimi belirtmem gerek- sürekli alıp bir yerlerde unuttuğum gariban plastik çakmaklardan o sırada masada yatanının ateşinin, daha önce bir keresinde, Tefo’yu Kapalıçarşı’da ziyaret ettiğimde gördüğüm, Sezai ağabeye bir tanıdığı getirmişti, ucu kırmızı boyalı filtresiz sigarayı yakmaya yetmeyeceğini düşündüm. Ama sonra bu kadar aşağılık kompleksinin ve uzun cümlelerin insaf yani artık fazla kaçtığına ve plastik çakmakcağızımın değil ama kendi gayet organik ateşimin o güne dek az yeri yakmadığına karar verip

davrandım ve mümkün mertebe hafifinden burun çekerek kalktım, Şahane Hanım'ın yanına gittim, sigarasını yaktım.

Bu hareketim, onu bilemiyorum ya, beni rahatlatmıştı. Yerime otururken, "Buyurun," dedim, "sizi dinliyorum."

Şahane Hanım, kaşıntısına yenilip havayı kaybetmemek adına oynatıp durduğum burnuma ne kadar dikkat ediyordu bilemiyorum, sigarasının dumanını şahane dudaklarının arasından şahane şahane bıraktı ve "Biliyorsunuz," dedi, "bir ay kadar önce eşimi kaybettim."

Üzüntünüzü anlıyorum pozlarında kafa salladım. "Başınız sağ olsun."

Kadın, geçen bir aya yakın süre içinde muhtemelen elli bin defa duymanın verdiği bıkkınlıkla karışık hüznü bir teşekkür bakışı attı. Bir an öyle kaldı, ardından, "Cinayet davalarında tecrübeli olduğunuzu duydum," dedi ve daha kimden diyemeden ekledi: "Fevzi sizden övgüyle bahsetmişti."

Fevzi? Ha, demek o 'dost,' 'hayranım' Fevzi Karar'dı. İyi. Nasıl denk geldiyse, belki geçen üç günün yorgunluğundan, şişinip tevazu yönlü kelimeler etme kısmını atlamayı seçtim, kafa sallayarak hafifçe gülümsemekle yetindim. Hayrettir, cinayet lafını duyduğum anda Şahane Hanım'ın dehşetengiz güzelliği karşısında felç geçiren beynim birden harekete geçmiş, bir ay önce yaşadığımız o tantanayla ilgili anıları yüklemeye başlamıştı. Çoğu pek canlıydı. Sırf yaşadığım korku yeterdi zaten. Mahşer yerine dönmüş mekânda haykıranlar, ağlayanlar, bağırışlar, ne olduğunu anlamaya çalışanlar, havuzu çevreleyen mermer zemindeki, özenle biçilmiş çimlerdeki, her yerdeki kan, evin koca meydanına haykırarak varan ambulanslar ve yetki alanı gereği sorgu sual işine girecek jandarmayı veya olayın büyüklüğü

gereği soruşturmayı devralacak polisi beklemeden arabalara bindirilip en yakın hastanelere son sürat taşınan yaralıları, vesaire, kolayına unutulacak cinsten değildi.

Hoş, izleyen bir sürü tantananın etkisini, tantana derken olay yerine jandarmadan sonra ve ambulanslardan önce gelmeyi başaran basın mensuplarınıninkinden tut, ta evlerdeki bol ahlı-vahlı, Yarabbi şkrllere kadar, kolayca tahmin edebileceğiniz kırk türlüsünden bahsediyorum, atlatmam uzun sürmemişti. Ayaküstü ifadenin teferruatlısını poliste vermemi izleyen bir hafta boyunca geçmiş olsunlar ile kahramanlığıma yönelen ve Tefo'nun her zamanki gibi sıritarak keyfini çıkarmama izin verdiği tebriklerle dolandıktan sonra işimize dönmüştük. Ve olayın sonrasını basında çıkan bin bir haberden izlemekle yetinirken İks Bey'in eşi Ye Hanım meselesinin peşine düşmüş ve yüzümüzün akıyla halletmiştik. Yani diyeceğim, şahane Hanım'ın karşısında terbiyesizliğe kaçarak i geçirmeme ve ekmeme gayreti içinde burun oynatırken o kanlı olay, tamam, acayip sarsıcıydı, anıların çoğu hâlâ pek canlıydı ve benim gibi odun özellikleri taşımayanlar kolayına toparlanamamıştı belki ama cinayet lafına kadar diğerlerinin, özellikle Tefo'mun gidişi meselesinin çok gerilerinde kalmıştı.

şahane Hanım, herhalde baktı size açıklama yapıyorum ve kesmezse konuyu iyice dağıtacağım, devam etti: "Eşimin öldürülmesini araştırmanızı istiyorum."

Başımı hafif ne eğip kaşlarımı kaldırdım. Nasıl yani? Faruk Bey, sonradan mafya baskını olduğu açıklanan ve azmettirdikleri ne sürülenlerin halen arandığı o kanlı baskında açılan yaylım ateşinde can vermemiş miydi? E, vermişti tabii. Az ilerimde, pek i kaldırııcı bir halde kalakalmıştı adamcağız. Yağmurdaki kurşunlardan birisi (oncası arasında sadece bir tanesi) sağ gözünden girmiş,

kafasının arkasından çıkmıştı. Diğer üç arkadaşının bir şeyi yoktu. Çok ayıp ama saklamayacağım, yerlerinden kalkıp arkadaşlarının neden kalkmadığını gördüklerinde yüzlerine yerleşen ifadelerden hain bir haz duymuştum. Öyle günlerce eğlendirecek türden değil tabii. Anlık, minik, suçluluk duygusuyla karıncalanan bir haz parçası. Hatta parçacığı... Aman, neyse. Neyse diyorum çünkü onca perişan insan arasında oturup Faruk Yutmaz'ın başında ağıt yakanlara katılmamış, derhal Tefo'nun bir önceki dakikada dediğine girişip yardım edebileceklerimize yönelmişim. Pek faydamız dokunmamıştı ama gene de bizcileyin kendini çabuk toparlayabilen bir avuç başka hayırseverle beraber elden geleni yaptığımızı söyleyebilirim. Onca davetlinin arasında 'Açılın, ben doktorum' sahnesini oynayacak kimse çıkmaması garibime gitmişti ya, apar topar hastanelere yetiştirilenler arasında bir tane bulunduğunu sonradan öğrenmiştik. Gerçi o da bevlilyeciymiş; temel tıp eğitimi ilk müdahalede işe yarardı herhalde ama nereye kadar, onu bilemiyordum.

Gereksiz iç kaldırmaya girecek diye ayrıntısını size nakletmek için uğraşmadığım o olayda esrarengiz bir yan bulunmadığı, üzerinden fazla geçmeden ortaya çıkmıştı. Haracı ailesinin reisi Mecit Haracı, artık ne demeye canını sıktıysa, basına göre dönemin yeni palazlanan babalarından 'Tosun Sacit' namdar Sacit Korkmaz böyle bir eyleme kalkışmıştı. Ne demeye diyorum çünkü hatırlayanların kafa sallayıp onaylayacağı üzere medyada işin kanlı ve dedikodulu kısımlarına ağırlık verilmiş ve onca lafa rağmen ortaya sürülen teorilerin hiçbirisi resmi ağızlarca onaylanmamıştı. Yalnız can sıkırmak derken epey sıkırmayı kastettiğimi belirtmeliyim. 'Tosun Sacit', artık ne biçim sinirlendiyse, Haracıların partisini dağıtmaya altı kişilik bir, nasıl denir, 'intihar timi' getirmişti. Ve bu altı kişi, ortalığı kana bulayıp yirmi dört can almış, karşılığında kendilerinininkileri vermişti. Kaçabileni yoktu ve görünüşe

göre kaçmaya niyet edeni de çıkmamıştı. zü, Sacit Korkmaz adamlarını, ölmeye ve öldürmeye getirmişti. Onlar ortalığı kana bulamadan birkaç dakika önce partiden ayrılıp ki ortada duran ancak mahiyeti açıklanmayan husumete rağmen adamın partiye davet edilmesi, kapıdan kendisinininkinden ayrı, adamlarıyla dolu, üstelik her türlü şüpheyi uyandırması gereken siyah bir dört çekerle girebilmesi kadar ilginçti. Katliam başlamadan hemen önce mekânı terk eden ve bir daha izine rastlanmayan Sacit Korkmaz ile şoförü kırmızı bültenle arananlar listesine kaydedilmişti. Adam giderken demirden mamul heyula giriş kapısını öyle filmlerdeki gibi parçalamamış (o kapıyı anca tankla devirip geçebilirdi zaten), kapıdaki görevli ayrılan herhangi bir konuğa yapması gerektiği üzere Korkmaz'ın, ertesi sabah Merter civarında bulunacak kara camlı dört çekerine yol vermişti.

Fakat osu ve busu bir yana, yapılan düpedüz vahşetti; on beşi konuk, dördü hizmetli, beşi koruma elemanı ve altısı saldırgan toplam otuz ölü, beşi ağır, gerçi kurtuldular sonra, otuz iki yaralı söz konusuydu ve meselenin altında eşelenip çıkarılacak pek çok şeyin yattığı kesindi. Kesindi ama özel dedektifliği ilgilendirecek veya ilgilendirse bile memleketin yasal organları dururken üzerine vazife saydıracak bir şey yoktu.

İyi ama Şahane Hanım ne diyordu peki?

“Elimde herhangi bir kanıt yok,” diyordu Şahane Hanım. Bir yerden, birisinden duyduğu bir şey de yoktu. Affedin, bok yoluna gitmişti Faruk Bey. Ama hayır, Faruk'un böyle ölmemesi gerekiyordu. Nasıl yani? Sözcüklere dökmesi çok zordu; öyle iyi, öyle neşeli, öyle hayat doluydu ki merhum. E, tamam, ‘İyiler erken ölür’ denir, denir de, sonuçta... “Hayır, Vedat Bey, öyle değil,” diye kesti sözümü Şahane Hanım.

“Söylediğim gibi, açıklayamıyorum ama bir şey var... His diyelim.”

Tamam, diyelim. Sezmeydi, histi, kesinlikle es geçmeyeceğim meselelerdi zaten. Tefo'm mesela, hani şu hainden bahsediyorum, sürekli, 'Hissediyorum, bunda bir iş var' veya 'Bilim önce sezgiyle başlar,' yollu uyuz cümleler kurardı. Haklı çıktığı çoktu.

Dudak büküp kafa sallamamdan his fikrine olumlu baktığımı çıkaran Şahane Hanım, “Polisle bağlantınız var mı?” dedi.

“Var,” dedim. Hem de kralı var demedim ama.

“O zaman, sizden ricam-”

“Estağfurullah,” deyiverdim lafını bitiremeden. Şahane Hanım, yersiz inceliğim karşısında bir anlığına gözlerini kısarak ‘Yanlış yere mi geldim?’ dercesine baktı, ardından devam etti: “-ilgili dosyalara bakmanız. Hissettiğim tuhaflığı destekleyecek bir şey, herhangi bir şey bulursanız...” Durdu, bir daha araya girip ‘Araştırmaya girişirim’ türü bir laf etmemi bekliyordu belki ya, kulunuz demin devirdiği çamdaydı hâlâ. Şahane Yutmaz, baktı susuyorum, bir ‘yani’ ile sonraki cümlesine köprü kurarak devam etti: “Demek istediğim, eğer Faruk’un ölümünde tuhaf, nasıl demeli, bilinenin aksine bir şey varsa, araştırmanızı isteyeceğim.”

Düşünceli pozlarda arkama yaslandım. Pozlarda diyorum çünkü takındığım pozun hakkını verecek türden bir şey düşündüğüm yoktu. Nezih amcanın bağlantıları sayesinde, işe biraz mırın kırın karışsa da sonuçta konuyla ilgili dosyalara erişmem mümkündü. Kadının hissiyatını doğrulayacak bir nokta bulmaksa anca bulduğumda dert edeceğim meseleydi.

“Polis dosyalarına erişmenin kolay olmayacağını tahmin ediyorum,” dedi Şahane Hanım. Bozuntuya vermedim, belli belirsiz dudak büzmekle yetindim. Aynı anda üç günlük eziyetime isyan aşamasına gelmiş midemden yükselen yanmayla yüzümü ekşitince herhalde yokuş gösterdiğimi sandı, çabucak, “Ücret konusunu hiç düşünmeyin,” diye ekledi.

Ücreti dert etmiyorum, midem kaynıyor esas demeyip zorlayan ‘gırk’ı geri ittim, havam da batsın batacaksa diyerek kaşıntısı dayanılmaz seviyeye varan burnumu nihayet çektim ve para meselesini, istediğini yaptıktan sonra konuşabileceğimizi söyledim.

Dragunov

Gözlerini kısmıştı. Geniş alnını diklemesine ortadan ikiye kesen damar, henüz morarmamıştı ama kendini iyice belli ediyordu. Makam odasını dolduran gerilim, aramızda duran koskoca masa kadar somuttu.

Sallıyorum tabii. Yok, gerilim merilim, tamam, bir şekilde vardı, vardı ama öyle dokun, elle tut, bilmem ne tarzında değildi. Öfke desen, utanç desen, amenna; onlar elle tutulacak denli ortadaydı sahiden. Gayrettepe'deki Asayiş Şube Müdürlüğü'ne bağlı cinayet bürosunun başı, tam rütbesiyle 'Emniyet Amiri' ve Nezih ağabeyinin hatırı için çiğ tavuk yemeye hazır emektar polis şefi Şerafettin Damar feci kızmıştı. Haklıydı, kim olsa kızardı. Sen tut, raporlardaki önemli ayrıntıyı gözden kaçır, koskoca amirini kışkırık bir özel dedektif bozuntusunun önünde rezil et. Herifçioğlu da pişmiş kelle misali sırtarak otursun. Şuna bak! Utanmasa koskoca amirin karşısında bacak bacak üstüne atıp öpücük yollayacak! Tüh, boyu devrilesice...

Hayır, bir şey değil, Şerafettin Bey'in öfkeyle karışık utanç ve henüz sormadığı sorularıyla yüklü bakışları karşısında sahiden içimden bir anlığına, hani alaylı pozlarda, en pisinden sırtarak yapılır ya, işte öyle, 'mmuçk' sesi çıkaranından bir öpücük yollamak geçmişti.

Yollasam hakkımdı gerçi. Üstteki paragraftan kestirebileceğinizi umduğum üzere, Şahane Hanım'ı yolcu edip derhal Nezih amcaı aradıktan sonra Gayrettepe'ye gitmiş, Nezih amca sayesinde cinayet meselelerine bakan birim amirinin karşısına kurulup çayını içmiş ve gene Nezih amca sayesinde memleket deniz ve kara taşımacılığının önde giden simalarından merhum Necip Faruk Yutmaz'ın dosyasını okumuştum.

Ve işe bakınız, şu manda kılıklı artist bozuntusu var ya, hani şu bizim amirin makamında hava basan hıyar işte... Hah, gördün değil mi, işte o dangalak tuttu, bizim Süleyman'ın dosyayı temize çekerken atladığı bir ayrıntıyı buldu, iyi mi? Hayır, öyle zeki, uyanık birine de benzemiyor, canım. Sırf şans... Ha? Bilmem. Kim bilir neyin nesi... Herhalde hatırlı birinin bir şeyidir. Bir yerden gözüm ısıyor gerçi. Ya, tabii canım, fırçanın kralını yedi Süleyman. E, tabii ters adamdır bizim amir; gözünün yaşına bakmaz. Tabii canım, insanlık hali; onca yoğunluk, onca koşuşturma arasında ne hatalar yapılıyor. Ben kaç kere yaptım mesela; an geliyor, önündeki raporu görmeyeceğin tutuyor. Satırlar birbirine karışıyor. Hele hepten bilgisayara geçmemizden sonra, o-ho, neler geliyor başa. Sizde yok mu, sen de yapmışsındır. Hepimiz yapıyoruz, canım. Tabii, tabii, balistik raporunu diyorum. Hoş, rapor Şerafettin amirime gidene kadar kaç elden geçiyor; Cenk komiser, Yücel komiser, İsmail komiser, Abdullah komiser, Füsün komiser... Hepsi okumuştur yani. Ama nedir, döner dolaşır bizim gibi garibana biner yük. Bizim amir de öyle insanlık haline falan bakmaz ha... Fena kalayladı çocuğu valla-

-Diyorlar mıydı dışarıdaki memurlar? Belki. Umurumda değildi; Şahane Hanım'ı arayıp sizin sülalede erenlerden var mı diye sormak istiyordum o ara. İstiyordum çünkü haklı çıkmıştı ve benden bir şey gizlemediyse, yani bu dosyaya ve diğerlerine bir şekilde bakmamış veya bakan birinden tüyo almamışsa demek istiyorum, bu içe doğma meselesine dikkat etmek lazımdı.

Evet, efendim; haklı çıkmıştı Şahane Hanım. Eşinin katlinde bir katakulli söz konusuydu ve Nezih amcanın kırk yıllık hatırı sayesinde elime tutuşturulan, daha fecisi, yaklaşık üç hafta önce Şerafettin Bey'e sunulmuş genel dosyadaki eksik balistik raporu bunun kanıtıydı. Dosyayı hazırlayan memurdan başlayan zincir, raporu en tepeye

sunmadan önce gözden geçiren komiserlerle uzayıp ta büro amirine ulaşmış, ulaşmakla kalmayıp onu da içine katmıştı. Sözün özü, Emniyet Amiri Şerafettin Damar astlarına sıradan kalayı basmıştı basmasına ya, aynı hatayı, yani önüne gelen dosyadaki eksik belgeyi kendisi de gözden kaçırmıştı ve muhtemelen öfkesinin büyük dilimi onaydı.

Hoş, onca koşuşturma arasında neler atlanıyor, kimi yerde, hani hiç safdillik etmeyelim çünkü akliselim herkes bilir, neler hasıraltı ediliyordu elbette. Ayrıca, gerek Nezih amcalarla onca yıllık tanışlıktan, gerek onca baltalığım rağmen bir şekilde insana insan gözüyle bakmayı öğrendiğimden, gerekse, gerekse ne, en başta kendimden, ‘insanlık hali’ mazeretini kabul etmeyecek son kişilerden biriydim. Ama hasıraltı söz konusuysa, sorulacak sorular vardı elbet.

Çıkaralım artık baklayı, değil mi?

Efendim, o can pazarında yağan kurşunlar arasında birbiriyle aynı kalibrede bir sürüsü vardı ve hepsi vurulan saldırganlardan ele geçirilenlerle onlara karşılık veren korumaların silahlarına uyuyordu.

İkisi hariç.

Biri Faruk Yutmaz’a terk-i diyar ettiren bu iki mermi, ele geçirilen silahların hiçbirinden atılmamıştı. Ötesi, söz konusu mermiler, 7.62’lik Dragunov mermileriydi ve oracıkta öğrendiğime göre, tasarlayan mühendisin adıyla anılan bu meret ya da benim gibi, muhtemelen çoğu kişinin duyduğu adıyla Kanas, bin metre menzilli bir keskin nişancı, dur, İngilizce kullanmaya özendirilip alıştırılmış gençleri atlamayalım, bir *sniper* tüfeğiydi. Adını taşıdığı Rus mühendisin, özellikle ilgisinin ‘keleş’ dediği meşhur AK-47 veya Kalaşnikof’un menzil yetersizliği bahanesine sığınıp

tasarladığı bu melanet, bizimki dahil pek çok ordunun yanı sıra terör örgütleri tarafından da kullanılıyordu ve Rusya'dan kaçak yolla Afganistan ve Irak'a sokulup bu örgütlere adedi on üç bin dolar gibi kıllı bir paraya satılıyordu. Can ucuzdu ama almak, seçilen alma yöntemine göre pahalıya çıkabiliyordu.

Ve Faruk Bey'in gözünden girip kafasının arkasından çıkanın bir eşi sırtıma çarpıp beni Tefo'mun üzerine deviren Turgay Kıray adlı yirmi üç yaşındaki garsonun kafasına sağ üstten girmiş ve sol kulağın arkasındaki kemiğe toslayıp kalmıştı.

Ve Şerafettin Bey'in gürlemelerinin hemen ardından bir koşu aranan ve amire sunulan dava dosyasındaki bilgi ve belgelerin temize çekilmemiş hallerini içeren bir karton kutu dolusu ıvır zıvır arasında nihayet bulunan iki balistik raporu, artık nasıl denk geldiyse, hatta belki sırf romana fayda etsin diye dosyaya girmemiş, onca rapordu, yazışmaydı, koşturmaydı derken arada kaynamıştı.

Ve bir de, o hengâmede, yani söz konusu kanlı olayın hemen ertesinde ve birkaç gün sonrasında ifade verirken Turgay Kıray'ı üzerime deviren ilk kurşuna ait silah sesini değil ama 'Kanas'a hastır' dedikleri ıslık sesini duyduğum hiç aklıma gelmemişti ve bu hususu soran da çıkmamıştı.

Ve sorular alt alta yığılmaya başlamıştı.

Ve kızgındı Şerafettin Bey. Bilemiyorum, belki pek güvendiği elemanlarının bu derece tantana çıkarmış bir olayda bu derece önemli bir noktayı atlamaları rezilliğinin üzerine, az sonra 'Ya, Şeref ağabey...' gibisinden lafa gireceğimi sezmesi kızgınlığını iyice artırıyordu.

Yok, karşısında bacak bacak üzerine atmamıştım; çayımı içerken de, ikram ettiği sigarayı yakıp Nezih ağabeyinin

maşallah bu aralar gayet iyi olduğunu anlatırken de çok terbiyeli, pek saygılıydım. Yeni piyasaya çıkan ve olmadık yerlerde polisin işine burun sokup can sıkın Amerikan özentisi özel dedektiflerden hiç haz etmiyordu Şerafettin Bey. Tahmin edilebilir bir durumdu. Ayrıca zaten filmler ve kitaplarda polislerle özel dedektifler arasındaki ilişki genelde öyleydi. Amir, üç buçuk yıl önceki 'Erenköy Canavarı' ve Monatti davalarında oynadığım rolleri, ayrıca söz konusu kanlı baskından sağ çıktığımı da biliyordu ama işin içine dehşetengiz hatır meselesi karışmasa bahsettiği dosyaya hayatta bakamazdım elbette. O yüzden, dosyayı incelerken hem ihtiyatlı hem terbiyeli davranmıştım. Dosyada Faruk Yutmaz'ın canını alan kurşundan bahsedilmediğini fark edip durumu gayet efendice bildirdiğimde de pek usturupluydum canım. Adamcağız 'Allah, Allah,' deyip yardımcılarında Abdullah komiserle bütün ilgili belgeleri getirmesini buyurduğunda, hele Faruk Bey'le ilgili raporlar getirilip yukarıda bahsettiğim Dragunov meselesi anlaşıldığındaysa hiç civıtmamıştım.

Ama şimdi gevşemiştım işte: Bir sürü rapor, belge, fotoğraf vesaire getirilip Şerafettin Damar'ın masasına yığılmış, müdür beyin öfke patlaması bitmişti. İlk defa karşılaştığım komiserler Abdullah Ömrüm ile İsmail Tıkanık, boyunlar hafif eğik ve eller önde kavuşuk, sessizce amirlerinin göz kısıma seansını bitirmesini bekliyordu. Bense geldiğimden beri hiç kalkmadan oturduğum, koyu kahverengi yapay deri kaplama, kolçaksız ve doğruya doğru, insanı ya ucunda oturmaya ya da en savunmasızından epey geri yaslanmaya mecbur eden, pek rahatsız masa-karşısı konuk koltuğunda, ne yalan söyleyeyim, 'Özel dedektif deyince Karamürsel sepeti mi sandınız?' pozlarındaydım.

Şerafettin Bey göz kısarken aklından ne geçiriyordu, elemanlarının kendine dek ulaşan çifte hatasına mı, karşısındaki zirzopun tafrasına mı sövüyordu yoksa yeni bir

patlamaya mı hazırlanıyordu, bilmem mümkün değildi elbet ya, birden iç çekerek ayağa kalktı, adamlarına derhal dosyaları baştan aşağı taramaya başlamalarını söyledi. Başka eksik çıkarsa iyice yanacaklarını kestiren iki komiser emri yerine getirmek için masaya saçılı belgeleri toplamaya kalktıklarındaysa, “Burada,” dedi sertçe. Ardından bana döndü, aynı sertlikte, “Sen de,” dedi ve çıktı.

“Sen de,” üzerine iki komiser bana baktı. Önce kaşlarımı, sonra omuzlarımı, ardından kıcıımı kaldırdım ve yanlarına, amirin alabildiğine geniş masasının başına gittim.

Tamam, pek güzel, olay içinde olay bulunduğunu ortaya çıkarmıştım. Daha doğrusu, aklın kabul etmeyeceği bir şekilde, yani ‘hissiyat’a, hem de başkasının hissiyatına dayanarak çıkarmıştım. Aferin. En azından, sonuç önemliyse aferin. Peki, davanın devredildiği ve aramaları hâlâ sürdüren Organize Suçlar Bürosu bu durumun, yani Kanas meselesinin farkına varmış mıydı? Bu soruma karşılık alamamıştım; herhalde üzerime vazife değildi. Bir kenara not etmişim yalnız.

Cinayet bürosu dedektifleri derhal araştırmaya koyulacaklardı. Harika. Üstelik Şerafettin Bey, Şahane Yutmaz’la ilgili meseleyi, huzursuzca sezdiği ve aynen benden beklendiği üzere ‘Ya, Şeref ağabey...’ diye başlayıp anlattığımda daha fazla köpürmemiş, gelişmelerden haberdar edilmemi sağlayacağına söz vermişti. Ama bununla yetinmeli, zinhar işe karışmamalıydım.

Nezih amca hemfikirdi. Merak etmemeliydim. Şeref işini bilirdi ve iyi çocuktu; gelişmeleri bildiririm demişse bildirirdi. Zaten hep söylemiyor muydu bize polisin işine karışmamamız gerektiğini? E, tamam, söylüyordu söylemesine ya, ne kadar dinliyorduk ve dinlesek şu halimize gelebilir miydik ya da her uyarısına kulak versek

burnumuzu onca tantanaya sokup nam salabilir miydik? Veya ben, bu romanı yazabilir miydim?

Şunu yapsak bu olurdu veya af buyurun, halama amca diyebilmemin şartı türünden ucuna varılması zor felsefi yaklaşımları atlayarak devam ediyorum. Anlayacağınız üzere, iki komiserle beraber ilgili dosyaları bir telaş baştan aşağı taramış ve çok şükür, şükür dediğim onlar ve bütün cinayet bürosu için elbette, gözden kaçmış başka bir nokta bulamamıştık. Ama önemli değildi: Önemlisi, Faruk Yutmaz ile Turgay Kıray'ı canlarından eden kurşunların diğerlerinden farklılığı gerçeğinin, artık ister dikkatsizlik deyin, ister kasıt, bir şekilde devreye girmemiş, haliyle araştırılması gereken bir durumun araştırılmamışlığıydı.

Şerafettin Bey dosya taramamızı bitirmemize yakın geri döndüğünde, söz konusu çalışma boyunca benle tek kelime etmeyen iki komiser yarım yamalak bir gururla belgelerde kayda değer başka bir hususa rastlanmadığını bildirdiler. Bunun üzerine amirleri az yukarıda belirttiğim üzere, iki komisere derhal ilgili araştırmaları derinleştirmelerini emretti. Bana da yarım ağız teşekkür edip gerisini halledeceklerini, ayrıca zahmetime ve Şahane Hanım'la ilgili açıklamama karşılık konuyla ilgili gelişmelerden haberdar edileceğimi söyledi. Artık gidebilir, özel dedektif sıfatıyla ne halt yiyorsam onu yemeye devam edebilirdim.

Amirin iki cümlede üç etmek fiili kullanmasını, uzatmaya kalkarsam lafını küfür etmekle bitireceğinin işareti saydım ve makam odasından çıkıp Nezih amcayı aradım. Durum raporumun ardından posbıyık patronumun işe burun sokmama üzerine öğütlerini terbiye icabı dinledikten sonra, tıpkı Şerafettin Bey'e yaptığım gibi, "Ya, Nezih amca," dedim. "İyi, hoş diyorsun da, sonuçta Şahane Hanım araştırma işini benden istedi. Tamam, iş polisin işi, kabul ama kadına 'Kusura bakmayın, işi alamayacağız; bundan

sonrasına polis bakacak,’ dersem... Yani, ne bileyim, hem gelecek bakımından hem de nasıl demeli...”

Kaçın kurası Nezih amca, herkes temiz değil imalı gevelemelerimdeki haklılık payının farkındaydı elbette. Az düşündü, iç çekti, homurdandı ve “Şeref’i versene telefona,” dedi. Bunun üzerine telefonu kapamadan gerisingeri yürüdüm, makam odasının kapısını tıklatıp içeri daldım ve odasına tekrar girişimi kaş çatarak karşılayan amir beye telefonumu uzattım.

“Nezih amca seni istiyor Şeref ağabey.”

Hedef

Saray yavrusu gayet sakin görünüyordu. Kocaman duvarlarla çevrili kocaman evin kocaman demir kapısını bu sefer davetiye yerine polis kimliği sayesinde hiç aldırmadan aşan emektar Taunus’umuzun yanında, eller cepte iki adım önümde duran Komiser Abdullah Ömrüm’le birlikte, kanuna sırt dayamanın kabarttığı güvenle dikiliyor, bir yandan Şerafettin Bey’in, alnındaki damarı şişirerek telefonun diğer ucundaki Nezih amcaya, “Peki, ağabey; nasıl istersen,” deyişine hâlâ gülüyor, diğer yandan ‘Hamili kart *yakinimdir*’ dalgasının, hâl-hatır meselelerinin bizim memlekette geçerliğini asla yitirmeyeceğini düşünüyor, daha diğer yandan ise Haracı ailesinin adını nereden aldığını ve belki servetinin kaynağını açıklayan, süs havuzunun ortasında şaha kalkmış küheylana bakıyordum. Arabadan inerken gençten bir eleman koşar adım gelip burada beklememizi rica etmiş, aynı koşar adımlarla hanımefendisini, Nilüfer Haracı’yı çağırmaya gitmişti.

Belirttiğim ve belirtmesem bile kolayına tahmin edebileceğinizi kestirdiğim üzere, feci zengin Necip Faruk Yutmaz’la ilk veya göbek adı dahi bulunmayan bir doksan dörtlük gariban garson Turgay Kıray’ı hayatlarının, cümlede kullandığım ve doğruya doğru, çoğu kişinin saymaya başlarken kullanacağı sırayla yaz ortası ve ilkbaharında öte dünyaya götüren iki kurşun meselesi ile ilgili soruşturmaya hâl-hatır vasıtasına binerek katılmıştım. Cinayet bürosunun başı Emniyet Amiri Şerafettin Damar, alnında şişen soyadıyla beraber, Behice yengesine sevgi ve selamlarını yolladıktan sonra telefonu kapatıp Abdullah komiseri çağırması ve saha araştırmasına kim gidecekse, giderken ‘Bu arkadaşı’ da yanına almasını buyurmuştu. Söz konusu arkadaşta soruşturma sırasında ‘gayrı resmi gözlemci’ muamelesi yapılacaktı.

Yapılan görev bölüşümünde saha araştırmasını üstlenen cinayet bürosu dedektifi komiser Abdullah Ömrüm, beni hem 'Katilin Şeyi'nde naklettiğim davadan hem de o davada tanıştığım meslektaşı Cenk Devirgen'den hatırlıyordu. Özel dedektiflere genel bakışın üzerine Cenk komiserden tahmin ettiğim yönde bir şeyler dinlediyse işim var demiştim. Ama öyle çıkmadı. Ortadan az kısa boylu, en azından görünüş itibarıyla tribünlerde pırpır tabir edilip maçlarda vızır vızır koşturan futbolcular sınıfından çevik Abdullah komiser, konuşkan ve neşeliydi. Şube binasından çıktığımızda bizim emektarla gitme teklifimi hiç düşünmeden kabul etmişti. Gerçi bunda polis araçlarına tanınan gülünç günlük benzin istihkakının payı vardı belki, o kadarını bilemiyorum.

Gayrettepe'den, alınan karar icabı ilk uğranacak yere, 'Haracı Konutu'nun az ilerisinde bulunduğu Polonezköy'e varana kadar epey muhabbet etmiştik. Abdullah komiser, terfisiyle beraber Cinayet Bürosu'na dört sene önce, bizim 'Erenköy Canavarı' namdar dava sırasında atanmıştı. Polis akademisinden sonra sırasıyla önce memleketi Konya, ardından Amasya ve Çankırı emniyetlerinde görev almış, başarılı çalışmaları rotasını İstanbul'a çevirmişti. Henüz evlenmemişti; mesleğini seviyordu, vesaire. Hoşsohbetti ve neşeli tavırlarını, çaylak polis olmadığından yola çıkıp o yaşa dek bir sürü pislği zaten gördüğünü varsayarak takdir etmiştim. Tanıdığım diğer cinayet bürosu komiseri hokka burun Cenk'in aksine Amerika'da FBI bursuyla eğitim görmemişti ve bilemiyorum ondan mı, meslektaşındaki züppe, nasıl diyelim, film-ajanı havalara sahip değildi. Amirinin fırçasını çabuk atlatmıştı ve fırça yemelerine yol açan eksiği bulmam veya işlerine burnunu sokmam ve daha fazla sokacak görünmem yüzünden bana kızdığını, kızılırsa tabii, belli etmiyordu.

Ben size bunları aktarırken yüksek sütunlu mermer merdivenlerin bitişindeki pek süslü kapıda Nilüfer Hanım

göründü. Sigarayı yere atıp üstüne basıvermek nahoş kaçacaktı; Taunus'un kapısını açtım, küllüğe bastırdım ve kapıyı kapatıp Abdullah komiserle el sıkışan, altmışlarının başlarında, haliyle pek bakımlı ama güzellikse ı-ıh hanımefendinin yanına varıp kendimi tanıttım.

Kadın, 'özel dedektif' demem üzerine kaşlarını çattı ya, komiser herhangi bir açıklamaya gerek duymadan verdiğimiz rahatsızlığı bağışlamasına dair dileğinin hemen ardına, geçen ay cereyan eden feci olayda sahne görevini üstlenmiş yerleri, yani arka bahçeyi ve otoparkı inceleme ricasını ekledi. Nilüfer Haracı, hayrettir, 'Bir ay sonra, nereden çıktı bu?' demedi. Ailesine ve itibarlı konuklarına yapılan feci saldırıdan, tamam üzerinden zaman geçmişti ama konunun tekrar kurcalanması benim diyenin en azından canını sıkardı, hiç etkilenmiş görünmüyordu. Herkes duygularını her gelene belli etmezdi tabii ama ne bileyim, böyle bir duruma düşüp canını kurtaran kişi, polisten resmen istemese bile, para da gani ya, en azından kendine koruma falan tutar diyordum. Hoş, kapıdaki insan irisi, muhtemelen ceketinin altında silah taşıyordu ve henüz dikkatle incelemediğim ev irisinin sağında solunda koruma görevine alınmış birileri olabilirdi. Ama gene de genel görünüş itibarıyla ne Nilüfer Haracı'da ne evin kendisinde bir telaş veya tedirginlik alameti göze çarpıyordu, onu diyorum.

Komiserin geliş amacımızı açıklaması üzerine Nilüfer Hanım, bahçe ve otoparkta gönlümüzce dolaşabileceğimizi ve yanımıza vereceği, iki adım arkasında belirmesinden itibaren ellerini arkasında kavuşturmuş bekleme konumu alan Nusret'in her türlü talebimizle ilgileneceğini söyledi. İşlerinden dolayı bize eşlik edememe durumundaydı, mazur görmeliydik. Lafını bitirdikten sonra herhangi bir karşılık beklemeden ve bu sefer elimizi sıkmadan, veda yerine hafif, her türlü sıcaklıktan uzak bir gülümseme sunarak gitti.

Anthony Hopkins'in *Günden Kalanlar*'da canlandığı başuşak karakterinin, şeklen daha bir zayıf, onun gibi ak ama daha bir saçlı, çok daha, hatta ataları arasında siyah birilerinin bulunduğunu düşündürecek denli esmer ama duruş ve hava itibarıyla kopyası denebilecek Nusret'i kadının arkasından gelirken tanıdım. Partide sosyete dörtlüsüyle sohbet ederken baykuş misali ilerimizde dikilip etrafı kesen elemandı bu. O gün dikkatimi çekmiş ama iş derdiyle muhabbet arasında nedir, kimdir düşünmemiş, görevli deyip geçmişim. O günkü kıyafeti üzerindeydi adamın; arkasında beklediği hanımefendisinin sahneyi terk etmesiyle beraber yanıma yaklaşp hiçbir şey söylemeden eliyle yolu gösterdi.

Adamın ardından, önde Abdullah komiser, peşinde 'Ne işi ola acaba kadının?' sorusunu kenara itmiş bendeniz, evin sağına doğru yürüdük. Köşeyi döndüğümüzde bir ay önce Tefo'yla yuh çekerek geçtiğimiz büyük otoparktan yuh çekerek girdiğimiz bahçeye vardık.

Tıpkı ev ve hanımı gibi bir ay öncesinin şokunu atlatmış görünen bahçe, saraylara layık sükûnetiyle karşıladı bizi. Bulutlar, işimiz bitti, yavaştan gidelim artık devresine geçmiş, feci sıcak geçeceği söylenen yazaya hazırlık derdindeki güneş yüzünü iyice göstermeye başlamıştı. Durdum, şehirde hasret kalınan, hoş, içtiğim onca sigarayla pek farkında değildim ya, olsun, tertemiz havayı içime çektim. Ellerim ceplerimde, önümdeki ikilinin havuz tarafına ilerleyişini izledim. Geride kaldığımı fark eden komiser döndü, başıyla gelmemi işaret etti, uydum.

"Tam yerini hatırlıyor musun?" dedi yanlarına vardığımda.

Tam demek zordu ama üç aşağı beş yukarı hatırlıyordum. Gösterdim ve hep beraber, sanki bir şey görebilecekmişiz gibi baktık. Dediğim gibi ve gayet normal, her taraf

temizlenmişti. Herhangi bir şey bulabileceğimizi sanmıyorduk zaten. Yolda konuşmuştuk. Abdullah komiser, amirinin balistik raporlarının eksikliği kadar, onca zaman sonrasında herhangi bir delil bulma şansımızın yokluğuna sinirlendiğini söylemişti. Şerafettin Damar'ın öfkesinde diğer unsurların varlığı barizdi gerçi ama komiser haklıydı elbette; şimdilik el ağzıyla 'suç kanıtlanana kadar' hesabı 'atlanan' demenin uygun kaçacağı bir ayrıntı işi tümünden çıkmaza sokacaktı. Hatta sokmuştu.

Komiser dudak bükerek kafa salladı. Etrafa bakındı. Ardından çömelip çimlere elini sürdü. Bir şey biliyor herhalde, ben de kaparım gibilerinden yanına çömeldim. Çok geçmeden öyle mel mel bakmanın faydasızlığına karar verip tekrar doğruldum, ilk gelişimdeki iz kovalama derdimden dikkatle inceleyemediğim evi alıcı gözüyle süzdüm. Şıktı sahiden. Şık ve büyük. Bu büyüklükte bir evde nasıl yaşırdım acaba? Yayılarak, herhalde. Böyle bir evi alabilecek parayı bulsam paso yatardım, onu diyorum. Oysa annem görse temizliği bir dert, ısınması başka dert derdi, kesin.

Tefo, önceki iki önemli soruşturmamızda, nasıl diyeyim, baştan pek anlamsız görünen sorular sormuş, sonra birden konuya bağlanıvermişti. Her ikisinde de 'İçime doğuyor,' türü uyuz açıklamalarda bulunmuştu. Dur bakalım, dedim, belki bana da doğar. Gayet film pozlarda sağa sola bakındım, ellerimi ceplerime sokup ses çıkarmadan berimizde dikilen Nusret'e, havuza komşu tenis kortunun diğer yanında, kortu çevreleyen tellerin arkasında görünen ortancaları sordum.

"Orası beyefendinin özel bahçesi, efendim," dedi.

"Özel bahçe?"

“Evet, efendim.”

“Beyefendi çiçeklere mi meraklı?”

“Evet, efendim.”

“Peki, beyefendinin bahçesinden sonra ne var?” Buna da evet efendim diyemezdi herhalde.

“Sadece duvar, efendim.”

“Peki, evin arkasındaki şu bina?”

“Hizmetli binası, efendim.”

“Başka?”

“Köpeklerin bölümü, efendim.”

“Köpekler?”

“Telle çevrili ufak bir alanları var. Geceleri salıyoruz, efendim.”

“Ne cins?”

“Doberman, efendim.”

“Kaç tane?”

“Dört, efendim.”

“Sen orada mı kalıyorsun? Hizmetli binasında yani.”

“Evet, efendim.”

“Diğerleriyle beraber?”

“Evet, efendim.”

“Kaç kişisiniz?”

“Yirmi bir, efendim. On üçü yatılı.” Bir yuh daha çeksem mi dedim içimden. Demek kortun ardındaki ağaçların arasından görünen bina, sarayın saraylığına yakışır şekilde hizmetlilere aitti.

“Kimdir bu yirmi bir kişi?”

“Efendim?”

“Necidir bunlar; uşak, bahçivan, vesaire, onu soruyorum.”

“Dördü gündüz, dördü gece toplam sekiz güvenlik görevlimiz var. Onlar yatılı kalmaz. İki aşçı ve iki yamak, biri köpeklerden de sorumlu iki bahçivan, evin bakımı ve muhtelif hizmetle görevli dört kişi, iki şoför ve elbette ben, efendim.” Duraklamadan saydığına göre, ezbere biliyordu demek. Nasıl, dedim içimden, gün boyu, artık başuşak ne iş yapıyorsa onu yaparken içinden paso içtima mı alıyordu acaba? Girdiğı her mekânda, oturduğu her masada kafa saymak gibi cins bir takıntıya sahip liseden sınıf arkadaşım Hakan geldi aklıma. Hoş, Hakan’ın cinslikleri saymakla bitmezdi ya...

Aman, neyse hesabı Hakan ve takıntılarını bırakıp, “Hepsinden sen mi sorumlusun?” dedim Nusret’e.

“Evet, efendim.”

Bir Emma Thompson yok demek, dedim içimden. Kâhya hanım yani.

“Haracı ailesi kaç kişi?”

“şu anda iki, efendim.

“Beyefendi ve hanımefendi yani?”

“Evet, efendim.”

“Çocuklar?”

“Küçük bey Amerika’da; küçük hanım ise evlendi, efendim.”

“Evlendi derken?”

“Artık burada oturmuyor, efendim.”

Yirmi bir hizmetli ve iki ‘efendi’...

“Yirmi bir kişi, iki kişiye hizmet ediyor yani?”

Nusret, bu lafıma en uyuzundan, en tepeden bakanından bir gülümsemeyle karşılık verdi.

“Ev büyük, efendim.”

“Bakacak yer çok, diyorsun.”

“Evet, efendim.”

“Peki. Sizin binanın arkasında ne var?”

“Servis girişi, efendim. Hemen arkası da atlara aittir.” Haracıların mekânında atların varlığı kaçınılmazdı elbette. Saray yavrucuğunun ana girişinden önce, geliş yönüne göre koca duvarlar başlamadan, ağaçların arasından sola girip eve paralel giden yolu hatırladım. Demek servis girişiymiş ve ana yoldan sola sapan servis yolunun devamında ve ana yolun solunu kaplayan ağaçların arkasında bir hara varmış. Ne yani, dedim içimden, bakkaliye malının ön kapıdan girmesi dert miydi ki başka bir giriş yapılmıştı? Ha, dedim

ardından; tabii, su tankeriydi, kömür kamyonuydu gibilerinin o harika yolu ve atlı meydanı kirletmeleri düşünülemezdi.

Atlara kimin baktığı veya bakanların nerede yattıklarını es geçerek, “Kömürle mi ısınıyor burası?” dedim Nusret’e.

Beriki, yanıt vermeden önce, ‘Proteinin çoğunu kasa harcamışsın be güzelim,’ der gibisinden süzdü beni. “Mazot ve kömür, efendim.”

“İkisi birden yani?”

“Evet, efendim.”

“Şömine de vardır.”

“Var, efendim.”

“Doğalgaz?”

“Henüz yok, efendim.”

“Peki, su?”

Tek kaş kalktı.

“Kuyu mu var yoksa dışarıdan mı geliyor?”

Bu seferki bakış, ‘Hiç görmedin sen, değil mi?’ yolluydu. Burada hemen belirteyim, umman türünden para sahibinin isterse havuzunu bilmem ne marka ithal su veya sodayla, ne bileyim, inancına göre şarapla ya da gül suyuyla bile doldurabileceğini elbet biliyordum. Sorularımın konuya yönelik bir amacı, en azından doğrudan amacı yoktu; demin dedim ya, Tefo böyle ilgisiz görünen bir şeyler sorar sonra darbeyi indirirdi. Komiser Columbo hesabı. Bende öyle melekeler yoktu ama başta bir ‘dur bakalım’ çekmiştim; kim bilir, laf arasında bir şey yakalayacağım tutar diyordum.

Gerçi mekânı, mekân derken suç mahalli ve civarının şartlarını bilmek zarar değil, muhtemelen fayda getirecekti, o bakımdan sorduklarım hiç değilse feci anlamsız sayılmazdı. Ya da ben öyle avunmaya çalışıyordum.

Nusret'in şehir suyu kullandıklarını ancak çiçek sulamak veya temizlik türü genel kullanım için bir kuyunun da bulunduğunu söylemesinin ardından, amaçsız ve konudan uzaklaşma eğiliminde görünen sorgum boyu ses çıkarmayan Abdullah komiser sırtarak koluma dokundu, kafasıyla otoparkı işaret etti ve o tarafa doğru yürümeye başladı. Anthony Nusret'in üzerine gitme seansımın yarım kalmasına veya komiserin gösteriş yapmaya çalıştığımı düşünme ihtimaline aldırmadım, ne aldıracaktım zaten, peşine takıldım.

Yürürken durdu seninki. Arkamızdan gelen uşağa döndü ve Faruk Yutmaz ile Turgay Kıray'ı ne kadar tanıdığını sordu. O zamanlar pek modaydı, tonla yenisi çıktı ve çirkin gelmiştir bana hep ama 'nostaljik olsun' diye kullanacağım, 'Çakma' Anthony Hopkins kılıklı Nusret, herhangi bir şaşkınlık veya irkilme göstermeden ve 'efendim'leri ihmal etmeden, Faruk Bey'i elbette tanıdığını çünkü merhumu gerek ev sahiplerinin daha önce verdiği pek çok davette, gerekse şahsen veya eşi hanımefendiyle birlikte defalarca konuk ettiklerini söyledi. Zavallı garson delikanlıyı ise tanıımıyordu; düğünü düzenleyen organizasyon şirketinin elemanlarındandı çocuk, o kadar. Tabii, söz konusu şirketin irtibat bilgisi mevcuttu, efendim. İznimizle, hemen gidip getirebilirdi.

O, istediğimiz bilgi için ki poliste zaten bulunması gerektiğinden ne demeye istediğimizi anlamamıştım, eve seğirtirken, bir adet koyu camlı ve resmi görünüşlü siyah Jaguar, bir adet gayet spor, üstü açık BMW ile koyu gri bir Hummer'ın paşa paşa sahiplerini beklediği ve kafadan 'İnsan

ne demeye bu kadar büyük otopark yaptırır?’ sorusunu sorduracak büyüklükteki otoparka girdik. Orada da bir şey bulmak mümkün değildi. Olay yeri inceleme ekipleri bir ay önce tüm gerekenleri ya da en azından, o hengâmede ne yapabildilerse onu yapmışlardı. Polisin ‘tamamdır’ demesinin ardından, tıpkı evin kurşun yiyip kanlanan bahçesi ve bahçeye bakan cephesi gibi, burası da tertemiz edilmişti.

Otoparkta fazla oyalanmadık. Biraz bakındıktan sonra, üzerinde Haracı Holding logosu basılı ufak bir kâğıda yazılı, Abdullah komiserin ne demeye talep ettiğini hâlâ anlayamadığım bilgiyi getiren uşağa, teşekkürlerimizi hanımına iletmesini söyleyip otoparkın bahçeye değil, girişe bakan kapısından çıktık. Abdullah derin düşünür pozlarda bir dakika kadar etrafına göz gezdirdi. Ardından, hiç konuşmadan ve peşimizden gelmeye devam eden Nusret’e teşekkür dahi etmeden benim emektara atladık ve mekânı terk ettik.

Evin koca kapısından yola çıktığımızda, komiser geldiğimiz yöne değil, aksine dönmemi söyledi ve daha evin yüksek duvarlarını geçip elli metre kadar gitmişken kenara çekmemi istedi. Karşı şeride geçtim, yoldan az çıkıp Haracı saraycısına ait araziye bitişik ormanın başladığı, yol kenarındaki toprak açıklığa park ettim. Abdullah komiser, iner inmez eller belde, harika bahar sonu havasının tadını çıkarmaktan başka derdi yokmuş gibi derin bir nefes çekti. Ardından kafasında süregelen bir tartışmaya son noktayı koyarmış havalarda omuz silkti ve ağaçların arasına daldı. Arabanın kapılarını kilitleyip peşinden gittim. Gençler hiç takılmasın; 79 model, kelebek camlı, ağır direksiyonlu ‘orijinal Alman montajı’ Taunus’çuğumuzun merkezi kilit sistemi yoktu. Taş devrinden kalmayız biz, malûm.

Neye bakındığımızı, hayrettir, anlamıştım. Sık ağaçların arasında beş dakika kadar, gene hiç konuşmadan ve sağı

solu keserek saray yavrusunun bol yeşille kaplı yüksek duvarlarına paralel yürüdük. Ormandı, yeşildi, nemden yumuşacık topraktı, mis kokuydu, mevsim değişimini selamlayan cıvıltılardı, ağaçkakanlar, sincaplar veya o tıkırtıları çıkaran kimse artık, hepsi pek hoştu. İnsanoğlunun bunları yok edip betondan yapılmışlarında yaşama hevesinin salaklığını ve o salaklığa nasıl alıştığımı veya alıştırıldığımı diyelim, düşünmeye dalmıştım, komiserin arkada kaldığını fark ettim. Geri döndüm. Seninki elleri ceplerinde, kafasını kaldırmış ağaçların tepelerini süzüyordu.

“Buradan bir yerden mi ateş edildiğini düşünüyorsun?” dedim.

Neşesiz bir ifadeyle kafa salladı. “Kestirmek imkânsız. Bu ağaçların herhangi biri olabilir.” Durdu, iç çekti. “Kanas’ın menzilini düşünürsek çok daha uzaktakilerden biri de mümkün.”

“Peki,” dedim gayet safça, “sizde şu dizilerdeki lazerli yansıtım aletlerinden yok mu?”

Genizden bir kıkırtı çıkararak güldü Abdullah komiser. “Çok dizi seyrediyorsun,” dedi. Fazla boş baktım herhalde, açıklamak zorunda kalmış gibi ekledi: “Bizde yok ama olay yeri tayfasında var... Şimdi onlardan alması falan uzun iş; vermezler, illa gelip kendileri kullanmak isterler. Ayrıca amirimin ne dediğini biliyorsun. Gerçi kullansak bile bir işe yaraması zor. Olay tazeliğini korusa, yani cesetler veya en azından yerleri...” diye gidiyordu, sırtıttığımı fark edip durdu, bir daha ve pek dizi işi bir poz takınarak kafa sallayıp hafifçe güldü. “Haklısın, dosyada fotoğrafları vardı; onlardan bir şeyler çıkar belki.” Kaşlarımı kaldırdım. Lazerli yansıtma aleti ayrı, zaten dosya şubede, şube ta anasının nikâhındaydı. “Belki,” dedim, “tırmanılması diğerlerine göre daha kolay ağaçları saptarsak buraya bir daha gelme zahmetine

katlanmayız.” Seninki dudak bükerek etrafına bakındı. “Belki,” dedi.

Kolayca tahmin edeceğiniz üzere fazlasıyla muğlâk bir durumdu. Tırmanılması kolay görünen bir sürü ağaç vardı. Bu bir sürü ağacın bir kısmı, gerek yükseklik, bahçeyi görebilmesi açısından, gerekse atış açısı hesaplanarak elenebilirdi belki ama mesafenin hesaplanması mümkün müydü, onu bilemiyordum. Tahminle gitmek gerekecekti. En azından şimdilik.

Ağaçları inceleyerek dolanmaya başladık. Düşündüğümüz gibi bir ağacın tepesinden ateş edildiyse, demin dolaştığımız evin aksine, bir temizliğin es geçilmişliği, dolayısıyla aradığımız ağaçta varsaydığımız temasa dair izin kalmışlığı olasılık dahilindeydi. Hoş, aradığımız keskin nişancı, yoldan geçen herhangi birisi keskin nişancılık yapamayacağı için muhtemelen profesyoneldi, yani işini gördükten sonra bırakabileceği izlere dikkat ettiğini, temizlediğini düşünmek gerekirdi.

Uzatmayayım; yarım saat kadar bakınmamız bir sonuç vermedi. Baktıklarımızın ne diplerinde ne de üstlerinde, en azından ilk bakışta göze batacak bir şey vardı. Sıkıntıyla dolanıp bir yandan, ‘Tamam, cinayet soruşturması görmüşlüğüm var ama sonuçta henüz amatör sayılıyım; oysa yanımdaki eleman profesyonel; nasıl benden farksız, boş boş bakabiliyor?’ gibisinden düşünürken aklıma geldi, “Ya,” dedim, “tepeden bakabilsek daha iyi olmaz mı?”

“Olabilir,” dedi komiser. Kaş çattı, hımladı. “Sen geri dön... Eve yani. Git, o gün durduğun yerde dur. Ben de,” durdu, bakındı, başıyla işaret etti, “şuna çıkayım. Yeterince yüksek gibi; herhalde bahçeyi görürüm. Daha sağlıklı bir tahmin yapabiliriz belki.”

Abdullah komiser, seçtiği ağaca, muhtemelen çocukluğundan kalma deneyimlerine başvurarak tırmanmaya girişirken gerisingeri arabaya döndüm.

Haracı saraycığının kapı ve ısınan havaya aldırmadan giydiği cekete bakılırsa muhtemelen koruma görevlisi azman ilk gelişimizdeki surat asıklığıyla kapıyı açtı. Kırk dakika kadar önce ayrıldığım ortası havuzlu meydana tekrar park ettim, herhalde kapıdan aldığı bilgi üzerine yüzünde merak ifadesiyle kapıya çıkan Nusret Hopkins'e 'Havuzun orada bir şeye bakacağımı' söyledim. Az önceki soğuk kibarlığıyla başını öne eğdi ve önüme düştü.

Havuzun hemen yanında, aklımda kaldığı kadarıyla o gün tortop kapaklandığım yere vardığımda cebim çaldı. Açtım. Abdullah komiser beni rahatça gördüğünü söyledi. Bakındım; göremedim. "El sallıyorum," dedi. "Daha sağa... Hayır, kendi sağına," diye ekledi. Nihayet siz deyin elli, ben diyeyim yüz metrelik mesafede hareketi görebildim. Ben de el salladım ve "E," dedim, "ne diyorsun?"

"Maktullerin nasıl durduğunu hatırlıyor musun?" dedi komiser. Emin değildim; bakındım. Cık, kesin bir şey söyleyemiyordum. Birkaç adım attım. "Faruk Bey buradaydı galiba," dedim. Aynı anda Sör Nusret hafifçe öksürdü ve "Bir adım sağınızdaydı, efendim," dedi.

Gözümü kısarak baktım adama. "Emin misin?"

Başuşağın, gerçi başuşaklığı ben yakıştırmıştım, yani ne adam ne de artık ne işi varsa gidip bir daha görünmeyen Nilüfer hanım herhangi bir rütbe lafı etmişti, onu diyorum, 'Sen beni nasıl sorgularsın?' derce bakmasına aldırmadım. Sorumu yineledim.

"Eminim, efendim" dedi bu, sertçe.

“Peki, ben nerede duruyordum?”

“Şurada, efendim.”

“Beni hatırlıyorsun yani?”

“Elbette, efendim.”

Bak sen. Ama uzatmadım, “İyi,” deyip bir adım sağa gittim. “Burasıymış,” dedim telefonun ucunda bekleyen komisere. Kısa bir sessizlik oldu. Ardından, “Nasıl yattığını hatırlıyor musun adamın?” dedi komiser. Sırtüstü yattığını hatırlıyordum. “Öyle yatsana bir zahmet.”

Sırıtarak uşağa döndüm. Arka tarafta, artık bahçıvan mıdır, başka bir işle mi meşguldür bilemediğim yaşlıca bir adam belirmiş, yüzünde Nusret’inkine benzer bir ifadeyle bizi izliyordu. Dönüp bakmadım ya, muhtemelen pencerelerde de birileri vardı. Alayınızın hava basmasından gına geldi ve her lafın sonuna özenle eklediğiniz efendim lafına ayrıca uyuzum hesabı, “Madem eminsin,” dedim, “nasıl yatmıştı Faruk Bey, bir gösteriversene.”

“İyi yatırdın gudiği,” dedi Abdullah, arabaya biner binmez. Büyük aktöre benzetmemle edindiği şereften habersiz Nusret’in havuz kenarındaki çimlere boylu boyunca yatışını hatırlayıp bir daha güldüm. Artistlikleri ödetmeyi hep sevmişimdir; söylediğine göre organizasyon şirketiyle ilgili bilgiyi sırf aynı nedenle talep eden komiser de seviyordu. Servet düşmanlığından değil elbet, en azından benim öyle bir derdim yoktur ama koftiden statükoculuğa tekme atmanın hazzında ortaklık anlaşılan. Hoş, burada bir ‘gücünün yettiğine’ durumu söz konusuydu ve esasen Nusret’in herhangi bir kabahati yoktu ya, naçar, elden fazlası gelmiyordu şimdilik.

Araştırma bakımından dişe dokunur bir nane çıkaramamış, komiserin ağaç tepesinde her kurgu dedektifin elzemi not defterine iziktirdiği uyduruk krokiden otesine varamamıştık. şubedeki fotoğraflarla karşılaştıracaktık krokiyi; neyi, ne kadar ıkardığımızı o zaman görebilecek ve muhtemelen fotoğrafları ve diğer belgeleri alıp Haracı saraycısını bir daha ziyaret edecektik.

Oradan yle olur mu, şurası mıdır, fotoğrafları bir görelim bakalım ne çıkacak türü devam ederken Abdullah komiser acıktığını söyledi. İyi, dedim; artık başka ad bulunmasını gerektirecek kadar beterleşmiş şehir trafiğine girmemiz durumunda açlıktan fenalaşabileceğimizi hesaplayarak Polonezky az geçtikten sonra ilk gelen yol kenarı lokantasına yanaştım.

Işıl güneşin anca dalları arasındaki birkaç boşluktan yol bulabildiği yaşlıca bir can dostun altında çayıra karşı gzlemeyle ayran ziftlenirken havadan sudana çevirdik sohbeti. Ne seversin, ne yaparsın, matı, memleketti... Kesmeyen ilkinin üzerine gelen ikinci kıymalının ve teknik direktörlerin takımların başarısındaki payının yüzde kaç olduğuna dair geyiğin ortasında komiser birden arkasına yaslandı ve tıpkı damar şişiren amiri gibi gözlerini kısarak beni süzmeye başladı. Her türlü spor yazarını çatlatacak grşlerime verdiği karşılıkların kesildiğini fark edince kafamı kaldırdım. Hayırdır, dedim.

“Amacın ne?” dedi bu.

“Ha?” dedim, lokmamı yuttum.

Kaşlar karşılıklı kalktı. Boş bakmaya devam ettim.

Komiser oturduğu yerde dikleşti, ne eğildi. Kollarını masaya, çenesini, birleştirdiği yumruklarına dayadı. Altta kalır mıyım, boş bakışları bir şey biliyormuş gibisine

evirdim ve arkama yaslanıp kollarımı kavuşturdum. Birden masaya siniveren ciddiye pek sevimsizdi açıkçası. O dakikaya kadar, herhalde gevsekliğimden, bir polisle oturuğumu pek dűřünmemiřtim. Ya da dur, belki eleman iřin ustasıydı ve beni iyice gevssetmişti. Hım. İyi ama buna poz takındıracak ne laf etmiştim? Hani, onca muhabbette diyorum, komisere radarları atıracak ne demiş olabilirdim?

Kısık gűzle kesme seansını amiri kadar uzatmadı seninki; i çekti ve “Sakın,” dedi, “niřancının seni hedeflemiř olabileceđini dűřünmedim deme bana.”

Dűřünmemiřtim, yalanım yok.

E, pek nahoř bir durumdu elbette. Öte yandan, 2008’i saymazsak yılda bir de olsa maceradan maceraya atılan kahraman sıfatımdan dolayı iřin dođrudan beni ilgilendirmesi yabana atılacak bir fikir gibi görűnműyordu. Görűnműyordu ama kim, ne demeye beni, üstelik dűrbűnlű tűfekle vurmaya kalkıřabilirdi? Tamam, elbette canını sıktıđım ve yaktıđım insanlar mevcuttu ama aralarında beni vurmaya kalkacak, kalksa bile bunu dűrbűnlű tűfekle ađaca tırmanıp yapmaya kalkacak kimse gelmiyordu aklıma. Kim bilir kaç kiloluk silahla ađaca tırmanıp adam vurmanın kolayına her babayiđidin harcı sayılamayacađı gűz önűne alınırsa iřin içinde bir profesyonelin, yani bir kiralık katilin bulunması söz konusuydu ki o zaman iyice samalařıyordu. Kim, beni vurmak için katil tutabilirdi?

Hoř, sorular řimdilik kaydıyla kenara atılırsa olası görűnűyordu iřte. Arka arkaya iki atıř. İlki tam o sırada, kűtű kader hesabı arkamdan geçen geç garsona isabet ediyor, çocukcađız bana çarpıyor, ben öne devrilirken ikinci atıř geliyor ve eđilmemle birlikte kabak gibi ortada kalan iřadamı vuruluyordu. Ve aynı anda Sacit Korkmaz’ın

adamlarının saldırısı başlıyordu. E, peki nişancının derdi madem benleydi, neden devam etmemişti?

“Çıkan kargaşa yüzünden,” dedi Abdullah komiser.

“Başkasını vurmamak için mi? Sanmam. Zaten iki kişiyi indirmişti. Neden fazlasından çekinsin?”

Hafifçe kafa sallayarak hımladı. “Yere yattığın için hedefi kaybetmiş olabilir. Tabii o anki kargaşa da hesaba katılmalı.”

“Valla bilemiyorum.”

“Hedefi yitirince daha fazla riske girmek istememiş olabilir.” Ha, ısrarcısın yani; illa vurduracaksın beni, iyi. “Tabii bu durumda, adamın işi yarım kalmış demektir.”

“E,” dedim, içimi kaplayıveren hafif korkuya biraz kızgınlık karışırken. “Geçen sürede neden işini tamamlamadı o zaman?”

“Bilmem. Uygun ânı bulamamıştır belki. Bilemiyorum ama kesin görünmese bile bence göz önünde bulundurulması gereken bir durum. Sana bu derece gazez besleyen biri var mı peki? İyi düşün.”

Peki. İyi düşüneyim: Özel dedektifliğe girdiğimden beri aldığım takip işlerinin sadece ikisinde tanık sıfatıyla mahkemeye çağırılmıştım. İkisinde de erkekler kabahatliydi. Kabahat derken eş aldatma konusuyla sınırlıyorum elbette ve bana epey sinirlenmişlerdi. Ama dürbünlü tüfekte vuracak veya katil kiralayacak kadar değil. Herhalde. Yani, bilemiyordum tabii ama cep telefonu bayii Şu Bey ile bir özel şirketin pazarlama müdürü Bu Bey’in, hani peşlerinde dolaşmışlığım vardı, ondan söyleyebiliyorum, ne pek öyle keskin nişancı ne de bilmem kaç metreden adam vurmanın erbabına para yetiştirecek halleri vardı. Sahi, kiralık katil

dediğin kaça tutulurdu acaba? Fiyat tarifesi var mıydı? Him. Öte yandan, daha ciddi üzdüğüm iki kişiden birinin, gazetelerin her zamanki gibi fazla kafa yormadan taktıkları adıyla 'Erenköy Canavarı'nın esas mesleğinden dolayı bu tür bir işi kotarabileceği rahatlıkla söylenebilirdi ama içerideydi ve çıkması söz konusu değildi. Diğer, Tefo tarafından rezil edilmesinin üzerine tarafımdan burnu kırılan şahıs ki 'Erenköy Canavarı'nın adı ve mesleği gibi, bununkileri de Katilin Şeyi'ni okumamış ve bu romana bayılıp onu ve Katilin Meselesi'ni edinecek harika okurların -maalesef yağlama ve reklam şart- tadını kaçırmayayım diye mesleğini söylemiyorum, evet işte, o herif ise kim bilir neredeydi ya, onun da bana, beni öldürecek, en azından öldürtmek için kiralık katil tutacak denli kin duyduğunu sanmıyordum.

İştahım kaçmıştı. Yarım kalan ikinci kıymalıma hüzünle bakarak kafa salladım. Kendime acıma bahanesiyle viski üzerinden mide yakarak başladığım sabahtan öğlene kadar, insan dediğin kuş misali hesabı, bambaşka bir dala konuvermiştim. Bir sigara yaktım, derme çatma ahşap lokantanın içinde siftah parasını bekleyen elemana hesap işareti yaptım.

Kafamı çevirdiğimde Abdullah komiserin bir kez daha polis polis bakan kısılmış gözleriyle karşı karşıya geldim.

"Ne?" dedim derhal.

"Hiç," dedi komiser.

Barizdi ve uyanık okur nasılsa farkına varmıştır ve benim kadar dalgını azdır ama gene de belirteyim: Tefo'mun yokluğunu Abdullah komiserle doldurmaya meyledivermiştim. Dediğim gibi, sevimli ve alçakgönüllü bir elemandı. Yakın davranıyor, ne bileyim, mesela meslektaşı Cenk komiser gibi karşısındakini aşağılar pozlarda veya

amiri Şerafettin Bey gibi öfke dolu bakmıyor, konuşmaktan kaçmıyordu. Akıllı ve bilgiliydi. En azından bir noktaya, demin dediğim gibi, polis polis bakma noktasına kadar bana öyle görünmüştü ve Tefo'nun gidişiyle değil, komiserle geçirdiğim saatler sonunda veya boyunca diyelim, o güne dek dikkatimi hiç çekmemiş bir alışkanlığımı fark etmiştim: konuşmak. Bir konu üzerinde karşılıklı konuşmaktan bahsediyorum. Tefo'ylayken hep böyleydi; o bir şey söyler, ben yanıt verirdim. Sonra ben sorardım, o, çoğunlukla gülererek cevaplardı ve böyle giderdi. Tek başıma bunu yapamadığımı, herhangi bir konu üzerinde düzgün düşünemediğimi, aklımın hep başka şeylere kaydığını değil belki ama bu durumun önemini hiç fark etmemiştim. Kısacası, kendime yeni bir 'yarı' bulmuş gibiydim. Geçiciliğinin farkındaydım bu durumun ama orasını henüz düşünmüyordum.

Hedef olma ihtimaliyle kafam karışık, lokantadan ayrıldık ve Gayrettepe'ye dönene kadar bir buçuk saatten uzun süre neredeyse hiç konuşmayıp sessizliği bozma işini, gün boyu futboldan bahsedebilme maharetlerine her daim şaşıtığım spor radyosu programcılarına bıraktık.

Şubeye girer girmez Abdullah komiser memurlardan birine dava dosyasını getirmesini söyledi. Komiserin, meslektaşı İsmail komiserle paylaştığı odasına girdik, hemen ardımızdan dosya geldi. Dosyadan fotoğrafları çıkardık ve masaya yaydık.

Olay yeri incelemenin fotoğrafçısı veya fotoğrafçıları, hani o gün kaç kişinin geldiğini bilmediğimden böyle söylüyorum, belki işin içinde iş döndüğünü düşünmediklerinden, belki de, durduk yerde yakıştırma yapmayalım ama memleketin durumu malûmken olmayacak şey değil, beceriksizlikten veya deneyimsizlikten ya da yaşanan katliamın dehşetinden ve anın hırgüründen, tatmin edici resimler çekememişti.

Fotoğraflar, kötülemeye girecek şimdi ama sahiden amatör işi gibi duruyordu.

Her akli yetenin kolayca kestirebileceği üzere, otopsi raporları da dizilerden bildiklerimize hiç benzemiyordu. Kurşunların giriş açıları, evet, yüksek bir yerden atıldıklarını gösteriyordu ama mesafeyle ilgili bir yorumda bulunulmuyordu. Hoş, bulunulmalı mıydı veya bulunulabilir miydi, onu da bilmiyordum.

Abdullah'ın not defterine çiziktirdiği kroki elbet yeterli gelmeyecekti. Nitekim ben, Faruk Yutmaz ile Turgay Kıray'ın resimlerine, sanki dile gelip neden vurulduklarını anlatmaya başlayacaklarmış gibi bakarken seninki, çağırdığı bir başka, daha genç, muhtemelen komiser yardımcısı rütbesindeki dedektife, saray yavrusunun ilgili belediye tarafından ruhsat işlemleri için arşivlenmiş planını bulmasını buyurdu. Ardından bana döndü ve istediği planın gelmesi, İsmail komiserin masa başı araştırmasının sonuçlarının alınması ve hepsinin görüşülmesinin epey vakit alacağını, istersem gidip yarın sabah sekiz-dokuz arası gelmemi ve merak etmememi, veriler üzerinde kafa patlatma seansını yarın sabaha bırakacaklarını, elbette beni bekleyeceklerini söyledi.

Arabama biner binmez Necmi'yi aradım. Sacit Korkmaz kaynaklı baskınla doğrudan beni ilgilendiren veya ilgilendiriyor görünen iki kurşun arasındaki zamanlama kurcalanmalıydı. Ve Necmi ile avenesi o âlemleri biliyorlardı; kurcalanacakları benden daha iyi ve kolay kurcalarlardı. Mafya falan, onu diyorum.

“Valla bakarız elbet ağabey ama zor iş,” dedi Necmi.

“Kolay demedim zaten. Demek Sacit Korkmaz denen herifi tanıımıyorsun?”

“Tanımıyorum ağabey... Yeni çıkanlardandır; bu sizin şeye kadar ben hiç duymamıştım şahsen.”

“Peki... Bir bak bakalım. Ha, bir de saldırıyı yapan altı kişi... Onlar hakkında da ne bulabilirsen istiyorum. Nilgün’e haber vereyim, gazete haberlerinden falan isimleri bulur. Ofise uğrar alırsın, tamam mı?”

Bir anlığına sessiz kaldı Necmi. Sonra, “Tamam ağabey, bir şeyler buluruz herhalde,” dedi. “Peki, sen bizim işi düşündün mü?”

Düşündüğüm falan yoktu ya, “Düşünüyorum,” deyip kapadım. Nilgün’ü arayıp Necmi’ye vermesini istediğim isimleri çıkarmasını söyledim, ardından üst sınıfı yakından tanıdığını ve bana yardım edebileceğini düşündüğüm diğer kişinin numarasını tuşladım.

Zekeriya

Şimdi ben mi kısmetsizim, yoksa Tefo'ya kulak vermekle hata mı ettim, yok, Nilgün'ü icabında en kraliçesine değişmem ama bir tane de bundan bulundursak fena mı olurdu düşüncelerini kenara itip sekreterin açtığı kapıdan, 'Gül' lakaplı sosyete medyumunu Zekeriya Kayık'ın üç buçuk sene önce ziyaret ettiğim koyu lambrili, aşırı gösterişe ve elbet gelen müşteriye etkilemeye yönelik ruhani zimbirtılarla bezeli, süsü, bilmem nesi ayrı, sırf varlığından dolayı -bir medyumun neden bürosu olsun?- sahibine ciddi bir konum havası katan bürosuna girdim.

Seninki telefonda ziyaretine geleceğimi söylediğimde çıkardığı neşeli homurtuları onar pozlarda çıktı karşıma. İçeri girmemle yerinden fırladı, sosis irisi parmakları benim normal sosislikteki nasırsızları kavradı, pörtlek dudakları, içimi derhal dolduran silme isteğiyle kösele yanaklarımı şapırdattı, vesaire.

Oturmamı söyleyip bizimkini ağlatacak ölçüde cafcacı maun masasının ardına kurularak, "E?" dedi Zekeriya. "Onca sene sonra, hayırdır?"

Geçmeden belirteyim, yıllardır vatandaşın bu adamı görüp hâlâ nasıl güvendiğine şaşarım. Hoş, fala, büyüye, bilmem neye inananın yaptıklarına şaşmamak gerekir, biliyorum. Buna rağmen onca yıldır, hani bir de elemanın böyle prens, padişah vesaire türünden tiplere hizmet verdiğini düşününce, bütün gün o kalorifer senin bu kazan benim didinip durmuş ve akşamına dükkâna yağdan kararmış suratlarla dönen tesisat ustalarını andıran kara ve öküzle yarışa giren kurbağa misali şiş suratını her görüşümde şaşarım. Gerçi Zekeriya, tipi ve mesleği ayrı, hem konusunda, yani usturuplu palavra sıkmada mahir hem

genel anlamda epey bilgili adamdır; o bakımdan şaşmamam gerekir belki. Sonuçta onca kalantoru, ne denli boş kafalı veya batıl inançlı olurlarsa olsunlar, burç haritalarına falan inandırmak, ne bileyim, attığını tutturmak falan birtakım yetenekler ister, malûm.

“Hayır mı, şer mi, henüz bilmiyorum,” dedim. “Önce bir çay söyle.”

Seninki buyurgan ses tonuma kaş kaldırıp sekreterini çağırdı. Kızın, sırf ben bir daha boydan süzeyim istermiş gibi siparişi kapıdan almak yerine ta patronunun yanına kadar yürüyüşünü, polisiyede şehvete zinhar karşı çıkanlar şerefine tarife ve çaylar gelene kadar dönen görüşmeyeli neler yaptın, ya, demek dünyayı saran büyü, vampir, vesaire türden doğaüstü konulu heves sayesinde işlerin iyice coştı içerikli hal hatır sormalı kısma girmiyor, doğrudan çayların gelip sigaraların yakılması sahnesine atlıyorum, efendim.

“Dökül bakalım,” dedi Zekeriya, çayımı üfleyerek aldığım ilk yudumla.

Hiç uzatmadan, doğrudan girmeyi seçtim. “Geçen ay Haracı ailesinin evine yapılan baskındaydım.”

Kaşları çatıldı bunun. “Ciddi misin?” Yanıt vermedim. İç çekti seninki.

“Feci bir şeymiş.”

“Öyle.”

Dudak büktü Zekeriya. Ardından, kafa salladı, hafifçe öksürdü ve pekâlâ, ne istediğimi sordu.

“O gün, orada bulunan vatandaşların bir kısmını tanıdığını düşündüm.”

“Bir kısmını,” dedi Zekeriya.

“Ev sahiplerini?”

“Elbette.”

“Müşterin mi?”

“Hı-hı.”

“Nasıl tiplerdir?”

“Seni aşacak türden. O yüzden, her ne karıştırıyorsan uzak dur derim.”

Zekeriya’nın ne karıştırdığını henüz sormadığını o an fark ettim. “O benim derdim,” dedim en tersinden. “Peki, ölenlerden var mıydı tanıdığın?”

İç çekti bu. “Vardı.”

“Faruk Bey?”

“Yutmaz mı? Tanırdım.”

“Müşterin miydi?”

“Evet.”

“İyi?”

“İyi.”

“Nasıl biriydi?”

Kaşlarını çattı seninki. Kafasında Haracı ailesiyle Yutmaz ailesinin ilişkilerini hızla birbirine geçirdiği, sorgulanacak nokta aradığı açıktı. “Nedir mesele?” dedi nihayet.

Nedir mesele... Zekeriya'ya ne aradığımı söylemeli miydim? Eh, kafadan güvenebileceğim biri diyemezdim ama 'Erenköy Canavarı' dalgasında yardımını görmüştük ve karşılığını, yaptığım ilk röportajda adından bahsederek vermiştim; sayemde işinde ciddi bir patlama yapmıştı. Ya da öyle söylemişti ve sallaması için neden yoktu. Kelek atmazdı. Herhalde.

"Faruk Bey'in ölümüyle ilgili bir durum söz konusu," dedim sonunda. "Polis, o katliamla ilgisi olmadığına dair birtakım deliller buldu."

Yerinde doğruldu Zekeriya. "Allah Allah? Nasıl yani?"

"Baskını yapanlar değil, başka birisi vurmuş adamı."

Seninki bu sefer sırayla dudak büzdü, kaş çattı, göz kıstı, düşünüyormuş gibi hedefsiz baktı. "Haracılarla ilgisi ne peki?"

"E, suç mahalli onlara ait ya..."

"Ha."

"Faruk Bey'in karısını da tanıyorsun herhalde?"

"Şahane Hanım? Elbette."

"Beni o tuttu."

Bu bir daha kaşlarını kaldırdı. "Polis?"

"Polis de araştırıyor."

Zekeriya morumsu dudaklarını bir daha büktü ve "Bildiklerimi anlatayım," dedi. Ben merakla yerimde dikilirken derin bir nefes aldı, çayını höpürdetti. "Faruk Yutmaz, biliyorsun herhalde, önde gelen armatörlerdendi."

Kafa salladım. “Şirketi, Eutrans, kara taşımacılığında da önemli yere sahiptir.”

Eutrans’ın Eu kısmının ‘yu’ okunuşunun Yutmaz’la Yutrans bağlantısını verdiğini fark ettim, hoşuma gitti. “Kendi mi kurmuş şirketi?”

“Hayır. Aile şirketi. Osmanlı’nın son zamanlarından kalma.”

“Baba mesleği hesabı, yani.”

“Öyle.”

“O zamandan beri mi Eutrans peki?”

“Bilmem. Neden?”

“Hiç. Peki, o kısımları kendim bulurum bir şekilde. Esas meseleye geçelim.”

“Düşmanı var mıydı, diyeceksin.”

“Var mıydı?”

“E, o mertebelerdekilerin kırk yerle bağlantısı vardır. Boğazını sıkmak isteyen birileri illa çıkacaktır. Sen sormadan söyleyeyim: Hayır, belirli birinden bahsedemem. İşini, bağlantılarını bilmiyorum.”

“Haritaların söylemiyor mu yani?”

‘Iyy’ gibilerinden baktı bu.

“Ama çok düşmanı vardı?”

“Az veya çok diyemem ama öylelerinin olur.”

“Sana ne için geliyordu?”

Şişko medyum, ‘Bu mudur soracağın?’ gibisinden bakarak, “Ne için sence?” dedi.

“Son gelişi?” dedim, bozuntuya vermeden.

Dudak büktü bu sefer. Sağında duran diyafonun düğmesine bastı. “Kızım,” dedi, “bak bakayım Faruk Bey son ne zaman gelmiş bize.” Yanıtı beklemeden ekledi: “Haritasını da getir.”

‘Kızı’ fazla geçmeden kapıyı tıklatıp içeri girdi. Elindeki dosyayı patronunun önüne bıraktı ve Faruk Bey’in en son iki ay önce, Mart başında geldiğini söyledi. Çıkarken ‘Süz bakalım, eline ne geçecekse?’ der gibiydi.

Süzme işi kafamda devam ederken Zekeriya dosyayı açtı ve yanına gelmemi işaret etti. Kalktım, dosyadan çıkardığı sayfaya baktım. Gazete veya dergilerde gördüklerime benzer bir çizimdi gösterdiği. Siz de görmüşsünüzdür muhakkak: İç içe geçip dart tahtası veya yuvarlak doğum günü pastası misali dilimlere ayrılmış çemberler, ortada muhtemelen yokluğunun sonumuz anlamına geldiğini bildiği için her daim yağlı bezirgân misali sırtır pozda çizilen güneş, burç simgeleri, yıldızlar, çemberleri kesen, teğet geçen çizgiler, birtakım sayılar, derece işaretleri, kısaltmalar, falan ve filanlar...

“E?” dedim bir kere daha. “Ne var burada?”

“Hiç,” dedi Zekeriya.

“Yani üç vakte kadar vurulacağı çıkmamış, öyle mi?”

Deneyimsizi kızarıp bozarırdı belki ama Zekeriya mesleğinin kaşarıydı, kırk türlü insanla karşılaşmışlığı vardı. Kafasını kaldırıp yüzüme bakmadan işaret sosisini şekillerden birinin üzerine koydu ve bilmem hangi yıldızın

bilmem kaçınıcı evde -hangi yıldızdı, kaçınıcıydı, hatırlamıyorum şimdi; atıp işi bilene rezil olmayayım diye böyle diyorum- ve bilmem neyin bilmem nerede -aynı vaziyet- durduğunu söyledi. Sektirir miyim, bir 'E?' daha sarf ettim.

"E'si," dedi seninki, "bu, çok önemli bir değişiklik anlamına gelir."

"Ölmek dahil mi buna?"

"Dahil. Ama müşterime bunu söylemem."

"Allah Allah? Nedenmiş? Ölmezse sahtekârlığın ortaya çıkar diye mi?"

Zekeriya arkasına yaslandı, bir kez daha yüzünü ekşiterek baktı.

"Ne?" dedim, "Sahtekâr değil misin sen?"

Medyum güldü gülmesine ama yanlış stratejiydi benimki, biliyorum. Lafın gelişi strateji diyorum elbette, Zekeriya'dan veya genel anlamda herhangi birinden laf koparmak için gerekli planlı sohbetler semtime kolayına uğramaz pek, malûm. Yani, ne bileyim, nabza göre şerbeti doldur, suyuna git, vesaire tarzını beceremediğimi bilirim. Denedim, ondan biliyorum. O yüzden, genelde, genelde dediğim yanımda Tefo yokken doğaçlamayı yeğlerim. Tabii malzeme sınırlı, aşçı yeteneksiz olunca her daim lezzetli sonuç alınamıyor. Her daim derken arada bir şeyler çıkmıyor değil, onu vurguluyorum ha.

Adamın durduk yerde damarına basmıştım ya, kaldırmadım ayağımı. Çünkü kaldırıp nereye koyacağımı bilmiyordum. Ayrıca nedir, arada biraz sert takılmak işe yarar. Fakat esas mesele, dediğim gibi, bir sonraki adımımı bilemememdi.

Emniyet M¼d¼rl¼ğ¼'nden Zekeriya'nın, Çiftelhavuzlar'ın denize yakın tarafındaki, o zamanlar Dalyan denirdi, küç¼kl¼ğ¼mde hafta içinde okul kırıp dönemin yeni emekliye ayrılmış futbolcularının geçmiş özlemini doyurmaya çabaladıkları maçları izlemeye gittiğim toprak sahanın üzerine kondurulmuş bloklarda bulunan bürosuna varana dek kafamda her şey çorbaya dönmüştü. Yanıtsız, hatta henüz sorulmamış bir sürü soru vardı ve aklıma gelenleri daha sıraya bile sokamıyordum. Nişancının derdi benleydiyse ne demeye ateşe devam etmemişti mesela? Hani, tamam, kapanıp tortop konumu almıştım ama sonuçta görünmezliğe bürünmemiştim. Abdullah komiserin açıklamasını kabul edip kargaşada hedefi kaybetti desem, bu sefer beni kiralık katil tutup uzaktan vurduracak denli sıyırmış kim var sorusu geliyordu. Ya da işini, benimleyse yani, tabii çok şükür ama neden daha sonra bitirmemişti? Öte yandan, elemanın derdi benle değilse o zaman ya Turgay Kiray ya Faruk Yutmaz'laydı. Tabii bu durumda Faruk Bey'in hedeflenmesi daha akla yatkın görünüyordu. Adamın düşman edinmesi, en azından kiralık katil tutacak türden düşman edinmesi garibim garson delikanlıya oranla daha mümkündü. O durumda garsonun tetiğe basıldığı anda hedefin önünden geçmesine kısmetsizliğin önde gideni denebilirdi. Tesadüf dediğin her ne kadar bilimsel açıklamalarda aksinin yokluğu kanıtlanana kadar kenarda bırakılması gereken unursa da, sonuçta vardı. En azından göz ardı edilecek ölçüde imkânsız değildi. Hem dizilerde falan sıkça geçer, gâvurun 'Yanlış zamanda, yanlış yerde bulunmak' dediği bir, artık olgu mu demek lazım, şey vardı. Fakat o zaman iş gene bana dönüyordu çünkü delikanlı kurşun atıldığı anda arkamdan geçmişti. Yani geçmese kurşunu ben yiyecektim, Faruk Yutmaz değil. Eğer hedef bensem, o zaman nişancı tam tetiğe bastığı anda Turgay Kiray, bir kez daha kısmetsizlik diyorum, arkamda belirmiş, kurşunu yemişti. Nişancı bunun üzerine hemen bir tane daha sallamış ama garson çarpıp beni devirdiği için bu sefer

önümde duran Faruk Yutmaz'ı vurmıştı. Peki, nişancının ateş etmesiyle Sacit Korkmaz bandıralı kamikazelerin katliama girişmesi arasındaki zamanlamaya ne demeliydi? Katilin eyleminden profesyonelliği ve kiralanabilirliği çıkarılırsa katili tutan kişi kanlı baskın planından haberdardı denebilir miydi? Eğer öyleyse Sacit Korkmaz'ın tayfasından biri olabilir miydi? Ya da onlarla, planlarını bilecek denli ilişkisi bulunan birisi? Ve bu birisinin derdi benle mi, gariban garson delikanlıyla mı yoksa kalantor işadamıyla mıydı? Yoksa başka biriyle miydi? Dosyaları tararken ölenlere, yaralananlara ve kurtulanlara bakmıştım. Doğrudan tanıdığım yoktu; sadece aşına isimler vardı. Vardı ama olayla bunlar arasında bir ilişki var mıydı, orası meçhuldü. Yalnız, katil veya katili kiralayanın derdi benle değilse, acayip şanslıyım demekti.

Şansın böylesi, hele ölüm-kalım işinde kendini ortaya koymuşken pek mutlu ediciydi elbette ama bedelinin iki cana denk gelmesi, hani sorular falan bir yana, vicdanıma feci bir ağırlık bindiriyordu.

Elbette polisiyelerdeki, İngiliz'in *Red Herring* dediği ve doğrudan çevirdiğimizde Kırmızı Ringa gibi kültürümüzde yer almayan, dolayısıyla anlam katmayan bir ad alan hedef yanıltma unsuru ihtimali, kumar jargonundan yararlanıp 'manyel' diyebiliriz belki, deneyimli okuru şüpheyeye düşürecek ve ya düşürmüştür bile. Hoş, aynı deneyimli okur, tıpkı o gün Zekeriya'yı ziyarete giderken az-çok işlek denebilecek ama kürekleri aheste çekmeyi seven beynimle çıkarabildiğim ve yukarıda değindiğim noktayı zaten görmüştür. Yani, katil eğer Turgay Kıray'ı hedeflediye ikinci atışa ne gerek vardı, onu diyorum ve müsterih olunuz, herhangi bir balık, en azından Turgay Kıray konusunda söz konusu değil, belirtiyorum. Özü, çocukcağz masum kurbandan öte değildi. Hani ben bunu o sırada bilmiyordum

ama siz bunca satırın arasında bir de o işkenceye neden katlanasınız, değil mi?

Zekeriya'ya hakkındaki görüşümü pattadanak söyleme densizliğimi derhal elimle omzuna pata-pata yaparak geçiştirip peki, onca çevreye sahip madem, kulağına kaçabilecek kar sularından beni haberdar etme nezaketini gösterip göstermeyeceğini sordum.

“Elbette,” dedi bu. Pek alınmış görünmüyordu. “Faruk Bey iyi insandı. Eşi de öyledir. Ve merak etme, kulaklarımı açacağım.”

“Sağ ol... A, son bir şey daha: Şahane Hanım uğradı mı sana? Olaydan sonra yani?”

Zekeriya'nın gözünde bir takdir pırıltısı mı belirdi yoksa bana mı öyle geldi, bilemiyorum, kafasını sallayarak, “Geldi,” dedi.

“Ve bu büyük değişiklikten bahsettin ona.”

Eh, hiçbir şey değilse bile, Şahane Hanım'ın hissiyatının kaynağını bulmuştum işte.

Maaile Beyin Fırtınası II:

Dar Alanda Daralanlar

O akşam altı buçuğa doğru eve, sanki dört gün önce değil, daha bu sabah çıkmışım, Tefo'yla ayrılmamışım, onca gündür, evet, tabii farkındaydım, son derece çocukça davranmamışım, kısacası hiçbir şey yokmuş gibi döndüm. Bizimkiler de, annem, muhtemelen babam homurdanmasın diye ve babam doğası gereği, herhangi bir tepkide bulunmadılar. Belki eve iyi dönmem ki Nezih amca, Şahane Hanım'ın ardından arayıp durumu anlatmam ve polis dosyalarına erişmek için yardım istememden sonra bizimkilere 'Düzeliyor' haberini iletmişti, hatta iyiyi bırak, sadece dönmem yeterliydi. Üzerime gelmemeleri, bir sürü utanç verebilecek ayrıntının konuşulmaması iyiydi. Ben de, dediğim gibi, her şey olağan seyrindeymiş pozlarında davrandım.

Neyse, efendim, yıkanır temizlenirsin, üst baş değiştirip kaç gün sonra nihayet anne yemeğine kavuşursun derken ortalık iyice yumuşadı. Yemek sonrasında, ebeveynine sessiz özür sunma derdine düşen her otuz dokuzluk ev çocuğu gibi sofranın toplanıp bulaşıkların makineye yerleştirilmesini üstlendim.

Annem bir yandan çayın altını yakıp diğer yandan çabamı en anne gülümsemesiyle izler, babam yemek üstüne acı kahvesini bekleyip her zamanki rezilliklerden bahseden haberlere homurdanırken işim bitti. Salona döndüm, telefonu alıp üst katın numarasını çevirdim ve Behice teyzeye, eğer müsaitlerse Nezih amcayla beraber bize gelmelerini rica ettim. Annemin mutfaktan, Behice teyzenin telefondan, nasıl becerdilerse aynı anda yolladıkları 'Hayırdır oğlum?' sorularını ve babamın çatılan kaşlarını açıklamazsı bıraktım.

Nezih amcayla Behice teyzenin gelişlerini bildiren kapı ziliyle kumandayı alıp babamın kızacağını bile bile haberlerin ortasında televizyonu kapadım ve hızla gidip kapıyı açtım.

Sevgili komşularımızı çağırmamla derhal ikincisine girişilen kahvelerin babamla Nezih amcaya ve çayların kalan nüfusa ikramının ardından hâlâ mutfakta bir şeylerle meşgul anneme seslendim. Geldi, oturmasını, dördüyle birden bir konuyu konuşmak istediğimi söyledim. Muhtemelen nihayet bir kız bulduğumu açıklamamı bekliyorlardı; annemle Behice teyze heyecanla, Nezih amcayla babam kaşlarını çatarak arkalarına yaslandılar.

Yerime oturdum, çayımdan bir yudum aldım ve sabırla bekleyen büyüklerime yardım talebimi ilettim.

E, ne yapacaktım yani? Önceki bölümde dediğim gibi, tek başıma kafa yürütmekte biraz ama esasen çokça düzenli yürütmekte sorunum vardı. Kafamı sistemli çalıştırma alışkanlığım yoktu ve o alışkanlığın sahibiyle ilişkim bitmişti. Tefo'dan bahsediyorum. Tamam, Abdullah komiserle karşılıklı konuşmanın meyve vereceğini düşünüyordum ama sonuçta o yabancıydı, beni bilmiyordu. Yani, nasıl denir, o kara kuru alçak mahlûk, hem beni hem karşılıklı akıl yürütmelerimizde sarf edebileceğim saçmalıkları hoş görmeyi, o saçmalıkların arasına saçılacak pırıltıları ayıklamayı, değerlendirmeyi ve konuşmayı gereğince yönlendirmeyi biliyordu. Abdullah Ömrüm'ün bu melekeleri, varsa bile şimdilik kenardaydı ve tamam, fena elemana benzemiyordu ama sonuçta ona, Tefo gibisi tabii mümkün değil ama kabul edilir ölçüde bile güvenilebileceğimden emin değildim. Ayrıca lafın bir yerinde durup bana polis bakışı atması hiç hoşuma gitmemiştir.

Ama ebeveynime ve neredeyse ebeveynim kadar değer verdiğim Dağdelen büyüklerine, af buyurun, sapına kadar

güvenebilirdim. Ayrıca polisiyeyse, Nezih amca işin kralı sayılırdı; görüşlerinin işe fazlasıyla yarayacağını söylememe bile gerek yok. Babam ağzından laf alabilmek için kerpeten gerektiren kişilerdendi ama nedir, yirmi dokuz kere kırk yıl kölelik edilesi bir mesleğin erbabıydı ve elbette boş değildi. Annemle Behice teyzeyeyse, hani pek klasik ve nahoş deyişle genelde el hamuruyla er işine karışmama yanlısı görünürlerse de, ta bu gariban gezegende hayatın başlamasından beri varlığı bilinen annelik sıfatının içerdiği özellikleri taşımanın getirdiği ön kabulle rahatlıkla güvenebileceğimi biliyordum. Ayrıca, bir elin nesi, dört çift elin sesi idi.

Durumu kısaca özetledim. Lafım bitince, lafım boyunca kaş çatan Nezih amca, lafım boyunca homurtularını kahve höpürtülerine karıştırmış babama, ev sahibi ve bir yaş büyüğü sıfatıyla sözü bırakma bakışı yolladı. Benimkiyse karşılığını ‘Estağfurullah, senin konundur, sen buyur’ bakışıyla verdi. Karşılıklı nezaket teatisi birkaç saniyede halledilince Nezih amca, “Zor iş,” dedi.

“Ya,” dedim. “Peki, ne diyorsunuz?”

“Sorulacak çok soru var.” Dönüp babama gülümsedi. “Üzerinden zaman geçmiş ve her zamanki gibi daha baştan karışmış kafan.”

“Öyle valla,” dedim.

Babam önce, sevdiği feci haşarı ve tembel öğrencisine kırık not vermekten duyulan acıyı dışa vurur havada kafa salladı, ardından, “Kâğıt kalem getir,” diye mırıldanıp kahvesini dudaklarına götürdü. Baktım, Nezih amca sabrı dağları aşan Tibet rahipleri misali gülümsüyor, “Ha,” dedim, “doğru ya...”

Kalktım, odama gittim ve istenenleri alıp döndüm. Haklıydılar ve Tefo da hep aynısını söylerdi. Kafayı, hele

benimki gibi sistemli düşünmekten acizse, zorlamak yerine akla geleni kâğıda dökmek iyi bir yöntemdi. Hoş, bunu genelde o yapardı, ben öyle bakardım ama bu sefer durum malûmunuzdu.

“Önce,” dedi aile boyu beyin fırtınasına meslek icabı önderlik etmesine kimsenin karşı çıkmayacağı pos bıyıklı patronum, “hedef olman ihtimali üzerinde duralım.”

“Allah korusun,” dedi annem.

“Âmin,” dedi Behice teyze. Babam gene, bu sefer telaşı abartacak anneleri işe katmama kızmış gibi kafa salladı.

“Şimdi,” diye devam etti Nezih amca, “senden, seni öldürecek denli nefret edecek veya ölümünden kâr edinecek kim var, ona bakalım.”

“Tövbe yarabbi,” dedi annem. Babam bu sefer kıvılcım saçarak baktı anneme. Tüh, dedim, içimden, yanlış hamle mi etmiştim?

Fakat Nezih amca lafının kesilmesine aldırılmış görünmüyordu. “Evet, ne diyorsun?”

“Vallahi,” dedim, “aklıma kimse gelmiyor. Yani, geliyor, geliyor derken hani illa birisi dersek anlamında geliyor diyorum... Ama gelenin elinden beni bu şekilde öldürmek gelmiyor. Başka şekilde de.”

Dördü birden ne dediğimi anlamakta zorlanırmış gibi kaş çattı.

“Yani, hani şu ‘Erenköy Canavarı’ denen herif var ya, hani belki o demeye getiriyorum ama imkânsız.”

“Neden?” dedi Nezih amca.

“E, içeride ya adam?” dedim.

“İçeriden adam tutamaz mı yani?” Kaş atma sırası bana geçmişti. Sahi, o zibidi, mesleği icabı, bir yolunu bulup dışarı uzanabilir, kiralık katil veya bir meslektaşını tutabilirdi. Ama pek faraziyeydi canım bu... Hem elemanın, gene mesleği icabı ki üstüne dört de cinayeti vardı, illa sıkı bir yerde tutuluyor olması gerekirdi. Cık. “Yok,” dedim Nezih amcaya, “uzak ihtimal o.”

“Başka?”

“Başka... Pınarkesen hikâyesinden bir-iki tip mümkün. Ama onlardan biri, hayır birkaçı hapis yatıyor gene. Bir tanesi dışarıda ama... Sanmıyorum. Tabii size şimdi söyleyebileceğim ama izin alma zahmetine kalkışmadığım için yazacağım romanda adlarını veremeyeceğim şu ve Bu Beyler de var. Ama sırf nafaka ödemek zorunda kaldıkları için kiralık katil tutacaklarını sanmam. Yok, aklıma başkası gelmiyor. Yani bilmeden ayağına bastığım birileri olabilir ama...”

‘Ama’dan sonrasını getiremeyeceğimi görünce, “O zaman,” dedi Nezih amca, “belki hedef sen değildin.”

“Zaten şahane Hanım’ın hissiyatı da o yndeymiş, değil mi?”

Dört baş birden Behice teyzeye döndü. Canım teyzem, ana yarım, anında kızardı. Annemle babamın değil elbet ama Nezih amcanın gözlerindeki aşk, bencileyin manda derisinden yapılmışların bile anlayacağı cinstendi. Gülümseyerek, “yleymiş,” dedi pos bıyıklı ama sakalsız ve elbette kırmızı elbisesiz Noel Baba kılıklı patronum. Sonra tekrar bana baktı ve “Peki,” dedi, “o zaman maktulleri düşünmek gerekecek.”

“Valla, bence Faruk Yutmaz üzerinde yoğunlaşmak gerek.” Behice teyzeye baktım, “Şahane Hanım’ın hissettiği üzere,” dedim.

“Hissi biraz bırak bence,” dedi babam, ‘Dur bakalım’ gibilerinden hafifçe öksürerek. “Öteki çocuğu neden hemen siliyorsun?”

“E,” dedim, “gariban delikanlıyı kim, neden vursun?”

“Bir sürü neden bulunabilir,” dedi benimki inatla. “Kan davası bile mümkün.” Behice teyzenin edindiği takdiri mi kıskanmıştı, nedir?

“İkinci kurşun atılmasaydı haklısın derdim,” dedi Nezih amca. “Ama ikinci kurşun o delikanlıyı... Neydi adı?”

“Turgay Kıray.”

“Turgay... Evet, Allah rahmet eylesin, ikinci kurşun Turgay Kıray’ı hedeflikten çıkarıyor.”

“Tesadüfen mi diyorsunuz Nezih Bey?” Anneme de bak, dedim sırtarak. İçimden canım.

“Öyle görünüyor.”

“İyi de,” diyerek yerinde dikleşti babam. “İkinci atış birinciyi maskelemeye yönelik olamaz mı?”

‘Yok artık,’ dercesine kaş kaldırıp dudak büktü Nezih amca. Ama muhtemelen kalp kırmamak adına, “Olabilir, Turhan Bey,” dedi. Eh, beğen veya beğenme, mümkündü. Gerek okuduğum kitaplardan, gerek izlediğim filmlerden, ötesi, kendi yaşadıklarımın esas amacı maskelemeye yönelik eylemlerin sıkça kullanıldığını biliyordum. Biliyordum ama kurguyla gerçek ne kadar örtüşebilirdi ya da her vakada illa

öyle olacak diye bir kural var mıydı, orası biraz havada kalıyordu.

“O zaman, Şahane Hanım’a eşinin yok yoluna gittiğini mi söyleyeceğiz yani?” dedim.

“Daha bir şey diyecek durum yok ortada,” dedi Nezih amca. Tekrar babama döndü. “Dediğin uzak ihtimal ama elbette mümkün, Turhan Bey. Fakat malûm, önce akla en yakın gelenlere bakmak lazım. Onlar elendiğinde diğerlerine geçmek daha iyidir.”

Babam, Occam’ın Usturası’na itiraz edecek değilim der gibisinden kafa salladı. Ardından, Nezih amca lafına başlayamadan, “Elbette,” dedi, “tersi de mümkün.”

“Nasıl yani?” dedi annem.

“Delikanlıyı, Faruk Bey miydi, evet, Faruk Bey’in öldürülmesinde şaşırtmaca amaçlı vurmaları da mümkün.”

Millet babamın fikrine kafa sallarken aha, dedim içimden, daha yakalamaya kalkmadan ipin ucu kaçıyor. Takipte zorlanacağım bir ‘öyleyken böyle ama aslında şöyle’ dizisi daha başlayacaktı anlaşılan. Tefo’yla sık yaşadığım bir durumdu. Hoş, genelde bir yerinde yakalamayı başarırdım, o yüzden endişelenmedim ama neme lazım diyerek araya girdim: “Benle ilgisi kesin yok diyorsunuz, öyle mi?”

Dördü birden, bu sefer ‘E, orayı geçmiştik be güzelim; karıştırıp keyif kaçırmasan...’ ifadesi takındı.

“Kesin diyemeyiz elbette,” dedi Nezih amca.

“Ama uzak ihtimal,” dedi babam.

“Evet, uzak.”

“Nedenmiş o?” diye araya girdi canım annem. Analık içgüdüğü belki, içime dolan ‘E, ne bu? Bana karşı birleşiyor musunuz?’ haykırışını sezmişti sanki.

Babam, la havle çeker havada, “E, çocuğa atacağı varsa niye o adamcağızı vursun?” dedi anneme.

“Tutturamamıştır,” dedi annem. Ardından bana bakarak, “Çok şükür,” diye ekledi.

“Niye tutturamasın? Adam keskin nişancı işte,” dedi babam. “Hem Vedat ortadan kaybolmuyor ki ıskalasın. Sadece yere kapaklanıyor. Ama sonuçta,”-bir an düşünür gibi durakladı burada-“koskoca adam.” Manda gibi herif diyecekti, biliyordum.

“Doğru,” dedi Nezih amca, annem cevap yetiştiremeden. İyi de etti; sıkça değindiğim üzere, babamın ağzı, kerpetenle laf çıkarılanlar sınıfına girer. Nezih amca, bu bilinirken babamın bu kadar laf etmesinin ardından bir tartışma, tartışma derken karı-koca kavgasından bahsediyorum, çıkmasından endişelenmişti belki. Hoş, annemle babamın birbirlerine girdiğini o yaşa dek görmemiştim. Bu yaşma geldim, hâlâ görmedim, hemen belirteyim. Ha, nedir, istisnası vardır muhakkak ama genelde her karı-koca kavga eder; yani, bizimkiler büyük olasılıkla bana çaktırmadan etmişlerdir, onu diyorum.

Bırak beni, pek sevgili dostlarının önünde kapışmayacaklarından emindim ama belki sezgisinde haklıydı Nezih amca. Değilse bile müdahalesi, en azından konunun dağılmaması açısından gerekli görünüyordu.

“Eğer,” diye devam etti Nezih amca, anneme bakarak, “dediğin gibiyse Selma Hanım, katilin keskin nişancılığını bir kenara ayırmak gerekecek. Ama o, şimdilik imkânsız.”

“Neden?” dedi Behice teyze. Anneme destek vermek gelmişti içinden herhalde.

“ünkü kullandığı silah her önüne gelenin edineceğı türden bir şey değıl.” Pek sabırlıydı Nezih amca. “Yani, uzak mesafeden, profesyonel ve epey pahalı bir suikast silahını kullananın amatörlüğünü düşünmek zor biraz.”

“Pahalı mıymış?” dedi babam.

“Su içinde on üç bin dolar,” dedim.

“Uzaktan attığı ne malûm?” Anlaşılan annem, ödeyeceğı bedele aldırmayan ve esas meseleyi dert eden kaşarlı işadamı misali pes etmeyecekti ki bu, babamın konuşması kadar şaşırtıcıydı.

“Mesafe önemli mi ayrıca?” diye ekledi Behice teyze. Babalar bakıştı. Benimki sıkıntıyla göz devirirken, Nezih amca, “Bir bakıma,” dedi. “Evin bahçesinden ateş etmediğı kesin. Orasını tartışmak bile gereksiz. Ancak, yakın bir mesafeden, örneğın duvarın hemen ardından ateş etmesi de uygun değıl.”

“Neden?” dedi annem.

“Görölme riski var.”

“Nasıl? O hengâmede, duvarın ardına kim bakardı?”

“Vedat,” dedi Nezih amca, “şu evde güvenlik kameraları vardır muhakkak, değıl mi?”

“Vardır herhalde. Bakmadım gerçi.”

“Söz konusu ev sahipleri çok zengin olduğuna göre,” dedi Nezih amca, “evlerinde muhakkak güvenlik sistemi vardır ve

profesyonellere kurdurmuşlardır. Yani, evin civarında belli bir mesafeyi de görebilen kameralar mevcuttur. Ve eğer katil profesyonelse ki kullandığı silahın bile tek başına bunu düşündürmesi bir yana, yaptığı işi planladığını düşünmek durumundayız, eylem öncesinde çevresini iyi araştırmıştır. Yani güvenlik kameralarını görmüştür ve tahmini görüş alanlarının dışında kalmaya ehemmiyet vermiştir.”

“Muhakkak,” dedi babam.

Hah, ne hoş! Polis komiserinin aklına gelmeyen bir ayrıntı. Benim aklıma gelmemesini normal karşılıyordum elbette.

“E ama etraf orman demedin mi sen oğlum?” dedi annem.

“Orman,” dedim kafa sallayarak.

“Bir sürü ağaç var yani?”

“Var,” dedim.

Annem gülümseyerek babalara baktı. “Kameralar her yeri görebilir diyorsunuz yani? Ağaçlar, yapraklar...”

Muhataplar birbirine baktı. Nezih amca gülümseyerek kafa salladı. “Haklısın.” Annem muzafferane gülümserken babam oturduğu yerde biraz daha dikildi. “Gerçi,” dedi, “bunlar önemli değil bence. İşe yaramak bakımından.”

Annem ellerini beline koyup, ‘Ya, nedenmiş bakalım, Turhan Bey?’ gibisinden itiraz etmek istedi mi, bilemiyorum ama ses çıkartmadı. Babam, “İşe yaramak derken, çözümde ilerleme bakımından diyorum. Konuyu habire tıkamanın bir anlamı yok, sonuçta faraziye hepsi. Gerçi bilimin başı faraziye kurmaktır ama elimizde zaten bir tane varken bir diğeriyle yolunu kesmemek daha iyi bence,” diye devam etti. “Fikirleri teker teker inceleyip elemek gerek.”

“Doğru söylüyorsun, Turhan Bey,” dedi Nezih amca. “İkiniz de haklısınız. Ve doğru, karıştırmamak lazım; önce bir teoriyi alalım, üzerinde çalışalım. Bir yere varmıyorsa diğerine geçmek daha uygun.”

Annem az önceki şaşırtıcı diklenmesini ki önce Behice teyzenin çıkışı, ardından babamın bildim bileli sarf ettiği cümlelerin neredeyse toplamına yakınıni on dakika içinde kurmasından sonra neye şaşıracağımı şaşırmıştım, geri çekti, kalktı ve çayları tazeleyeceğini söyledi. Babalar birer kahve daha içmeyecekti, malûmdu, bu yaşta artık dokunuyordu. Çaya hayır diyen yoktu tabii.

Tabii, tabii de, yahu biri de çayın veya kahvenin yanında sigara yakamaz mıydı Allah aşkına? Yemek üstü yakama, yemek sonrası çayla yakama... Cık, işti, görev aşkıydı, yardım istemeydi falan tamam diyordum ama bir mola alsak, bu pis tiryakiyi odasına yollayıp kudurmadan sakinleştiresek... Hayır, dumansız düşünemiyordum diyeceğim, tanıyanlar yemeyecek şimdi...

Annem çayları şıpınışı getirdi, yapay tatlandırıcı kutusu sekersiz içen babam ve şekerli içen ben hariç kalan üç kişi arasında dolandı. Kaşık şıngırtılarının bitişiyle Nezih amca, bir kez daha, “Şimdi,” dedi. “En mantıklı görünenden başlayalım. Yani katilin Faruk Bey’i öldürmeyi hedeflediğini kabul edelim.” Durdu, hiçbirimizden ses çıkmadığını görünce devam etti. “Şöyle diyelim: Biri, Faruk Bey’i öldürmesi için profesyonel bir keskin nişancı, belki bir suikastçı tutuyor.”

“İlla tutması mı gerek?” dedim. “Keskin nişancıyla arasında kişisel bir meseledir, kendi halletmiştir belki? Nişancı diyorum...”

“Mümkün,” dedi Nezih amca. “Ama önce bir faraziye üzerinden gidelim demiştik.”

“Bilimde model kurmak esastır,” dedi babam. “Teori geliştirmede yani. Sonra bulunanların varsayımlarla örtüşüp örtüşmediğine bakılır.”

Nezih amca desteğe gülümseyerek yanıt verdi. “Evet, bu yüzden önce karar verdiğimiz faraziyeyle gidelim. Sorular çıktıkça kenara yazalım.” Durdu. Bana baktı. “E?” dedi, “yazsana.”

O dakikaya dek tek kelime yazmamıştım; elde kalem, dizimde not defterim, aile boyu dedektiflik gösterisine dalmıştım çünkü. Şaşırtıcılığı ayrı, zevkliydi de. Hani, ne bileyim, ailece Borsa oynar gibiydik. Hoş, ne babam ne annemle, çocukluğumda demeye getiriyorum, böyle bir şey, Borsa veya Kızma Birader, vesaire oynamıştım. Ana, dedim, içimden elbet, yoksa çocukluğumdan kalma eksikliğin giderilmesi hazzına mı kapılıyordum? Hayır, sadece hoşuma gitmişti. Hani anlattıklarımın babamın öyle çocuğuyla güreşecek tiplerden olmadığını, anneminse dur durak bilmeksizin ev hanımlığı ve annelikle iştigal ettiğini biliyorsunuz ya, aranızda filmlerdekilere özenip ‘Şu Vedat’ı yatırsam koltuğa, versem psikanalizi, insem çocukluğuna’ diyecek varsa önceden uyarayım: Bizimki çocuğun ev sahibi ilan edildiği ‘modern-demokrat’ ailelerden değildir ve vereceği olan, her şekilde vermeyi bilir. Yani, eksikli, en azından aile sevgisi ve şefkat anlamında eksikli bir çocukluk geçirmedim, merak ve telaş buyurmayın.

Durduk yerde aile savunusu ayrı, sahiden hoşuma gitmişti manzara. Annemle Behice teyze ‘dizilerinin’ veya o gece hangi akla ziyan yarışma yayınlanıyorsa artık onun kaçmasına aldırılmıyordu mesela.

Nezih amcanın uyarısıyla, ‘Kişisel mesele’ notunu defterime yazdım. “Pekâlâ,” dedi Nezih amca, “ne diyorduk? Biri, Faruk Bey’i vurması için adam tutuyor. Şimdi, kullandığı silaha bakarak, katil için profesyonel bir keskin nişancı diyebilir, hemen şu soruyu sorabiliriz: Kim kiralık katil tutabilir?”

“Kaç paradır ki kiralık katilin maaşı?” dedi Behice teyze. Pek saftır sağ olsun, her daim çıkar, bunun gibi sevimli bir cümle kurar, herkesi güldürür.

Babam onca konuşmasının üzerine bir de gülerek, “Hay Allah müstahakkını versin Behice Hanım!” derken araya girdim, “Ucuz değildir herhalde. Kiralık katil tutmak yani,” dedim.

Gülerek kafa salladı benim patron. “Öyle. Bu durumda, nişancının arkasındaki kişinin girebileceği toplumsal sınıfın çerçevesini daraltmak mümkün. Faruk Bey’in maddi durumunu düşündüğümüzdeyse, katillerin genelde kurbanlarının yakın çevresinden çıktığı bilgisiyle uyum sağladığını görebiliriz.”

“Tabii, yakın çevrenin tanımlanması gerek,” dedi babam.

“Öyle. Aile, arkadaşlar ve iş çevresi... Kendi sınıfından kişiler. Bunları araştırmak gerek. Az iş değil; tek başına altından kalkabileceğini sanmıyorum.”

“Tek başıma değilim,” dedim. Nezih amcanın neyi kastettiğinin farkındaydım. Lafın dönüp dolaşıp Tefo’ya geleceğini biliyordum. Herhangi bir yumuşamaya mahal vermeyecektim, çabucak ekledim: “Adamlarım var.” Nezih amcanın kalkan kaşlarıyla yönelttiği soruyu derhal cevapladım: “Üç tane soruşturma elemanı aldım işe. Sana haber vermedim, kusura bakma Nezih amca. Ama merak etme, maaşı falan, hepsini hallettim.” Sallıyordum tabii. Tefo

konusunda üzerime gelmesinler, yeterdi. “Hem tanırsın; daha doğrusu onlar seni tanıyor. Necmi... Papik Necmi ile Mustafa ve Sinan.” Durakladığımda Nezih amca kaş çatıyordu. Necmi’yle diğerlerini hatırladığı ve haliyle pek onaylamadığı belliydi. Aynı anda annem, “A,” dedi olanca iyi niyetiyle, “şu kaç sene önce yaralandığında sana çiçek getiren gençler değil mi onlar?”

“E, maşallah anne,” dedim, “nasıl hatırladın?”

“Anneler unutmaz, oğlum,” dedi Behice teyze. Anneler harikadır elbette ya, dedim, tabii gene içimden ve ‘aslında filler...’ türünden komikliğe başlayacaktım, tuttum kendimi. Her gün bıçaklanmıyordum; annemin Necmi’yle avanesini hatırlaması çok şaşırtıcı değildi yani.

“Sen onları dert etme,” dedim Nezih amcaya. “Ayrıca Faruk Bey’in ailesi ve çevresiyle ilgili bağlantı buldum.”

“İyi,” dedi Nezih amca. Muhtemelen, ne muhtemeli, Necmi’yle adamlarının polise ve elbette karşı tarafa ufak çapta muhbirlik yaptığını biliyordu. Mafyaya ve ölümlü işlere bulaşınca başın derde gireceğini de. İş bitirmenin önemini ve uyarılara kulak asmayacağımı da. Ve gene biliyordum, esas derdi, gerektiğinde beni frenleyecek, akliselime döndürecek Tefo’nun yokluğuydu.

“Madem araştırmalar yapılacak, araştırmalardan gelen sonuçları gereğince değerlendirmek için ne aradığımızı belirlemeliyiz.” Çayının sonunu içti, bardağı altlığının beklediği sehpaye bıraktı. “Şimdi, malûm, cinayette nedeni bulmak gerekir. Onun için Faruk Bey’in ölümünden kazanç sağlayacak kişi veya kişileri saptamalısın. Ve eldeki verilere bakarsak söz konusu kişi veya kişilerin kiralık katil tutacak kadar zenginliğinin yanında, o günkü kanlı baskından haberdarlığını da göz önüne alman gerekir. Çünkü ortada bir

zamanlama var. Baskının ilk kurşunla beraber başlamasının cinayeti maskeleyemeye yaradığı açık.”

“Tesadüf olamaz mı o?” dedim.

“Düşük ihtimal,” dedi Nezih amca. Haklıydı tabii. Öte yandan, katilin ağaç tepesindeyken, hani elinde dürbünlü tüfek var ya, Sacit Korkmaz’ın adamlarındaki hareketlenmeyi görünce atışa karar verdiği de düşünülebilirdi. Hoş, o durumda işin içinde dehşetengiz bir yaratıcılık ve zamanlama var demekti. Cık, akla yatkın görünmüyordu sahiden.

“İyi ama Nezih Bey,” diyerek araya girdi babam, “senin dediğin gibiyse, yani şu nişancı baskından haberdarsa, saniyesine kadar haberdar olması gerekir.”

“Niye?” dedim, gayet saf.

“Haklısın, Turhan Bey,” dedi Nezih amca, babama fırsat vermeden. “Anlattığına göre, Sacit Korkmaz’ın adamları otoparktan içeri girip ateşe başlamışlar. Sizin durduğunuz yer ise onlara göre bahçenin neredeyse diğer ucu. Yani dürbünlü tüfekte seni veya Faruk Bey’i hedeflemişken onların içeri girişini görmesi imkân harici.”

“Geniş açılı dürbünü olamaz mı? Tüfeğin yani?”

“Hiç duymadım öylesini. Onu da araştır o zaman.”

Karıştırmasına oğlum, der gibiydi vurgusu. Kafa sallayıp not aldım.

“Peki,” dedi babam, “nişancınnın baskını verenlerin girişini görmesi imkân hariciyse?”

“O zaman iki olasılık var. Ya nişancı baskın zamanını saniyesi saniyesine biliyordu ki bilse bile, baskını yapanların lideriyle işbirliği içinde değilse planın kılı kılına uygulanacağını garantisi yoktur, ya da evdeki yahut bahçedeki birisinden işaret aldı.”

Bunun üzerine belleği zorlayayım dedim. Faydası yoktu elbette. Belleğin zayıflığından değil, etrafta onca insan vardı o gün; bir yandan sosyetik dörtlüyle, diğer yandan takım elbise ve ayakkabılarla cebelleşiyordum. Etrafta herkesten fazla veya farklı bir hareket yapan olduysa ki bilmem kaç yüz metre uzaktan dürbünle bakan bir nişancıya işaret vermek için çok göze batacak bir hareket yapmak gerekemeyebilirdi ve gerekse bile insanın beklemediği ya da aramadığı sürece böyle bir şeyi görmemesi şaşırtıcı değildi, fark etmemem normaldi; işin o tarafının odunluğumla ilgisi yoktu yani.

“İkincisi daha mantıklı görünüyor,” dedi babam.

“Bu durumda, yani eğer içeriden işaret veren biri varsa, bu kişiyi nişancıyı kiralayan kişi kabul edebiliriz. O zaman, bu kişinin yapılacak baskından haberdar, dolayısıyla Sacit’in adamlarından bilgi alabilecek birisi olması gerektiğini düşünebiliriz. Yani, konuklar arasında Sacit Korkmaz veya adamlarından en az biriyle ilişki kurabilecek kişi veya kişileri saptamak lazım.” Bana döndü. “Bahçeye bakan kameraların kayıtlarına bakmak işine yarayacaktır.”

Kafa sallayıp not aldım.

“İyi de,” dedi babam, “bu kişi veya kişiler yapılacak baskını biliyorlarsa baskın sırasında orada bulunarak tehlikeye atılmış olmuyorlar mı, Nezih Bey?”

Annem, Nezih amcanın yanıtını beklemeden, “Ama Nezih Beyciğim,” diye lafa karıştı. “Ya o tüfekçinin yanında biri

daha varsa? Dürbünle bakıp ‘şimdi’ demiş olamaz mı?” Sorusunun ardından babama bakarak takındığı ‘Ya!’ pozu pek sevimliydi.

Sevimliliği ayrı, haklı olabilirdi annem. Olabilirdi çünkü böyle bir film izlemiştim. Bir keskin nişancı vardı ve atışlarında yanında mutlaka ortağı bulunuyor, elde dürbün ‘Rüzgâr şuradan esiyor, mesafe bu, aç bilmem ne kadar’ gibisinden bilgi veriyordu.

Babam ‘İyi, aman,’ bakışını atarken aklıma geleni dillendirdim.

“Doğru,” dedi Nezih amca. “Uzak mesafeli atışlar hem ustalık hem hesap gerektirir. Kanas dediğin alet zorludur; ciddi hesap ve deneyim ister.” Bunun üzerine Behice teyze, “Yahu, sizin işiniz zor sahiden,” dedi. “Öyleyse, böyleyse deyip duruyorsunuz. Konuştukça yeni şeyler çıkıyor.”

Nezih amca kırk yıllık eşine gülümseyip kafa sallayarak, “Öyle,” dedi. “Belirsizlikleri bulduklarımızla eleyip netleştirmemiz gerekiyor.” Bana döndü. “Ancak, dediğim gibi, önce kurduğumuz model üzerinde gitmelisin. Sabah şubeye gideceksin, değil mi?”

“Evet.”

“Tamam. Şimdi, mutlaka araştırıyorlardır ya, sen yine not al: Kanas kullandığı bilinen, bu işi yapabilecek ve polis tarafından tanınan kimler var? Keskin nişancı demek istiyorum.”

“Fazla değildir herhalde,” dedim. Çocukluğumdan hayal meyal hatırladığım feci Taksim katliamıyla Güneydoğu’dakiler dışında memlekette uzaktan atış vakası hatırlamıyordum. Suikastlardan yana fakir değildik ya, bizimkiler, tabii gene hatırladığım kadarıyla öyle Başkan

Kennedy'nin vurulması türü uzak mesafeli alçaklıklar değildi. Tabii hatırlamamam hiç olmadığı anlamına gelmiyordu ama... PKK'nın kullandığı bilgisi önemli bir ipucu sayılabilir miydi? Dışarıdan olabilir miydi peki? Dışarıdan dediğim başka ülkeden... Hani, ne bileyim, mesela Bosna savaşında epey keskin nişancı can yakmıştı. Halen Irak'ta süren rezillikten de keskin nişancı haberleri geliyordu arada. Katil ithalatı söz konusu olabilir miydi? Her haltı ithal ediyorduk nasılsa. Düşüncemi dile getirmedim, deftere not aldım.

“Muhtemelen değildir,” dedi Nezih amca. “Sorarsın artık. Bir de silah satıcıları... Yani, el altından silah satanlardan bilinenleri araştıracaklardır muhakkak. Hem bu, öyle her yerden bulunacak türden bir silah değil. Gözünü aç. Sonra konuklar arasında Sacit Korkmaz'la ilişkisi olanlar var mı, onu öğrenmelisin. Sabah Şeref'i arar, söylerim. Tam teçhizatlı bir inceleme ekibi çıkaracaklardır. Seni de alsınlar yanlarına. Nişancının yerini saptamanız gerekecek.” Ardından saatine baktı, “Geç olmuş yahu,” dedi. Ne güzel oturuyorduk, olsun, gene otururuz, hem somut bilgiler elde etmeden faraziye dalmak da işi zorlaştırır; çocuk yarın gidip baksın, akşama gene konuşuruz, eh, peki, nasıl istersen Nezih Bey; Vedat, sakın bir şey atlama, gözünü dört aç; merak etme sen Nezih amca, tabii, tabii, Necmilere öyle aşırı yetki falan vermem, sadece bilgi toplatacağım vesaire, vesaire, vesaire konuşmalarıyla aile boyu beyin fırtınasını noktaladık. Nezih amcayla Behice teyzenin ardından ortalık toplamaya yardım ettim. Hasretle beklediğim sigaram için odama giderken babam, oyunun en güzel yerinde artık uyku saatinin geldiği ve çişini yapıp dışını fırçaladıktan sonra yatması gerektiği söylenmiş çocuklar gibi somurtuyordu.

Nick The Chopper

“Burası mıydı, kesin emin misin?”

“Değilim dedim ya... Nusret efendi! Bak bakayım, burası mıydı?”

En kötü kâbusu muydum bilemiyorum ama Haracıların başuşağının yüzündeki ifade, başta ‘Beyefendisi’ Mecit Bey ile ‘Hanımefendisi’ Nilüfer Hanım, temkinli mesafeden bahçelerindeki çalışmamızı izleyen saray sakinlerinin hepsinden farklıydı. Gerçi nedir, tıpkı Sör Hopkins’in canlandığı karakter gibi, işinde son derece profesyoneldi adam. Bağırından yükseldiğini tahmin ettiğim küfür serisini profesyonelliğine hâlel getirmeyecek belirsizlikte bir yutkunmayla geri itti ve “Biraz daha sağda diye hatırlıyorum, efendim,” dedi. Takdir edilmeyecek gibi değildi; daha karşılaşmamızdan itibaren, karşılaşmamız derken ilkinin değil, maaile beyin fırtınasının ertesi sabahındaki karşılaşmamızı kastediyorum, adama ‘Nusret efendi’ deyip duruyor ve tıpkı babamın emektar kapıcımız Nuri ağabeye davrandığı gibi davranıyordum. Hoş, nasıl ve ne zaman başladığını bilmiyordum ama Nuri ağabey kendisini çakalın önde gideni sanmasa öyle davranmazdı babam. Nusret’te öyle bir çakallık havası sezmemiştim, hemen belirteyim. Daha evvel söyledim galiba; sadece tepeden bakma işindekiler arasında gücüm şimdilik ona yetermiş gibi gelmişti bana. Tutar bazen böyle pisliğim; gene söylemişimdir, ayıptı ve farkındaydım. Fakat gıkı çıkmıyordu garibimin, takdir etmek gerek dediğim oydu.

Tamı tamına bir metre doksan dört santim kesilip üzerine kaba saba, Cin Ali’den hallice bir insan silueti çizilmiş ve siluetin kafa kısmına her iki yandan, biri diğerinden daha

yukarıda birer kırmızı çarpı konmuş sunta levhayı biraz daha sağa koyarak, “Burası iyi mi peki?” dedim.

“Uygun görünüyor, efendim,” dedi Nusret. Abdullah komisere baktım. Dudak büktü, elindeki dosyayı açtı, ilgili fotoğrafa baktı. Ardından arkasına döndü, “Cevat,” dedi, “şunun arkasına bir destek buluver.” Sabah beni şubenin girişinde karşılayan üçlünün cevval elemanı ve en genci ve çaylaklığı her halinden belli memur Cevat sağına soluna bakındı. Sonra birden ‘Hah!’ dermiş gibi durakladı ve koşar adım giderek saraycığın bahçeye bakan kapısının önündeki geniş şemsiyenin altına yerleştirilmiş masanın etrafındaki yüksek arkalıklı ve pek süslü demir sandalyelerden birini kaptı. Görüldüğü kadar ağırdı herhalde sandalye; genç memur, az gerimizde, kollarını kavuşturmuş, çalışmamızı izleyen Mecit Bey’den sessiz onay kafa sallamasını alan Nusret’in azıcık kızgın bakışları altında uflaya puflaya getirdi, tuttuğum bir doksan dörtlük sunta levhaya dayadı.

Bir doksan dört ve üzerine çizili insan silüetiyle kırmızı çarpılardan anlayacağınız üzere, sandalye dayanarak ayakta kalması sağlanan levha Turgay Kıray’ı temsil edecekti. Ekibin diğer elemanlarından komiser yardımcısı Tayyar’ın tuttuğu bir seksen ikilik levhaysa, az sonra Necip Faruk Yutmaz görevine başlayacaktı. Habire her şeyi gayet net hatırladığını söyleyen Nusret’e baktım. “E,” dedim, “Faruk Bey’i nereye yerleştireceğiz Nusret efendi?”

Seninki, gene hiç bozuntuya vermeden ilerledi, biraz bakındı ve Turgay levhasının hemen karşısında, üç metreye yakın bir mesafede durdu.

“Burası uygundur, efendim.”

Abdullah komiser başıyla önce komiser yardımcısına, ardından Cevat’a işaret etti. Cevat, en kıdemsizlere has

angaryaya içerleme bakışını takınarak bir kez daha kahvaltı masasına seğırtti, bir demir sandalye daha kaptı ve Nusret'in uygun bildirdiğı yere konan Faruk levhasına dayadı.

“Vedat,” dedi Abdullah komiser, “sen de yerine geç bakalım.”

Turgay ve Faruk levhalarının arasına geçtim, tahmini bir noktada durdum.

Komiser birkaç adım geri gitti ve eli çenesinde eserini seyreden Da Vinci pozlarına büründü. Biraz göz kıstıktan sonra yaklaştı, yanıma geldi ve “Bence biraz daha Faruk Bey'e doğıru ilerlemelisin, Vedat,” dedi.

“Aramızda bir kişi daha vardı,” dedim.

“Kim?” dedi komiser kaşlarını çatarak.

“Eski ortağıım,” dedim. O dakikaya kadar Tefo'dan bahsetmemiştim hiç. Olayla ilgili ifadesine başvurulmuştu elbet; yani dosyada adı geçiyordu. Abdullah, belleğı ne denli sağlamdı, onu bilemiyordum ama dosyayı okumuş olmalıydı, anımsardı herhalde. Hem ne bahsedecektim o alçaktan, değıl mi?

“Eski?” dedi, komiser.

“Evet.”

Seninki gene dudak büzdü. “Aranızdaydı, öyle mi? Neredeydi?”

“Tam önümde.”

“Cevat,” dedi komiser.

“Amirim?”

“Vedat Bey’in önüne geç. Nasıl duruyordu ortağın? Tam yerini diyorum.” Parmağımla gösterdim. Genç memur gelip burnumun dibinde durdu.

“Birbirinize mi bakıyordunuz?”

“Evet, böyle dip dibe... Öpüşmek üzereydik,” dedim. Komiser, komikliğin yeri değil türünden, hafifçe yüzünü ekşitti. “Hayır,” dedim derhal, “sırtı bana dönüktü.”

“Dön,” dedi komiser, Cevat’a. “Böyle mi?”

“Evet,” dedim. “Ha, iki elimle omuzlarından tutmuştum, unutmadan.”

“Niye?”

“Faruk Bey ve diğerleriyle tanıştırmaya götürüyordum.”

“İyi, ellerini o günkü gibi yerleştir o zaman.”

Cevat’ın omuzlarını tuttum. Huzursuzca kıpırdandı. Hafif öne doğru itekledim. “Bu kadar dibimde değildi,” dedim.

“Pekâlâ,” dedi komiser. Hımladı. “O zaman Faruk Bey biraz daha geride durmalı.”

“Neden?”

“E, düş bakalım öne...” Cevat’la aynı anda baktık herhalde, “Ne?” dedi bu, “canlandırma yapıyoruz. Cevat, yat. Sen de üzerine. O gün nasıl yattıysan, öyle.”

Tefo’yla ‘kurşun yağmuru altında çiftleşen kara kurbağaları’ konumuna geldiğimizde gülen çıkmamıştı kuşkusuz; o gün herkes kendi canının derdindeydi ama şimdi durum farklıydı. Yattığım yerden Nusret’e ‘Görürsün sen sırtımayı’ gibilerinden baktım. Diğerlerineyse, diğerleri dediğim,

köpekler sahiplerine veya köpek sahipleri köpeklerine benzer hesabı, yüzü atı andıran Mecit Bey, bugünlük hayret, işi çıkmamış görünen gudubet eşi Nilüfer Hanım ve daha temkinli mesafeden izleyen, artık neciydiler bilmiyorum, herhalde evin diğer hizmetlileriydi, aldırmamayı seçtim.

“Tam böyle miydiniz, emin misin?”

“Tam değil,” dedim. “Bir kere ortağım Cevat’tan daha ufak tefektir.” Tefo’dan rahat bir baş uzun Cevat’ın kafası tam tamına Faruk Bey’in, daha doğrusu Faruk Bey’i temsil eden levhanın dibindeydi.

“Ne kadar?”

“On beş-yirmi santim daha kısadır.”

“Cevat, biraz geri kay.”

Cevat’ın altımda, amirinin duyamayacağı kadar alçak sesle küfrettiğini işittim. Hoşuma gitti; iyi, yalnız değildim bari.

“Böylesi uygundur herhalde,” dedi Abdullah. “Tayyar, Faruk Bey levhasını bir adım geri çeksene.” Komiser yardımcısı Tayyar’ın ayakları görüş alanıma girdi. “Tamam, dur orada. E, ne diyorsunuz Nusret Bey, hatırladığınız gibi mi?”

“Evet, efendim.”

“Eminsiniz, öyle mi?”

“Yüzde yüz diyemem ama böyleydi, efendim.”

“Siz o sırada nerede duruyordunuz?”

“Şu tarafta, efendim.”

“Ne yapıyordunuz orada?”

“Görevimi elbette, efendim.”

“Görev?”

“Evet, efendim.”

“Partiyle ilgili?”

E, ulan, yatırdın buraya? Alo? Abdullah? Komiserim? Yahu, çocuk ezildi altımda? I-ih. Komiser olay anını canlandırma çalışmamızı unutmuştu sanki. Cevat altımda huzursuzca kıpırdanıyordu. Hani, Cevat deyip altımda diye ekleyince pek nahoş kaçtı ama nahoştı sahiden. Daha nahoşu, berberlerin sıkça yaptığı söylenegelen şeyi yapmamak için manda gövde mi şınav çeker gibi kollarımla desteklemiştim. Çok geçmeden yorulacak, eh, emir emirdir, iş de ciddidir diye yerimden kalkamayacağım için çocuğa iyice yüklenecektim. Ayrıca fıskiyeleri geldiğimizde kapamışlardı; çimler ıslaktı yani. Genç polis memuru, konumun uygunsuzluğu üzerine bir de ıslanmıştı, ne kadar küfretse hakkıydı, onu diyorum. Daha sonra arkadaşları veya amirleri tarafından makaraya sarılır mıydı, bilmiyordum ama arkadaşım olsa epey dalga geçerdim, onu biliyordum. Fakat yok, seninki Nusret’le uğraşıyordu işte. Sanki benim uğraşmamı kıskanmıştı.

Nusret yanıtını vermeden önce beyefendisine baktı; tam göremedim ya, herhalde Mecit Bey’den onay istiyordu. Almış olacak, kısa bir aranın üzerine devam etti: “Evet, efendim.”

“Neydi görevin peki?”

“Gözlem ve gerektiğinde müdahale, efendim.”

“Gözlem derken?”

“Çalışanları ve konukları, efendim. Herhangi eksik, kusur veya konuklar tarafından bir memnuniyetsizlik var mı diye, efendim.”

“Bu tür davetlerde hep bunu mu yaparsın?”

“Hep, efendim.”

“Hım. Peki, hep orada mı durursun?”

“Hayır, efendim. Dolaşırım, efendim.”

Efendin batsın. Ne biçim eğitimidir bu, diyordum içimden. Her cümleyi ‘efendim’le bitiriyordu Nusret. Herkesin uşağıydı sanki. Zor işti sahiden. Yapamazdım herhalde. Herkese altınızdayım demek. Hım. Büyük Önder’in, hizmette kusur eden garson konusunda konuğuna yaptığı harikulade kaz çevirme hikâyesini hatırladım. Yanılmıştı anlaşılan. Azimle taş delinebiliyordu, malûm. Üstelik bundan çok daha onursuzunu yapan, meslek anlamında değil elbette, öteki türlü uşaklıktan bahsediyorum, bugünkü gibi o zaman da sürüsüne bereketti memlekette.

“Ama olay anında orada duruyordun?”

“Sürekli dolaşmam, efendim. Konuklara mümkün mertebe belli etmeden bahçenin çeşitli noktalarında durur, biraz izler, sonra yer değiştiririm, efendim.”

“Garsonlar bilir mi peki?”

“İzlediğimi mi? Evet, efendim.”

“Gerektiğinde nasıl müdahale edersin?”

“Şef garsonu uyarırım, efendim.”

“Abdullah?” dedim sonunda.

“Efendim?”

“Kalksak biz artık.”

“Ha... Evet, tabii.”

Kalktık. Cevat’ın sivil göreve ve cinayet soruşturmalarına seçilmenin verdiği hevesle giydiği mavi gömleği ve lacivert pantolonu önden sırlıslıklamdı ve surat bir karış, muhtemelen cinayet bürosuna atandığı güne sövüyordu. Haklıydı çocuk. Aldırma, görevdir gibisinden elimi omzuna koyacaktım, vazgeçtim. Abdullah’ın yanına ilerledim. “E?” dedim, kotumun belini düzelterek.

“Konumları aşağı yukarı belirlediğimize göre, atışların yapıldığı yeri bulacağız şimdi.”

“Nasıl?”

“Projeksiyonla.”

“Hani yoktu makineniz?”

“Yok,” dedi seninki sırtarak. “Ama ne derler, demokrasilerde çare tükenmez.”

Demokrasi ve çareler çok yönden tartışılacak konuydu ya, hem yeri değildi hem de gereği yoktu. Abdullah komiser, yardımcısı Tayyar’a başıyla işaret etti. Beriki, ekip minibüsünden biz, biz dediğim Cevat’la ben, sunta levhaları oflaya puflaya indirirken taşıdığı ve olay yerine vardığımızda yere bıraktığı siyah naylon torbayı açtı, iki kangal naylon çamaşır ipi çıkardı.

“İşte sana,” dedi komiser sırtmasını kesmeden, “yerli malı lazer teknolojisi.” Boş baktığımı görünce, “İzle,” diye ekledi ve Tayyar’ın verdiği ilk ip yumağını çözmeye koyuldu.

Ardından ipin bir ucu elde, Faruk Bey'i temsil eden levhanın yanına gitti, Tayyar'a, "Bant," dedi. Tayyar ceketinin cebinden bir yalıtım bandı rulosu çıkardı, ucunu açtı, dişiyle bir parça koparıp amirine uzattı. Amma sağlammış dişleri dedim kendi kendime; yalıtım bandını benim diyen diş zor keser, malûm.

Komiser elindeki ipin ucunu, Faruk Bey'in temsili gözündeki çarpının üstüne bantladı. Ardından aynısını Turgay kardeşin levhasına uyguladı. "Şimdi," dedi bana bakarak, "Cevat'la ikiniz duvarın öteki tarafına gidiyorsunuz. Biz buradan size ipleri uzatıyoruz, alıyorsunuz ve yüz elli metre öteden itibaren uygun ağaç arıyorsunuz. İplerin uzunluğu Kanas'ın vasati menzili kadar, tam bir kilometre yani."

"Bir kilometrelik çamaşır ipini nerden buldun?" dedim. Konu mankeni hesabı yere yatırılmama kızmasam hemen çamaşır manyağı bir teyzen mi var gibisinden uyduruk bir espri eklerdim ya, eklemedim.

"Üreticisinden."

"Ha, satışa hazırlanmamış mal yani."

"Aynen."

Sabahın köründe şubeye vardığımda, dün akşamki teatiden çıkan fikirleri, ebeveyne danıştım demeyi yediremediğimden kendi fikrimmiş gibi anlatmıştım. Haracıların sarayına gelir gelmez ilk iş, güvenlik kameralarının bulunduğu kontrol odasına gitmiş, olay gününün kayıtlarını çıkarmış, yarım saate yakın aynı sahneleri ileri geri izlemiş ama bahçeyi çeken kameranın görüntülerinde akşam annemlerle konuştuğumuz işaret verme dalgasına benzer bir hareket görememiştik. Bahçenin bizi ilgilendiren, yani kurşunların atıldığını kestirdiğimiz

tarafındaysa kameralar yüz elli metrelik bir yarım daireyi rahatlıkla alıyordu ve olay gününün kayıtlarında o yarım daire içinde herhangi bir hareket görülmüyordu. Yani, nişancının işini yüz elli metreden uzak ve Dragunov'un menzili göz önüne alınarak, bir kilometre içinde bir yerden hallettiğini düşünmek ve haliyle etrafı önceden incelediği sonucuna varmak mantıklıydı. Kurşunların giriş açısı atış yönünü aşağı yukarı belli ediyordu: saray yavrusunu kabaca güneye bakar kabul edersek, atışlar kuzeydoğudan yapılmış görünüyordu. Elde çamaşır iplerinin uçlarıyla ipucu aranacak, yarıçapı sekiz yüz elli metrelik bir çeyrek daire söz konusuydu kısacası.

“Gördüğün gibi,” diye sırtmaya devam etti Abdullah komiser, “büyüklerimiz lazerli projeksiyon almıyorsa sırf gerekmediği için.”

Tayyar, bana pek ‘yalarım amirim, canım komiserim’ havasında gelen bir gülücük attı. Cevat’la ben, elimize tutuşturulan iplere gülmedik. “E,” dedim, “bir de duvar mı tırmanacağız şimdi?”

“Yok, canım,” dedi seninki, “duvarın öte yanından atarız size dedim ya. Ekip otosuyla gidin. Gerçi ağaçlar arasında biraz yürüteceğiz sizi ama idare edersiniz artık.” Bak sen, alay ediyordu sıpa. İyi. Yut bakalım Vedat.

Surat bir karış Cevat’la, hiç konuşmadan duvarın diğer tarafında yürürken aklıma geldi, “Cevat,” dedim, “neden Olay Yeri İnceleme ekiplerinden kimse gelmedi buraya? Lazerli yansıtım aleti falan, onu soruyorum.”

“Bilmem,” dedi bu. “Amirim onları karıştırmak istememiştir belki.”

“Niye?”

Omuz silkti Cevat. Amire ki Abdullah'ı mı yoksa Şerafettin Bey'i mi kastediyordu onu da anlamamıştım, soru sormayı işten görmüyordu herhalde. Uzatmadım ama soruyu bir kenara, kafamda yani, not ettim. Dedektifliğin raconudur, her şeyden kıllanmak lazımdır ya, o hesap.

Duvarın dibine varınca seslendik. İpucu aramamıza yardım edecek iki ipin çözüldükten sonra kabaca tekrar yumaklaştırılmış iki ucu, sırayla duvarı aşip önümüze düştü. Aldık, yumakları çözdük ve uçlar elimizde, baltalar belimizde demek geldi şimdi içimden, ormanda, kurşunların kestirilen yönünde ilerlemeye başladık.

Heyhat, yüz elli metreyi aştığımızda civarımızda diğerlerinden yüksek, bahçeyi doğru yönde gören bir ağaç yoktu. Abdullah komiserin dün öğlen üzeri tırmanıp bana el salladığı ağaç, hareket yönümüze göre epey sağda kalmıştı. Ve görünürde onun kadar yükseği yoktu. Cebim çaldı, açtım.

“Biraz daha kuzeye doğru ilerleyin,” dedi Abdullah komiser. “Rotadan saptınız.”

“Sen nasıl görüyorsun bizi?”

“Terastayım. Sizi tam seçemiyorum ama iplerden anlaşılıyor yönünüz.”

Cevat'a baş işareti yapıp sola doğru yöneldim. On adım kadar sonra, “Hah,” dedi komiser telefonun diğer ucundan, “tamam görüyorum şimdi. Bozmadan devam edin. İpleri fazla çekiştirmeyin, levhalar devrilmesin.”

“Önümüze ağaç çıkınca ne yapalım, keselim mi?” dedim ve yanıt beklemeden kapadım. Ne, uşağın mıyım senin, Nusret miyim ben? Değil mi?

Elde ip, belde değil ama en azından bünyeye anlamında ve gene en azından bir adet balta, bendeniz tabii, Cevat'ın baltalığını görmüş değildim, sonra da görmedim ayrıca, sekiz yüz metrelik ağaçlar arası oflu puflu, arada yumuşak bir şeylere basmalı ama vatandaşın hacet görmek için buralara zahmet buyurmayacağı bilgisinden hareketle basılana aldırmamalı bir yürüyüş sonunda karşımıza çıkan küçük açıklığın ortasında yükselen enerji nakil hattı direği, yok, direk demek doğru değil, kulesi, atış için gerekli denebilecek y kseklie sahipti.

Ve tırmanması, ağaçlara göre tabii, çok daha kolaydı.

Fenası, onca bakınmamız sırasında Haracı evine elektrik veren direğe ve direğe gelen tellerin kaynağına hiçbirimizin dikkat etmemişliğiydi. Hani ben baltaydım, tamam, tamam da en azından Abdullah gözden ka ırmamalıydı, değil mi?

G zeliyse, yumuşak toprakta, civardan kuş uçup kervan geçmediği için kurumakla beraber hâlâ bozulmamış, kulenin bize göre arka tarafında, altı metre kadar ilerisinde başlayıp görünüşe göre ana yola kadar giden dar patikadaki lastik izleriydi.

Pek gülüyordu y zlerimiz. Cevat bile ıslak giysilerini, üzerine abanışımı ve izleyenlerin kıkırdamalarını unutmuşa benziyordu. Nişancının kimliğine veya derdine falan ulaşmış değildik elbet ya, en azından nereden ateş ettiğini ve oraya nasıl geldiğini ki ormanda yaşayan ve hasbelkader bir Dragunov edinmiş bir  demoğlu veya havvakızı değilse şehirden bunca uzak doğa parçasına neyle gelecekti zaten, bulmuştuk. Daha doğrusu neyle geldiğini bulma şansımız vardı; lastik izlerinden bir şey çıkarılabilir miydi, hani dizilerde vardı birtakım numaralar ama gerçek hayatta mümkün müydü veya lazerli projeksiyondaki gibi bu konuda eksikli miydik, o kadarını bilemiyordum tabii. Ayrıca lastik

izleri trafo bakımına gelmiş elektrik idaresi elemanlarının aracına da ait olabilirdi. Ama geçen bir ay içinde birkaç defa bastıran yağmurlar sayesinde netliği biraz yitmekle beraber, izdi sonuçta.

Ama heyhat, yerli malı C.S.I. çalışmamız pek eksiklikti canım. Örneğin, ne Abdullah komiser ne de diğer ikisi yanlarına fotoğraf makinesi almayı akıl etmişti. Kimi, ne kimi, çoğu yerde insanı insanlığından çıkaran ve bilir bilmez herkesi fotoğrafçı hatta yönetmen kılan teknolojiye, reklamlara kanmaya ve başkalarına özenmeye teşekkür zamanıydı. Maşallah hepimizin cebinde birer adet fotoğraf çekebilen cep telefonu vardı, onu diyorum. Güneşin parlaklığı da yardımcıydı; derhal dört cepten dört telefon çıktı, lastik izleri, enerji nakil hattı kulesi ve çevresi, yapay belleklerde yerlerini edindi. Arada Tayyar'ın telefonu dikkatimi çekti; içmeye ayran bulamayıp en pahalı sigarayı tütüren vatandaş misali, lastik izlerini resimleyen makinesine muhtemelen maaşının yarısını yatırmıştı komiser yardımcısı. Gerçi iktisat okumuşluğuma rağmen piyasa ekonomisinin mi başka aklımın ermeyeceği bir olgunun mu icadıdır bilemediğim taksitli satış sayesinde herkes, dondaki deliğe bakmadan her şeyi edinebiliyordu artık.

“Yaklaşık sekiz yüz metre,” diye homurdandı Abdullah komiser telefonundaki görüntülere bakarken. Kafasını kaldırdı, çapraz ve kısmen paslı demirlerle örülü, ortası boş, uca doğru daralan, tabanı tavanından büyük bir prizma denebilecek trafo kulesine baktı.

“Profesyonelmiş, en azından orası kesin.”

“Neden?” dedim bir an boş bulunarak.

“Çevreyi araştırmış önceden.”

“Ha, şu...” dedim.

“Tam atış yaptığı yeri hesaplayacak mıyız, amirim?” dedi Tayyar araya girerek.

“Boş ver,” dedi beriki. Fizik kurallarının belli bir eğriyi emrettiği önbilgisine ben de sahiptim elbette. O kadar boş değildim, onu diyorum. “O kadar önemli değil. Tırmanıp baksak aşağı yukarı kestirebiliriz zaten.”

Saniyede kim bilir kaç kilovat elektrik akıtan kuleye baktım. Üzerinde durmak zor değildi herhalde ama ağır bir tüfekte tırmanıp atış yapmak, hele sekiz yüz metre öteyi vurmak epey maharet isterdi, kesin. Evet, nişancı profesyonel olmalıydı; orada nefesi tutup nişan almak, işi bilmeyen birinin harcı değildi. Bu durumda, herhangi biri bu işi kotarabilir demek zordu; yani, profesyonel, işini bilen bir kiralık katil fikri akla iyice yatıyordu şimdi.

“Adam, herhalde önceden buraları araştırdı, trafoyu buldu,” dedi komiser. Kendi kendine konuşur, düşünmeye çabalar pozlardaydı. Yoksa ne demeye aynı şeyi tekrarlayıp dursun, değil mi?

“Gelişini, buralarda dolaşmasını gören yok mudur peki?” dedim.

“Mümkün.”

“Hangisi?”

“İkisi de. Yakında başka yerleşim yok. Ağaçların sıklığına bakarsak görülmemesi mümkün. Görülmüşse ancak ev ahalisinden birileri görmüştür.”

“O da zor. Belki kapı görevlisi...”

“Hı-hı,” dedi komiser. “Sorarız.” Tayyar’a döndü. “Tayyar...”

“Buyurun amirim,” dedi Tayyar.

“Malı getir.”

Tayyar ‘malı’ getirmek üzere koşar adım ağaçların arasına dalarken, “Ne malıymış o?” dedim.

Güldü bu. “Az sabret.”

Az sabır on dakika sürdü. Derken ekip otosunun önce homurtusu, ardından dar toprak yoldan sarsıla sallana kendisi geldi. Açıklığın hemen başında durdu; tahminen otuzlarına yaklaşmış, Abdullah gibi orta kabul edilecek boydan kısa ve gene amiri gibi çevik görünen Tayyar motoru kapatıp indi, arka taraftan siyah kumaşa sarılı, kolumdan biraz daha uzun bir şey çıkardı. Geldi, Abdullah komisere uzattı.

Komiser, biraz daha etrafa bakınıp düşündükten sonra eline tutuşturulan şeyi yere bıraktı. Çömeldi, kumaşı, kutsal emanetleri gün ışığına çıkarıyormuş gibi özenle açtı. Kafasını kaldırıp sırttı.

“Nasıl? Güzel, değil mi?”

“E,” dedim yarım ağız, “güzel herhalde.”

“Güzel tabii. Çok zarif.”

Can almaya yarayanlara girmesi ayrı, bir de, af buyurun, ta anasının bilmem neresinden can almak üzere yapılmış bir alete övgü düzmenin ahlâki rahatsızlığını kenara iterek, “Kanas bu mu yani?” dedim.

“Bu,” dedi komiser, dürbünü kendi kadar alengirli görünen tüfekte doğrularak. “Al bakalım.”

İşe ilk başladığımızda, bilir bilmez özel dedektifliğe kalkışan her gerzek gibi silaha heveslenmişim. Neyse ki Nezih amca izin vermeyeceğini daha en baştan gayet net ve sertçe belirtmişti. Meslekte geçirdiğim dört yıl içinde zaten bilip kulak ardı ettiğim hususu, yani bu meretin özenilecek bir nane olmadığını birkaç defa görmüştüm. Ama nedir, Vedat'ın kafa kalındır. Ve çocukluğundan bir türlü kurtulamamıştır. Kabul, güzel bir özellik ama her zaman değil, unutmayın derim. Neyse, anlayacağınız üzere, akli bilmem kaç kahramanlık öyküsüyle dolu kulunuz, komiseri ikiletmeden ve hiç düşünmeden mertlik bozana davrandı.

Göründüğü kadar ağırdı Kanas.

“Boş ağırlığı dört kilo üç yüz gram,” dedi komiser. “Yarı otomatik.”

Dudak büktüm. Silaha hevesliydim ya, ne kalibresinden anlardım ne başka numarasından. Dört kilo üç yüz gram benim için bir şey ifade etmiyordu. Evet, askerde nöbetten nöbete aldığımız piyade tüfeklerinden ağırdı ama başka tüfeklerden ağır mıydı, hiçbir fikrim yoktu, onu diyorum. Benim gibi ense yapması bol değil, ciddi askerlik yapmış arkadaşlarımdan dinlediklerim vardı ama çoğu bir kulaktan girip ötekinden çıkmıştı. Ağırlığı, vesairesi ayrı, ahşabından demirine, hatta sırtta veya omuza asmaya yarayacak kayışına kadar buz gibiydi silah. Hani tutup ölüm soğukluğu gibi laflara girecek değilim ya, buz gibi bir aletti işte.

“Nereden çıktı bu?” dedim.

“Bizim depodan,” dedi Abdullah. “Bir baskında ele geçirilmiş.” Durdu, sırttı, “Ne?” dedi, “evden getirdiğimi mi sandın?”

Ne bileyim gibilerinden mırıldandım silaha bakarak. Daha özenti hevesle elime aldığım anda genelde içgüdüsel çalışan

sağduyum ağır basmış, hevesli dangalak tarafım tuttuğumun soğukluğundan ve tüm varlığının içerdiği açılımlardan tiksiniş, içimden aleti fırlatıp atmak gelmişti. Atmadım ama.

“Şimdi,” dedi Abdullah, “canlandırma yapacağız.”

“Nasıl?” dedim olanca saflığımla.

“Tüfekte beraber kuleye çıkacaksın.” Kaşlarımın kalkışını görünce açıkladı: “Çok önemli bu, biliyorsun.”

Çocukken böylelerine ‘Az ye de, kendine uşak tut,’ derdik. Derdik ya, artık çocuk değildik ve Abdullah komiserin büyüdüğü yerlerde bu laf var mıydı, bilmiyordum. Yani desem bir şey anlar mıydı, onu bilmiyordum. Hem nedir, diye kendimi avuttum, iyimser bakmak lazımdı. Belki bir bildiği vardı ve insan her dakika yeni bir şey öğrenebilirdi. Mesela Kanas tutmak gibi, elde silah enerji nakil hattı kulesine tırmanmayı da o güne kadar yaptığım onca haytallığım arasına henüz katmamıştım.

İtiraz etmedim. Neden ben, neden sen, Tayyar veya şu çaylak değil de demedim. İpi sordum. “Almana gerek yok,” dedi seninki. “İyi o zaman,” dedim, komiserin yardımıyla tüfeği sırtıma astım, kulenin çaprazlamasına yerleştirilmiş demirlerini basamak gibi kullanıp tırmanmaya başladım. “Yukarı fazla yaklaşma,” dedi aşağıdan komiser. Eh, o kadar enayi değildim elbet.

Tırmanışın ortalarına doğru sanki bir şey dürttü, durdum ve aşağı baktım. Yüksekten korkarım demiştim ya, anında içim çekiliverdi. Eh, o kadar değilse, bu kadar enayiydim işte. Bile bile, dur ne denir onlara, kofra, evet koskocaman ve alengirli görünüyor ama eski moda kofralara benziyor işte, kofra diyeyim ve diyorum, kofralara bile bile yaklaşacak denli

değil ama yüksekten korktuğumu bile bile aşağı bakacak kadar enayiydim, onu diyorum.

Abdullah komiser, yardımcısı Tayyar, genç polis memuru Cevat, çimler ve aşağıda kalan diğer ne varsa hepsi birden Hitchcock Baba'nın klasiği 'Vertigo'daki gibi ileri geri oynamaya başlamıştı. Gözlerimi yumdum, açtım, derin bir nefes alıp ne aşağı ne yukarı, sadece ileri bakarak tırmanışa devam ettim.

Tırmandıkça beliren manzara, birkaç örümcek ağına karşın ki örümcekten de korkarım ama hem ev sahipleri ortalarda görünmüyordu hem de memlekette babacan türlere sık rastlanmadığını biliyordum ve yükseklik korkusu ağır basıyordu, o yüzden fazla aldırmadım, hoştu sahiden. Çok geçmeden ev tüm ihtişamıyla görüş alanıma girdi. Biraz daha tırmandım. Bahçe, tabak kadar ama sonuçta tabak gibi ortadaydı işte. Ağaçlar görüşü engellemiyordu. Temiz bir atış açısı vardı.

E, vardı da burada nasıl yapıldı o iş? Hani, tamam, herkes benim gibi yüksekten korkmazdı ve nişancı profesyonelse illa bu tarz konumlarda işini görmeyi becerecekti. Hım. Sıkı sarıldığım demirlere tutunmak yetmeyebilirdi. Hayır, o durumda tüfeği sırttan almak için bir elimi bırakmam gerekiyordu. Elin profesyonel nişancısına çocuk oyuncağıydı belki ama... Bir hım daha çektim ve becerebildiğimce temkinli davranıp ayağımı sağlam basmaya gayret ederek ve elbette titreyerek çapraz demirlerin arasından kulenin iç tarafına geçmeye kalkıştım. Cık, aralıklardan sığmıyordum. Tekrar aşağı baktım. Kule yükseldikçe daralıyordu ya, aşağıdaki demir, ne demeli onlara, basamak niyetine kullandığıma göre öyle diyelim, aşağıdaki demir basamakların aralarındaki boşluklar daha genişti. Titremeyi ve titrediğimi belli etmeme çabasını kesmeden iki buçuk metre kadar aşağı indim. I-ih, buradaki açıklıktan da

sıgımyordum. Biraz daha indim, gecebileceğim aralığı yere üç metre kadar kala buldum. Ne yaptığımı anlamış görünen üç polise bir bakış atarak kulenin iç tarafına geçip tekrar tırmanmaya koyuldum. Az evvel durduğum yere geldiğimde kulenin, Haracıların evine değil, aksi yöne bakan iç yüzeyine sırtımı dayayıp bir ayağımı aynı yüzeydeki demir basamaklara, diğerini karşısındakilere geçirdim. Evet, bu şekilde ateş etmek mümkündü. Ben yapamazdım belki ama işi bilen rahatça yapabilirdi. Tüfeğı verevine duran demirlerin arasına yerleştirip desteklemek de zor görünmüyordu. Gene azami özenle tüfeğı sırtımdan çıkardım, uygun gelen demir basamakların arasına koyup dürbününden bahçeye baktım. Evet, bahçe sahiden kabak veya tabak gibi ortadaydı. Ve dürbün sayesinde, erbabı bahçede neşeyle sekerek dolaşan şu serçeyi bile indirebilirdi.

“Haklısın, öyle durmuş olabilir,” diye seslendiğini duydum aşağıdan komiserin. Bir elimle en yakın demiri sıkıca kavrayıp aşağı baktım. On metreden fazlaydı yükseklik. Polisler kafaları kaldırmış beni izliyordu. Düşüp canlı çıksam bile kafa göz yarması ayrı, bir de rezil olmak vardı. Sık dişini, Vedat. Sıktım.

“Evet, buradan rahat ateş edilebilir,” dedim bağırarak.

“Demirleri iyice kontrol et. İz bırakmıştır mutlaka,” dedi aşağıdaki.

Biraz daha yukarıda durmuş olabilirdi nişancı. İplerden birinin ucu elimde olsa daha rahat anlayabilirdim herhalde. Bir an Abdullah’tan iplerden birini yukarı getirmesini istemek geldi aklıma; nezaket zahmetine girmeden saldığı buyruklara yanıt yerine geçebilirdi bu. Ama derhal ipin ucunu Cevat’a verip yukarı göndereceğı aklıma geldi. Çocuğa bir angarya da ben yüklemeyeyim dedim.

Durduğum yerde bakındım, ardından kendimi biraz daha yukarı çektim. I-ıh. Demirlerde, ellerime, kollarıma, pantolonuma ve pek sevdiğim turuncu tişörtüme bulaşan pastan başka ilgiye mazhar hiçbir şey görünmüyordu.

Eh, yeterdi herhalde. Tüfeği güç bela bir daha sırtıma geçirdim, gene titreyerek dönüş hamlelerine başladım. Canım annem tişörte ve pantolona söylenecekti. Pas lekesi kolay çıkıyor muydu acaba? Reklamlara bakılırsa pas lekesi de neydi gerçi...

Sırtımdaki tüfek demirlere çarptığında çıkan sestten, ilkinde tabii, ayrı ürktüm ya, onu da çaktırmamaya çalıştım. Yere dört metre kadar kala komiser, “Vedat,” dedi. Durdum, aşağı baktım.

“Atlasana.”

“Ne?”

“Dışarı çıkıp atla diyorum.”

“Niye?”

“Etrafta hiç ayak izi görüyor musun?”

“Ne izi?”

Komiser iki elini ağzının etrafına huni yaparak bağırdı: “Ayak izi!”

“E?”

“Aracının izi var.”

“E?” dedim bir daha. Der demez, trafo kulesini çevreleyen kelleşmiş toprağı fark ettim. Hım. Baskından önceki günler yağmurluydu, aracın tekerlek izleri o yüzden... Hım.

“Adam atlamış diyorum.”

Yükseklik korkusundan mı, nedir, kafam çalışıverdi. “E? İnerken atlamışsa çıkarken ne yapmış?” dedim bu sefer. “Zıplamış mı?”

Komiser bir an önce bana baktı, ardından kafasını indirip yanında dikilen Tayyar’a baktı. “Şu taraf!” dedi birden.

Şu tarafta, yani onların durduğu ve benim tırmanmaya başladığım tarafın aksi yönünde epey babasından bir ağaç vardı. Epey babasından derken, kalın gövdeli, kocaman dallı, yaşlı bir güzellik demeye getiriyorum. Nasıl denk geldiyse kuleye yakın duruyordu. Kim bilir, kuleyi buraya diken elektrikçiler, yetkili mühendis veya kim ilgileniyorsa bu kadar yaşlı bir ağacı kesmeye kıyamamıştı belki. Ya da bu açıklık doğaldı, denk gelmiş, kule böyle dikilmişti, ağaca-mağaca kimse bakmamıştı. Ya da sırf romana katkı yapsın diye... Neyse, işte, yaşlı ağacın kalın dallarından birkaçı kuleye, biraz akrobat birinin tırmanıp sıçrayabileceği mesafedeydi, onu diyorum.

“Ha,” dedim, “katil hem profesyonel nişancı hem cambaz diyorsun yani!”

“Neden olmasın?” dedi bu. “Haydi, atla!”

“Nereye? Ağaca mı?”

“Saçmalama!” dedi bu sefer. Bakındı, hımladı, “Ağacın yakınlarına bir yere...” Durdu, ağaca doğru ilerledi. Kafasını salladı. Tayyar’a duyamadığım bir şeyler söyledi, Tayyar da kafa salladı. Kafayı kaldırıp, “Bu tarafa,” dedi. “Şuraya kadar in, demirlerin arasından çık ve atla.”

Şuraya kadar dediği yer, yerden rahat üç metre yüksekti. Ancak mantıklı görünüyordu, hakkını teslim etmeliyim.

Varsaydığı doğruysa, yani sirk kaçkını, profesyonel ve alengir çılgını nişancımız aracını park edip yumuşak toprakta iz bırakmamak için ağaçların arasından geçerek bu yaşlı güzelliğe tırmanmış, kuleye uzanan kalın dallardan birine çıkıp sıçramış, işini gördükten sonra yine ayak izi bırakmamak için atlamışsa ve ağaca atlamamışsa ki fizikten azıcık anlayan herkesin takdir edeceği üzere dalın üzerinde durup sıçramak, yüksekten dala atlamakla aynı şey değildir, illa yakınlarındaki en uygun çimenliğe atlamış olmalıydı. Eh, filmlerde neler yapılıyordu; dublörü vardı, cambazı vardı...

“E?” dedi Abdullah.

Korkudandı, kesin. “Peki,” dedim, “ya lastik izleri?”

“Ne olmuş lastik izlerine?”

“Burada ayak izi bırakmak istememiş ama orada lastik izi bırakmış, öyle mi?”

“Trafoyu kontrole gelen elektrikçilerin araçlarıyla karışabileceğini düşünmüştür ki karışabilir zaten. Ayrıca lastiğin kalıbından modelini bulsak ne olacak?”

“Nasıl ne olacak?”

“Çok film izliyorsun,” dedi bu sefer gülerek. “Bizim memlekette herkes orijinal lastik mi kullanıyor sanki?”

Haydi, buyur. Gene haklıydı komiser. ‘Çıkma lastik’ diye bir şey her ülkede var mıydı, bilmiyordum ama Amerikan dizilerinde tekerlek izinden neler buluyorlardı. Ya, tamam, tamamdı da, oğlum, yüksekten korkuyorum ben. Düşmek, boşluk, falan... Ne atlaması?

“Haydi,” dedi Abdullah bir daha.

E, dedim, Vedat, bu da varmış. Haydi, bismillah hesabı soğuk terlerle birlikte inmeye başladım. İstenen yere vardığımda kolayına sığmayacağımı bile bile demirlerin arasından geçmeye kalktım. Of, puf, ulan düşer miyim, hay, vay derken üstümü başımı iyice pasa bulayıp sırtımdakini bir yere takmamayı başararak çıktım. Of ve pufu kesmeden dengemi buldum, aşağı baktım. Komiser çenesini sıvazlayarak bakıyordu. “E, haydi,” dedi. “Tüfek?” dedim. Eliyle bir daha atlamamı işaret etti bu. Sonunda iyi, nedir anasını satayım, dedim, döndüm, demirleri sımsıkı tutmayı bırakmadan öne yaylandım. Bir, iki, hayda! Kapa gözünü, atla. Sanki yanan gökdelenlerden atlıyordum; oysa abartılacak, en azından o kadar abartılacak bir şey yoktu. Dışarıdan bakan için, onu diyorum. Ha, üç metre civarından atlamak, çimenliğe bile olsa az şey değildi tabii...

Şimdi, arada söyleyip dururum, gene söyleyeceğim: Kafa işlerinde tartışmalıyım ama düş, kalk, dayak ye, at, vesaire, hepsinde iyi sayılırım. Bu yaşta bile. Diyeceğim, öyle boş çuval gibi, boş denmez ve ‘çuval’ın sonuna bir ‘i’ eklenir ama edep hesabı yapmıyorum bunları, düşmedim. Son anda sol dizimi toprağa vurmam hariç, inişim ve öne kapaklanışım gayet usturuplu sayılabilirdi. Ayrıca sırtımdaki tüfek olmasa kovboydan kemendi yemiş sığır misali öne kapaklanmazdım, kesin.

Çimler üzerinde dizimi ovalarken Abdullah yanıma geldi. İyi misin, vah evladına falan demeden gene el çenede çömeldi. Him, dedi. Cevat el verip kalkmama ve ardından Kanas’ı çıkarmama yardım ederken hâlâ çömeliyor ve himliyordu.

“E?” dedim her zamanki gibi.

Yanıt vermedi, doğruldu, öne eğilerek ve çok dikkatli, ağır adımlar atarak çevreyi taramaya başladı. Birden, “Aha!”

dedi. Diğer üç kişi, ben, Tayyar ve Cevat yani, hemen yanına vardık.

Komiserin parmağıyla işaret ettiğı, inişimi yaptığım yerin iki adım kadar solunda toprak, üzerindeki çimle birlikte, sanki biri topu ıskalayıp ayağının burnunu yere çakmışçasına kalkıp öylece kurumuştu. Çimlerin arasında, bulayım diye bakmayanın göremeyeceğı türden bir şeydi.

“Adam işini fazlasıyla biliyormuş,” dedi Abdullah. “Diğer ayağın izi yok; inmeyi de çıkmayı da bilen biriymiş, sadece biraz şanssızmış diyebiliriz. Belki tam ayarlayamadı; yoksa muhtemelen bu izi de bırakmazdı.”

“İyi ki şanssızmış,” dedim. Başka ne diyeceğimi bilemiyordum.

“Öyle,” dedi komiser.

Ustasından işi kapmaya çalışan çırak misali, hiç konuşmadan izleyen Cevat, “Küçük ayaklıymış amirim,” dedi.

“Öyle görünüyor, otuz dokuz veya kırk...” Ayağımı uzattım; izi bırakanın ayağı kırk dört değildi, orası kesindi.

Gene cep telefonları çıktı, izin resmi çekildi. “Bu iyi oldu,” dedi Abdullah. “Şimdi adamımızın, hiç değilse ayak numarasını biliyoruz. Bu da bir şey... Peki, sen yukarıda bir iz bulabildin mi?”

“Valla, pastan başka pek bir şey göremedim.”

“Temizlemiş mi herif?”

Üstümü ve ellerimi göstererek “Bilmem,” dedim, “o temizlemediyse ben temizlemişimdir ama.”

Abdullah sıkıntıyla iç çekti. Madem önemliydi, bana ne, kendi çıkmalıydı, değil mi? Olay yeri inceleme işinde neye dikkat edileceğini okuyup izlediklerimden az çok biliyordum. Lakin komiser, o yüksekliğe çıkınca bildiklerimin hepsini unutabileceğimi bilmiyordu ve bunu bahaneden sayabilirdik. Ayrıca filmlerdeki güvenilmezliği ya da hiç değilse abartılmışlığı ortadaydı. Ama özel dedektifliği ayrı, sonuçta bir sivil hassas delillerin üzerine salmak affedilir görünmüyordu bana. Hoş, aradan bir ay geçmişti ve o zaman zarfında yağmurdu, fırtınaydı falan, her temas iz bırakır şiarından yola çıkılarak kalmıştır denebilecek izleri muhtemelen zaten silmişti. Ama gene de Abdullah'ın temkinsizliğini pek yakıştıramamıştım. Acemi miydi, bana mı pek güvenmişti? Ki ona da acemilik denirdi.

Neyse, efendim, kusur dediğin her kadı kızında bulunur hesabı, komiserin bana hatalı gelen uygulaması üzerinde fazla kafa yormadım. Birkaç fotoğraf daha çekildi; Kanas, çıktığı polis deposuna dönüş için siyah kumaşına sarıldı, ardından tamamdır kararına vardık.

Cevat ve Tayyar ekip otosuna ilerlerken Abdullah'ın durakladığını fark ettim. Soran bakışlarla tepesine dikildim. "Bence," dedi, "olay günü yaşanan hengâmenin bitmesini bekleyip sonra, mesela gece yarısı falan çekip gitmiş." Mantıklıydı. Hemen, hemen dediğim o iki atışı yapmasından sonra kaçmasının anlamı yoktu; aksine, varsaydığımız aracına atlasa çıkan tantananın ardından mekâna dolaşan polisti, jandarmaydı gibisine enselenebilirdi. Ama yediği herze bilinmediği için kimse kalkıp civarı aramazdı. Rahatça bekleyebilirdi ve muhtemelen beklemişti. Sonra, belki gece iyice inip ortalık nispeten yatışınca çekip gitmiş olmalıydı.

"Polonezköy yoluna değil, bu tarafa gitmiştir," dedim. "Dediğin gibi, gece çıkmıştır. Farlar sönük falan. Evin önünden geçmemiştir."

Abdullah niye demedi, onaylar manada kafa salladı.

“Ve gene bu taraftan gelmiştir,” diye ekledim.

“Ne var o tarafta?”

“Bilmiyorum,” dedim. “Ama yol sonunda Şile yoluna bağlanıyordur herhalde.”

Komiser gene kafa salladı, ardından, “Aslında hata ettik,” dedi. “Seni değil, Tayyar’ı çıkarmalıydım oraya.”

“Neden?” dedim.

“Özel Harekât’tan gelmedir Tayyar,” dedi Abdullah. “Tırmanmalı, zıplamalı işleri iyi becerir. Kedi gibidir.”

“Ayağı kaç numara?” dedim.

En tersinden baktı komiser.

“Ne?” dedim.

Heyecana Gerek Yok

“Sen değil miydin sosyeteye iş yapmak isteyen? Ne hayıflanıyorsun? Hayır, hep manda gibiyim deyip duruyorsun, sonra şatafat karşısında ezilip büzülüyorsun. Cık, toparlan, Vedat. Hani, nerede senin şu meşhur vurdumduymazlığın? Nerede kaldı en dehşetli olayların bile etkisinden beş, bilemedin on dakika geçmeden kurtulman? Tamam, kadın çok güzel, kabul. Taktığından değil ama bir de çok zengin. Ayrıca her tavrında, bakışında, duruşunda, oturuşunda ve falan ile filanında ender görülecek cinsten bir zarafet ve cinsellik birleşimi var, eyvallah. Eyvallah, eyvallah da güzelim, bu kafayla neyi, ne kadar götürürsün, bir düşünsene... Alo? Kime diyorum? Bak, hâlâ titriyor. Yuh be! Yok, arkadaş; istifa edeceğim ben. Bana ne, hep ben mi tasalanacağım?” diyordu bir tanesi. Öteki daha da şaşkıındı. Her zamanki gibi rotadan çıkayım, işi gücü bırakıp kadına yol yapma çalışmalarına girişeyim diye dürtüklüyordu ya, ıh.

İlk karşılaşmamızda sonlara doğru bir şekilde toparlanmıştım ama bu sefer, bilemiyorum neden, anlattıklarımı dinledikten sonra uzaklara dalıp gitmiş görünen Şahane Hanım’ın karşısında, işleri dekorasyon dergilerinde sergilenen kim bilir hangi meşhur iç mimar veya dekoratörün elinden çıktığı kesin ve bana epey soğuk görünen kocaman odanın ortasında, taş gibi mi denir, buz gibi mi, artık nasıl denirse işte öyle dikiliyordum.

Abdullah komiser ve iki adamıyla Gayrettepe’de ‘Ben biraz dolanayım bakalım,’ diyerek vedalaşıp hemen yandaki yokuşa bıraktığım arabama dönerek sırasıyla Nilgün’ü, Necmi’yi ve Şahane Hanım’ı aramıştım. Nilgün sesimin iyi gelmesine sevinmişti; hayır, arayan-soran yoktu henüz. Aile boyu beyin fırtınasının sabahına, araştırmalarına silah

satıcılarını da eklemesini buyurduğum Necmi ise, ‘Daha dur bakalım ağabey,’ diyordu. İyi. O halde Şahane Hanım’la, özellikle polis kapısını çalmadan önce –polisin henüz onu aramadığını laf arasında öğrenmişim- görüşme zamanıydı. Telefonda adresini almış ve dünden bu yana önemli gelişmeler olduğunu, görüşmemiz gerektiğini söylemiştim.

Tişört. Evet, tişört, daha doğrusu tişört ve kot pantolonuma bulaşan pastı mesele. Değil mi? Sen ne cüretle böylesi bir asaletin ortasına üst baş pislik içinde, çapulcu misali girersin? Değil mi? Ayıp bir kere. Annem veya Nilgün şu halimi görse demediğini bırakmazdı. Tabii, tabii. Kesin kılığımdan utandığım için böyle ezilip büzölüyordum. Terbiye meselesi. Bana, daha doğrusu bizim ve bizden önceki orta sınıf kuşaklarına sıkıca tembihlenen şeylerdendi bu: ‘Üstüne başına dikkat et; temiz ol, az ve öz konuş, sıritma, falan yap, filan et...’ “Hah,” dedi şikâyetçim araya girerek. “Hep aynı şey. Ben düzeltmeye çalışayım, sen boz.” “Ne bozması be!” dedi beriki. “Toparlamaya çalışıyorum işte.” “Bahane uydurarak, öyle mi?” “Senin gibi mızımızlanmıyorum en azından.”

E ama yettiniz, dedim ikisine birden. Yol yerine yokuş göstermekten başka işe yaramaz mısınız siz? Şunlara bak. Bir de bilinçaltı olacaklar. Sizin sızlatacağınız vicdanı ne yapayım ben? Habire dırdır. Adam gibi laf etmeyecekseniz, gidin köşenizde oturun! Başlatmayın ha!

Baktım bıraksam Şahane Hanım iyice dalacak, içinde televizyon bulunmayan bir oturma odası... Yok, oturma odası olmaz; yani böyle bir evin odalarına sıradan adlar verilmliyordur herhalde. Ne odası peki? Koyu gri, minik benekli mermer aksam. Halısız zemin. Beyaz duvarlar. Soğuk. Hepsine tezat koltuk takımı. Him. Aman boş ver. Neyse, dediğim gibi, baktım Şahane Hanım anlattıklarımından sonra sessizliğe iyice gömölüyor, etrafımla uğraşmayı kesip

hafifçe öksürdüm. Bakışları bana döndüğünde, “Şimdi,” dedim, “size sormam gereken sorular çıktı ortaya, malûm.”

“Tabii,” dedi Şahane Hanım. “Otursanıza.”

“Oturmayayım, daha iyi,” dedim. “Halimi görüyorsunuz.”

Nasıl da ben temizlemiyorum, ayrıca passa pas, çıkmazsa koltuk takımını, hatta nedir, evin dekorasyonunu, dur, dur, eserse evi bile değiştiririm gibisinden bir vurguyla, “Lütfen,” dedi Şahane Hanım.

Madem öyle, benden günah gitti deyip oturdum. Oturdum ve başka bir şeye takılıverdim aynı anda: Hani istediğimden değil, bir su olsun ikram etmeye, ikram derken kendi değil elbet, kapıyı açıp beni buyur eden kız veya salona götürülürken gördüğüm orta yaşlı hanıma buyurmasından bahsediyorum, kalkışmamıştı. Benzer tavrı birkaç saat önce Haracı çifti de göstermişti. Nilüfer Hanım’dan ‘Emek veriyorsunuz, susamışsınızdır koçyiğitlerim, birer ayrılan alıverin, elceğizlerimle yapıverdiydin,’ türü bir hareketi elbet beklememiştim ya, ter dökene ikramı ta küçüklüğümden insanlık icabı bellemiştim ve tamam, karı koca Haracılar pek meymenetsiz tiplerdi ama bu kadar mı diye düşünmüştüm. Bu kadarmış anlaşılan. Şahane Hanım, şahaneydi evet, evet de, insan bir sorardı, değil mi? Hoş, ofise geldiğinde ben de ona bir şey ikram etmemiştim. Ama o durum farklıydı. Biraz.

Fakat birden ikram eksikliğinin işime yaradığını, kadına, az evvel vicdan dırdırcılarımın huzurunu kaçırmanın bakışımın değiştiğini fark ettim. Belki bunlarda, bunlar derken aristokratik kaymak tabakayı kastediyorum, âdet böyleydi. Belki değildi, herkesi kafadan yargılamamak gerekirdi ama önemi yoktu; elimi ayağımı dolaştıran büyüden birden sıyrılıvermiştim, yeterliydi.

“Şimdi,” dedim gayet rahat, “eşinizle ilgili bilgiye ihtiyacım var. Örneğin, son zamanlarda bir değişiklik var mıydı Faruk Bey’de?” Klişeyse klişe; klasik polisiye sorularıyla başlamak en iyisiydi.

“Yoktu,” dedi kadın kısa bir sessizliğin ardından.

“Emin misiniz?”

Yanıtını kafa sallayarak verdi.

“İş durumu?”

Bu sefer dudak büktü. “Şirketle hiç ilgim yoktur, Vedat Bey.”

“Ve rahmetli de iş konuşmazdı evde, öyle mi? Peki. Az önce sezgilerinizde haklı çıktığınızı söylediğimde pek şaşırmadınız. Ve kiralık katil olasılığından söz edince dalıp gittiniz. Aklınızdan geçenleri öğrenmek isterim.”

“Pardon?”

“Şahane hanım,” dedim, en pes perdemden. “Aklınıza bir şey takıldığı kesin. Size yardım edebilmem için bana yardım etmeniz gerek.”

Gözlerini kaçırdı Şahane Hanım. Yutkundu, falan. Üstüne gitmedim. Biraz daha öyle durduktan sonra kalktı, neredeyse bizim fakirhaneye denk odada amaçsızca göz gezdirmeye başladı. Susmaya ve beklemeye devam ettim. Aslında böyle durumlarda bastırırdım ama dedim ya, birden güvenimi kazanıvermişim kadının karşısında.

Şahane Hanım aradığını bulmuş gibi birden harekete geçti, gitti, artık büfe mi denir, ne denirse, öylesi kalıplı bir komodin irisinin üzerinde duran gümüş çanakta bir paket

sigara aldı ve davranmamı beklemeden bir tane sigara yaktı. Ardından, elde sigara kapıya yöneldi, açtı ve boşluğa iki kahve ısmarladı. İçer miyim, içersem nasıl içerim falan, sormadı bile.

Çaldığımda kapıyı açıp beni buyur eden genç kız gelip kahveleri aramızda duran sehpayı bırakana kadar konuşmadık. Şahane Hanım, sigarasını söndürdü, yenisini yaktı, kahvesini alıp dudaklarına götürdü. Eh, nedir dedim, arka cebimden kendi paketimi çıkardım ve yamru yumru sigaralarımın bir tane yaktım.

On dakikaya yakın konuşmayan ve özenle göz göze gelmekten kaçınan Şahane Yutmaz, kahveden aldığı ikinci yudumun sonunda, “Kahvenizi içmiyorsunuz?” dedi.

İçimden, ‘Bak sen hassasa’, dışımdansa, dışımdan olmaz tabii, idare edin, “Kahve sevmem,” dedim kaşlarımı kaldırarak. Kadın bir daha gözlerini kaçırdı ve başka bir şey alır mıydınız, özür dilerim, sormadım, ah ben ne eşeğim gibisinden cümleler kurmadı. Baktım böyle göz kaçırma iç çeke gidecek ve okuru iyice sıkacak, “Fevzi Bey,” diye lafa girdim, “yakın dostunuz herhalde.”

“Fevzi?” dedi Şahane Hanım. Rüyadaymış, yok, kuvvetli bir sakinleştirici yutmuş gibiydi. “Evet, yakın dostumuzdur.”

“Peki, ya Ege ve Sinan Beyler?”

“Onlar da...”

“Sizin mi, eşinizin mi?”

Kahveden bir yudum daha. “Faruk’un daha çok... Ama benle de yakındırlar.”

“Ne kadar?”

Şahane Hanım anlamayanlara özgü kaş çatma hareketini yaptı. Kızan cinsinden değil yani.

“Ne kadar yakınsınız demek istiyorum,” dedim.

Kaşlar kızma çatışına geçti. Ayılıvermişti sanki. “Ne demeye getiriyorsunuz?”

“Hiçbir şey. Sadece kerpeteni nereye tutacağımı bulmaya çalışıyorum.”

“Kerpeten?” dedi Şahane Hanım. Şaşırmıştı. O-ho, nerede Tefo... Bırak Tefo’yu, saçma sapan sorularda beni zorlanmadan sollayabilen Nilgün bile çok daha kıvraktı. Cık. Şahane Hanım konuştuğça gözümdeki devasa varlığını yitiriyordu. Onca güzelliğe, zarafete, asalete karşın... Hım. Az konuş adam sansınlar şiarına mı bel bağlıyordu, nedir?

Dayanamadım, en ukalasından, hani ‘cık cık’ dermiş pozlarda kafa salladım ve “Saklamaya çabaladığınız bir şey var,” dedim. “Ve size yardım edebilmem için hissiyatınızdan daha somut bir şeyler gerekli bana.” Şahane Hanım gene yanıt vermedi. “Hissiyatınızı doğuran veya kuvvetlendiren bir şeyler olmalı,” diye bir daha denedim.

Bu sefer de yanıt alamazsam ne haliniz varsa görün deyip çıkacaktım. Ciddiyim.

Karma Polis

“Vallahi çetrefil iş,” dedi Seyfo.

“Yeni bir şey söylesen içim yanmayacak,” dedim arkama yaslanarak.

“Peki,” dedi Nilgün, önümdeki boş ayran kutusuyla tortop ettiğim kâğıdı alırken, “neymiş kadının derdi?”

“Nasıl neymiş?” dedim terslenerek, “kocasını öldürdü, daha ne?”

“Onu demiyorum,” dedi seninki, “hissiyatı şeyini soruyorum.”

Sevgili sekreterim, adım gibi biliyordum, kendimi toparlayıp işe dönüşüme pek seviniyordu. Hiçbir şey değilse bile gözlerinden belliydi. Şahane Hanım’ın yanından ayrıldıktan sonra ofise dönerken arayıp yiyecek bir şeyler ister mi diye sormuştum. Kaynanasının sevgisine sahip Seyfo da duruşma dönüşü kendi ofisine girmeden önce bir hal hatır sorayım, üç beş kaynatayım hesabı uğramış ve kesmez, belli mi olur hesabı fazladan aldığım dördüncü düğüme, bir Nilgün’e, üç banaydı hesap, yumulmuştu. Tıkınırken konuyu anlatmıştım. Nilgün zaten kapıyı açık bırakıp dinleyecekti, ‘Gel, sen de otur,’ demiştim.

“Zekeriya’nın halt etmesi esasen,” dedim.

“Zekeriya?” dedi Seyfo.

“Sosyete medyumunu Zekeriya Kayık.”

“Ay, tanıyor musun onu, patron?”

Fala meraklıdır Nilgün. Yüzümü buruşturarak, “Tanıyorum, ne yapacaksın?” dedim. Ardından gelebilecek cümleleri, mesela adamın bedava ve ayrıca kahve falı bakmadığını, üstelik hiç öyle hatır işi hesabı araya girip kıyak yapmayacağımı sarf etmedim ama Nilgün anladı. “İyi, aman,” dedi ve somurtarak arkasına yaslandı.

Pek cin ve sıkı avukat komşumuz Seyfo, bu tür atışmalarımızı çok görmüştü; güldü ve “E, ne yapmış kadına bu medyum?” dedi.

“Ne yapacak, fal işte,” dedim ve Zekeriya’nın haritasıyla gösterdiği, Şahane Hanım’dan tekrarını dinlediğim ‘Faruk Bey’in falında çıkan büyük değişim’ hikâyesini anlattım. Kadıncağız, önceki bölümde anca farkına varıp size de belirttiğim üzere, ilk karşılaştığımızda elimi ayağıma dolaştıran onca güzelliği ve zarafetine karşın pek, ayıp etmeden nasıl diyelim, keskin zekâlı değildi. Güzelliği ayrı, zarafet kısmını tahminen, artık İsviçre midir, İngiltere midir, işte leydi pozları nerede öğretiliyorsa orada aldığı eğitime borçluydu herhalde. Fallı büyülü zimbirtılara epey kaptırmıştı. Sırf Zekeriya’ya değil, bilmem ne hoca veya şudur budur bacı türünden bir sürü sahtekâra para dökenlerdendi, onu diyorum. Haliyle kocasının ölümünden sonra gittiği Zekeriya’nın ısrarla vurguladığı bu büyük değişim lafından çok etkilenmişti. Faruk Bey de, tabii ölümünden önce aynı haritayı görmüştü. Gerçi bahsetmemiştii rahmetli; Şahane Hanım meseleyi, demin dediğim gibi sonradan, müşteri gizliliği hesabı Faruk Bey’in sağlığında hiç açmayan Zekeriya’dan öğrenmişti. Ama kocasının önemli bir değişim beklediğinden bahsettiğini şimdi hatırlıyordu. ‘Eğer,’ demişti Faruk Bey, ‘beklediğim şeyse, harika ve çok heyecanlı olacak.’ Tabii romanda gizemi korumak hayrına, ne beklediğini falan, açıklamamıştı.

“Halt etmiş diyorsun ama adamın dediği çıkmış işte,” dedi Seyfo. “Büyük değişimse, ölmeyi en büyüğü sayabiliriz.”

Zekeriya da aynı şeyi söylemişti. “Ya,” dedim, “gerçi beklediği müthiş şey dünya değiştirmek değildi muhtemelen. Neyse, onu bırak şimdi; senden bir ricam var.”

“Buyur hocam.”

“Şahane Hanım’dan şirketin işlerini yürüten avukatın bilgilerini aldım. Hani, sizin camia hesabı, bir bakarsın belki diyecektim.”

“Bakarım elbet. Ne istiyorsun?”

“Şirketin durumu, falan... Rakipler, dert açabilecek tipler, para durumu... Artık aklına ne gelirse,” deyip cebimden çıkardığım kâğıt parçasını uzattım. “Filmlerdeki gibi, düşmanı var mıydı hesabı.” Seyfo ellerini buruşturduğu dürüm kâğıdına sildi, uzanıp uzattığım kâğıdı aldı, baktı ve takdir eder türden bir ısıklık çaldı. “Tuğrul Güvenç... Büyükbaşlardan.”

“E, yani. Koskoca Yutmaz ailesi sana gelecek değildi ya?”

“Öyle.”

“E, ne diyorsun? Ulaşabilir misin bu adama?”

“Kolay. Sınıf arkadaşım Bülent yanında çalışıyor. Hallederim. Ama hemen bugün olmaz.”

Sınıf arkadaşın trilyonlara avukatlık ediyor, sen bize, dedim içimden. Hemen ‘İyi ki öyle,’ diye ekledim ama.

Vitamin

“Hayat ilginç,” dedi Fevzi Karar havlusuyla yüzünü kurularken. “O facia hariç tabii, sizinle tanışmak çok hoşuma gitmişti ama bir soruşturmanızda yer alacağımı hiç düşünmemiştim.”

“Olacakları bilseydik zevki kaçırdı hayatın,” dedim. Dudak bükerek kafa salladı Fevzi Bey. Havluyu omzuna attı, raketini dayadığı tellerden aldı, az ötemizde aynı işlemlerle meşgul rakibine el salladı ve aynı eli, artık böyle yerlerde kafeterya denir mi, denmezse ne denir çıkaramadığım ama aynı görevi gördüğü bariz yeri göstermede kullandı. “Oturalım, o zaman.”

Caddebostan Büyük Kulüp veya telaffuzunu bilmediğim ama yazılışının sağlamasını az evvel internet sitesinden yaptığım *Cercle d’Orient*, açıkçası dışarıdan bakan bencileyin garibanın sandığı kadar şatafatlı değildi. Daha kapıdan şaşırmış, hatta azıcık hayal kırıklığı yaşamıştım. Girişi kontrol eden elemanın bakışından konuşmasına her hali, boşu boşuna eve kadar gidip üstümü değiştirdiğim hissi yaratmıştı. Hoş, pas lekeli turuncu gömlek ve rengi iyice atmış, gene pas lekeli kot pantolonla gelsem herhalde ‘Fevzi Bey beni bekliyordu,’ cümlemin üzerine içeri buyur etmez, bir şeyler sorar, muhtemelen ilgilisi kimse ona telefon açar, sorumluluk almazdı. Ama Taunus’un modeline aldırmadığı açıktı. E, eski meski, sağlam arabadır bizimki. İyi baktığımızdan pek gıcır görünür; kim bilir, belki görevli beni eski araba toplayan zengin tayfasından sanmıştı. Gerçi geleceğim kapıya bildirilmişti ama öyle el kol sallayarak girebileceğimi hiç düşünmemiştim, onu diyorum.

Bol yeşillikli ve dediğim gibi, hayal ettiğimden çok daha sadeydi içerisi. Deniz tarafındakileri sarmaşık kaplı tellerle

çevrili tenis kortları da öyle...

Neyse, uzatmayayım, kafeterya, çay bahçesi veya ne deniyorsa işte o açık hava masalısına geçtik. Meraklısına söyleyeyim: Sadeliği ölçüsünde şıktı burası. Hani dışarıdan görüldüğü veya duvarlar ve sarmaşıklardan hareketle pek görünmediği diyelim, kadar yokmuş dedim ya az evvel, dikkatle bakınca gayet düzenli, kaliteli ve şık olduğunu görüyordum şimdi.

Az ötedeki masada oturan, orta yaşı epey geçkin ve içlerinden birisinin paşalık dönemini gayet iyi hatırladığım gruba selam veren Fevzi Bey seçtiği masayı işaret ederken ne içeceğimi sordu; sektirmeden çay, dedim. Adam, bir ay öncesinden gayet net hatırladığım 'Yazık ulan size' bakışlarıyla masaya otururken bir sürat tepemize dikilen delikanlıya çayımı ve kendi 'Her zamankinden'ini ısmarladı.

Garson uzaklaşırken, "Buraya daha önce gelmiş miydiniz?" dedi. Gelmediğimi biliyordu, en azından rahatlıkla tahmin edebilirdi. Hoşuma gitmedi ya, tınacak değildim.

"Hayır, fırsatım olmadı maalesef."

"Yazık," dedi bu. "Nezih yerdir."

"Görüyorum."

İç çekerek, "Pekâlâ," dedi Fevzi Bey, "ziyaretinizi neye borçluyum?"

"Faruk Bey'den bahsetmenizi istiyorum biraz."

"Faruk?" deyip kaşlarını çattı bu. "Hayırdır?"

"Pek hayır değil," dediğim anda çayım ve Fevzi Bey'in, vitamine boğulmuş görünen turunculu kırmızılı 'Her

zamankinden'i gelince sustum. Garson ayrılınca devam ettim: "Faruk Bey'in öldürüldüğü ortaya çıktı."

E, ne var bunda, öldürülmüştü zaten. Cümleyi böyle kurunca istediğim etkiyi yaratmayacağını anca bittiğinde kavradım. "Yani," diye ekledim aceleyle, "Faruk Bey'in o gün saldırganların değil, başka birisinin kurşunuyla can verdiği anlaşıldı."

Fevzi Bey en bozuk göze bile bariz gelecek türden bir irkilemeyle oturduğu yerde doğrulurken içimden, 'Hah,' çektim. Gel bakalım. Kaşları iyice çatıldı beyefendinin. "Nasıl..." dedi, soru işareti yerine yanırlılıkla üç nokta koyup durdu. Gözlerini kıstı.

"Polis o katliamla ilgili araştırmaları hâlâ sürdürüyor. İşte, arada, bir şekilde bu durum ortaya çıkmış."

Şahane Hanım'dan bahsetmeyecektim ya, Fevzi Bey anında uyandı.

"Siz nasıl öğrendiniz peki?"

Laf saklayamamama söverek, "Polisle aram iyi," dedim.

"Sonra üzerinize vazife mi edindiniz?"

Hay Vedat be! Neyine oğlum senin alengir? Mecbur, açacaktım kartları.

"Faruk Bey'in eşi..."

Dudak büzüp kaş kaldırarak lafımı kesti Fevzi Bey. "Şahane mi? O nereden duymuş?"

"Eee..." Dur, anasını satayım. "Neden duymamış olsun?" Oğlum, cümleye bak! Soruya bak! Ne yapıyorsun sen?

Büzülen dudaklar bu sefer büküldü ve yüzünü ekşitti seninki. “Demek bana özel dedektif sorması... O zaman da garip gelmişti zaten.”

Beni tavsiye etmesine teşekkür etmeyi, gidişatı kesmemek adına erteleyerek, “Dedektif sorması mı? Neden?” dedim.

“Şahane pek ilgilenmez bu tip şeylerle...”

“Nasıl şeylerle?” Aha, dur...

“Dünya işleriyle.” Bu sefer ben çattım kaşları. Fevzi Bey tekrar arkasına yaslandı. “Şahane kendi dünyasında yaşar,” dedi. Kafası pek basmaz hayata diyordu adam. İkinci görüşmemde edindiğim fikir doğruydum demek. Fala inanmalar, vesaire. Şahaneler şahanesi Şahane Yutmaz, gözümde bittikçe bitiyordu.

“Valla,” dedim, “bir şekilde öğrenmiş işte.” Faldan desem olurdu aslında, ikimiz de kadının zihinsel durumu konusunda fikir birliğine varmış gibiydik nasılsa. Ama demedim. “Orası önemli değil,” diye yanıt beklemeden devam ettim. Fevzi Bey’e makul geldi herhalde, hafifçe kafa sallayıp, “Haklısınız,” dedi. Ayrıntıdan bana ne, der havadaydı. Partide de böyleydi zaten. Ufaksın sen, ben kocamanım; anlat bakalım diyordu. “E, peki, siz bir koldan, polis diğer koldan mı çalışıyor?” Merak vurgusu yoktu sesinde.

“Öyle bir şey,” dedim gırtlığımın üretebileceği en buz tonla.

“İlginç,” dedi bu, bir daha dudak bükerek. “Polis işine sivil karıştırmaz sanıyordum. Epey hatırlıyorsunuz herhalde. Yani ününüzü biliyordum ama...” Aklına bir şey gelmiş gibi durdu, kaşlarını çattı. “Hay Allah,” dedi, “demek Faruk... Fakat kim-”

“Ve neden?” diyerek kestim lafını. “Ben de onun peşindeyim işte.”

Turuncu vitamin çılgınlığından bir yudum alarak, “Tamam,” dedi Fevzi Bey. “Bir yardımım dokunursa sevinirim. Faruk çok yakın arkadaşımı.”

“Biliyorum. O yüzden sizlerle görüşmek istedim.”

“Bizler?”

“Siz, Ege ve Sinan Beyler...”

“Ha, evet,” dedi Fevzi Bey. O feci günü ve olayı çok gerilerde bırakmış, benden duyunca ‘Ha, şu mu?’ gibilerinden hatırlamıştı sanki. “Yalnız onlara hemen ulaşmanız zor. Sinan dışarı çıktı; Ege İzmir’de bu hafta...”

Ege’nin İzmir’de değil, İzmir’in Ege’de bulunduğu ve İstanbul’a gelemeyeceği veya hayırdır, Sinan Bey kabız mıydı yahut tuvalet çetelesini mi tutuyorsunuz türünden yersiz esprileri geldikleri yere geri iteleyerek, “Dışarı derken?” dedim.

“Yurtdışına elbette,” dedi gülümseyerek. “Şili...”

“Ha, evet,” dedim ben de. Kelimeler ağızdan parayla çıkmıyordu nasıl olsa. İstedığım kadar sarf edebilir, madem o diyor, ben de ‘Ha, evet,’ diyebilirdim. “Kayak, değil mi? Bahsetmişti. Ne zaman dönecek?”

“İki hafta sürer herhalde.”

“Ege Bey?”

“O haftaya burada olur.”

“Pekâlâ, onlarla da ilk fırsatta görüşmeye çalışırım. Şimdi, söylediğim gibi, Faruk Bey o günkü saldırıda, görünenin aksine planlı bir cinayetle öldürülmüş.”

“Nasıl?” dedi Fevzi Bey.

“Uzaktan atılan bir kurşunla. Görünüşe göre, bir keskin nişancı söz konusu. Profesyonel işi.”

Yine dudak bükerek kafa salladı Fevzi Bey. Takdir mi ediyordu, nedir? Fakat onca zenginliğine karşın mimik konusunda pek fakirdi adamcağız. Dudakları ya büzüyor, ya büküyordu. Kafa sallıyor, bir de kaş kaldırıp çatabiliyordu. Hâlbuki ne bileyim, Robert De Niro gibi yüz sarkıtma veya orta parmakla burnun yanakla birleştiği yeri kaşırmaktan tut, ustalarda ense ovmaya, sakal, sakal yoksa çene sıvazlamaya kadar ne numaralar vardı.

Gariban garson işini de hiç lafa karıştırmamaya karar verdim. Neden verdin peki dersiniz, yanıt veremem. İçgüdüsel desem gülersiniz, o yüzden veremem diyorum.

“Sizden ricam,” dedim, durdum, adamın yüzüne baktım. Faruk Bey’in katliamdan ayrı bir cinayete kurban gitmesine verdiği tepkiyi yorumlayamıyordum. Hani, ne bileyim, Allah göstermesin, sevdiğim bir arkadaşımın ilgili böyle haber alsam, üzüntüsü falan bir yana, feci meraklanırdım. Yanımda can vermesini hiç saymıyorum. Üstelik Faruk Bey’in daha kırkı bile çıkmamıştı. Hani, tamam, herkes acısını farklı gömer, unuttur veya unutma demeyelim, herkesin yarası aynı sürede kabuk bağlamaz, kabul. Ama adamda o türde bir hava yoktu ve hiç mi dışa vurulmazdı, onu diyorum. Tabii, kiralık katili, en azından on küsur bin dolarlık tüfekle bin metreye yakın mesafeden adam vurabilenini yoldan geçen herhangi bir vatandaşın tutamayacağı varsayımı Fevzi Karar’ı şüpheli listesine kolayca yazmamı sağlayabilirdi. Ama

bunun ve uyuz tavırlarının dışında adamdan şüphelenmemi gerektirecek bir şey yoktu elimde henüz. Ha, nedir, kulaktan dolma ve önyargılara dayanan yarım yamalak bilgilerle adamdan şüphelenmek için bir şeyler uydurabilirdim. Mesela Şahane Hanım'la tıngırdadığını, Faruk Bey'in bunları bastığını ve falan filanı düşünebilirdim. Yahut aralarındaki bir iş anlaşmazlığının zıvanadan çıkarak husumete uzandığını varsayıp ona göre kurcalayabilirdim. Ama hissiyatım hepsini elinin tersiyle kenara itiyor ve 'Bunda başka iş var,' diyordu. Ne? Hissiyat sadece Şahane Hanım misali zenginlerde veya şu, arkadaşını sırtından vuran Tefo haini gibi zekâ kumkumalarında mı olur? Benim de vardı işte...

Lakin benimkisi 'Bunda başka iş var' cümlesinden ötesini kurmuyor, parmağıyla paslı motorumu işaret ederek 'Ben tüyoyu verdim, gerisine o baksın,' diyordu.

Sabırsız pozlarda "Evet?" dedi Fevzi Bey, size iç dökmede kullandığım uzun aralığa son vermek için.

"Sizden ricam," dedim bir daha, "Faruk Bey'le ilişkiniz, genel durumu türünden bilgiler. Mesleğin klasik soruları... Örneğin, iş durumu nasıldı? Husumet besleyeni var mıydı?"

"İşleri gayet iyiydi," dedi Fevzi Bey hiç düşünmeden. "Husumet meselesi için bir şey söylemem zor. Çıkar çatışmaları olmuştur birileriyle ama çok sevilirdi. Yani birisinin tutup canına kastededeceğini sanmam. Tabii her şeyini ayrıntısıyla bilmem mümkün değil."

"Belki bir borç meselesi vardı? Önemli bir miktar..."

Hafifçe güldü bu. "Sanmıyorum," dedi. 'Her zamankinden'inden iri bir yudum daha aldı. Sağlık fışkırıyordu adamdan. Eh, karşılığında sigaramı çıkarıp yakmazsam ayıp dedim, çıkardım, yaktım, etrafa bakındım

ve az önce ieceklerimizi getiren delikanlıya sigaramı göstererek kl tablası talebimi ilettim.

Delikanlı tablamı bıyık altından sırtarak getirdi. Mekânın gediklisi Fevzi Bey’in karşısında sigara içenlere uyuz kaptığını biliyordu belki. Ben bilmiyordum nasılsa. ayımdan bir yudum, sigaramdan bir nefes aldım ve klasiklerden devam ettim:

“Peki, son dönemlerinde dikkatinizi çekecek türde bir değişiklik var mıydı Faruk Bey’de?”

“Ne gibi?” dedi bu.

“Herhangi bir şey olabilir. Her zamankinden daha durgun veya daha neşeli... Ya da gergin...”

“Yoktu.” Durakladı, biraz düşündü. “Bilmiyorum. Dikkatimi ekmedi.”

“Peki. Kötü bir alışkanlığı var mıydı, kumar mesela?”

Bu seferki bakış iyice aşağılar, ‘Sen bizim gibi adamlara bunu ne cüretle yakıştırırsın?’ der gibiydi. Ama sadece bakışyleydi. Kalanı, yani yüz ifadesi ve beden dili gayet kontrollüydü. Mimiklerden veya hareketlerden bir anlam çıkarmayı becerebildiğimden değil ama ne bileyim, demin Faruk Bey’in nasılldrldğn açıklamıştım. İnsan merak etmez miydi ayrıntısını?

“Kötü alışkanlığı yoktu. Kumarın ardından kadın ve uyuşturucu gibilerini soracaksanız hiç zahmet etmeyin. O taraklarda da bezi yoktu.”

Pekâlâ. Faruk Bey’in bol parası, şahane, en azından görünüşte ve ismen şahane bir eşi vardı ve hiçbir kötü huyu yoktu. Sigara dahi imezdi. İşleri tıkırındaydı. Bilinen bir

hastalığı yoktu; o ayrı, sağlığı da dehşetti. Kendine süper bakıyor, sporun âlâsını yapıyordu. Tamam, azıcık gırtlakçıydı, yeme manasında diyorum ama epeydir onu da düzene koymuş, ciddi kilo vermişti. Ancak takdir ederdim, bir yere kadardı. Hem çok kalın kemikliydi merhum. Gördüğünüz hali, bir sene önceki haline göre epey iyiydi, onu diyordu Fevzi Bey.

Sözün özü, Faruk Bey'in öldürölmesine varabilecek, bildiğı bir durum yoktu.

Ya da Fevzi Bey, merhum arkadaşına sandığı kadar yakın değildi.

Bir 'Ya da' daha vardı elbette: Ya da Fevzi Bey yalan söylüyordu.

Menekşe

Ertesi sabah Seyfo'nun telefonuyla uyandım. Büyük Kulüp'ten ayrıldıktan sonra annemin üst değiştirmek için eve gittiğimde elime tutuşturduğu öteberi listesini halledip haftalık boş umut kapısı lotoyu yatırdıktan sonra eve dönmüş, dün gecedan hevesli ebeveynime henüz bir gelişme kaydedilmediğini söylemişim. Neden öyle dedin dersanız, kendimle kalıp düşünmek istemişim. Ha, ne kadar becerdim, orasını sonra söyleyeceğim.

“On buçuk gibi Nişantaşı'nda olmamız gerek, gelebilir misin?” dedi avukat komşum selam sabah faslını uzatmadan. Saate baktım, sekizi beş geçiyordu. On buçukta Nişantaşı... Hemen çıkmam gerekiyordu. Sabah uykum gidecekti anlaşılan. “İyi,” dedim, “şu yünlü avukata mı gidiyoruz?”

“Bürosuna. Tuğrul Bey'i görür müyüz, bilmiyorum. Ama benim arkadaşla görüşeceğiz.”

“Tamam,” dedim, “nereden alayım seni?”

“Kızıltoprak benzinci uyar mı?”

“Uyar. On beş dakikaya oradayım.”

O saate kadar herhalde işim düşmediğinden veya Nilgün misali sosyete dalgalarına bakmadığımdan adını duymadığım ama sonuçta ilgisine illa ünlü avukatın, Amerikan Hastanesi'nin acil servis kapısına bakan binanın üçüncü katındaki bürosuna on bire on kala girdik ve karşılayan, bizzat gördüğüm iri göğüsler arasında rahat ilk üçe girecek ölçülere sahip sekreter hanımın peşinden sağlı sollu dört kapıyla bezeli ve bir beşincisiyle sonlanan orta boy bir koridora daldık.

Seyfo'nun sınıf arkadaşım dediği ve yol boyu anlattığına göre daha öğrenciliğinde Tuğrul Güvenç'in yanına girmiş, fakülteyi anca yedi senede bitirebilmesine rağmen sırf patronunun köle hevesi nedeniyle işini koruyabilmiş avukat Bülent Boğaner soldan ikinci kapının ardındaydı. İçeri girmemizle ayağa kalktı, gayet güler yüzle gelip Seyfo'ya sarıldı. Orta boylu, kıvrırcık saçlı, hafif topluca ve gayet sevimli bir elemandı. Açığı, kullandığı lüks ofis ve giydiği pahalı takımla dış görünüşü ve genel havası epey tezat yaratıyordu. Köleliği veya başarısızlığı, tabii Seyfo'nun, bilemiyorum, belki biraz kıskanıp abarttığını düşünebilirdim, umurumda değildi; yargılayacak denli tanıımıyordum ama eleman gayet terbiyeli, gayet yordam bilir davrandı, onu söyleyeyim. Bizi neşeyle karşıladı, oturup hoşbeşe girmeden hemen ne içeceğimizi sordu, onu diyorum.

İlk birkaç dakika Seyfo'yla bunun arasındaki 'Ulan hayırsız, işin düşmese' yollu muhabbeti dinledim. Epeydir görüşmüyorlardı, işler fena değildi, şuydu, buydu. Hanımlar iyiydi, çocuklar büyüyordu; geçen bilmem kime denk gelinmişti; a, evet yahu, resmen yaşlanmıştı adam ama bir de öbür bilmem kim görülmüştü, maşallahı vardı; peki ya şey ne olmuştu? Ya, demek öyleydi... Hay Allah, yıllar ne çabuk geçiyordu...

Seyfettin'de benim Haracıların mekânında, Büyük Kulüp'te ve oraların kocamanlarının karşısında çektiğim ezikliğin binde biri yoktu. Hoş, anlattığım üzere benimki de fazla sürmemişti ama bir şekilde sinmiştim başta; bundaysa o hiç yoktu. E, adamın arkadaşı, niye sinsin diyebilirsiniz ya, daha önce iş üzerinde gördüğümünden, başka yer ve kişiler karşısında da bu tavrı koruyacağını biliyordum.

Uzatmayalım, ben çayımı, Seyfo orta şekerli kahvesini yudumlarken Bülent Bey ne istediğimizi sordu. Benimki, söze girmeme izin vermeden olayı arkadaşına kaba

hatlarıyla anlattı ve Faruk Yutmaz'ın öldürölmesi meselesini şimdilik kaydıyla kendine saklamasını rica etti. (Şahane Hanım, talebim üzerine durumu şimdilik avukatlarına bildirmemişti.) Bülent Bey, cinayet meselesini duyunca çok şaşırdı şaşırmasına ya, Seyfo'nun ricası üzerine kafa salladı ve elini ağzına götürerek filmlerden bildiğimiz fermuar çekme hareketini yaparak gülümsedi. Avukatlar arası söylenebilecekler-söylenemeyecekler türü bir şeyler yahut mesleki bir sessiz anlaşma şekli, olmadı iki eski arkadaş arasında böyle bir dalga vardır hesabı, lafa karışmadım.

“Yani,” diye lafını bağıladı Seyfo, “Faruk Yutmaz'ın iş durumunu öğrenmek istiyoruz. Öldürölmesine kadar varabilecek bir durum var mı, çıkar çatışmaları, borç, falan... Genel bir resim bize yeter.”

Omuz silkerek, “Hay hay,” dedi avukat. Bilgisayarına bir şeyler yazdı, bir iki yere tıkladı. Ardından öne eğilip elini çenesine dayayarak ekrana bakmaya başladı. Tekrar bir şeye tıklarken kapı, herhangi bir tıklama göstermeden açıldı.

İçeri giren sihirbazlar kralıyla rahmetli Hüseyin Peyda arası bakışlı ve bakışını o rahmetliden ve göz bağlama erbabından bildiğimiz ince top sakalla desteklemiş, orta boylu, giysileriyle beraber ütölenmiş gibi görünen adam, “Bülent,” dedi. Sırf kapı tıkladıma zahmetine girmeden paldır küldür odaya dalışından bile elemanın ünlü ve sırf ucuzundan kafiye olsun diye yünlü avukat Tuğrul Güvenç olduğunu anlamışsınızdır herhalde. Ben anlamıştım.

Ellilerinin başlarında görünen Tuğrul Bey'in boncuk mavisi gözleri, manzarada bulunan, biri epey esmer ve kıvırcık, diğeri fazla zekâ belirtisi göstermeyen iri yapılı iki yabancı unsuru derhal beyine iletti; beyin onca yılın insan sarraflığıyla söz konusu yabancı unsurların herhangi bir işine yaramayacağını kestirdi. Hemen ardından, pencereden giren

ışığın cilvesiyle gözümü alıveren parıltılı saatin kuşattığı bileğin ucundaki el, 'Bülent,' hitabını müteakip kalkarak hitap edilen kişinin 'Emret sahip,' havasında yerinde doğruluşuna devam etmemesini belirtti.

"Ege Bey'e gene zorluk çıkarmışlar. Bu sefer bizzat ilgilenmeni istiyorum," dedi Tuğrul Bey bize sunduğu hafif baş selamının ardından.

"Hemen, efendim," dedi beriki kızarak.

Tuğrul Güvenç kafa sallayıp çıkarken kulunuzun radarları harekete geçmişti tabii. Kapanan kapının ardından, tanışırken sarf ettiğim nezaket sözlerinden itibaren hiç açmadığım ağzımı açtım, "Pardon, Bülent Bey," dedim patronunun çıkışıyla kızarması geçen avukata. "Bu Ege Bey, Ege Yemişçioğlu mu acaba?" Eh, isim o dönemde epey moda isimlerdendi ama Tuğrul Güvenç türü avukata müşterilik edebilecek kaç Ege çıkabilirdi, değil mi?

"Öyle," dedi bu.

"Bir mahsuru yoksa sorunu nedir, öğrenebilir miyim?"

"Bir dakika," dedi Bülent Bey. Telefonunu kaldırdı, bir tuşa bastı. "Nermin," dedi, "ilk İzmir uçağına yer ayırtıp saatini bana bildirin, lütfen."

Nilgün'e böyle hitap ettiğimi hayal ederek sııttım. "Nilgün, aşağıdan iki poğaça alıp bir de demli çay söyleyiniz, lütfen." Kesin paniğe kapılır, koşarak odama daldı.

Avukat almacı yerine koydu, hafifçe boğazını temizledi. "Evet," dedi, "ne demiştiniz?"

"Ege Yemişçioğlu, Faruk Yutmaz gibi müşteriniz, öyle mi?" dedim. İkisi de ne salaksın der gibi baktı yüzüme. Bariz

yanıtı beklemeden ve bakışlara aldırmadan, “İkisinin çok yakın dost olduklarını biliyoruz. İş ilişkileri de var mıydı?” diye devam ettim.

“Elbette,” dedi Bülent Bey.

“Nasıl?”

Güldü bu. “Biri nakliyeciyi diğeri ihracatçı iki yakın dost,” diyerek arkasına yaslandı ve ‘Yani’ der gibisinden ellerini iki yana açtı.

“Peki, şu sorun nedir?”

“Sorun?” dedi Bülent Bey. Balık hafızasına mı sahipsin annem, az evvel, diyecektim, “Ha,” dedi bu, “gümrükle ilgili bir mesele. AB mevzuatı, üyelik süreci, falan... Denetimler sıkılaştı, gümrükçüler eskisi kadar başka yana kafa çeviremiyor.”

“Yani?” dedim.

Sırlar Odası’nın sırrını sormuşum gibi bakıştı iki avukat. Seyfo koluma dokunarak arkadaşına döndü. “Faruk Bey’in yerine kim geçti, Bülent?” dedi.

“Ağabeyi. Ama yerine demek doğru değil. İşin kardeşine düşen kısmını devraldı.”

“Ağabeyi?” dedim.

“Tayfun Yutmaz,” dedi Bülent Bey. “Rahmetli Faruk Bey aksiyon adamıydı; Tayfun Bey daha masa başı,” diye açıklamaya giriştiğinde telefonu çaldı. “Pardon,” çekerek almacı kaldırdı, “Bir on beş mi?” dedi ve patronunki kadar değilse bile epey parıldayan kol saatine baktı. “Dönüşü açık değil mi? Tamam, siz karşı tarafa gelişimi bildiriniz, lütfen.

Karşılasınlar.” Telefonu kapatıp kusura bakmamamızı, uçağa yetişmek için derhal çıkması gerektiğini söyledi.

“Tayfun Bey nerede şimdi?” dedim ayağa kalkarken.

“Şirketindedir herhalde,” dedi avukat bey bir yandan bilgisayarını kaparken.

“İki şirket arasında maddi bir sorun var mı peki?”

‘Hayır’ gibilerinden kafa salladı Bülent Bey. Peki, ya başka şirketlerle diyecektim, izin vermedi, “Temsil ettiğimiz şirketlerin yasa karşısında açığı yoktur,” dedi. Aynı anda Seyfo bir daha koluma dokunarak, “Tamam Bülentçğim,” dedi, “çok teşekkür ederiz. Şimdi izninle...”

“Rica ederim,” dedi avukat gülümseyerek. Lafın uzamamasına sevinmiş gibiydi. “Görüşürüz, değil mi? Yemek falan...”

“Tabii, tabii,” dedi Seyfo. “İlk fırsatta...”

El sıkıştık, Bülent Bey kapıyı açtı. Tam çıkıyorduk, aklıma geldi, “Polis görüştü mü sizinle?” dedim ve der demez adamın biz söyleyene dek konuyu bilmediğini hatırladım.

Bülent Bey sorunun saçmalığını fark ettiğini belirten bir gülümsemeyle, “Hayır,” dedi. “Ama siz geldiğinize göre onlar da gelir herhalde. İyi günler, Vedat Bey. Tanıştığımıza memnun oldum.”

“Ben de,” dedim ve çıktım.

“Ne çekiştirip durdun kolumu yahu?” dedim binadan çıkar çıkmaz.

“Adamı söyleyemeyeceği şeylere zorluyordun,” dedi Seyfo.

“Ne?” dedim, “rüşveti mi diyorsun?”

Gözlerini kocaman açarak, “E, herhalde,” dedi bu.

“Bilinmeyen bir şey ya,” dedim ben de. E, ne? Dünya’nın hukuk ve ahlâk abidesi değildik ve hâlâ değiliz, bilmeyen mi vardı ve var?

“Bilinmesi başka, ilgilinin kendi ağzından çıkması başka,” dedi Seyfo. Uzattığım sigarayı aldı. Çakmağımın ateşini avuçla korumaya alıp sigarasını yaktı. “Hiç basmıyor, değil mi?”

Sigaramı yaktım ve yanıt vermedim. Hızlı adımlarla Taunus’u bıraktığımız yokuşa yöneldik. Arabaya vardığımızda, “Oğlum,” dedi Seyfo nihayet, “düşünsene. Tanımadığın biri, hem de yanında avukatla bürona geliyor, sen kalkıp çevirdiğin dolaplardan söz ediyorsun. Aklın kesiyor mu?”

“Ulan, ne var bunda?” dedim direksiyona geçerken. “Arkadaş değil misiniz siz?”

İç çekerek emniyet kemerini bağladı avukat arkadaşım. “Büyük başın derdi büyük olur, Vedat,” dedi. “Bu seviyede iş yapanlar çok geçmeden babalarına bile güvenmemeye başlar.”

Geri vitesle manevra için yolcu koltuğuna kolumu atıp kafamı arkaya çevirirken, “E,” dedim, “ne yani, filmlerdeki gibi üzerimde kayıt cihazı var falan mı sandı herif?”

“Sanması gerekmiyor,” dedi bu. “Temkinli davranmak zorunda, o kadar. Refleks meselesi.”

“Yemeğe falan çıktığınızda da böyle mi?”

“Ben adamı ne zamandır görmedim diyorum, sen yemek diyorsun be Vedat.”

“Ha...”

Yokuş aşağı Fulya yönüne devam etmek için vitesi geçirirken cep telefonum çaldı, hafif sağa çekip baktım. Necmi’ydi. Nihayet diyerek açtım.

“Ağabey,” dedi bu selam sepet yerine. “İstediğin türden bir şey yakaladık galiba... Menekşe taraflarını bilir misin?”

“Florya’dan sonraydı, değil mi?” dedim. “Küçük Çekmece, falan?”

“Evet, evet,” dedi bu. “Mustafa aradı şimdi. Gidebilir misin o tarafa hemen?”

“Giderim de, Mustafa’yı nasıl bulacağım?”

“Sahil tarafında Şen Market diye bir bakkal dükkânının önünde bekleyecek seni. Cebini atarım şimdi...”

“Tamam. Sen neredesin?”

“Sinan’la Üsküdar’dayız, ağabey.

“Ne işiniz var orada?”

“Araştırıyoruz işte, ağabey.”

“İyi, tamam-”

“Ağabey... Şu bizim işi-”

“Düşünüyorum dedim ya. Şu mesele bir yola girsin, konuşacağız.”

“Peki, ağabey,” dedi Necmi, ardından açılışı etmediği selam sepeti edip kapadı.

“Çekmece’ye mi?” dedi Seyfo.

“Menekşe’ye... Nereye bırakayım seni?”

“Bırakma,” dedi bu.

“İşin yok mu?”

“Bugünü sana ayırdım, tatlım,” dedi sırtarak.

“İyi,” dedim yan aynadan sol arkayı kontrol ederken.
“Pişman olma da...”

Nihat'ı Satan, Şampiyonluğu Satar

Menekşe'ye on beş-on altı yaşlarımda iki defa gitmişliğim vardı. Her ikisi de hafta sonu gezisi hesabı ailecek, ailecek dediğim biz ve Dağdelenler, Tefo'mun dedektiflikten önce yanında çalıştığı ve annemden duyduğuma göre tekrar yanına döndüğü kuyumcu eniştesi Sezai ağabeyin Küçük Çekmece'deki evine misafirliğe gidişimizde gerçekleşmişti. Tefo'nun, sonradan epey sapıtıp Sezai ağabeyin iliğini kemiğini kurutan, yaşları bize yakın iki teyze oğlu Murat ve Fırat'la beraber, her iki seferde de, kıyısındaki koli basili denen ve gözle görülemediği için haliyle iplenmeyen minik canavarlara karşı vatandaşı uyaran tabelalar ve bol şambrelli manzarasıyla aklımda kalan denize girip epey haytalık etmiştik. Bunun dışında bolca gecekondu, ufak tefek balıkçı kulübesi ve teknesi, Çingene arabaları ve yalınayak koşuşturan, saçlar bir numara ufaklıklarıyla gayet alçak gönüllü, sevimli bir yer diye kalmıştı on beş yaşlık aklımda.

Hoşu, neredeyse aklımda kaldığı gibiydi Menekşe. Zehir zıkkım modern çağ aparatlarını, çanak antenlerden, bakkal girişlerine dikili camekânlı ve illa 'logo'lu buzdolaplarından, vesaire malzemedен söz ediyorum ve yan sanayi döküntüleri diyebileceğim paslı demir yığınlarını kenara ayırırsam pek değişmemişe benziyordu.

Sahile indik, Şen Market'i bulduk ve arabayı biraz berisindeki beyaz duvarlı ufak tefek bir evciğin önüne park ettik. Mustafa bakkalın önünde veya gözle görülecek herhangi bir yerde yoktu. Girip sormak yerine Necmi'nin yolladığı numarayı aradım. Çaldı, çaldı, açılmadı. Kapadım, etrafa bakındım. Pek tenhaydı ortalık. Hani in cin top oynuyordu denemezdi ama ufak sahil yolu boyunca fazla insan görünmüyordu.

“Ne oldu?” dedi Seyfo.

“Açmıyor,” dedim. Bir daha denedim. Yok, çalıyordu ama açan yoktu. Tekrar kapadım.

“Ne yapacağız?”

Bilmiyordum. Omuz silktim. Tekrar etrafa bakındığımda az ilerideki bakkalın önünde taş çatlasa on yaşında diyebileceğim teni epey esmer, hanidir tarakla vuslata ermemiş görünen saçıysa inadına sarı bir ufaklığın bize baktığını fark ettim. Göz göze geldiğimizde çocuk başıyla gelmemi işaret etti. Haydi, hayırlısı hesabı, Seyfo’ya arabanın yanında kalmasını işaret edip bir şey söylemeden çocuğa doğru yürüdüm.

“Sigaran var mı?” dedi bu.

“Var,” dedim, “ne yapacaksın?”

“Götüme sokaca’m.”

Vay, dedim içimden. Sırıttım, arka cebimden her zamanki gibi üstüne oturarak düzleştirdiğim paketi çıkardım.

“Annen içtiğini biliyor mu?”

“Seninki biliyor,” dedi velet uzattığım sigarayı alırken. “Vedat sen misin?”

Anneye edilen küfre pek hassasımdır ya, aldırmadım bu sefer. Hayatımız roman hesabı, romandaki roman veledinin baş işaretiyle bir alengirin döneceğini derhal hissetmişim. “Benim,” dedim. “Sen kimsin peki?”

Çocuk verdiği sigarayı kulak arkası yaptı ve eliyle bakkalın diğer yanını göstererek, “Mustafa arka tarafta,”

dedi.

“E?” dedim ben de. Salaksam o derece değildi; filmlere layık bir zirvanın döndüğünü sizinle aynı anda kavramıştım. “Ne yapalım oradaysa?”

“Ne yaparsan yap,” dedi oğlan, “ben diyeceğimi dedim.”

Kafa salladım, çocuğa başka bir şey demeden döndüm, Seyfo’nun yanına gittim.

“Ne oluyor lan?” dedi avukat arkadaşım.

“Bela, herhalde,” dedim. “Çocuk, Mustafa’nın bakkalın arka tarafında beni beklediğini söyledi.” Bagajı açtım. İçine eğildim.

“E, ne yapacağız?”

“Sen burada bekleyeceksin,” dedim. “Ben gidip bakacağım.”

“Manyak mısın lan?”

“Ne yapalım peki? Tüyelim mi?” Hah, işte oradaydı. Benim insan kurusunun kim bilir ne kafayla ve nereden bulup ‘Lazım olur oğlum’ cümlesiyle bagaja koyduğu kol demirini alıp doğruldum, bagajı kapadım. Seyfo bir yandan karakol nerededir diye söylenip diğer yandan manyaklık konusunun üzerine gidiyor, memlekette her dakika birilerinin birilerini gırtlakladığından dem vuruyordu, deminki ufaklığın yanımıza geldiğini gördüm.

“Ona gerek yok,” dedi bu birkaç adım ötede durarak.

“Buna mı, buna mı?” dedim demiri kaldırıp diğer elimle Seyfo’yu göstererek. Yanıtını beklemedim, bagajı tekrar açıp

demiri içeri attım. Seyfo'ya, "Geliyor musun, kalıyor musun?" dedim.

Annem be, pek film sahnesiydi bu. Seyfo sağı sola bakındı, ardından nedir anasını satayım der gibi omuz silkti. Bagajı kapadım, teybin ön panelini çıkarıp arka cebime, iyice yamulmuş sigara paketimin yanına tıktırdım, kapıları kilitledim ve oğlanın peşine düştük.

Bakkalın içindeki elemanın dik bakışları altında köşeyi döndük, dar bir sokağı girdik. Çocuk az ileride, sağda, önünde boş bir seyyar satıcı arabasının durduğu döküntü eve yöneldi, kapıyı tıklattı. Kapı açıldı ve Necmi'nin adamı Mustafa'nın kirli sakalları göründü.

"Ağabey, iki adım yere gelmeyi amma uzattın ha," dedi Mustafa gülerek.

"Niye açmıyorsun lan telefonunu?" dedim doğrudan ve elbette kaş çatarak. "Başına bir halt geldi sandım. Hem ne bu esrarengiz ayaklar, çocuk, falan?"

Mustafa kafayı dışarı uzatıp sağı sola baktı. "Girin ağabey," dedi, "içeride konuşalım."

İçerinin yoksulluğunu da madem işimiz polisiye hesabı, tıpkı süper zenginlerin mekânları gibi ayrıntısıyla tarife girişmiyor, doğrudan Mustafa'nın bizi tanıştırdığı ve girdiğimiz odanın dibindeki divanda kamburunu çıkarmış, elinde sigara, önünde ağzına kadar dolu bir kül tablasıyla yarısına kadar dolu bir çay bardağıyla oturan zayıf adamcağıza geçiyorum. Yalnız, onca yoksulluk ayrı, Romain Gary veya Emile Ajar'a selamla onca yoksulluğun ardına bir 'varken' ekleyeyim ve kırık kiremit damlı, tek katlı ve görüldüğü kadarıyla iki odalı beyaz briket evin köşesinde girişte gördüğüm nal gibi çanak antene bağlanan gayet orta boy televizyon eksik değildi, hemen belirteyim. Maddi

uçurumlar, haksızlıklar, eşitsizlik vesaire, dediğim gibi ayrı, bu toplumsal afyon meselesinin boyutu  n  alınmaz haldeydi resmen. Ben bile özel dedektiflikten azıcık para görür görmez ilk i  gidip babacığımın daha geniş s vebilmesi için bilmem ne kadar  z n rl kte büyük ekran almıştım bir tane. Fazla geçmeden odamdaki miniği yenilemi , üzerine de ikinci dijital platform üyeliğimi edinmi tım. Odama yani. Milletçe epeydir böyleydik ve hâlâ  yleyiz; on, yirmi, otuz yıl önce, hatta ya ım yetmiyor ama muhtemel öncesinde de içmeye ayran bulamıyor ama af buyurun, hacet görmeye televizyonsuz -daha öncesi için televizyondan bahsetmek yerinde değil tabii- gitmiyorduk; bugünün duyarlı gençleri fazla hayıflanmasın, onu demeye getiriyorum.

Neyse, dediğim gibi, acıklıları atlıyorum. Mustafa bir kenara ili memizi işaret etti. Ben gidip önce camı epey kirli pencereden dışarı baktım. Evet, Taunus buradan yarım yamalak görünüyordu. Mustafa'nın ortaya çıkmayıp ufaklığı yollamasının nedenini daha sonra sormaya karar verdim. Pencereden ayrıldım, içeri girer girmez adamın sağına kurulan ufaklığın yanına ili tim; Seyfo bir iki bakındı, televizyonun yanındaki masayı seçti ve masanın önündeki sandalyeyi çekip oturdu.

“  kr  ağabey,” dedi Mustafa, “bu, sana bahsettiğim Vedat ağabey.”

Benim ya larda görünen ‘  kr  ağabey’ yüzüme dalgınca bakarak hafifçe kafa salladı. Sigarasından bir nefes çekti,  ayına uzandı.

“Vedat ağabeye,” diye devam etti Mustafa, “Feyyaz’la ilgili meseleyi anlatabilirsin.”

Şükrü üzerine Feyyaz anında çağrışımı yaptı, “İyi götürdük bu sene,” dedim adama. “Gerçi içine oturanlara bakılırsa kendilerinin ikramı ama...”

Lafımı tamamlayamadan babanın yüzü aydınlanıverdi. Sigaralı elini oğlanın omzuna koyarak bu sefer görüşüme katıldığını belirten bir baş hareketi yaptı. Bir süre, bir süre dediğim şöyle beş-on saniye kadar hiç ses çıkarmadan öylece oğlana baktı. Ardından bakışları bana yöneldi, “Feyyaz’ım gitti,” dedi. “Bir bu kaldı.”

“Metin mi, Ali mi?” dedim oğlana bakarak.

“Nihat,” dedi adam çarpık bir sırıtışla. “Kocaeli deplasmanı vardı doğduğu gün. Golü kim atarsa onun adını koyacaktım.”

Doksanlı yıllara doğru biraz bellek zorladım. “Şansına Amokachi veya Ohen atmamış.”

“İki tane çakmıştı o gün.”

Her maçı hatırlayanlardan değildim ya, onaylar havada kafa salladım.

“Şükrü ağabeyin büyük oğlu Feyyaz,” dedi Mustafa, “Haracı baskınında ölenlerden.”

Bir şey demeden Seyfo’ya baktım ve kafamı tekrar Şükrü’ye çevirdim. Cinayet Bürosu’nda incelediğim dosyaları anımsamasam bile ölen delikanlının parti davetlilerinden veya davetlileri koruyan yarmalardan olmayacağını tahmin etmek zor değildi.

Lakin adam konuşmaya niyetli görünmüyordu. Bizi oturttuktan sonra ayakta kalmayı yeğleyen Mustafa, baktı böyle gidecek, sazı eline almaya karar verdi: “Şimdi, Şükrü

ağabeyin büyük oğlu Feyyaz, geçen ay gelmiş, büyük bir iş aldığını söylemiş.”

“Elimi öptüydü,” diye mırıldandı Şükrü. Aynı anda oğlanın omzunda duran elindeki sigaranın uzayan külü yere yuvarlandı. Elini oğlunun omzundan çekti, geriye filtresi kalmış sigarayı küllüğe bastırdı. Yüzüne bakmadan, “Helalleştik,” diye ekledi. “Büyük para alacağını söyledi.”

“İşin mahiyetinden bahsetmedi mi?”

“Yok,” dedi Şükrü. “Sadece parayı söyledi.”

“Tosun Sacit’e çalıştığını biliyor muydun?”

Cıkladı bu. Tosun Sacit ne, o saate kadar herhangi bir iş yapmamışmış Feyyaz. Hatta onca söylemesine rağmen hastalandığı günlerde arabayı alıp hurda toplama ve çöp karıştırmaya bile çıkmazmış. Günlerini sağda solda, aylıklıkla geçirir, artık kahveden tut, çoğunu babasının bile bilmediği yerlerde dolanıp dururmuş.

Anlatış tarzından oğlunun takıldığı yerleri veya yediği haltları fazla merak etmediği sezilen Şükrü, “Yaşı küçüktü ya,” diye devam etti, “birinin suçunu üstlenip bir süre yatacak sandım.”

“Kaç yaşındaydı?”

“Ekim sonu on yedisine basacaktı.”

“Hiçbir şey sormadın mı çocuğa?”

Sormamıştı. Paranın gözü çıksındı. Para lafı bütün soruları daha çıkamadan yerlerine tıkamıştı. Hem ne soracaktı? Bilse ne yapacaktı? Ya da yapar mıydı? Yapardı, canım. Babaydı sonuçta. Oğlunun eve delik deşik döneceğini bilse...

Babaydı, değil mi? Evlat acısı başka hiçbir acıya benzemezdi, değil mi? Benzemezdi. Herhalde. “Sonra?” dedim içimde kabaranları bastırmaya çalışarak.

“O olaydan önceki gece geldi işte... Elimi öptü, hakkını helal et, dedi.”

Helal etmişti. Mükerrerrem getirecekti parayı, iki gün sonra, öyle söylemişti Feyyaz. Hiç merak etmemeliydiler, her şey kararlaştırılmıştı. Hem Nihat okula gidebilecekti parayla. Daha düzgün bir yere çıkacaklardı. Kurtulacaklardı.

Mükerrerrem kimdi peki? Mükerrerrem, buralardan çıkıp büyük adam olanlardandı. Şükrü’nün de arkadaşıydı. Önemli işler çeviriyordu; Şükrü’ye pek hayrı dokunmamıştı ama Feyyaz’a iş teklifini yapan oydu. İşte, mesela bunu biliyordu Şükrü.

Feyyaz’ın başına geleniyse aynı gece, haberlerden öğrenmişti. Peki, o zaman ne yapmıştı Şükrü?

“Hiç,” dedi başını öne eğerek.

“Polis?”

“Geldiler. Bir şey bilmediğimi söyledim.” Tamam, o da olur. Acıyı içe atmak, polisle konuşmamak... Hatta icabında işini kendi görmek... Şaşırtıcı şeyler değildi bunlar.

“Sonra?”

“Polislerden sonra Mükerrerrem geldi...” Durdu bu. Kafası önde, ellerine bakıyordu. Ufaklığa döndüm. Nihat, babasına baktı, kafasını salladı ve gözlerinde bariz bir öfkeyle bana döndü.

“Paramızı vermedi ibne,” dedi.

Seyfo'yla bakiştik. Mustafa'ya döndüm.

“Parayı sonra getireceğim, sabredin, demiş. Hiç kimseye bir şey söylememelerini buyurmuş. Beklemiş bunlar. Bir hafta sonra Şükrü ağabey adamı aramış, parayı sormuş. Herif siktir çekip tehdit etmiş. Konuşursanız falan hesabı... Bunlar da ses çıkaramamış tabii.”

“Öyle mi?” dedim. Kafa salladı Şükrü. Aynı anda oğlan ayağa kalktı. “Bıraksan ebesini sikerdim onun ben,” dedi babasına. Yumrukları sıkılıydı. Şükrü, başı hâlâ önde, yanıt vermedi. “Bıraksan Feyyaz'ı da tutardım!”

Şükrü gözlerini yumdu. Nihat'ın duracağı yoktu. Küçücük yumrukları sıkılı, verdiğim sigara kulağının arkasında, babası bıraksa neleri yapacağını bağıra çağıra saymaya devam etti ve annesinin herifin tekiyle kaçması konusuna geldiğinde tokadı yedi.

Ağlamadı Nihat. Bir an öylece durdu, ardından tüm sülalesine küfrederek dışarı çıktı.

Demek Mükerrerrem tehdit ettiğı için ortaya çıkmamışlardı. Belki Mükerrerrem'in adamları vardı etrafta; Mustafa'nın buluşma yerinde beklemek yerine ufaklığı göndermesi bu yüzdendi. Peki, Mustafa bunları nasıl bulmuştu? Ha, elbette, sorup soruşturarak. Bu taraklarda bezleri vardı Papik'le tayfasının; e, ben de o yüzden yardımlarını istememiş miydim? Tabii, canım. Mustafa'nın bunları bulması... Hoş, polisteki dosyalardan ben de bulabilirdim ama... Neyse, Mustafa bulmuştu işte. Bulmuş ve konuşturmuştu. Nasıl?

Birden uyandım: Esas mesele tehdit falan değil, parayı alamamalarıydı. Demek parayı alsa hiç konuşmayacaktı Şükrü. Demek...

Kalktım.

“Nerede buluruz bu Mükerrem’i?”

Bilmiyorum gibilerinden omuz silkti Şükrü.

“Mustafa onu aradığını söyledi. Numarası var yani?”

Demek paranı alamadığın için...

“Var,” dedi bu. Cebini çıkardı, rehberden numarayı buldu, telefonu uzattı. Numarayı kendi telefonuma yazdım, ayransız ve o ulsuz ya ayabilen ama televizyon ve cep telefonsuz edemeyen Şükrü’ye telefonunu geri verdim.

Baba, ha...

“İyi,” dedim Seyfo’ya bakarak. “İ imiz bitti burada.” Kafa salladı arkadaşım. Mustafa’ya ba ımla y r  dedim, adama bir Ő ey söylemeden çıktık.

Demek parasını alsa...

Nihat sokağın başında, kaldırıma oturmuştu. Kli eler devredeydi; ba ı önde, ayağının ucuyla yol kenarına birikmiş toz-toprağı kurcalıyordu. Yanına gittim.

“Nerede buluruz o ibneyi?” dedim. Omuz silkti.

“Baban biliyor mu?”

Gene omuz silkti Nihat.

“Ama sana söylemiyor, öyle mi?”

“Onun da anasını sikece’m.”

“Biliyorum,” dedim. Bir an elimi kaldırıp pislik içindeki sarı saçları ok amak geldi içimden. Vazgeçtim, Polyanna’dan

girip Peter Pan'e kadar kim varsa hepsine söverek arabaya yürüdüm.

Başka Romanın Karakteri Cemil

Mustafa, Menekşe'den çıkıp Küçük Çekmece üzerinden emektar ve her zamanki gibi tıklım tıklım E-5'e çıkana kadar yaptığı araştırmaları anlattı. Necmi'yle beraber Nilgün'den aldıkları listedeki isimleri aramaya koyulmuşlardı, fazla bir şey bulamamışlar ama kimlere, nerelere baktılarsa artık, sonunda Menekşe'ye varan bir ipucu yakalamışlardı. Şu dakikaya kadar Sacit Korkmaz'ı tanıyan birilerine rastlamamışlardı. Mükerrerem'i de tanımıyorlardı ama sonuçta âlem genişti, herkesi tanımak elbette mümkün değildi.

E-5'e ulaşıp yaklaşan yeni Buzul Çağı'ndan kurtulmak için ekvatora doğru umutsuzca göçe başlamış kaplumbağa sürüsü misali bin bir zahmet ilerleyen trafiğe karıştığımızda Şükrü'nün verdiği numarayı aradım. Epey çaldı, açılmadı. Bunun üzerine Mustafa, Necmi'yi aradı, durumu anlattı. Dedektifiğe özenme sebeplerinin başında, baktıkları ve namuslu geçiniyor görünmelerini sağlayan tekne sahiplerinden bir yünlünün, polisle sıkı fıkı durumlarına ayması üzerine yerlerine yeni adamlar yerleştirip bunları şutlamasının geldiğini henüz bilmediğim Necmi, ilgili âlemlerin kırk dört ayrı pisliğini tanıyan, haliyle Mükerrerem'i kesin bilecek ve klişe hesabı, kim bilir ne zamandan kalma bir borç yüzünden yardım edebilecek birine uğramamızı söyledi. Mustafa, "Ha, sahi ya," dedi.

İngiliz Konsoloslğu'nun hemen berisinde şansa yer bulduk, arabayı bırakıp balık pazarından girdik, fazla dolanmadan aradığımız bardo salonuna ulaştık. Necmi'ye bakılırsa 'âlemlerin her türlüşünü bilen' Cemil, salonun girişe göre en dibinde, bir kapının yanındaki masada gazete okur pozlardaydı ya, bencileyin hayalperestler ve ilgili konu erbabının, erkete durduğunu anlaması zor değildi.

İri ve kalın, kel ve koyu sarı çember sakallı Cemil, önümüzde yürüyen Mustafa'yı tanıyınca gazetesini indirdi. Baş selamındaki havaya bakıp Mustafa'yı gördüğüne sevindiğini söylemek zordu. Necmi'nin bahsettiği borcu hatırlamıştı belki. Mustafa'nın tanıştırma faslını yarım ağız ve edep icabı karşıladı, gene edep icabı masasına buyur etti ve hiç sormadan, doğrudan çay söyledi.

Gene, herhalde yordam öyleydi, çaylar gelene kadar Mustafa bizi tanıştırmadı; ses çıkarmadan oturduk. Bunlar da kısa hâl-hatır cümleleri dışında pek laf etmediler. Arada, önce biri sarışın, sakallı, üzgün suratlı, ince yapılı, diğeri tam aksine feci neşeli görüntülü, esmer, kıvrıkcık saçlı iki tip geldi. Cemil'e bir baş selamı sarkıtıp kolladığı anlaşılan kapıdan girdiler. Onların ardından, saçlarına dizdiği boncuklardan arta kalanı her yanından sallanan, pek çevik görünümlü bir zenci geldi. Herhangi bir selama kalkışmadan kapıdan içeri girdi. Biz ilgiyle bakarken bu sefer altmışlarını aşmış, bezgin yüzlü bir amcayla torunu diyebileceğimiz sevimli bir ufaklık geldi. Cemil bunları kalkarak karşıladı, "Veli ağabey içeride, Sahir amca," dedi, ufaklığın başını okşadı ve kapıyı açtı. Seyfo'yla bakıştık. Ben başta içeride kumar oynandığını düşünmüştüm ya, çocuk işi değiştiriyordu. Seyfo dudak büktü, ben omuz silktim. Merak etmişim gerçi.

Neyse, çaylar nihayet geldi, Cemil ikram ettiğim sigaraya karşılık elini göğsüne götürerek kullanmadığını belirtti. Mustafa derdimizi anlattı ve polis olmadığımızı söyledi. Eleman polis olup olmamamıza zerre aldırmadığını belirtir bir ifadeyle Mükerrerem'in daha dün gece uğradığını söyledi. Mecidiyeköy'den Fulya'ya inen yokuşun hemen başında oturuyordu ve evet, hıyarın tekiydi. Pek haz etmiyordu Cemil ondan. Bu aralar fazla göze batmıştı.

Konuşmamın zamanı geldi hesabı, "Nasıl?" dedim.

“Kaç gecedir mekâna karı getiriyor,” dedi Cemil. İçinden tövbe çektiğine bahse girebilirdim.

“Mekân?” dedim bu sefer, gayet saf.

Cemil başıyla kapıyı işaret etti.

“Ve acayip para döküyor?” Bu defa hiç saf değildi sorum.

Kafa salladı beriki. Bir daha Seyfo’ya baktım. Kapının ardında kumar oynandığı doğrudu herhalde. Ve Mükerrerem, hem de kadınlarla gelip para saçıyordu. Pek klasik. Ve salakça elbette. İz bırakmamak gerekiyorsa, onu diyorum.

“Ne zamandan beri?” dedim. Anlamadı Cemil. “Ne zamandır büyük parayla oynamaya geliyor?”

“İki haftadır. Her gece.”

“Bu gece de gelir yani?”

Omuz silkti bu sefer Cemil.

“Biz de gelsek, içeri girebilir miyiz?” dedim.

Cemil, yanıt vermeden önce Mustafa’ya baktı. İç çekti, “Olur herhalde,” dedi.

“Peki,” dedim, “şu, geçen ay Mecit Haracı’nın evine baskın veren Tosun Sacit... Tanırsın herhalde.”

Tükürürmüş gibi güldü Cemil. Çayından bir yudum aldı, “Yok öyle biri,” dedi.

“Nasıl yani?”

“Yok işte,” dedi Cemil. “Palavra.”

“Sacit Korkmaz diye biri yok yani, onu mu diyorsun?”

Mustafa’ya baktı bu. Yanıtlamak ister görünmüyordu. “Çekiniyorsan,” dedim, “sır tutmasını biliriz.”

Beriki, ha siktir, senin sır tutmana mı kaldık bakışıyla cep telefonunu çıkardı, bir numara buldu, arama tuşuna bastı. “Necmi,” dedi, “bu yolladığın arkadaşına istediğini söylersem... Hı... İyi, peki.” Kapadı, bir daha iç çekti, azıcık öne eğildi, “Bak arkadaşım,” dedi, “piyasada şan-şöhret arayan akılsız tonla. Bağlantın varsa her türlüşünü bulursun. Etraf avare kaynıyor. Cebine üç-beş kor, altına araba çeker, birkaç hevesli gazeteci bağlar, yazdırır, âlemin kralı ilan ettirir, sonra istediğini yaptırırsın. Anladın mı?”

“Biraz daha açarsan anlayacağım.”

Pek küçümser bir gülücük sundu bu sefer. “Tosun Sacit dedikleri herifi tanımıyorum. Âlemde tanıyan da yoktur.”

“E, bir ay önceki o baskını yapan kimdi öyleyse?” dedim en masum bakışlarımla.

“Tosun Sacit’ti, herhalde,” dedi Cemil; bu seferki gülüşü pek içtendi. Arkasına yaslandı, konuşma bitmiştir der gibisinden masada yatan tespihini aldı, çekmeye başladı. “Siz gidip Mükerrerem’i bulun, daha iyi. Bulamazsanız akşama bir uğrayın.”

Laf bitmiş görünüyordu. Tam kalkacakken aklıma geldi, “Ha,” dedim, “bir de şey vardı... Almaya kalksam, nereden Kanas bulabilirim?” Aklımda filmlerdeki ağzına kadar silah yığılı izbe depolardaki ‘sert’ tipler, döküntü otel odalarında açılan çantalar türü görüntüler vardı.

“Necmi de sorduydu onu,” dedi Cemil. “İstediği bilgiyi verdim.” Git, ona sor, beni oyalama diyordu.

Cemil'e teŖekkür edip kumar dönen arka tarafına küçük çocukların dedeleriyle girebildiği bilardo salonundan çıktık. Mükerrerem'in adresini değil ama evinin tarifini almıştık. Gidecektik. Bulamazsak gece tekrar buraya gelecektik.

Şükrü'nün verdiği numarayı arabaya binmeden bir daha aradım. Bu sefer üçüncü çalışta açıldı. Hemen her telefon kullanıcısı gibi, "Alo?" dedim.

Kısa bir sessizliğin ardından, "Vedat?" dedi, telefonu açan Komiser Abdullah Ömrüm.

Tandır Günleri

Mükerrem, anladığınız veya polisiye-gerilim-macera klişelerine aşinalarınızın kolayca tahmin ettiğini umduğum üzere, evinde ölü bulunmuştu. Otopsi raporu ayrı, ilk tahlilden anlaşıldığı kadarıyla gece yarısıyla sabahın körü arasında, kafaya tek kurşunla terk-i diyar etmişti aradığım adam. Apartman kapıcısı, tutamağına sabah astığı ekmek ile gazetenin öğleden sonra servisinde hâlâ bıraktığı yerde beklediklerini görünce muhtemelen sırf işgüzârlıktan zili çalmış, ardından gene aynı işgüzârlıkla kapıyı tıklatmıştı. Kapı kimsenin açmasını beklemeden açılıverince merakla içeri dalmış ve manzarayı görür görmez polise haber vermişti.

E, neydi şimdi bu? Tamam, iz örtme söz konusuydu; o kadarını, gereksiz tevazu göstereyim, ben bile anlıyordum. Anlıyordum da, katil, artık her kimse, nasıl karar verebilmişti Mükerrem'i susturmaya? Hemen, şimdi demek istiyorum. Zamanlama açısından... Tam bulmuşken yani... Hayır, kabul, romandı, kurguydu, film icabıydı, hepsine eyvallah ama bu derece denk getirme, nasıl denir, bir şekilde tuhaftı.

Fakat işin komiği, ben bile anladım dedim ya yukarıda, polis, şaşırtıcı bir tavırla yan çizer gibiydi. Mükerrem'in dairesinin darmadağın edilmişliğinden kapı kilidinin kırılmasına ve cüzdan, cep telefonu, muhtemelen künye falan gibi taşımada hafif, pahada ağır eşyanın yokluğundan adamın yatağından sarkar konumda bulunmasına kadar bütün manzaranın hırsızlık üzerinden cinayete delalet ettiği fikrindeydiler. Teorilerine bakılırsa hırsız/katil kilidi zorlayıp açmış, etrafı kurcalarken uyanan Mükerrem'i yatağından fırlarken vurmuştu. Yani taammüden cinayet söz konusu değildi. Yahu resmen soygun süsü verilmeye çalışılmış diyordum, kimse silah sesi duymadığına göre susturucu

kullanılmış, insaf ben bile anlıyorum diyordum ama bunlar inatla mırın kırın sularında yüzüyorlardı.

Ama nedir, ısrar ettim. Nihayet Abdullah pes eder gibi oldu. Az buçuk dudak büküp hak verir değil ama verebilir pozlar takındı. Üsteledim; böyleyken böyle, dedim. Yokluğuyla varlığı meselesi kafamı karıştıran Sacit Korkmaz'ın fason intihar takımından en az bir kişiyi bahis konusu takıma Mükerrerem'in dahil ettiğini, kurcalarsak büyük olasılıkla diğerlerini de onun aldığını çıkarabileceğimizi söyledim. Buna bağlantı denir, dedim. Yalnız Cemil'in, Sacit Korkmaz'ın yokluğuna dair söylediklerini kendime sakladım.

Neden sonra, "Sen nereden ulaştın bu herife?" dedi Abdullah.

"Kaynaklarım var."

Kaynağım ya da kaynağa ulaşmamı sağlayan Mustafa, Mükerrerem'in cep telefonuna yanıt veren Abdullah'ın çağrısı üzerine Gayrettepe'ye gideceğimi söyleyince, 'Beni müsait bir yerde bırak, ağabey,' demişti. Seyfo da polisin işlerine burun sokan avukat istemeyeceğini öne sürmüştü. Elemanları sonra görüşüp öğrendiklerimizi tartışmak üzere vedalaşarak çevre yolundan Beşiktaş yönüne giren son çıkıştaki otobüs durağında bırakmıştım.

"Ya," dedi Abdullah. Davayı belgelerle boğuşma, kayıtları kurcalama türü masa başı tırmalaması yönünde araştıran komiser İsmail Tıkanık'la paylaştığı odasıydık. Birbirlerine baktılar. "Demek kaynaklar... Öyle olsun bakalım." Kalktı, masasının önüne dolanıp yaslandı. "Herhalde öğrendiklerini bize anlatırsın."

"Tabii," dedim. "Ama siz de anlatacaksınız."

Gayet pis bir ifadeyle, ‘Sen kendini ne sanıyorsun?’ havasında güldü Abdullah. E, daha dün dallı ballıydık, komiserim? Eşya taşıtıp direğe tırmandırırken iyiydik? Bugün yokuş göstermeler, yan çizmeler...

Yuttum tabii hepsini. Yavaştan öğreniyordum işi; eskiden, eskiden dediğim bir iki sene önce üslubunca üstelemez, kudurup cart curt ederdim, onu diyorum. Ayrıca onca hal hatır, üzerine iki günlük muhabbet derken başkasına, ‘Ne artistlik yapıyorsun lan? Konuş yoksa ananı avradını...’ diye gitmeleri son derece olağan karşılanacak polisin lütfedip gayet yakın davrandığının ve şansımı fazla zorlamamam gerektiğinin farkındaydım.

Neyse, dün ve bugün yaptıklarımı, ayrıntısına fazla girmeden anlattım. Bu sefer pek ilgilenmiş göründüler. Lafım bitince Abdullah neler düşündüğümü sordu.

“Vallahi,” dedim, “öğrendiklerim üzerine uzunlamasına düşünmedim ancak belli bir şey var.”

“Nedir?”

“Kovaladığımız eleman her kimse, kovaladığımızın farkında.”

“Neden?” dedi o dakikaya kadar lafa karışmayarak yanımdaki koltuğa oturup dinlemekle yetinen İsmail komiser.

Yahu bir saattir ne diyorum size ben, demedim. Yutkundum ve tekrar başladım. “Mükerrem’i öldürdü ya... Soygun gibi görünüyor, tamam. Ama bence değil.”

“Nedenmiş?” dedi bir daha İsmail.

Fakat var ya, tam sabır abidesi kesilivermişim. “Fazla soygun gibi,” dedim. Olay yerini görmemişim, sadece anlatılanlara bakıyordum. Desteksiz atıyordum yani. Ama bir şekilde desteksiz atmadığımı hissediyordum. “Ve eğer soygunsa zamanlama büyük bir rastlantı demektir. Değilse benimkinden başka bir açıklama göremiyorum.” Durdum. Herhangi bir yanıt gelmeyince açıklama gerek herhalde dedim: “Yani katil... Şu nişancı veya onu tutan kişi, Mükerrerem’i ortadan kaldırmaya neden gerek duymuş olabilir?”

“Ötmesin diye,” dedi İsmail.

Salak mısın, ben ne diyorum deminden beri gibilerinden baktım genç dedektife. Hani, soruyu ben sorsam tamamdı da...

İçimden ‘Hey Allah’ım, bir el atıversen şunların motorlarına’ çekip, “Ötmesinden neden endişe etsinler?” dedim. “İki gün öncesine kadar Faruk Yutmaz ve Turgay Kıray’ın ayrı bir cinayete kurban gittiği bilinmiyordu.”

“Yani?” dedi İsmail. Bir daha ‘ya sabır’ çektim.

“Yani katil, bu cinayetlerin soruşturulduğunu öğrenmiş olmalı.”

Bir şey demediler.

Bir daha, “Yani,” dedim, “katil ya soruşturmadan haberdar birisi ya da haberdarlardan birisini tanıyan birisi.” Durdum. İki komiser de söylediklerimi hâlâ anlayamıyormuş gibi görünüyordu. Ellerimi iki yana açıp ‘E?’ der gibisinden baktım. Bunlar gene yanıt vermedi. “Soruşturmadan kimler haberdar?” dedim o zaman.

“Biz,” dedi Abdullah. Sonunda azıcık çatılabilmişti kaşları. “Haracılar ve ev hizmetlileri. Bir de sen ve konuştuğların. Kimlerle konuştun?”

“Nezih amca... Annemle babam da biliyor.”

“Onları kafadan geçebiliriz herhalde,” dedi İsmail gülerek. Pek nahoştu gülüşü yalnız. “Başka?”

Nilgün, Seyfo ve Papik Necmi’yle tayfasını atlamaya karar verdim. “Maktulün eşi,” dedim. “Sonra Fevzi Karar... Zekeriya Kayık... Bülent Boğaner...”

“Onlar kim?” dedi İsmail.

“Bülent Boğaner, avukat. Nişantaşı’ndaki Güvenç Hukuk’tan; Faruk Bey’in avukatı. Ege Yemişçioğlu’yla iş ilişkilerini ondan öğrendim.”

“Öteki?”

“Zekeriya Kayık... Sosyete medyumı. Gül Zekeriya diyorlar.”

“Onun ilgisi ne bu işle?”

“Kaymak tabakayla içli dışlıdır. Bilgi almak için gittim ona.”

“Ve cinayetten bahsettin, öyle mi?” diye gözlerini kocaman açarak araya girdi Abdullah. Haklıydı belki.

“Ağzı sıkıdır,” diye salladım.

“Adamı iyi tanıyorsun yani?”

Omuz silktim. “Bana borcu var, ağzını sıkı tutacaktır.”

Nahoş bir tavırla kafa salladı Abdullah. “Başka kim var söylediğin?” İsmail’e, ‘İşe sivil karıştırınca...’ manasında yorumlanabilecek bakışlar yolladı.

“Avukatla medyuma çenelerini tutmalarını söylemiştim ama garantisi yok; soruşturmadan başka birilerine bahsetmiş olabilirler,” dedim, rahat görünmeye çalışarak. “O kadarını bilmiyorum. Ama bunlardan başka yok.”

“Kaynağın var,” dedi İsmail.

Yanıt vermedim. Sırf uyuz bakışı yüzünden. Hımladı Abdullah. “Yani,” dedi, “bu kişilerden biri katil olabilir, diyorsun.”

“Ya da katili tanıyor olabilir ki o daha makul.”

“Neden?”

E, artık hayret, benden daha kalınmış kafa derileriniz gibilerinden bir pozla, “Kiralık katil?” dedim. Fevzi Karar ile Şahane Yutmaz’ın bilmem kaç yüz metreden adam vurabilecek türden kiralık katile para yetiştirmekte zorlanmayacakları açıktı. Aynı şey, kazancını bilemiyordum elbette ama avukat Bülent için de geçerli geliyordu bana. Hoş, avukatın görünürde cinayet için nedeni yoktu. Diğerlerinin var mıydı peki? Fevzi Karar’dan şüphelenmem veya şüphelenmemem için neden yoktu. Gerçi Faruk Bey’i vuran kurşun atılırken o da orada, hemen yanındaydı. Yani biliyorduydu feci cesur demek gerekirdi adama. O yüzden şüphelenme işi azıcık sallanıyordu. Şahane Hanım’ınsa merhum eşinin işiyle, işi ne, başka hiçbir maddi konuyla ilgilenmediğini öğrenmiştim. Kocasını öldürtüp şirketi ele geçirmesi söz konusu değilmiş gibi geliyordu bana. Ya da feci rol kesebiliyordu ki tamam, habire kafa kalın diyorum ama izninizle, adam görmüşlüğümdür. Şahane Hanım sahiden bu türden bir dolap peşindeyse feci oyuncu

olmalıydı. Ayrıca Eutrans, kayınbiraderi Tayfun Yutmaz'ın yönetimindeydi şimdi. Abdullah'la Tayyar bu sabah onunla görüşmüştü; şirketin herhangi bir yamuğu, hiç değilse ortalarda yüzen bir yamuğu yoktu. Adam fena şaşırmıştı; ardından öfkelenmiş ama rica üzerine şimdilik kaydıyla, daha doğrusu polis ele gelir bir şeyler buluncaya kadar ses çıkarmadan beklemeyi kabul etmişti. Şerafettin Damar'ın emriydi bu; ortaya elle tutulur bir şeyler çıkana dek basına haber verilmeyecekti. 'Sızıntı olursa topunuzu' deyip devamını burada yazamayacağım sözlerle getirmişti cinayet bürosunun amiri. Tabii Tayfun Yutmaz'ın sözüne ne kadar güvenilebilirdi, en azından ben bilmiyordum. Ama onlar da Gül Zekeriya veya Bülent Boğaner'inkine güvenilip güvenilemeyeceğini bilemezlerdi. Belki bir 'baldız baldan tatlı' durumu söz konusuydu. Aha, dedim, belki bir Hamlet işi daha çıkacaktı sonunda. Kralı öldür, hem ülkeyi hem karısını al. O tarafları kurcalamalıydım belki. Bildiğim konuydu nasılsa.

Ben kafa içi jimnastik kargaşasıyla meşgulken bir daha hımladı Abdullah. Biraz düşündü, ardından, "Peki," dedi, "haklısın diyelim. Ama belki Mükerrrem katile şantaj yapmaya kalkmıştır, ne biliyorsun?"

İsmail 'Ya,' gibilerinden kafa salladı. "Polise veya basına giderim, falan demiştir."

"Tam adamın izini bulmuşken mi?" dedim. Eğer öyleyse zamanlaması romanda bile kullanılmayacak denli akla ziyan demekti. Yanıt yerine dudak büktü bunlar.

Cık, baktım elemanlar uzatacak, ayrıca pek sevimsiz tavırlar takınıyorlar, hiç uğraşmamaya karar verdim. Gayet teslim pozlarda, "Şantaj konusunda doğru söylüyorsun, bunu hiç düşünmemiştim" dedim. "E, o zaman siz neler buldunuz, onu anlatın bari."

İyice kasacaklardı anlaşılan. Gerçi nedir, demin dedim ya, hatır bir yere kadardır. Polis işine sivil sokulmamasından bahsediyorum; bana bir şey anlatmak zorunda değillerdi.

Fazla bir şey anlatmadılar zaten. Turgay Kıray'ın geçmişini araştırmışlardı mesela. Dişe dokunur bir şey bulamamışlardı. Zavallı delikanlının kimi kimsesi yoktu. Çalıştığı parti organizasyonu şirketinden de fazla bir şey çıkmamıştı. Tabii neyi, ne kadar araştırdıklarını falan bilemiyordum. Kanas kullandığı bilinen bir kiralık katil yoktu. Dediğim gibi, terör örgütleri dışında orduda da vardı ancak her iki yönde de dişe dokunur bir şey bulmak zordu. Kanas kullananını bırak, emniyet kayıtlarında yasadışı terör örgütleri dışında bilinen bir suikastçı bile yoktu ve bilinenler zaten genellikle uzaktan vurmakla ilgilenmiyor, işlerini bombayla hallediyordu.

O gün Haracıların evinde bulunan ve Sacit Korkmaz'ın adamlarıyla çatışmaya girip sonunda hepsini öldüren korumalardan -içlerinden ikisi ölmüş, dördü yaralanmıştı- birkaçıyla, ilgili özel güvenlik şirketinde görüşmüşlerdi. Hım, demek Haracıların evi koruyan dördü gündüzcü, dördü gececi elemanlar bir güvenlik şirketindendi. Ha, bunda hımlanacak ne vardı, onu bilmiyordum. Daha sonra, yünlü birkaç konuğun aynı olayda kurşun yağdırmış koruma elemanlarıyla konuşmuşlardı. Doğru söyleyip söylemediklerini bilemezdik ya, sonuçta hiçbirisinden dişe dokunur bir bilgi çıkmamıştı.

Olay gününden bu yana aramalara devam eden Organize Suçlarla Mücadele birimlerinden de işimize yarayacak bir bilgi alamamışlardı. Baskından az önce mekânı terk eden Sacit Korkmaz ve şoförü hâlâ ortada yoktu.

Mükerrem'in evi ve civardaki araştırmalardan da bir sonuç alınamamıştı. Katil geride 'aha, şudur' denebilecek herhangi bir iz bırakmamıştı ki bu durum, benim soygundan ziyade

planlı cinayet fikrimi destekliyordu. Parmak izlerine dair rapor henüz çıkmamıştı ama katilin gereğince davrandığını düşünmek yerindeydi. Cinayetin sabaha karşı işlendiği düşünülmüyordu; belirttiğim gibi silah sesi duyulmamıştı ve o sırada apartman sakinleri, kapıcı ve muhtemelen civarda yaşayan herkes pire uçuşturduğu için tanık yoktu. Komşuluk zaten ölmüştü; yani ne apartman sakinleri ne kapıcı Mükerrerem'in çevirdiği işlerden haberdardı. Ya da en azından öyle söylemişlerdi. Komiserler, konuştuğça Mükerrerem'in susturulmasına dair teorimin geçerlilik olasılığını daha bir kabul eder görünmeye başladılar ya, gene de doğrudan bel bağlayamayacaklarını düşünüyorlardı.

Öyleydi, böyleydi, muştı, mişti, mıştı... Laf tükeniştir geçince gayet sikkın kalktım, "İyi," dedim, "ben biraz daha dolanayım."

"Dolan bakalım," dedi Abdullah. "Bir şey çıkarırsan haber vermeyi atlamazsın herhalde."

"Tabii."

Tam çıkarken hafif bir cızırtı geldi motorumdan. Döndüm, "Ya," dedim, "şu kamera kayıtlarını almıştınız, değil mi?"

Ben çıkmak için kalkar kalkmaz yerine oturup önündeki dosyayı karıştırmaya girişen Abdullah kafasını kaldırarak, "Beraber aldık ya," dedi.

"Neredeler? Bir şeye bakmak istiyorum."

"Neye?"

"Bakayım önce... Bakamaz mıyım?"

"Bakarsın," diyerek kalktı komiser. İsmail de dikildi, "Biz de görelim, neymiş," dedi. Odadan çıktık, iki kapı ilerideki

başka bir odaya girdik. İçeride gençten bir memur, girmemizle aynı anda önündeki klavyede bir tuşa bastı.

Abdullah gülerek, “Ne oynuyordun lan?” dedi ve bozarak, “Yok, amirim, vallaha...” diye başlayan elemana eliyle ‘Uzatma’ işareti yaptı. “Dün getirdiğim CD’ler nerede?”

Masanın üzerindeki evrak kutusunu göstererek, “Burada amirim,” dedi genç.

“İyi. Hangisine bakacaksın?”

“Otoparkı gösterene,” dedim. “Saldırıdan bir-iki dakika öncesine.” Dün gece yalnız kalıp düşündüm demiştim ya size, hani sonra söylerim diye. Kırk yılda bir falan, sonuçta aklıma bir şeyler gelebiliyordu, onu diyorum.

Neyse, delikanlı CD’leri aldı, üzerlerindeki yazılara bakarak istediğimi buldu, bilgisayara yerleştirdi. Görüntüler açıldı, memur zaman çubuğunu kaydırarak istediğim dakikaları buldu ve saldırının üç dakika öncesinden itibaren izlemeye başladık. Aradığımı görmek için bütün dikkatimi vererek ekrana eğildim ve çok geçmeden, “Aha!” dedim, “dur... Az geri al. Tamam, dur.”

Kaydın otomatik saat göstergesine baktım, saldırıdan otuz saniye öncesiydi. Altı intihar komandosu, Sacit Korkmaz’ın otoparktan ayrılmasının ardından, bahçeye geçen kapının yanına park edilmiş dört çekerin dibinde bir araya toplanmış, harekete geçiyordu. Durdurulmuş filmin devamını biliyordum; birkaç saniye sonra kan banyosu başlayacaktı. Üçümüz de -genç memuru bilemiyordum elbette- görüntüleri defalarca izlemiştik ama esas ayrıntıya dikkat etmemiştik. Neye bakacağını bilmek önemliydi.

Kısmet, elemanların hepsi görüntüdeydi. Gerçi hepsinin görüntüye girmesi önemli değildi; biri önemliydi.

“E?” dedi Abdullah buluşumu izleme zevkimi bölerek.

“İyi bak,” dedim, “şurada.”

İsmail’le beraber iyice eğilip parmağımın ucuna baktılar.

Altı fedaiden birinin elinde bir cep telefonu vardı. Grubun en gerisindeydi. Telefonu hocadan sigara saklayan öğrenci misali hafif avuç içinde gizler pozda, birini arıyordu. Ya da mesaj gönderiyordu; hangisiyse artık.

Bir daha, “E?” dedi Abdullah.

“Sinyal,” dedim doğrularak. Üçü birden boş bakışlar sundu. “Zamanlama, yahu,” diye ekledim. “Nişancı nasıl saldırıyla aynı anda ateşe başladı diyorduk hani?”

“Vay,” dedi İsmail.

“Hım,” dedi Abdullah. “Haklı olabilirsin.”

“Olabilir miyim?” dedim. “Ciddi misin?” Nezih amca teşkilatta en zeki bulunan elemanların genelde cinayet ile organize suçlarla mücadeleye alındığını söylemişti ya, yanlarına varıp sohbete başladığımdan beri Nezih amcadan mı yoksa teşkilattaki zekâ seviyesinden mi şüphe etmeliyim deyip duruyordum. Hangisi olursa olsun haklı çıkmaya kıyamayacaktım, “Yahu,” dedim, “az sonra ortalığı kana bulayıp öleceğini bilen adam telefonla ne yapar?”

“Yavuklusuna veda edecektir,” dedi İsmail sırtarak. Genç memur güldü.

“Yok artık,” dedim. Kızmıştım. “Son saniyede, öyle mi?”

Abdullah eli çenesinde bir daha ekrana eğildi. “Haklısın galiba,” dedi. E, nihayet. Doğruldu, genç memura döndü,

“Git, Tayyar’a söyle, ‘Kanlı Baskın’ dosyasındaki ölen saldırganların resimlerini alıp gelsin.”

“Bilgisayara geçirmiştik onları, amirim,” dedi beriki.

“İyi, aç o zaman. Bakalım hangisiymiş.”

Güvenlik kamerasında bulanıktı ama on yedisine basamadan dünya değiştirmiş Feyyaz’ı tanımak için dosyalara bakmam falan gerekmiyordu. Sarı saçlar yeterliydi. Ses çıkarmadım.

“Hangisiymiş, bakalım,” dedi Abdullah bir daha ekranda açılan fotoğraflı sayfaya eğilerek. “Bu galiba... Evet, bu... Feyyaz Taşan... Hale bak; daha on yedi yaşında.” Memur büyütmek için fotoğrafa tıklar, diğer ikisi bir ağızdan cıkcıklarken içimden Ekim sonu diye geçirdim.

Şu şöyle kaşını kaldırdı, bu böyle omuz silkti, o öyle çenesini kaşdı kısımlarını atlıyorum: Feyyaz’ın kullandığı telefonu, olayı araştırmakla görevli Organize Suçlar’da tutulan delillerin arasında bulup yolladılar. Ucuz modellerdendi. Kısa bir kurcalama sonunda, aranan numaraların bellekten silindiği ortaya çıktı ama fazla üzerinde durmadılar. Yanlarına gidip konuşmaya başladığımdan beri gayet zekâdan yoksun davranıyorlardı ya, o yüzden şaşırmadım ve sonradan, hatta içeriden birisi, hatta balistik raporlarını esas dosyadan çıkaran kişi silmiş olamaz mı, demedim.

E, ne yani, söz konusu raporların dosyadan kasten çıkarılması meselesi bir sizin mi aklınıza geldi sanıyordunuz?

Bellek silinse bile aranan numaraları bulmak mümkündü elbette. Derhal ilgili şebekenin kayıtları için savcılığa başvuruldu. Acil uyarısıyla yapılan başvurunun çabuk

sonuçlanacağını söylediler. Aranan numara bulundu mu iş bitecekti. Öyle diyorlardı.

Tabii bu kadar klişe işe karışmışken bunun ardından bir ‘oysa’ geleceğini bencileyin kalın kafa tayfası bile kolayca tahmin edebilirdi.

Adını Yaz Yüreğime

Aynı akşam, yemek sonrası, merakla bekleyen bizimkilere gene bir şey anlatmadan odama kapandım. Düşünme derdinde değildim; polisin tavrı canımı sıkmişti. Sacit Korkmaz hakkında ne bildiklerini de soramamıştım. Telefonda bir şey çıkacaktı elbette. Kafa dağıtayım hesabı bilgisayarımın başına oturdum. İlk iş, herkes gibi, gerçi herkes böyle yapar demek muhtemelen yanlıştır, posta kutuma baktım. Erkekliğimi her önüme çıkana doyuracak ölçüde geliştirmem için gerekli malzemeleri tanıtanlarla hiç başvurmadığım ve on beş sene önce gelse kafadan atlayacağım Yeşil Kart için kabul edildiğimi on bininci defa bildiren iletileri, bir de Nilgün'ün bıkip usanmadan yolladığı manzaralı-özlü sözlü ıvır zıvır yüklüleri hiç açmadan sildim. Aynısını yapmak amacıyla şirket için açtığımız ayrı hesaba girdiğimde bir tanesine gözüm takıldı. Yollayan, bir_dost877@hotmail'di ve konu kısmında 'dikkat!' yazıyordu. Eklentisi yoktu; hayırlısı, virüs değildir inşallah diyerek tıkladım.

Açılan mesaj şöyleydi:

"Küçük yaralar sadece kin doğurur ve düşmanlık yaratır. – Macchiavelli."

E, sizin kadar değil belki ama kafam çalışır. Diğer 876'ninkini imkânsızdı tabii ama rumuz bulmada yaratıcılık fukarası 'bir_dost877'nin kimliğini tahmin etmek zor değildi. Söz konusu haine kimin öttüğünü tahmin etmek de keza. Ya Nilgün ya Seyfo. Belki Nezih amca. Fark etmezdi.

Mesele o değildi zaten. Ne diyordu bu eşek? Eşek tabii; hem git hem işime karış. Hoş, içim hafiften kıpırdamadı desem, yalan. Yalnız, yardım mı etmek istiyordu yoksa geri dönmek için yol yapma peşinde miydi? İkincisi çıkarsa kabul

eder miydim? Ayrıca, benim hesabıma yollamak yerine neden şirketin adresine yollamıştı bunu?

Onlar ayrı, peki, ne diyordu?

Bulanık Sular

Sabahın kör saatinde, nasılsa artık herkes tanıyor, kimsin, necisin sormuyor rahatlığıyla ve “Günaydın, bana çay yok mu?” diyerek Abdullah’ın İsmail komiserle paylaştığı odasına daldım. İçeride Tayyar, İsmail, ilk defa gördüğüm, tahminen otuzlarının ortasında, kısa ve diken diken siyah saçlı, kot takımlı ve af buyurun, öyle denir diye söylüyorum, pek taşaklı görünen, sert bakışlı bir hanım ile soyadı alnına kazılı amir Şerafettin Damar vardı. Abdullah’la İsmail kendi masalarındaydı. Kadın İsmail’in masasına yarım kalça oturmuş, kollarını kavuşturmuştu. Amir beyle Tayyar’sa ayakta idi. Neler dönüyor kısmına aldırma yap kafadan, “Amirim, nasılsınız?” diyerek güler yüzle ilerledim ve elimi uzattım. ‘Ağabey’ demediğime mi bozuldu nedir, asık suratla ve pek lütfedercesine elimi sıktı. “Sağ ol,” dedi ve başka hiçbir şey demeden, ne selam ne sabah, çıkıp gitti.

“Tayyar, sesleniver bir çay daha getirsinler,” dedi Abdullah.

Beriki bıkkın havalarda çıktı.

“Füsün’la tanışmamıştınız, değil mi? Füsün, bu bahsettiğim arkadaş...”

Kadın yaslandığı masadan doğruldu, elini uzattı. “Memnun oldum.”

Tanıştığım ilk kadın polis, cinayet bürosu komiserlerinden Füsün Tankaya’nın el sıkışı, görünüşüne uygundu. El sıkışın kişiye dair bir sürü ipucu verdiğine inanırım ve sert el sıkımları severim. Ben de memnun olmuşum.

“Otur bakalım,” dedi, Abdullah. “Poğaçı?” Otururken almayayım gibilerinden kafa salladım, sırtarak, “Nesi vardı amirin?” dedim. Abdullah yanıt vermedi. İsmail, püfleyerek

masasından kalktı, gelip karşıma oturdu. Füsün komiser de yerinden doğruldu, bu sefer Abdullah'ın masaya yaslandı. Böyle durmayı seviyordu belki.

Aynı anda kapı açıldı, çaycı çayımı getirip İsmail'le aramızda duran sehpayı bıraktı. Adam çıkınca "E?" dedim, "neler döndüğünü söylemeyecek misiniz?"

"Yukarıdan baskı geldi," dedi Abdullah meslektaşlarına bırakmadan.

"Şeref ağabeyden mi?"

"Yok," dedi İsmail. "Daha yukarıdan."

"Kimden?" dedim.

"Bilmiyoruz," dedi Abdullah.

"Davayı bırakmanız için mi?" dedim ya, öylesine dedim. Polisiye-gerilim klişeleri zaten epeydir devredeydi, söyleyip duruyorum, beklenmedik bir durum değildi yani, onu diyorum.

"Onun gibi bir şey," dedi İsmail. "Birazı seninle ilgili." Kaşlarımı çattım. "Kim, bilmiyoruz ama konuştuklarından biri huylanmış herhalde..."

"E, Mükerrerem'in ortadan kaldırılması üzerine bir de bu; doğru çalının dibini taşıdığım anlamına gelmez mi?" dedim.

"Belki," dedi Abdullah. "Bilemeyiz."

"Belki sizin konuştuklarınızdan biridir?"

"O da mümkün. Kimden kısmı önemli değil o kadar."

“Nasıl değil?” dedim hayretle. “Kimin baskı yaptığını öğrenirsek-”

“-katil odur, öyle mi?” diyerek lafımı kesti Füsün. Arkama yaslandım. Yok, aga: Tamam, benden daha kalın kafalıların bulunması, hem de hesapta ‘en zekilerin alındığı’ cinayet bürosunda bulunması gayet gurur vericiydi ama işi sekteye uğratacağa benziyordu. Pes etmeli miydim? Ha-hay, ne mümkün? “E, o zaman,” dedim, “siz ne diyorsunuz?”

Abdullah diğer ikisine baktı. İç çekti. Bir şey diyemiyorlardı anlaşılan.

“Telefondan bir şey çıktı mı?” dedim bu sefer.

“Çıktı,” dedi Abdullah. “Son aranan numarayı bulduk.”

“E?” dedim hevesle.

“Mükerrem’in kendi telefonu çıktı.”

“Kendi derken?”

“İşte... Dün sen de aradın ya.”

“Ha, yani çocuk saldırıya başlarken Mükerrem’i mi aramış?”

“Öyle görünüyor.”

“Bu durumda,” diye araya girdi İsmail, “senin teorin yatıyor.”

“Niyeymiş?”

“Mükerrem’in o atışı yapmadığı açık,” dedi Füsün komiser.

“Niyeymiş?” dedim bir daha.

“Adamın bizde kayıtları var...”

“Cinayet işlemiş mi daha önce?”

“Hayır, canım,” dedi İsmail komiser, “sabıkası var yani. Ufak tefeklerden birkaç kere almışlar içeri.”

“E?”

“Esi, o türden işleri kotaracak biri değil.”

“Sabıka kayıtlarınızda keskin nişancı olmadığı yazıyor yani, öyle mi?” dedim. Kayıtlarda nelerin yazılabileceğine dair en ufak fikrim yoktu. Yani alaycı görünmekle beraber, sorum aslında içtendi.

Abdullah, sabırlı havalarda, “Geçmişinde, yaptıklarında buna işaret edecek hiçbir şey yok.”

“Askerde belki komando falandı?”

“Askere gitmemiş herif.”

“Kaçak yani... Hım. E, peki, belki telefonunu o günlüğüne katile vermiştir. Olamaz mı?”

“Olabilir,” dedi Abdullah. “Ama Mükerrerem’i konuşturamayacağımıza göre bunu kanıtlama şansımız yok.”

“Parmak izi, falan? Mükerrerem’in telefonunda yani...”

“Baktık ona. Dediğin gibiyse bile, telefonu silmiş herhalde çünkü üzerinde sadece kendi parmak izleri vardı.”

“Seninkiler de tabii,” dedim.

Sırıttı bu. “Haliyle.”

“E?” dedim. “Ne yapacağız peki?”

Füsün komiser, İsmail komiser, İsmail de Abdullah komiser baktı. Kısa bir sessizliğin ardından Abdullah, “Hiç,” dedi.

“Nasıl hiç?”

“Basbayağı hiç,” dedi İsmail.

“Soruşturmayı bırakıyorsunuz yani?” dedim. Abdullah bir kez daha iki meslektaşına baktı. Füsün Hanım dudak bükerek doğruldu, yanıma gelip elini uzattı. “İyi günler,” dedi. Kalkıp uzanan eli sıktım. Aynı anda İsmail de yerinden doğruldu, Füsün komiserin bıraktığı elimi kavradı ve “Görüşürüz,” dedi.

Daha ne oluyor diyemeden ikisi odadan çıktı bunlar. Abdullah’a döndüm. Seninki bir şey demeden bir çekmece açtı, içinden orta boy, şişkin görünümlü bir sarı zarf çıkardı. “Bunu,” dedi, “beline sok, tişörtü de üzerine sarkıt.”

Kaşlarımı çatarak zarfı aldım. El yordamı, zarfta birkaç CD bulunduğunu söyledi. Tekrar komiser baktım. Kaşlarını kaldırdı bu, başıyla dediğini yerine getirmemi belirten bir hareket yaptı. İkiletmedim.

Zarfı belime sıkıştırdıktan sonra, “Kimin fikri bu?” dedim.

“Soru yok,” dedi bu.

“Bu zarf da yok, tabii.”

“Kesinlikle.”

“Bu, bundan sonra pek görüşmeyeceğimiz anlamına mı geliyor?” dedim.

“En azından bir süre,” dedi Abdullah.

Arabama döner dönmez açtığım sarı zarftan yedi DVD, bir CD çıktı. DVD’lerde Haracıların güvenlik kameralarının o güne ait tüm kayıtları, CD’deyse İsmail komiserin topladığı bilgiler vardı. Belki Şerafettin Bey, belki ondan habersiz diğerleri, davanın örtbas edilmesine razı değildi demek. Ama polis, sivile, hem de böyle bir işi, cinayet soruşturması demek istiyorum, devredebilir miydi? Resmen edemezdi elbette. Peki, beklenmedik bir duruma düşsem, ne bileyim, bir şekilde açığa çıksam, elimdeki bilgiye nasıl ulaştığım sorulduğunda ne diyeceklerdi? Jim Phelps’in işverenleri gibi reddedeceklerdi elbette ya, kim yutardı? Hım. Demek tehlikeyi göze almışlardı. Dur, Phelps deyince hatırlayamayabilecek neslim mensupları için ‘görevimiz tehlikeydi zaten’ diye kötü bir espri de katayım araya. Hım. Demek... Hım. Demek, yollarına taş konmasına fena bozulmuşlardı. Ya da hiç aklımın ermeyeceği veya boyumu hepten aşacak birtakım başka ilişkiler söz konusuydu ki bu da, ciddi tehlikelerle karşılaşabileceğim anlamına gelebilirdi. Nezih amcaya durumu açmalı mıydım acaba? Her daim polisin işine bulaşmamamızı söylerdi ya, bu sefer işlerine bulaşmamı, hatta bulaşmak ne, doğrudan devralmamı, resmen değilse bile isteyen polisti. Aman ya, neyse ne dedim ve büroya girer girmez Nilgün’e ölüm kalım meseleleri dışında telefon bağlamamasını söyleyip bilgisayarın başına geçtim. Önce CD’yi açtım. İsmail komiserin topladığı bilgiler, ilk bakışta şu ana dek bildiklerimden fazlasını içerir görünmüyordu. Saldırgan altılının belgelerini açtım. Tuhaftı; Feyyaz’ı görmek istemiştım bir daha. Nihat’a benziyordu. Ekim’de on yedi... Sonra diğerlerine baktım; üçü İstanbul’dan değildi; biri Antepli, biri Erzurumlu, biri Rizeliydi. Anteplinin ve diğer iki İstanbullunun kimi-kimsesi yoktu; Cinayet bürosu dedektifleri gibi, Organize Suçlar da diğer üçünün aileleri ve bulunabilen diğer tanıdıklarıyla olaydan sonraki

soruşturmada görüşmüş ama aralarından bir şey bildiğini söyleyen çıkmamıştı. Belki sahiden bilmiyorlardı, belki Şükrü gibi para için susmayı seçmişlerdi. Ortaya çıkan yeni durumdan sonra herhalde aileler ve diğer tanıdıklarla bir daha görüşülecekti ama işte, soruşturma kapatılmıştı. Resmen yani. Altı genç: Hepsi işsizdi, en büyükleri yirmi üç yaşındaydı... Ardından saldırıda can verenlere baktım. Eğitim yetersizliğinden, gelir dağılımındaki adaletsizlikten, şundan-bundan diye giderken gene dolmaya başladığımı fark edince CD'yi çıkardım, DVD'lerden birini takıp izlemeye koyuldum. Taktığım, otoparkı gösteren kameralardan birinin kayıtlarıydı ve partinin yapıldığı günün ta en başından, gece yarısından başlıyordu. Parti saatine kadarki kısmı, atlayarak izledim. Sonra durdum. Atlayarak izlemenin bir şey kaçırmama yol açabileceğine karar verdim. Hepsini en baştan, saniyesi saniyesine ve sonuna, baskından sonrasına, en sonuna dek izlemeliydim. Bahçe, otopark (bahçe ve otoparkta, ilgili mekânları iki ayrı açıdan gören kayıtlar vardı), kapının önü, evin önü ve arkası; yirmi dörder saatlik yedi kayıt. Arada mecburen uyumayı sayarsam en az iki hafta harcamam demekti bu. Oysa iki haftada epey araştırma yapabilir, birileriyle görüşebilirdim. Öte yandan en az iki hafta ortalıkta görünmemem, polisin önünü kesenlerin amaçlarına ulaştıklarını sanarak gevşemelerini sağlayabilirdi. Belki. Kararımı verdim, 'otopark-1' başlıklı kaydı en baştan izlemeye koyuldum.

Yaprağın dahi kıpırdamadığı, bahçenin soluk ışıkları altında geçen ilk altı saati müthiş bir azimle izledikten sonra ekranda gün ışıır, pencerede solarken kaydı durdurdum. Nilgün'e çıkabileceğini söyledim ve aşağıya telefon açıp üç lahmacunla ayran ısmarladım. Ardından evi aradım, anneme yemeğe beklememelerini söyledim.

"Şu haline bak," dedi Nilgün girer girmez. "Uyumadın, değil mi?"

Gözlerimi ovuşturarak arkama yaslandım. Nilgün yanıma gelip ekrana eğildi. “Bir şey çıktı mı bari?” Kafa salladım. Saat sekiz buçuğu geçmişti; son iki saattir ekranı gözyaşları eşliğinde izliyordum ve sahiden işime yarayacak bir şey görememiştim. Nilgün uzanıp bilgisayarını kapadı, hiçbir itirazı kabul etmeyeceğini, eve gitmesem bile şurada en az iki saat kestirmezsem pılını ve pırtısını toplayıp bir daha gelmemek üzere gideceğini söyledi. İyi zamanıma denk gelse uzatıp uğraşırdım ama ciddiden halim kalmamıştı. Gene de homurdanmayı ihmal etmeden kalktım, gidip üçlüye devrildim. Mışıl dünyasına kayarken Nilgün arayacaklarla ilgili bir şeyler söylüyordu, hiçbirini anlamadım.

On ikiye doğru uyandım, gittim, yüzümü yıkadım, döndüğümde Nilgün çayımı masaya yerleştirmiş, bilgisayarını açmıştı. Arayan yoktu; oturdum, falan, filan, uzatmayayım, akşama kadar, aradaki ihtiyaç molaları haricinde kalkmadan otopark-1’in görüntülerini bitirdim. Yeni bir şey yoktu. Dört buçuk civarında konuklar gelmeye başlıyordu. Sacit Korkmaz, camları dahil her yanı siyah iki adet dört çekerle beşe on kala gelmişti. Kendisi partiye katılmış, şoförlüğünü yapan elemanla diğer dört çekerdekiler otopark alanında kalmıştı. Yalnız, diğer dört çekerdeki altı kişiden sadece ikisi araçtan inmişti. Diğer dördüyse eylem saati yaklaşana kadar araçtan inmiyor, siyah ve kapalı camların ardında bekliyordu. Otoparkın manzarası pek komikti: Bir sürü kalantor araba ve yanlarında dikilen, kimi kendi başına, herhalde önceden tanışan bir kısmıysa gruplaşarak sigara tüttürüp sohbet eden bir sürü iri yarı koruma-şoför... Sonra, saat beş buçuğu gösterirken biz geliyorduk. Emektarımızın onca kalıplı arabanın arasına girişi, içinden çıkıp onca kalıplı elemanın arasından geçişimiz falan, hepsi pek havalıydı canım. Sonrasında gene bir şey yoktu. Hareketlenme altıda başlıyordu: Önce Sacit Korkmaz, iki adamıyla geliyor, gayet telaşsız tavırlarla aracına biniyor ve çıkıyordu. Onların çıkışından biraz sonra diğer dört çekerden inip beklemeye

koyulmuş iki kişi araçlarına dönüyor, kapıları açıyor ve içerdeki diğer dört kişiyi çıkarıyordu. Feyyaz araçtan en son inendi. Dört elemanın daha ortaya çıkışı diğerlerinin dikkatini çekiyordu. Basiret bağlanması mıdır, nedir, hem de ceketlerin altındaki silahların gayet açıkça görünmelerine rağmen hiç kimse ‘Ne oluyor?’ demeden bakıyordu. Feyyaz otoparkın bahçeye açılan kapısına ilerleyen grubun en arkasındaydı. Cep telefonu avucundaydı; ne yaptığı tam anlaşılmıyordu ama tahmin edilmeyecek gibi değildi; en öndeki eleman bahçeye dalacakken telefonda, gene tam görünmemekle birlikte muhtemelen bir düğmeye basıyordu. Ardından telefonu, Clemenza’nın Michael Corleone’ye lokantada Sollozzo’yla polis şefi McCluskey’yi nalladıktan sonra bırakmasını önerdiği şekilde ki Michael öyle yapmamıştı, elini serbestçe sarkıtıp usulca yere atıyor ve yanındakilerden biriyle birlikte hızla dönüp otoparktaki diğer tayfaya kurşun yağdırmaya başlıyordu. Zamanlama ve hareketlerindeki hız sahiden inanılır gibi değildi. Gerisi iyice berbattı tabii. Feyyaz ve diğerlerinin can alıp can verişlerini izlemek iç paralayıcılığının ötesinde tuhaftı. Tuhaftı çünkü izlediğim olayı yaşayanlardan biriydim; yaşamıştım ama bunların hiçbirisini görmemiştim. Açıklaması zor; izlerken tuhaftan öte, birden fazla duygu birbirine karışmıştı, gayet açık hatırlıyorum. Üzülmüştüm, öfkelenmişim, acımıştım...

Neyse, duygusunu kenara ayırıyorum: Lafın kıçası, onca dehşeti ayrı, sonuçta işime yarayacak bir şey görememişim. Oysa olmalıydı. Ve elbette vardı. Vardı biliyordum. Ya da hissediyordum diyeyim ama göremiyordum. Saat yedi civarıydı, kafam gene kazan gibi, çıktım, eve gittim, bizimkilerle biraz sohbet, yemek, falan derken baktım oturacak halim yok, devirip yattım.

Ertesi sabah, sonraki sabah ve onları izleyen beş sabah aynı şeyi yaptım: ofise gittim ve günlerimi güvenlik kameralarının kayıtlarını izleyerek ve bir türlü göremediğimi

görmeye çabalayarak geçirdim. Nilgün'ün inatla dürtmelerine teslim olup her akşam eve döndüm; bizimkilerle, Nezih amcayla ya da başka birileriyle önemli hiçbir şey konuşmadım. Şahane Hanım'ı arayıp durum şudur budur türünden rapor bile vermedim. Görüntülerden illa bir şey çıkaracağım fikrindeydim. Abdullah bunları boşuna vermiş olamazdı, değil mi?

Sekizinci gün, yine aynı işle meşgulken, öğleye doğru cep telefonum çaldı.

“Vedat Bey?”

“Evet?”

“Ben, Fevzi Karar.”

“O, Fevzi Bey, buyurun.”

“Sinan döndü.”

“Pardon?”

“Sinan... Dün gece döndü. Bilmek isteyeceğinizi düşündüm.”

Onca zaman aynı veya benzeri görüntülere bakıp kafa yormaktan herhalde, kimden bahsettiğine anca ayabilmıştım. “A,” dedim, “güzel. Ege Bey?”

“O da buralarda.”

“İkisiyle de görüşmek istiyorum. Faruk Bey meselesinden haberdarlar herhalde?”

“Tabii. Benle görüşmenizden sonra ikisini de arayıp anlattım.”

“Anlıyorum. Peki, nasıl görüşebilirim arkadaşlarınızla?”

“Kolay. Bu akşam birlikte yemek yiyeceğiz. Sinan’larda. Gelirsiniz.”

Kırp, Kırp, Kırp

Öğrendiklerinde çok şaşırmışlardı. Şaşırmalarından fazlası, bir kez daha üzülmüşlerdi. Malumumdu, Faruk Bey çok, neredeyse hacet sırasında aynı kabı kullanacak ölçüde yakın dostlarıydı. Ve elbette, bu hainliği yapanı bulabilmem için ellerinden gelecek bir şey varsa yapmaya hazırlardı. Dedektiflerin en kralını tutabilirlerdi ama o kadarına gerek yoktu, zaten karşılarındaydı. Onun dışında nüfuzlarını kullanıp polise, adli makamlara, artık neresi işe yararsa oraya ulaşabilirlerdi.

Sinan Kayabayır beyefendinin Nakkaştepe'den boğazı seyre dalmış 'evceğizi' pek şirindi. Şıklığını, lüksü, hizmetçileri falan hepten atlıyorum. Fevzi Bey, kendisine yaraşır dinçlikte ve prenses havalarındaki eşi Mine Hanım, bekârlığı sultanlık bellemiş Ege Yemişçioğlu ve ev sahiplerimiz Sinan Bey ile pek çok bakımdan ciddi hoş eşi Fulya Hanım, hepsi birden bir özel dedektifi konuk etmekten pek heyecan duyuyorlardı. Sormama gerek yoktu; konuyu eşler de biliyordu. Yani herhalde biliyorlardı çünkü onca serinkanlı asalet pozlarına karşın genel beklenti havası barizdi. Tefo denen alçak ne yapardı kısmının klasik ve klişe yanıtına bel bağlamıştım; hoşsohbet ayağına karşımdakileri mümkün mertebe tanımak, tanırken araya espriler katarak ortamı yumuşatmak derdindeydim. O yüzen konuya, daha doğrusu sorularıma hemen geçmedim. Önce kibarca sohbet ettim, yemeklerden 'tattım,' hanımlara, eşleriyle tanıştığımız sonu hüzünlü biten partide mesleğim hakkında salladıklarıma benzer cümleleri kurdum, espriler yaptım, şıklığa ve asil havaya yaraşır takdir kafa sallamaları ve hafif gülücükler aldım, vesaire.

Darbe vaktinin geldiğine karar verdiğimdeyse, "Sinan Bey," dedim, "Şahane Hanım, eşinin son günlerinde pek

heyecan verici bir olayın gerçekleşmesini beklediğinden söz ettiğini söyledi. Sizin böyle bir şeyden haberiniz var mıydı?”

Yarım Ay’lı ve bol yıldızlı gece ışığı ile evden ve neredeyse dibinde oturduğumuz havuzdan yayılanların altında cavlak kafası pek bir değişik parıldayan Sinan Bey, kaşlarını çatıp akşam yemeğine katılışımdan bu yana ilk defa gözlerini kırıştırdı. Düşünüyordu herhalde. Kısa bir sessizliğin ardından, “Hayır,” dedi. “Faruk’un böyle bir şeyden bahsettiğini hatırlamıyorum.”

“Peki, ya siz?” dedim Ege Bey’e bakarak.

Beriki yanıtını vermeden önce, soruyu sorduğum sırada dudaklarına götürdüğü şarabını yudumladı, ardından, “Benim de böyle bir meseleden haberim yok,” dedi.

“Ama çok yakındınız?” dedim.

“Elbette,” dedi Sinan Bey.

“Ne sıklıkta görüşürdünüz?”

“İşlerin durumuna bağlıydı,” dedi Ege Bey. “Fırsat bulduğumuz her zaman diyebiliriz.”

“Hepiniz mi?”

“Elbette,” dedi Sinan Bey. Göz kırıştırmaması geçmişti.

“Çeşitli ve bir kısmı tehlikeli sportif aktivitelerde bulunduğunuzu anlatmıştınız,” dedim bu sefer. Sorguya hazırlandıkları açtı; onca laf dolandırmam boşuna gidecekti belki. “Hep beraber mi?”

“İşlerimiz elverdiği sürece,” dedi Ege Bey.

“Merhumla iş yaptığınızı öğrendim,” dedim bunun üzerine.

“Hepimiz birbirimizle iş yaparız,” dedi Sinan Bey.

“Yani merhumla arkadaşlığın yanı sıra iş ilişkiniz de vardı, öyle mi?”

“Elbette.”

“Peki, ikisini birbirinden ayırabiliyor muydunuz?”

Sinan Kayabayır ve Ege Yemişçioğlu, ‘Sen bizi ne sanıyorsun?’ gibilerinden baktı. Soru kısmının başından beri konuşmayan Fevzi Bey’s’e hafifçe gülümsüyordu. Hanımlara baktım; kulak kesildikleri açıktı ama en azından görünüşte herhangi bir ifade takınmamışlardı. Derken Fulya Hanım kadehini kaldırdı ve “Lafı içimizden birisini suçlamaya getireceğiniz hissine kapıldım, Vedat Bey,” dedi.

Derhal, “Estağfurullah,” dedim. “Böyle bir niyetim yok. Ama ilişkilerinizi gereğince öğrenmemin işime yarayacağını takdir edersiniz.”

“Gene de yanlış anlamaların önünü alalım,” dedi bu sefer Fulya Hanım. Az evvel söyledim, ciddi hoş kadındı. Güzelliği ayrı, sorgu öncesi sohbet kısmında konuştuklarımızdan kestirebildiğim kadarıyla zeki ve bilgiliydi. Şahane Hanım’ın sonradan içi pek boş çıkan ve aynısını, dolusunu boşunu henüz bilmiyordum tabii, gayet açık ortaya saçan Mine Hanım’ın asaletine o da sahipti ama gözlerindeki pırıltıdan her türlü hareketine kadar ikisinden de farklıydı. Birden kadının hayvansı cazibemle ilgilendiği fikrine kapıldım. Hayatımın o tarafı epeydir pek çoraktı. Yani belki kadının öyle bir durumu yoktu, ben kendime pay çıkarıyordum, onu diyorum. “Hiçbirimizin Faruk’un başına gelenle ilgisi olmadığını rahatlıkla söyleyebilirim.”

“Öyle mi?” dedim üstte belirttiğim anlamda yol yapma babında. Ne? Kahramanların bir elde tabanca diğer elde

diğer ‘tabanca’ daldan dala gezdiği polisiyeleri okumadığınızı yahut izlemediğinizi söylemeyeceksiniz herhalde? “Nereden kaynaklanıyor acaba bu rahatlık?”

‘Baltayı taşa vurdun tatlım’ türü bir bakışla, “Defalarca belirtildiği üzere, birbirimizi iyi tanıyoruz,” dedi Fulya Hanım.

Benim balta taşla zaten yakından tanıştığından hiç tınmadım, “Yani aranızda kimsenin birbirine en ufak garezi yok, öyle mi?” dedim.

Fulya Hanım’ın attığı kahkahayı duysanız en azından birkaçınız bana hak verirdi, eminim. “Pek hoşsunuz, doğrusu,” dediğinde eşinin kırpışan gözleriniyse fikrime destek kabul ettiğimi belirteyim. Yalnız kendimi takdir ettiğimi eklemeliyim: birkaç yıl önce böyle bir ortamda bulunsam hem abuk sabuk sorular sorar hem de içimden yükselen masayı devir-herifleri döv-kadınları dağa kaldır dürtülerini bastırmaya uğraşırdım. Oysa şimdi işime yoğunlaşabiliyordum. Oluyor muydum, neydi? Ha, tümüyle geçmemişti tabii. Fulya Hanım’ın bana kesilmeye doğru gittiğine dair hissiyatımdan bahsediyorum. “Ama Faruk’la alıp veremediğimiz bir şey yoktu. Değil mi, hayatım?” diye lafını bağladı Fulya Kayabayır.

Hayatı, gözleri kırp, kırp, kırp diye giderken gülümseyerek kafa salladı.

“İş konusunda da?”

“Öyle olmalı,” dedi kadın bu sefer. Yanında oturan ve kırpışması geçen eşine baktı. Sinan Bey hemen, “Elbette,” dedi. “Araştırmak isterseniz hiç çekinmeden söyleyin. İlgili yerlerle görüşmenizi sağlarım.”

“Yasa karşısında bir açığınızın bulunmadığını biliyorum,” dedim. Kalkan kaşları görünce açıklamam gerektiğini kavradım. Ege Yemişçioğlu’ya, “Avukatınızla görüştüm,” dedim.

“Tuğrul Bey’le mi?”

“Hayır, yardımcılarından Bülent Bey’le.”

“A, evet. İyi bir avukattır.”

“Peki, Tuğrul Bey sizin işlerinize de bakıyor mu Sinan Bey?”

“Elbette,” dedi bu. Fevzi Bey’e sorma gereğini duymadım. Aynı kap meselesi ve o yönde herhangi bir açık bulamayacağım ortadaydı.

“Peki,” dedim tekrar Fulya Kayabayı’ra dönerek, “Şahane Hanım?”

Fulya Hanım, eşinin uzattığı altın çakmakla sigarasını yakıp, “A, Şahane iyi kızdır,” dedi. “Siz sormadan söyleyeyim, onunla da bir alıp vermediğimiz yok.”

“O kadar yakın mısınız peki?” Fulya Hanım’ın zeki ve pek uyanık haline bakıp Şahane Hanım’la arkadaşlık etmekten fazla haz etmeyeceği kanısına varmıştım.

“Elbette.”

“Öyleyse neden bu gece burada değil?” Aha, dedim içimden, aha sana darbe! “Yoksa davet etmediniz mi?”

O dakikaya kadar figüranlıktan öte rol oynamayan Mine Hanım’ın çıkardığı ‘puah’ benzeri ses, tüm bakışları aynı yöne davete yaradı. Lakin Fevzi Bey, daha kadın ‘Ay, devrilen çam ağzımdan kaçtı,’ havasına giremeden

masadaki su bardaklarından birini kaparak, “Hayatım,” deyiverdi, “genzine mi kaçtı?”

Beriki minnettarlıkla kafa sallayarak burnunun dibine hızla dayanan suyu içti ve soluklanarak teşekkür etti.

Fulya Hanım, kim bilir belki dikkatimin yönünü değiştirmek adına, “Şahane’ye elbette haber vermiştik,” dedi. “İşi varmış, o yüzden gelemedi.” Şahane Yutmaz’ın falcıya gitmekten öte ne işi olabileceğini hiç sormadım. Kafamdaki not defterini açtım, iş-miş ne, esas araştırmam gereken budur diyerek ‘puah’ı, Fevzi Bey’in neredeyse hiç konuşmadan ve sırtarak oturuşunun hemen altına not ettim.

Perti Heyvenleri

Ertesi sabah kahvaltıydı, tıraştı, çıktım, ofise gittim. Öyle midir, böyle midir, şu, şu yüzden mi bunu yaptı acaba türünden yumağın içinden uç bulup çıkarma derdinde bir yandan kamera kayıtlarında izlemediğim kısımları izler, öte yandan çayımı yudumlarken cep telefonum çaldı. Hafızaya kayıtlı numaralardan değildi. Açtım.

“Alo, Vedat Bey?”

“Evet?”

“Tayyar ben...”

“Tayyar?”

“Abdullah komiserin yardımcısı...”

“Ha, affedersin, dalmışım... Hayırdır?”

“Televizyonu izliyor musun?”

“Yok, neden?”

“Aç istersen.”

“Bir dakika,” dedim, internetten de yayın yapan haber kanallarından birini açmaya koyuldum. “Ne oldu?”

“Sacit Korkmaz bulundu,” dedi Tayyar. “Amirim sana haber vermemi istedi.”

“Kendisi nerede peki?”

“Meşgul.”

Nihayet görüntü geldi. Genelkurmay Başkanı, artık nasıl oluyorsa ki bu nasılla oluyorsa kısmını güzel imgelemlerinize bırakıyorum, iktidara karşı düzenlenen feci komplolara dair belgeleri neredeyse düzenli haftalık yayına girecek ölçüde durup dinlenmeden ‘ortaya çıkaran’ gazetelerden birinde önceki hafta yayınlanan ve ordu mensubu birilerinin imzasını taşıyan planların sahteliğinden ve demokrasinin bekçisi Türk Silahlı Kuvvetleri’ni halkın gözünde küçültme çabalarının boşa çıkacağından bahsediyordu. Alttaysa, ekranın üçte birini kaplayan kırmızı bandın üstünde yanıp sönen beyaz ve büyük harfler, FLAŞ: KANLI PERTİ SANIĞI ÖLÜ BULUNDU diyordu. Bu tür acil, ‘flaş’ haberlerde sıkça rastlandığı üzere altyazı aceleye gelmiş, vatandaşın arena seyircisi duygularını körüklemeye yönelik ‘kanlı’ sıfatı elbette kalmış ama baskın, parti, partiyse perti olmuştu. İyiydi gene; nelerini görüyorduk, kendi attıkları başlıkları unutmaları ve tek satırda tek harfi yanlış yazmaları ciddi başarı sayılabilirdi.

“Vay vay,” dedim. “Nerede?”

“Riva taraflarında. Ormanlık arazide, köylüler bulmuş.”

“Şoförü?”

“O da yanındaymış.”

Tefo Ex Machina

“Hiç sırtıtma,” dedim kapı açılır açılmaz. “Mecbur kalmasam hayatta gelmezdim, biliyorsun.”

Eliyle buyur ederek kenara çekildi seninki. Aynı anda içeriden, “Kimmiş?” diye seslendi Ayla. “Vedat,” dedi Tefo. Bu sefer önce pek samimi bir ‘A?’ nidası, ardından oflaya puflaya sahibi geldi içeriden. Amiyane tabirle karnı iyice burnuna gelmişti ve pek neşeli görünüyordu. Hayır, fazlası, resmen ışıldıyordu. “Nihayet!” dedi aynı neşeyle. “E, ne duruyorsun, girsene.”

İçeri girmemle aynı anda Ayla boynuma sarıldı, yanaklarıma şapır şupurlarını kondurdu. Ben daha ne, nedir diyemeden kolumdan çekiştirmeye başladı. Ayakkabılarımı çıkarıp teslim bayrağını çekerek peşinden ilerledim. “Geç, geç, otur,” dedi. “Çay hazır, tam saatinde geldin. Çok özlemiştik seni.” Bu cümleyi salonun girişinde eller cepte dikilmeye devam eden Tefo’ya atılan bakışlar izledi. Seninki sıkıntıyla sağa-sola bakındı. Ayla’nın duracağı yoktu. Nasıl görünüyormuş, çok mu şişmanlamışmış, hayırlısıyla artık bir hafta kalmışmış, bu sıcaklarda pek zorlanıyormuş ya, esas sıcaklar iyice bastırmadan bitecek olması iyiymiş tabii... İlk nefes aralığında, fırsatı yakalayıp çok iyi göründüğünü söyledim. Gene ışıldayarak güldü ve “E, hayatım,” dedi benim karafatmaya, “otursana sen de.”

Tefo gene sıkıntılı pozlarda karşımdaki tekli koltuğa oturunca Ayla, “Eh,” dedi, “ben gideyim, şöyle uzun uzun çay demleyeyim.” Cümlesini bitirdikten sonra karşılıklı zoraki gülümsemelerimize bakıp kafa sallayarak salondan çıktı.

Nasılsa üç aşağı beş yukarı tahmin edeceğiniz için, Tefo’ya gitme kararımı alma kısmını nasıl atladıysam, burada da

içimden geçene dalıp uzatmayacağım. Filmler veya romanlardan aşına sıkıntılı bakışlı, ne diyeceğini bilememeli orta boy bir seansın ardından, “Eh,” dedi bu, “kızcağızın çabasını boşa çıkarmayalım.”

“Öyle,” dedim.

“Nasılsın?”

“İyi,” dedim. “Sen?”

“Eh.”

“Sezai ağabeyin yanına dönmüşsün.”

“Şimdilik.”

“Şimdilik?”

İç çekti Tefo. Sigarasına uzandı, ikram etti. “Ayla?” dedim. Açık pencereleri işaret etti. Aynı anda Ayla, tepside iki bardak çayla içeri girdi, elindekileri ortamızda duran sehpaye bıraktı, keyfimize bakmamızı, çok yorulduğu için hemen yatacağını söyledi.

“E,” dedim tekrar, “şimdilik demiştin?”

“Seni aradım,” dedi Tefo.

“Biliyorum,” dedim.

“Açmadın.”

“Açmadım.”

“Nilgün’le biraz konuştum. Seyfo’yla da...”

“E?”

“Geri dönmek istiyorum.”

Niye, demedim. Hani Ayla endişeleniyordu, hani şuydu, hani buydu da demedim. Ulan madem dönecektin, ne süründürdün beni, demedim. Hiçbir açıklama istemedim. Hiçbir şey sormadım. Doğrudan lafa girdim ve olan biteni anlatmaya koyuldum. Tabii, feci sevinmiştim. Söze, kalkıp sarılmaya, sevinç gözyaşları akıtmaya gerek yoktu. Hepsini yapmıştık bile. Sormamıştım ve anlatmamıştı. Yeterliydi. Bilemiyorum, başkaları için böyle değildir belki ama biz birbirimizi biliyorduk. Tantanaya gerek yoktu.

İşin fenası, anlaşılan Ayla da biliyordu. Geleceğimi veya Tefo’nun bana geleceğini ve uzatmadan barışacağımızı demek istiyorum.

Lafım bittiğinde klasik hımlarından birini çekip bir sigara daha yaktı Tefo. Biraz düşünüp dudak büktükten sonra, “İnsanın kafadan şu senin zengin dörtlüden şüphelenesi geliyor,” dedi.

“Öyle,” dedim. “Ama neden bulmakta zorlanıyorum.”

“Buluruz,” dedi Tefo. “Ama şimdi değil.”

“Ya?”

“Sabaha. Bana biraz izin ver, düşüneyim. Sabah konuşalım.”

“Telefonla mı?”

“Hayır, be saloz,” dedi bu gülerek. “Büroya giderken beni de al, onu diyorum.”

Şatofkink

Tefo arabaya binerken, oğlunu kazandığı Nobel Barış Ödülü'nü almaya uğurlayan annenin gururlu gülümsemesiyle balkonda dikilen Ayla'ya el salladım. Feci borçlanmışım kıza. Akşam yaptığı müthişti sahiden.

“E,” dedim yerime geçerken.

“Polonezköy'e gidiyoruz,” dedi Tefo.

“Niye?”

“Gidince görürsün.”

Hah, dedim içimden. Her zamanki tafralar. Ulan, yoksa yalnızken daha mı... Ama yok, bunu bile özlemiştim sonuçta. Sırıtarak gaza bastım.

Yarım saat kadar sonra Haracı konutunun önünden, tanınmayacağımı umarak hiç yavaşlamadan geçtim ve sekiz yüz metre gittikten sonra nişancının ateş ettiği elektrik kulesine giden toprak yola saptım. Açıklığa varınca durdum, indik. Ben av köpekleri misali, kulakları dikmiş koku almaya çalışır pozlarda etrafa bakınırken Tefo doğrudan enerji nakil hattı kulesine gitti. Hava epey sıcaktı.

“E?” dedim elini gözlerine siper etmiş, kuleyi inceleyen dostuma.

“Çıktın mı buraya sahiden?”

“Çıktım.”

“Tırsmışsındır.”

“Öyle.”

Elini indirip yüzüme bakarak sıırttı. Alay et de şamarı indireyim gibilerinden gözlerimi kısıınca, “Ayak izi nerede?” dedi.

Gösterdim. Babacan ağacın yanındaki çimlere ilerledik. İzi biraz bakındıktan sonra buldum. Tefo çömeldi, ize baktı, eli çenesinde hımladı. Doğruldu ve “Çok saçma,” dedi.

“Neymiş o?” dedim.

“Aşağı atlaması,” dedi.

“Farkındayım,” dedim. E, yani...

“Şu tekerlek izleri ona aitse... Yani, nasılsa trafoların bakımına veya kontrolüne gelenlerin aracı sanılır diye düşünüp iz bırakmaktan çekinmediyse ne demeye ayak izi bırakmaya çekinsin?”

“O gün sabahtan yağmur vardı hatırlarsan.”

“E?”

“İz bırakmamak istemiştir işte.”

“Bıraksa ne olacak?”

“Ne işte, kalıbını falan alıp...”

“Kalıbını alsan neye yarayacak? En fazla ayak numarasını ve ayakkabısının belli bir modeli varsa, onu öğrenirsin.” Doğru söylüyordu tabii. “Bu bilgiyi takip etmek mümkün değil.”

“Dizilerde ediyorlar ama?” Ediyorlardı sahiden; modeli buluyorlar, üreteni saptıyorlar, faturasını falan derken... Yok, sahiden akla ziyandı öylesi. Ha, kim bilir, belki yaban ellerdeki tek dişi kalmış canavar sayesinde her şey pek

düzenliydi ama bizde öyle değildi işte. Tefo'nun verebileceği benzer yanıt beklemeden, “E,” dedim bu sefer, “ne bileyim, belki pek titizdi katil, ayakları çamurlanmasın istedi?”

“Arabadan inerken çamurlanmamış mı peki?”

Patikaya baktım. “İki yan çimen,” dedim. “Atlamıştır.”

“Ha, böyle hopyaya zıplaya adam öldürmeye geldi diyorsun yani? Arabadan atlayarak indi, çimlerden yürüdü, ağaca tırmandı, ağacın...” Durdu, parmağıyla gösterdi, “Herhalde şu dalına çıktı çünkü en kalını o...” Kafamla onayladım. Komiserin uyduruk teorisine uydurduğu dal oydu zaten. “Sonra o daldan, süper bir denge ve sıçramayla, hop! Aynen kuleye. Bu arada elinde veya sırtında koskoca tüfek var... Örümcek-adam yaptı diyelim, olsun bitsin bari.”

“E, haklısın. Ama komiser öyle düşünmedi işte...” dedim ve durakladım. “Ne yani?” diye devam ettim, “komiser gelip buraya ayak izi yaptı ve sonra beni yanlış yöne sürüklemeye kalktı mı diyeceksin?”

“Bir şey demeyeceğim. Çünkü dersem ardından ‘Niye?’ sorusu gelir.”

“Ve gelirse, bulunacak yanıt bir sürü işe yarayabilir,” dedim. “Balistik raporunun kaybolmasından tut... Him. O zaman Mükerrerem ve Sacit’in art arda, tam zamanında susturulmaları... Him.”

“Öyle. Ama tutup bir komiseri suçlamadan önce iyice araştırmak lazım, değil mi? Ayrıca, bu haltı kim karıştırmış olursa olsun, kişisel bir neden bulamadığımız sürece başka birisinin onu tuttuğunu düşünmek durumundayız. Hem komiserin soruşturmayı tek başına durdurabileceğini sanmam.”

“E, doğru...”

“Ayrıca sana kamera kayıtlarını falan vermesi...”

“Öyle. Yani?”

“Yani daha çok işimiz var.”

“E, bu ayak izi ne olacak peki?”

“Hiç,” dedi bu. “Tümüyle tesadüf bile olabilir bu iz.”

“Değilse?”

“Düşüneceğiz.”

Ortağımın kendisine güveni takdire şayandı doğrusu. Ne bileyim, sanki işe ara verip başka şeylerle uğraşmak yaramıştı Tefo’ya. Hah, dedim içimden, ben bunalıp daralırken bu eşek herif aslında tatil yapmıştı demek...

Tefo, ne yapacağız şimdi kısmına hiç dalmadan ağaçların arasına dalıp ilerlemeye başladı. Peşine düştüm, yetiştim ve Haracıların evine doğru yürümeye koyulduk. On dakika kadar bakınarak ve konuşmadan yürüdükten sonra etrafı çitlerle çevrili büyük bir açıklığa vardık.

Haracıların harasını tanımam için karşıda, açıklığın diğer ucunda duran ahırları veya otlayan güzellikleri görmem gerekmiyordu. Babam, hayvanın çirkini olmaz der ki doğrudur. Fobisi, tehlikesi ayrı, güzel-çirkin ayırmadan hepsine can gözüyle bakmak gerekir fakat at, cidden bir başka güzeldir. Her şey bir yana, zarafetle gücün dehşetli bir birleşimidir. Çitlere yanaşıp bir süre atları izledim. Yalnız etrafta hayvanlarla ilgilenen kimse görünmüyordu. At yetiştirmekten anlamadığım için bu durum garip midir, değil midir bilmiyordum. Takmadım, ahırlara veya artık o yapılara

her ne deniyorsa onlara doğru çit boyu yürümeye koyuldum. O taraftan eve geçilebilen bir kapı olmalıydı. Ha, varsa ne olacaktı dersiniz, yanıt veremezdim. Bu doğaya özlem meselesi, bugün gibi, o günlerde de pek gündemdeydi. Bir yerlerde bunun ta avcı-toplayıcı dönemlere, yani insanların özgürce, kafasına göre gezip dolandığı, karnını, üzerine bir de en fazla ailesini veya beş on kişilik grubunu doyurmaya yetecek yiyeceği topladıktan sonra yan gelip yattığı dönemlere dayandığını, insanların, artık bilinçaltında mıdır, neresindeyse işte bir yerlerinde bu dönemleri özlediğini okuduğumu hatırlıyordum.

Neyse, efendim, kardeşime kavuşmanın mutluluğu, huzurla otlayan atlar, kuş cıvıltıları, genetik bellek falan, doğaya, doğanın verdiği ferahlığa sahiden özlem çektiğimi düşündüm yürürken. Milletin şehir dışına taşınması veya taşınamayanın her tatil gününde, gidebiliyorsa tabii, pikniğe veya gezmeye gitmesi anlaşılmayacak şey değildi.

Ahırlara doğru yaklaşırken, bir kapıdan eli kovalı, ellili yaşlarda, orta boylu bir eleman çıktı. Beni görür görmez kovayı yere bırakıp yaklaştı. Karşılıklı iki yandan çite yanaştık. Tefo'ya sözü bırakmadan ve hiç gülümsemeden ve herhangi başka bir nezaket gösterisine girişmeden, eller belde, filmlerden kaptığım gibi çenemi hafif kaldırıp, "Buralara sen mi bakıyorsun?" dedim. Başıyla evetledi adam. "Başka kimse yok mu?" dedim, sen kimsin, necisin, ne hakla soru soruyorsun falan demeden içeride iki kişinin daha bulunduğunu söyledi. E, güzel, peki, sonra? Anladınız, sonrasını, yani başka ne sorabileceğimi bilmiyordum. Ses çıkarmadan arkamda dikilen ve sırtıttığını gayet iyi bildiğim Tefo'ya içimden sövdüm, adama, "E," dedim, "memnun musun işinden?"

Memnundu. Seslenmesinin ardından beyaz boyalı, diklemesine değil, yanlamasına uzanan ahşap yapıdan çıkıp

gelen, biri genç, diğeri benle yaşıt görünen diğeri iki eleman da memnundu. Fena para kazanmıyorlardı; çalışma şartları iyiydi, hayvanları seviyorlardı, vesaire. Ayrıca burası beyefendinin yarışlara katılan veya katılmak üzere yetiştirilip satıldığı atlarının bulunduğu esas harası değildi; orası İzmit'e giderken bir yerlerdeydi. Buradakiler, nasıl denir, emeklilerdi. Mecit Haracı, laf aramızda beyim, dedi, gene laf arasında beni geçen gelişimde polislerle beraber gördükleri için polisliğimde karar kıldıklarını anladığım üç elemanın en yaşlısı Saffet usta, evet, pek bir suratsız, pek bir ters adamdı ama konu atlara gelince aynı ölçüde yufka yürekliydi. Atları çocukları gibi görürdü. Mesela, bak şimdi, şu kuzguni yağız mesela, o, Shadow King'ti. Şatofkink gibi bir şey söylemişti Saffet usta ya, azıcık İngilizcem, artı çizgi roman merakımla ne demek istediğini hemen kavramış, üstüne bir de, Mecit Bey'in bu ismi, tabii kendi koyduysa, koyarken nereden esinlendiğini merak etmiştim. O da mı çizgi roman meraklısıydı acaba? King yirmi beşine girmişti; Efecan'la Karaduman'ın babasıydı. E? Üçünün de kaşları kalkınca pek sevmeme karşın atlar hakkında fazla bir şey bilmediğimi, ayrıca at yetiştiriciliği veya yarışlarıyla hiç ilgilenmediğimi söyledim. Daha önce belirttim mi, anımsamıyorum ama dert değil: Her yılbaşında aldığım bir adet tam bilet ile her hafta yatırdığım sekiz kolonluk sayısal loto dışında şans oyunlarıyla ilgilenmem. Hemen herkesin yaptığı yılbaşında bilet alma dalgası babamdan geçti; sayısalsa Tefo'dan. Tutturmanın bilmem kaç milyarda bir olduğunu söyleyen Tefo her hafta aynı numaraları oynuyordu; böylesi daha mantıklı demiş ve bana da aynını salık vermişti. Pek zekidir ya bu, haklıdır, bildiği vardır deyip oynamaya başlamıştım. O gündür, bu gündür her hafta yatırırım. İkimiz de bugüne dek bir şey tutturamadık, ekleyeyim. Neyse, dağıtmayalım: At yarışlarını bilmediğim için Shadow King, Efecan veya Karaduman bana bir şey söylemiyordu. Tefo'ya da. Ama Saffet usta ve diğeri ikisi - Harun ve İnanç- böyle kaş kaldırdıklarına göre önemlilerdi.

İyi. Demek Mecit Bey, aileden gelme atçılık işine düşkündü, atlarını çocukları gibi seviyordu ve emektarlarına, en azından emektar atlarına vefalıydı. Güzel. Başka? Vallahi başkası yoktu. Evet, o dehşetli gün buradaydılar; patırtıyı duyar duymaz koşturmuşlardı ya, kimseye fazla yararları dokunmamıştı. Başka? Vallahi daha ne diyebilirlerdi, bilmiyorlardı. Hayır, ne o gün ne de öncesinde çevrede dolanan birisini veya birilerini görmüşlerdi. Zaten buralara kim gelip giderdi canım? Atlar çalınacak yaşlarını çoktan geçmişlerdi; hırsız desen, buraya kadar, hem de ev bu denli korunurken hırsızlığa gelmeye kimse zahmet etmezdi. E, iyi, başka? Vallahi, başka, başka, cık, başka bir şey diyemeyeceklerdi komiserim. Hım. Evden, beyefendiden, falan bahsedelim o zaman. Vallahi, beyefendi, dediğimiz gibi, biraz ters, suratsız adamdı ama hak yiyen cinsten değildi. Her sabah gelip atlara bakar, on-on beş dakika kadar buralarda dolanır, atların yanına gider, emektar hayvanlarıyla konuşur, onları okşardı, vesaire. At yarışları? Vallahi bildikleri kadarıyla beyefendinin atları arasında şampiyonlar vardı. İyi para yapıyordu demek. E, haliyle beyim; gerçi ne, ne kadar falan, onların ayrıntılarını bilemezlerdi. Sırf yarıştırmıyor muydu peki, satmıyor muydu? Satmaz mı, tabii satıyordu. Peki, hanımefendi? Yok, o bu tarafa hiç uğramazdı. Nadiren, yemek için hizmetli binasına giderken denk gelirlerse görüyorlardı hanımefendiyi. Çocuklar? Ah, evet, Saffet ustanın ustası, artık emekli Mümtaz ustanın anlattığına bakılırsa küçük bey ve küçük hanım ilk biniş derslerini burada almışlarmış. Yok, Saffet usta burada işe başladığında ikisi de çoktan ders aşamalarını geçmişlermiş; o işe başladıktan hemen sonra Amerika'ya yerleşen küçük bey kırkına yaklaşmışmış. Geçen sene evlenen küçük hanımsa otuzlarının ortalarındaymış. Kendilerinden öncekiler herhalde tanımış ama bunlar ikisini de öyle pek yakından tanımıyorlarmış. Kim? Ha, Nusret efendi... Evet, çok ciddi adammış. Evi çekip çeviren oymuş. Ha, ha, evet, komiserim, dediğiniz gibi yabancı filmlerdeki

uşaklara benzer. İyi adamdır ama. Ya, evet, yalnız diye biliyoruz. Burada yatıp kalkar. Arada bir şehre iner gerçi. Başkaca çıktığını görmedik. Gerçi biz hep buradayız, gidip gelişlerini görmeyiz ama diğerlerinden duyarız. Diğerleri? İşte, evin diğer çalışanları... Hepsi namuslu, çalışkan insanlardır. Yok, öyle dedikodu gibi değil... Sohbet türü... Nasıl? Ha, yok, bu ikisi orada yatıp kalkar. Benim ailem Polonez’de; akşamları gidiyorum yani. Senede bir, on beş günlük izinleri vardı; yaşıtım Harun, memleketi Mersin’e giderdi izinlerde. İnanç’ın ailesi şehirdeydi, Rahmanlar tarafında oturuyorlardı. Ev çalışanlarının çoğu civardandı, vesaire.

Lafın bitişe geçtiği anda Tefo’m hafifçe öksürerek araya girdi ve Nusret’i sordu. Görüşebilir miydik? Ama burada, evde değil. Kimse bilmeden yani. Gene, ne Saffet usta ne diğerleri neden demedi. Ustasının bir baş hareketiyle İnanç fırladı ve hızla gözden kayboldu.

Birkaç dakika hiç konuşmadan ve acar polis pozlarında dikildikten sonra çitlerin eve bakan yanında Nusret Hopkins göründü. Beni tanıyınca canı sıkıldıysa bile belli etmedi. Her zamanki baston yutmuş havasıyla geldi. Selamımı hafif bir baş hareketiyle aldı, ortağımı tanıştırmam karşısında gülümsedi ve birkaç dakika yalnız görüşmek istediğimizi söylediğimizde merakla bizi izleyen üçlüye gene hafif bir baş hareketiyle uzaklaşmalarını bildirdi.

Tefo, üç hara görevlisinin yeterince uzaklaştığına karar verince, “Nusret Bey,” dedi, “polis değiliz, biliyorsunuz. Yani bizimle konuşmak zorunda değilsiniz.”

Nusret başıyla evetledi.

“Ne kadar süredir Haracı ailesinin hizmetindesiniz?”

“Profesyonel anlamda on beş yaşımdan beri, efendim.”

“Ciddi mi?” dedim şaşarak. “Öncesi de var mı yani?”

“Evet, efendim. Ailenin önceki konutunda doğmuşum.”
Bakışlarımızdan daha fazla açıklama beklediğimizi anlayınca ekledi: “Babam, efendim. Mecit Bey’in rahmetli babasının hizmetindeydi.”

“Baba mesleğini devraldın yani?”

“Öyle, efendim.”

“On beş yaşında mı?”

Hafifçe gülümsedi bu. “Hayır, efendim. Babam vefat ettikten sonra... Yirmi yedi yaşındaydım. O zamana dek sadece hizmetli kadrosundaydım, efendim.”

“Ve Mecit Bey seni... Sahi, unvanın nedir senin? Başuşak mı?”

“Kâhya da diyebilirsiniz, efendim.”

“Önceki konut dedin. Neredeydi?”

“Emirgân, efendim.”

“Ya burası?”

“Burası eskiden yazlıktı; sonra buraya taşındık.

“Sonra?”

“Buraya geçeli on seneyi biraz aşıyor, efendim.”

“Peki,” dedi Tefo, “Vedat’ın anlattığına göre, baskın sırasında bahçedeymişsiniz.”

“Evet, efendim.” Aha, dedim içimden, başladı gene. Gene lafımı bozuyordu. Fakat bu sefer tutacaktım kendimi. Zehir kafa iş başındaydı; azıcık kenara çekilmem daha iyiydi.

“Çok dikkatli olduğunuzu da biliyorum.” Nusret’in hafif gülümsemeli baş selamına bakılırsa Tefo’nun sizli-bizli konuşmasının üzerine azıcık yağlama girişimi işe yarayacaktı. “Şimdi... O günü tümüyle hatırlıyorsunuz, değil mi?”

“Hatırlıyorum, efendim.”

“Güzel... Peki, o gün dikkatinizi çeken bir şey oldu mu? Genel anlamda... Olağandışı bir şey...”

“Birkaç konu vardı, efendim.”

“Ya?” dedi Tefo, ben de merakla dikildim. “Ne gibi?”

Seninki gözlerini kısıp sevimlilikten epey uzak bir gülümsemeyle, “Öncelikle, sizler, efendim,” deyince soru dolu kaşlarımızı çattık. “Geldiğiniz anda dikkatimi çekmiştiniz, efendim.”

“Nasıl?” dedim dayanamayıp.

“Alıştığımız konuklardan epey farklıydınız, efendim.”

Bir daha, “Nasıl?” dedim.

“Giyiminiz, duruşunuz, hareketleriniz... Açıklaması kolay değil, efendim.”

“Anladım,” dedi Tefo. Anlaşılmayacak bir şey yoktu zaten. O günkü gürühtan olmadığımızı fark etmek için özenle incelemeye sahiden gerek yoktu, biliyorduk. İşi bilen

anlamasıysa çok daha kolaydı elbette. “Peki, bizi izlediniz mi?”

“İzledim, efendim.”

“Hırsız falan mı sandın?” dedim.

Seninki bir daha yüzüne hafif ekşimsi bir ifade ekleyerek, “Hiçbir şey sanmadım, efendim. Sadece izledim,” dedi. E, normaldi. Herhalde. Yani, etrafa göz kulak olmak adamın göreviydi, değil mi? Demek bu yüzden ben dörtlü krema ekibiyle konuşurken az ötemde dikiliyordu.

“Peki,” dedim, “neden ben?”

“Pardon, efendim?”

“Ben de etrafıma bakarım, Nusret efendi... O gün, az ötemde dikildiğini gayet iyi hatırlıyorum.”

Takdir mi etti, nedir, dudak büktü Nusret. Ardından hafifçe kafa sallayarak, “Ayrılmıştınız, efendim,” dedi, ardından başıyla Tefo’yu işaret etti. “Bir süre beyefendiyi gözledim, ardından size yöneldim.”

“Neden?”

“Fevzi Bey’le konuştuğunuzu gördüm.”

“E?”

“Ardından diğer beylerin yanına gittiniz.”

“E?” dedim bir daha.

Cevap vermedi bu sefer. Dur, dedim içimden, bir şey mi yakalıyorduk?

“Neden Vedat’ı izlediniz, Nusret Bey?” dedi Tefo. “Fevzi Bey ve diğlerleriyle konuşmasının ne önemi vardı?”

“Şey...” dedi Nusret. Tanıştığımdan bu yana ilk defa duraksıyordu adam. Genzini temizledi, duruşunu biraz daha dikleştirdi ve “İlgimi çekti, efendim,” dedi. “Onlar... Onlar da sizin gibiydi, efendim.”

“Bizim gibi? Nasıl?”

“Farklı...” dedi Nusret ve ağzı kurumuş gibi yutkundu. Tam görünmez bir el, ampulümü yakacak düğmeye uzanırken Tefo, “Partinin genel konuk profilinden farklıydılar demek istiyorsunuz, değil mi?” dedi ve bana döndü: “Haklıydın.” Yanan ampulümün ışığında gülümsedim ve dememiş miydim pozlarında sııttım.

“Evet, efendim,” dedi Nusret. “Siz ve onlar... İki zıt kutup gibiydiniz. Konuştuğunuzu görünce iyice meraklandım.”

“Bizi dinledin mi peki?”

Bu kadar esmer olmasa kızardığını söyleyebilirdim adamın. Gözlerini kaçırarak, “Evet, efendim,” dedi. Sonra birden yüzüme bakarak, “Herhangi bir sorun teşkil etmeyeceğinizi anladığımda,” diye devam etti, “yanınızdan ayrılıp size bakmaya karar verdim. Tam o sırada geldiniz...”

“Gerisi malum,” dedi Tefo.

“Evet, efendim.”

“Peki,” dedi ortağım, “şu farklılık meselesini açalım biraz. Anladığım kadarıyla Fevzi, Ege, Sinan ve merhum Faruk Beyleri iyi tanıyorsunuz.”

“Evet, efendim.”

“Sık mı gelirler buraya?”

“Hemen her partimizde yer alırlar.”

“E, o zaman farklılıkları?” dedim sabırsızlanarak.

“Farklılık aslında diğer konuklardaydı, efendim.” Nasıl, demedik. Artık neleri dert ediyorsa onları tartıp karar vermesini bekledik. Neden sonra, “Genelde partilerimize katılan kişiler yoktu, efendim,” dedi Nusret. Gene duraksadı, önüne baktı.

“Hiç mi?” dedim.

“Hayır,” dedi Nusret. “Sohbet ettiğiniz Fevzi Bey ve diğer beyler haricinde kimse yoktu.”

“Evet,” dedi Tefo, “bu durumun dikkatinizden kaçmaması normal tabii. Peki, Fevzi Bey ve diğer üçü Mecit Bey’in yakın dostları mıdır?”

Yüzünü ekşitti seninki. Ama zaten demedik mi, yerine, “Yakın dostlarıdır, evet, efendim,” dedi.

“İş?”

“Pardon, efendim?”

“Bu kişiler sadece dostları mı yoksa aynı zamanda iş yaptığı kişiler mi?”

“Beyefendinin işlerine dair ayrıntılı bilgim yok elbette ama her ikisi de diyebileceğime inanıyorum, efendim.”

“Ya diğerleri?” dedi Tefo. Nusret’in mimiklerine pek aldırıyor görünmüyordu. “Onları tanımıyor muydunuz?”

“Çoğunu ilk defa görüyordum, efendim.”

“Tuhaf sahiden,” dedi Tefo. “Yani Mecit Bey... Her bahar yaptığı bu partiye, her bahar çağırdığı kişileri çağırmamış ve... Hım. Bu dört beyefendi, yani Fevzi Bey ve diğerleri... Onlar da müdavimlerdendi, değil mi?”

“Elbette, efendim.”

“Peki,” diye araya girdim, ne, paso izleyecek değildim herhalde, “bu bahar partisi mi ne karın ağrısıysa, bunun davetlileri ne zaman belli olur?”

Nusret, densizliklerime alışmış pozlarda, “Konuk listesi her daim bellidir, efendim,” dedi.

“Nasıl yani? Hep aynı kişiler mi çağrılır?”

“Aşağı yukarı, efendim.”

“Yıllardır?”

“Yıllardır, efendim.”

“Arada yeni birileri hiç olmaz mı?”

“Aşağı yukarı dememin nedeni o zaten, efendim.”

“E, peki bu seferki liste?”

“Anlayamadım, efendim?”

“Yani bu seferki listenin farklılığı dikkatini daha önce çekmemiş miydi?”

“Hayır, efendim.”

“Neden?”

“Listeyi görmemiştim, efendim.”

“Neden?”

“Beyefendinin böyle bir zorunluluğu yok, efendim.”

“E, onca davetiyeyi kendisi yazıp, kendisi mi postaladı yani?”

“Beyefendi davetiyeleri daima kendisi yazar, efendim. Postalamaya gelince,” burada iyice aşağılar bir poz takındı seninki, “kurye servisleri var, bildiğiniz gibi.”

Tınmıyordu Vedat. “E,” dedim, “kurye kapıya geldi ve beyefendin bir kucak dolusu davetiyeyi kendisi verdi, öyle mi?”

Kaşları kalktı bunun. “Elbette, hayır, efendim,” dedi.

“E, kim verdi peki?”

“Erol, efendim.”

“Erol efendin kim?” İstediği kadar yüzünü ekşitebilirdi.

“Erol, hizmetlilerden biridir, efendim,” dedi bu. Daha önce söylemiştim, havasını bozmadan devam edebilmesi takdir edilmeyecek gibi değildi.

“Erol davetiyelerdeki farklı isimleri görmemiş mi?”

“İki yıldır burada, efendim.”

“Ha, yani görse bile anlamazdı bir şey diyorsun. Ya diğer konuklar?”

“Hangi konuklar, efendim?”

“Bahar partisine daima çağrılan ama bu sefer çağrılmayanlar.”

“Özür dilerim ama ne demek istediğinizi anlayamadım, efendim.”

“Bu tayfa diyorum, çağrılmamalarına bozulmadılar mı?”

Tefo, Nusret’in yanıtını beklemeden sabırsız bir havada, “Pekâlâ,” dedi, “Mecit Bey evde mi şimdi?”

“Evde, efendim.”

Ben, e, ne lafımı kesiyorsun şimdi gibilerinden bakarken Tefo gülümseyerek elini uzattı. “Çok teşekkür ederiz, Nusret Bey,” dedi. “Çok değerli yardımlarınızı unutmayacağız.”

“Bir şey değil, efendim,” dedi Nusret. “Ne zaman isterseniz...”

“Sahi,” dedi bu sefer benimki, “size nasıl ulaşabiliriz? Bir kez daha görüşmemiz gerekirse yani.”

“Her zaman eve gelebilirsiniz, efendim.”

“Yalnız görüşmek istersek?”

“Çarşamba günleri izin günümüzdür, efendim.”

“İzin günlerinde dışarı çıkıyor musunuz peki?”

“Bazen, efendim. Kimi zaman evde kalıp kitap okurum, efendim.”

A, ne güzel, neler okuyorsun diyemeden, Tefo, “Güzel,” dedi. “Tekrar teşekkürler, Nusret Bey. İyi günler.”

“Size de, efendim.”

“E,” dedim Taunus’un şoför mahalline yerleşirken. “Ne bulduk şimdi? Mecit Bey’le mi görüşeceğiz?”

“Hayır, büroya dönüyoruz. Ne bulduğumuzaysa şu senin kamera kayıtlarına baktığımızda anlayacağız,” dedi bu.

“Ulan,” dedim kontağı çevirirken, “bir kere de artistlik yapmadan anlatsan...”

Güldü Tefo. “İyi,” dedi. “Mecit Bey’in evine yapılacak saldırıdan haberdar olduğunu düşünüyorum.”

Vitesi geçirirken, “E?” dedim.

“E’sini görüntüleri izlediğimizde ve ilgili araştırmayı tamamladığımızda anlayacağız.”

“Ne araştırması?”

“O gün can verenler, yaralananlar... Hatta tüm konuklar. Mecit Bey ile ilişkileri... Hepsine bakacağız.”

İşe işi bilen el atmasıyla artan tempoya uyarak o gün ve ertesi gün ve daha ertesi gün boyunca yaptıklarımızı hızla geçeceğim. Benimki haklı çıkmıştı elbette: Mecit Bey ile eşi kaknem hanımefendinin baskının başlamasına dakikalar kala gayet usta manevralarla bahçeden ayrılıp eve girdikleri ve yaylım ateşi boyunca dışarı çıkmadıkları kayıtlarda açıkça görülüyordu. İzleyen üç günde Nilgün gerek bilgisayar başında, gerek envai çeşit dedikodu dergisinde, Necmi’yle tayfasıysa sokaklarda ve nerelere bakıyorlarsa oralarda istediklerimizi araştırdı. Arada Tefo’yla Kapalıçarşı’ya gidip Sezai ağabeye bir kez daha yanından ayrılacağını haber verdik. Ne Nilgün ne Necmi ve tayfası genel anlamda çok derinlemesine bilgilere ulaşabildi ama buldukları bölük pörçükler büyük ölçüde Tefo’nun kuramını doğrular havadaydı. Bahsettiğim bilgi parçacıklarını bir araya getirdiğimizde ortaya çıkan yarım yamalak resimden anlaşıldığı kadarıyla söz konusu can pazarında terk-i diyar eyleyenler arasında şu veya bu şekilde Mecit Bey’in canını

sıkılmış, işlerine taş koymuş tipler vardı. Tefo'ya bakılırsa aslında daha baştan polisin bana el altından verdiği bilgi CD'sine gereken önemi verseymişim, durumu ben de çakabilirmişim. O gün Fevzi Bey ve diğer üçü ile diğer konuklar arasında adını koyamadığım bir fark vardı demiştim ya, meğer tersiymiş. Yani CD'yi adamakıllı inceleyeydim, ne bileyim, mesela sosyetik yanı fazlasıyla su götüren bir arazi simsarının ya da üst düzey olsa bile sonuçta bir belediye memurunun ki bunların ikisi de cartlağı çeken gruptandı, bu derece üst tabaka bir ortamda bulunmaları herhalde dikkatimi çekermiş, onu diyordu Tefo.

Diğer ölen ve yaralananların, görevliler hariç tabii, hemen hepsi aynı seviyelerde görülebilecek tiplerdi.

Elbette iş burada bitmiyordu. Tamam, görüldüğü kadarıyla Mecit Haracı haz etmediği kim varsa, Nusret'ten öğrendiğimize göre 'geleneksel' bahar partisine toplayıp temizlemeye kalkmıştı. Fakat Tefo'nun buyurmasına gerek kalmadan bencileyin kuş beyinlinin bile anlayacağı üzere eğer planı buysa, pek salakça veya daha anlayışlı davranayım, pek tutarsızdı. Tutarsızdı çünkü yapılan baskında, özellikle o kadar koruma, fedai veya ne derseniz ondan varken konukların tümünün temizlenmesi garanti değildi. Bu durumda baskını Mecit Bey'in planlayıp yaptırdığı fikri sallanmaya başlıyordu ki bulduklarımızla dosdoğru polise koşturmamamızın nedeni buydu.

"İlginç sahiden," dedi Seyfo. Her zamanki gibi adliye veya müşteri dönüşü ama gevezelik yerine bu sefer meraktan uğramıştı ve deminden beri size anlattıklarımı dinliyordu. "Dediğiniz gibiyse sahiden başka bir iş söz konusu olmalı. Zaten diğer meseleyi de açıklamıyor bunlar."

"Diğer mesele?" diye atlayıverdi Nilgün.

Tefo, herhangi bir laf geçirmeme izin vermeden, “Faruk Bey’in vurulması,” dedi. “Ama o, daha sonra.”

“Niye?” dedim.

“Çünkü baskını Mecit Bey düzenlememişse ki öyle görünüyor veya görünüyor gibi,” dedi Tefo, “o zaman başkası yapmış ve Mecit Bey bir şekilde haberini almış, akabinde durumdan yararlanmayı düşünüp konukları değiştirmişse ortaya iki ayrı suç çıkıyor... Hatta üç.”

“A, dur lan,” diye araya daldım, “eğer böyleyse Mecit Bey’in bizim İks Bey’e de garezi var demektir.”

“Sahi...”

“İks Bey kim?” dedi Seyfo.

Cep telefonuma uzanırken Tefo’ya, “Sen anlatıver,” dedim, İks Bey’in numarasını bulup yeşil tuşa bastım. Uzatmayalım, evet, kaymak tabakanın alt kenarlarına denk gelen İks Bey’in de Mecit Haracı’yla alıp veremediği vardı. Ne alıp veremediği vardı kısmını sormadım. Komiği, o da bana ne diye sorduğumu sormadı. Kapadım ve Tefo’ya, “Vekâleten hedefmişiz,” dedim. Fikrimiz doğru görünüyordu. En azından Mecit Bey’in temizlik girişimi kısmı. Diğer tarafı, yani baskını, hak etmediğine karar verdiğim Bey’liğini hiç değilse burada alıverdiğim Mecit’in düzenleyip düzenlemediği, düzenlediyse neden bu kadar salakça davrandığı, düzenlemediyse kimin düzenlediği ve parti sahibinin nereden duyup bu hainliğe kalkıştığı soruları henüz fazlasıyla havadaydı. Fenası, diğer sorulara daha gelmemiştik bile.

“Peki,” dedi Tefo’m, “diyelim ki Mecit Haracı’nın bu işteki parmağını gösteren bulgularla polise gittik.”

“Ee,” dedi Seyfo, “ilk bakışta suça iştirak veya dolaylı yardım gibi görünüyor... Neye girebileceğine bakarım ama öncesi var.”

“Neymiş?” dedim.

“Somut delil sunulmazsa polis hiçbir şey yapamaz. Şüphe sanığın lehine işler.”

“Adamın partisine her zamanki konuklarını çağırmaması delil değil elbette,” dedi benimki.

“Öyle.”

“Uşağın ifadesi?”

“Aynı şey. Sadece şüphe uyandırmaya yarıyorlar. Varsayımınız doğru görünüyor ama somut gerçeklerle desteklemezseniz bir s... E, ehm... Şeye yaramaz.” Avukat komşumuz, Nilgün’ün varlığını hatırlayarak hemen kazı çevirebilmişti ya, çevirmese sekreterimiz kızar veya kızarır mıydı, bilemiyordum. Bilemiyordum çünkü ne Tefo ne de bendeniz her iki lafın arasına, özellikle ortalık yerde küfür sıkıştıranlardan değilizdir. Ayrıca Nilgün’ü iş dışında fazla tanıımıyorduk. Yani, öylesine alışık mıydı, değil miydi, tabii bugün biliyorum ama o zamanlar bilmiyordum, onu diyorum.

“E, nasıl bulacağız bunun delilini?” dedim bu sefer.

“Valla adamdan itiraf almaktan öte bir şey gelmiyor aklıma,” dedi Tefo. “Herhalde tutup bir yerlere yazmamıştır planını.”

Gülerek, “Sevgili günlük, bu akşam bir grup insanı vurdurtacağım türü bir şey bulamayız herhalde,” dedim. Nilgün dışında gülen çıkmadı.

“Başkasına da anlatmamıştır muhtemelen,” dedi Seyfo. “Hoş, öyle birisi varsa bile bulmanız zor.”

“Herifi kaçırıp döverek öttürelim, dediklerini kaydedelim. Olmaz mı?” dedim bu sefer.

“Baskı altında ifade,” dedi Seyfo sırtarak. “Anca Amerikan filmlerinde geçer o. Ayrıca konuşturmanız da yetmez. Hatta bizzat polisin önünde itiraf etse bile işe yaramaz.”

“Allah Allah. E, ne yapmak lazım?”

“Mahkemede hâkim ve savcının önünde itiraf etmeli.”

“E, yok artık... Onu nasıl yapacağız?”

“Vallahi bilemiyorum. Ama bu kadar malzemeye polise giderseniz bir işe yaramaz, onu biliyorum. Polise harekete geçmesi ve sonucunda adamın mahkemeye çıkarılması için somut delil şart.”

“Daha sağlam, mesela polisin falan tanıklığı olsa?”

“Bir şey demek zor valla... Hâkimin ortadaki durumu ciddi bulması gerekir.”

“E, ulan adam kaç kişiyi öldürttü, daha ne ciddiyeti aranacak?” Kızıyordum. Gerçi, esas kızdığım Seyfo’nun sürekli yokuş göstermesi değil, o ana dek yasal yolları hiç göz önüne almamışlığımızdı. Dört yıldan beri kotardığımız işlerin hiçbirinde delil toplama sıkıntısı çekmemiştik ve işimiz her zaman delilleri müşterilerimize teslimle sınırlı kalmıştı. Dediğim gibi, çalışmalarımızın sonucunda açılan boşanma davalarında tanıklığa çağırılmışlığım vardı ama delili vermemizle mahkemeye çıkma arasındaki sürece hiç karışmamıştık. Bilmiyorduk yani; esas ona kızmıştım.

“Hiç fark etmiyor,” dedi Seyfo. “İtirafı bir yere kaydetseniz veya çok ciddiye alınacak, kanaat oluşturacak tanıklar önünde alsanız bile, sonunda adam hâkim karşısında kalkıp öylesine söyledim, ne bileyim, mesela sarhoştum, zırvalamışım dediği dakika dava güme gidebilir ki böyle vaka çoktur.”

“Ha,” dedim, “yani sen şimdi tutup burada karımı öldürdüm desen bile işe yaramaz, öyle mi?”

“Öyle. Sen vicdanlı vatandaş sıfatıyla polise gitsen, avukat Seyfettin Çomak bana böyle böyle dedi desen ve polis seni ciddiye alsa bile yetmez.”

“Ne yaparlar o zaman?” dedi Nilgün. İyice meraklanmış görünüyordu. Cehaletini paylaştığım için bozmadım.

“Valla, söylenenleri ciddi bulurlarsa beni alırlar, Vedat Kurdel adlı bir şahıs senin için şöyle dedi, ne diyorsun derler.”

“E?”

“E’si, ya demin dediğim gibi reddederim ki onun yolu çok. Mesela, ‘Vedat bana iftira ediyor,’ diyebilirim veya demin söylediğim gibi, sarhoştum, zırvalamışım diyebilirim. Ayrıca, evet, doğrudur, karımı öldürdüm dememle de iş bitmez.”

“Yengeyi temizleme fikri fena gelmedi galiba,” dedim.

Seyfo, arada aklımdan geçmiyor değil gibilerinden kafa sallayarak gülerken, Tefo, “Sonra?” dedi.

“Sonra somut kanıt isteyecektir polis. Cinayet silahı, cesedin kendisi, vesaire... Anlattıklarımın bulgularla örtüşüp örtüşmediğine bakılır. Ancak bunlar ortaya çıkarılabilirse o zaman savcıya gidilir. Savcı delillere bakar, ifademi okur ve

aklı yatarsa tutuklama istemiyle sorgu hâkimine başvurur. Ondan sonrasında da ihtimal çok: Hâkim tutuklanmama karar verebilir, takipsizlik kararı verebilir, tutuksuz yargılanmamın uygunluğuna hükmedebilir...”

“Sonuçta bize itiraz kabul etmeyecek bir şey lazım yani,” dedi Tefo.

“Aynen.”

“Peki,” dedi ortağım, “diyelim ki bulduk. Ortada bir sorun daha var.”

“Neymiş?” dedim henüz geçmeyen kızgınlığımla.

“Mecit Haracı’nın nüfuzu. Yani memleketin şartları malum... Orada baskıyla falan yakayı sıyrabilir mi?”

“Mümkün,” dedi Seyfo. “Ama somut delil işi çok değiştirecektir.”

“Siyasi baskı türü şeyler olsa bile mi?”

Gene sırtıttı bu. “İşiniz gücünüz filmler, kitaplar... İşine, memleketine bağlı, onurlu adam kalmadı sanıyorsunuz, değil mi?”

“E,” dedim hafiften terslenerek, “haberleri her gün dinliyoruz, onlar film değil herhalde.”

“Nasıl baktığına bağlı.”

“Peki,” dedi Tefo, “diyelim bu dediklerinin hepsini becerdik. Tutuklarlar değil mi herifi? Neyle suçlanır?”

“Tutuklarlar tabii.” Durdu, biraz düşündü. “En kötü ihtimalle suça iştirakten,” dedi, kalktı, geç oldu, hanım

bekler gibilerinden bir şeyler geveledi. İyi akşamlardı, bir dümen çevirirseniz haber verindi, vesaireydi hesabı gitti.

Ardından, “E,” dedim ortağıma, “ne yapacağız?”

“Ne yapacağız, sağlam kanıt bulacağız işte.”

“Nasıl?”

“Bilmiyorum. Düşüneceğiz.”

“Peki, yaptık, ettik, Mecit Haracı’yı tutuklattık diyelim.”

“Dur bir,” diyerek ayağa kalktı ve gezinmeye başladı seninki. Merakla bakışta Nilgün’e eşlik etmek için derhal harekete geçtim. Uzatmadı, “Şimdi,” dedi, “polis soruşturması yukarıdan engellenmişti... Mecit Haracı’nın bunu yaptıracak gücü vardır herhalde.”

“Herhalde,” dedim. Sormamıştı gerçi.

“Bu durumda, yani soruşturmayı durdurtan oysa Faruk Bey’in öldürülmesi meselesinden en azından haberdardır. Yani ya kendisini ya da başkasını korumak için...” O-ho, benim zehir hafiye başka dala altmıştı bile. “Tabii kendisi öldürtmemişse.”

Nilgün, “E ama neden?” diye çıkıverdi iç çamaşırından. “Yani neden iki işi ayırsın?”

“Garantiye almak içindir,” dedim. “Rastgele yayılım ateşinde istediğinin vurulmama olasılığı var. Yani bize kurşun denk gelmedi mesela.”

Cıkladı benimki. Olmazmış efendim, mantıklı değilmiş ve Nilgün haklıymış. Ha, diğer her şey pek mantıklıydı, benim

söylediğim zırvaydı yani. “Atladığımız bir şey var,” diye devam etti bu, “kesin gözden kaçırıyoruz...”

“O değil de,” dedim bu sefer, “Mecit efendinin kolu yeterince uzunsa tutuklanma işini yatırabilir mi, ne dersin?” Hâlâ aynı yerde sayıyordum. Yasal yolların uzunluğu fena koymuştu. Filmlerdeki gibi aha suçlu budur, tığın bakalım içeri diyemeyecektik, onu söylüyorum.

“Valla bizim memlekette olmaz olmuyor, malum. Hele her şey bu derece karmaşıkken... Gerçi sağlam kanıt karşısında fazla bir şansının kalacağını sanmam. Ama tabii bu durum, işi çeviren Mecit Haracı’ysa geçerli.”

“Nasıl yani?” dedi Nilgün.

“Soruşturmayı engelleyen başkasıysa durum değişecektir. Yani Mecit Haracı eğer baskını düzenlememiş, sadece fırsattan yararlanmaya kalkmışsa,” deyip durdu Tefo. Dudak büktü, kafa salladı, kıpırdamadan düşünemeyenlerin yaptığı ne varsa yaptı ve “Tabii öyleyse ortaya başka bir saçmalık daha çıkacak,” diye devam etti. “Eğer baskını yaptıran Mecit Haracı değilse kim?”

“Ve neden?” diye tamamladım.

“Evet. Neyse, işin orasını herhalde Mecit Bey tutuklandıktan sonra anlarız.”

“Becerebilirsek. Peki, yaptıran oysa?”

“O zaman tam tersi bir durum söz konusu.”

“Biri duruma uyandı ve Faruk Bey’i temizletti, diyeceksin.”

“Öyle. Yani, Mecit Bey’in düzenleyeceği baskını duyan biri-”

Ortağımın lafını kesip, “Can veren Faruk Bey olmasa, kendisi yaptırdı derdim,” deyiverdim birden. Kaşlarını çatı benimki.

“Nasıl?”

“Şahane Hanım, eşi yani, adamın bu partiden bir süre önce çok heyecanlı davrandığını, ‘Düşündüğüm gibi olursa müthiş’ türünden bir şeyler söylediğini anlatmıştı.”

“Ha, sahi, söylemiştin,” dedi Tefo. “İlginç. Belki böyle düşünmeliyiz. Yani, Faruk Bey...”

“Ama neden?” dedi Nilgün. “Sonunda kendisi de vuruluyor. İntihar mı etmek istemiş yani adam?”

“Evet, saçma sahidem,” dedi Tefo. “Ama gene de...” Yine durdu, yine göz kısmalar, çene kaşımlar...

Fakat bende ışıklar aniden gelmiş gibiydi. “Belki,” dedim, “Faruk Bey bu haltı Mecit Bey’le birlikte düzenledi, olamaz mı?”

“O zaman Mecit Bey öldürtmüş olabilir. Hım. Konuklarla Faruk Bey’in de ilişkilerini araştırmamız gerekecek. Ama kafa karıştırıcı bir şey daha var: Nusret’in söylediklerini hatırlarsan, partideki konukların geneline uymayan bir biz vardık, bir de Faruk Bey ve diğer üç arkadaşı, değil mi?”

Haklıydı. Biz, normal şartlar altında o partide bulunmaması gereken kişilerdik. Davet edilmemiştik, vesaire. Peki, ya o gün hissettiğim ve Nusret’in ifadesiyle onay bulduğu üzere baskına hedef olan konuk güruhuna hiç uymayan dörtlünün orada işi neydi? Varsaydığım veya saymaya çabaladığım gibi baskını ayarlayan kişi Faruk Bey’se neden gelmişti oraya? Arkadaşlarını da getirip milletin delik deşik edilmesini mi seyrettirmek istemişti? Birden aklıma Faruk Bey’in partide

ama baskında değil, başka biri tarafından öldürüldüğünü söylediğimde Fevzi Karar'ın nasıl irkildiğı geldi. Onca tepeden bakmaları, tafrası ayrı, adamın o anki samimiyetinden emindim. Tamam, insan sarrafları listesinde adım başlarda geçmez, kabul ama o kadar bön değilimdir. Diyeceğim, Fevzi Bey, verdiğim haber karşısında cidden şaşırmıştı. Belki şaşırması... Ama hayır, baskının yapılacağını bilerek oraya gelmiş olamazlardı.

Olabilirler miydi?

Çekmecemden Abdullah'ın verdiği zarfı, zarftan bahçeyi doğu yönünden kaydeden kameranın bulunduğu DVD'yi çıkardım, sürücüye yerleştirdim. Tefo hiçbir şey demeden yanıma geldi. Görüntüleri açtım, zaman çubuğunu kaydırarak baskından birkaç dakika öncesine getirdim ve ortağıma, "Şuraya bak," dedim. Eğıldi bu, parmağımın ucunda, yani bahçenin kuzeybatı ucunda, havuzun az yanında duran beş kişiye, yani ben ve zengin dörtlüye baktı. Bir saniye sonra kaşlarını çattı, onu izleyen saniyelerde aynı kaşlar bu sefer kalktı ve biraz aşağıda, hafif sarı ve biraz çarpık otuz iki kardeşin bir kısmı göründü. "Vay, sahtekârlar, vay!" dedi karafatmam doğrularak.

"Neymiş o?" dedi Nilgün. Gelmesini işaret ettim. Geldi, ekrana baktı. Vereceğı yanıtı bilmeme rağmen ne gördüğünü sordum. Dudak büktü bu. "Bak," dedim parmağımı aşağı, ekranın sağ altına götürerek. "Otoparktan bahçeye geçilen kapı burası... Biraz sonra buradan içeri dalecek ve yayılım ateşine başlayacaklar." Nilgün boş bakmaya devam edince Tefo, uzatacağıımı bildiğinden ona da size de kıyamadı, "Saldırganlara en uzak yerde duruyorlar," dedi. "Yani mümkün en güvenli yerde."

Nilgün açıklamayı sindirmek için birkaç saniye bekledikten sonra, "Ama bu vurulmayacakları anlamına gelmez, değil

mi?” dedi. “Hem eve girseler daha güvende olmazlar mıydı?” Haklıydı tabii. Canlarına susamamışlarsa ve olacakları biliyorlarsa neden oradaydılar?

Soruya herhangi bir yanıt üretemeden Seyfo içeri daldı. Eve dönmek yerine ofisine gidip kitaplarına bakmış, işlenen suçu birebir karşılayacak bir madde bulamamıştı. Ama dert değildi; çıkarken söylediği gibi, somut kanıt bulunursa Mecit Haracı’ya en kötü olasılıkla suça iştirakten dava açılabileceğine emindi. Diğer konuyu, yani Mecit Haracı’nın tutuklanmaya veya cezalandırılmaya karşı bağlantılarının işe karışabileceği meselesini dert etmemeliydik. Tamam, hukuk devletinde guguk devletine yaraşır uygulamalara tonla rastlamak artık iyice gündelik işe dönüşmüştü ama ‘o kadar da’ değildi. Henüz.

Kara Kaplı

Çatık kaşların altındakiler ekrana sabitlenmişti ama görüntülere değil, çok uzaklara, başka yerlere, belki geçmişe, belki bizzat yuvalandıkları bedeninin veya kontrolü altında bulundukları beynin ücra köşelerine bakıyorlardı.

Tefo'nun tatlı dilli ricasını kıramayıp izin gününde bize zaman ayırmayı kabul etmesi üzerine sözleştiğimiz ve Polonezköy'den alıp büroya getirdiğimiz, yol boyu neden belirtmemek adına kasten açtığımız havadan sudanlar sayesinde dedesinin 1909 yılında 'sahibi' tarafından İstanbul'a, Mecit Haracı'nın dedesine hediye edilmek üzere ta Hindistan'dan getirildiğini, esmer teninin Hindistanlı Müslüman soyundan, Özüpak soyadıninsa 1947'de Pakistan'ın bağımsız devlet ilan edilmesinin ardından rahmetli babasının mahkemeye başvurarak soyadı kanunu çıktığında efendisince verilen 'Yardımcı' soyadını değiştirtmesinden geldiğini öğrendiğimiz 1950 Emirgân doğumlu Nusret Hopkins, izlettiğimiz görüntülerle bildiklerini birleştiriyor, çıkanı kabullenip kabullenemeyeceğine ve kabullenirse isteyeceğimiz yardımı edip edemeyeceğine karar vermeye çalışıyordu.

Okuduğunuz cümle kadar uzun dalıp gitme seansının sonunda Nusret her iki yanında heyecanla dikilen biz iki şapşoloza, önce Tefo'ya, sonra bana baktı ve "Ne istiyorsunuz?" dedi. Şaşıtığınan mıdır yoksa görüntülerle desteklediğimiz kuramımızın doğurduğu duygulardan mıdır, efendim kısmını atlamıştı. Öte yandan biz de azıcık şaşırmıştık, doğruya doğru. Adamın itiraz edeceğini, ikna etmek için en gaz vericisinden, adaletin yerine gelmesiydi, insanlıktı, hatta bak arada seni bile harcamayı göze almış adı batasica efendin türü kırk dil dökeceğimizi düşünmüş,

ona göre hazırlanmıştık. Yoksa Nusret onca buz duruşunun ardında volkanlar mı saklıyor, efendisine kin mi besliyordu?

“Takdir edeceğiniz üzere, bize delil gerek,” dedi Tefo.

“Nasıl?”

Canım ortağım iç çekerek, “Bilemiyorum,” dedi. “Anlattıklarınız sadece şüphe doğurmaya yetiyor ve o şüpheden ancak bu varsayıma ulaşabiliyoruz. Resmi makamlarca gereğinin yapılması için Mecit Bey’in onca insanı öldürtmek üzere partisine çağırdığına dair somut delil bulmamız gerekiyor.” Durdu, herhangi bir tepki vermeden izleyen Nusret’in yanından uzaklaşarak klasik odayı adımlama havasına girdi. Eller arkada, derin düşünür pozlarda birkaç adım atıp kapıya vardıktan sonra dönüp, “Evin her yerine istediğiniz gibi girip çıkabileceğiniz gerçeğine dayanarak bize yardım edebileceğiniz görüşüne vardık.”

Nusret, yanıt babında hafifçe dudak bükerek kafa sallamayı seçti.

Tefo gerekli yanıtı aldığına karar vererek, “Mecit Bey’in her daim aynı kişileri çağırdığını söylemişsiniz,” dedi.

“Aşağı yukarı demiştim.” İzin günü diye miydi acaba?

Tefo, adama hiç bakmadan ve eliyle, söylediği önemsizmiş gibi hafif bir savma hareketi yaparak, “Evet, evet,” dedi. “Peki, her yıl aynı davetiyeleri mi yollar?”

“Hayır. Her bahar yeni davetiye yaptırır.”

“Kime?”

“Sinan Kayabayır beyefendiye. Daha doğrusu, Sinan Bey her yıl ilgili partiler ve gerekli tebrikler için bir dizi ürün yollar.”

Ha, e, tabii, koskoca kalantor adam matbaaya gidecek değildi. “Kaç parti yapıyorsunuz senede?” dedim.

“Üç,” dedi Nusret. “Bahar, Sonbahar ve hanımefendinin doğum günü partileri.”

“Mecit kendi doğum gününde havai fişek attırmıyor mu yani?”

Kesin izin günü yüzündendi. Başka ne demeye gülümsesin yüzüme, değil mi?

“Pekâlâ,” dedi Tefo. “Mecit Bey, her sene üç aşağı beş yukarı aynı kişileri çağırır bile bu kişilerin bir listesini bir yerde tutuyordur, değil mi? Yani ezbere davetiye yazmıyordur...”

“Elbette,” dedi Nusret. Bu seferki gülümsemesi iyice içtendi.

“Liste var yani. Güzel. Peki, başkalarını çağırırken de liste yapmış mıdır, ne dersiniz Nusret Bey?”

Kafa salladı seninki. “Yapmıştır, herhalde,” dedi.

“Bulabilir misin?” dedim.

Yine onaylar manada kafa salladı ve “Başka arzunuz var mı?” dedi.

“Mecit Bey’in tahmin ettiğimiz suçu işlediğini kanıtlayacak herhangi başka bir şey bulursanız... Ama önemli değil, şimdilik bahis konusu liste, varsa tabii, işimizi görebilir.”

“Elimden geleni yaparım.”

Nusret Özüpak, özündeki Pakistan meselesi ayrı, sahiden temiz adamdı. Yapacağını söylediği elinden gelen, ertesi gece, Mecit Haracı’nın huzurevi kıvamındaki mini-harasının berisinde, telefonunun ardından bir solukta fırlayıp vardığımız, sorularımıza daha önceki görüşmemizde yanıt verip yolumuzu açtığı yerde elimize geçti. “İşinizi görmeye yeteceğine inanıyorum, efendim,” diyerek uzattığı deri kaplı ajandayı alırken yüzüne baktım. Efendim meselesi muhtemelen sahiden izin günü yüzündendi ya, bu seferki gülümsemesinin onunla ilgisi olmadığı kesindi. Neyle ilgisi vardı, sormadım; hatta belki ayıp, şu satırlara gelene dek bir daha hiç düşünmedim.

Uzatmamaya kararlıyım: Mecit Haracı, sahiden tahmin ettiğimiz gibi dünya değiştirmelerini veya en azından iyice tırsmalarını istediği konukları listelemiş, listelemekle kalmayıp ofise döner dönmez yaptığımız karşılaştırmadan gördüğümüz üzere, baskında ölen konukların adlarının üzerlerine, kim bilir ne zevkle birer çizik atıvermişti. Tahmin edeceğiniz üzere derhal harekete geçtik. Önce Seyfo’ya uğradık, eşine gecenin kör saatinde kapıya dayanma yüzünden bin bir özür sunup bulduğumuzu gösterdik. Seyfo görüntülerle birlikte üzeri çizili isimler listesinin, tabii Mecit Bey’in elinden çıkmışlığı kanıtlanırsa yeteceğini söyledi.

Bir saat geçmeden aynı özürleri pijamalı Şerafettin Damar ve az berisinde geceliğinin üzerine geçiriverdiği hırkasının önünü kapama telaşındaki saygıdeğer eşine, elbette Nezih amcanın selamlarıyla birlikte sunduk. Amirin gece vakti kapısında beliriveren iki zibidiye sinirlenerek şişen alın ortası damarı anlattıklarımızla birlikte yerini yavaşça doğal konum icabı aşağıda yerini alan geniş gülümsemeye bıraktı. Uyanık okurun elbette rahatça tahmin ettiği gibi ki ta en baştan aynı kanıdaydım zaten, el altından soruşturmayı

sürdürme fikri Ŗerafettin Damar'a aitti. Derhal bir sürat Ŗubeye gidilirken yolda açıkladı. Nezih ağabeyinin ta minikliğinde bir iki defa gördüğü küçük oğlunun olaya el atmasıysa baŖka bir hoŖluktu. nceki sert tavırlarının ardından elini omzuma koyup yüzünü kara ıkarmayacağımı bildiğini sylemesiye, en azından benim açımdan, baŖka bir gzellikti. Neyse, efendim, dediğim üzere bir koŖu, koŖu dediğim lafın geliŖi tabii, Ŗubeye vardık; o gece nöbete kalan memurlar, amirlerinin emirleri doğrultusunda ve gene o gece nöbette bulunan Füsun komiser önderliğinde ilgili iŖlemlere giriŖti, vesaire.

Hızlı geçiyorum ya, aynen gideceğim: Mecit Haracı, yapar mı diye korktuğumuzun aksine herhangi bir yere kolunu uzatamadı. Uzatamadı çünkü çoğunlukla iŖlerine taŖ koyanları temizlemeye kalkarken, ilk bakıŖta kendisi de kurban sayılacağından yakalanabileceğine pek ihtimal vermemiŖ, hele baŖuŖaĖının iŖindeki ciddiyyetini ve kılı kırk yaran dikkatini, insanlığının sadakatine ağır basabileceğini ve elbette ömür boyu onca hizmete, onca efendim çekmeye karŖın gözden çıkarılabilir kabul edilmesine ierleyebileceğini hesaba hiç katmamıŖtı. Elbette hesaba katmadığı bu hususlarda enselenmeyeceğine duyduğu güven pay sahibiydi. Haliyle yediği haltın ortaya çıkmasının ardından büyük bölümü iktidar partisine ciddi yakın kurbanlarının cnn alınabileceğini hiç dŖnmemiŖti.

Seyfo'nun anlattığı, ifadesinden sorgu hâkimine kırk dokuz bin, abartıyorum elbette, iŖlemin hepsi yapıldı. Arada herhalde laf ilgililerin kulağına gitti ve yukarıda belirttiğim gibi, Mecit Haracı'nın gücü, kurtulmasına yetmedi. İŖin bu tarafını, o dönemlerde gündem takip eden herkes muhtemelen hatırlayacaktır. Hatırlamayanaysa diyeceğim yok. Yok, çünkü o yıllarda her gün en aŖaĖı yarım düzine, akılı baŖında her insanı delirtecek lde skandal haber çıkıyordu. E, bunda ne var, bugün çok daha beter diyecek

hassas okura peşinen belirteyim: Evet, iki binlerin o dönemleri epey debdebeliydi orası ayrı ama esas mesele, bugün ayyukta bildiğimiz durumun henüz başlarını sürmesiydi. Vatandaş o dönemlerde, mesela emekli paşaların terörist damgası yemesine veya solcu bilinenlerle sağcı bilinenlerin ortak hareket iddialarına ya da kafa kesmeli cinayetlere ve cinayetlerin gündüz kuşağındaki ‘kadın’ programlarında soruşturulmasına, hatta kimi zaman çözülebilmesine hâlâ şaşırabiliyordu, onu diyorum. Yani onca bombardıman arasında memleket önde gelen zenginlerinden Mecit Haracı’nın toplu katliama ortaklık suçuyla içeri tıklılmasını hatırlayamayana kızamam.

Evet, ortaklık dedim. Mecit efendi sayemizde derdest edilip içeri alındıktan sonra, artık ne yaptılarsa bülbül misali şakımış, merhum Faruk Yutmaz’ın gelip yaptıracağı baskını anlatarak ‘onca yıllık dostlukları adına’ kendisini ve sevdiklerini güvene almasını söylemesi üzerine çakallık ederek ne kadar kin güttüğü kişi varsa toplayıp kıydırdığını itiraf etmişti. Evet, efendim. Aynen böyleydi. Faruk Bey’in planını bahar partisi davetiyelerini yazmaya başlayacağı gün öğrenen Mecit alçağı, artık feci şeytani zekâya mı sahiptir, nedir, hop hemencecik planı işine yarayacak hale sokacak fikri buluvermişti. Akabinde, her zamanki konuklarına haber salıp bu yılki bahar partisini yapmayacağını bildirmişti. İş bitirmemizi sağlayan kara kaplıda bahsi geçen ‘her zamanki’ konukların listesi vardı. Tahminimiz doğrultusunda kaymak tabakanın kaşığa ilk gelen kısmına mensup bu tayfadan birkaçı Mecit Bey’le konuştuğunu gayet iyi hatırlıyordu. Diğerlerinin bir kısmı çoktan unutmuş, bir kısmıysa zaten Mecit Bey’in çağrısına kişisel ‘yardımcıları’ yanıt verdiğinden iptal edilen partiden haberdar dahi olmamıştı. Fakat hepsi bir yana, bu bahsettiğim tipler arasında Mecit Haracı’nın iptal ettim dediği partiyi başkalarıyla yapması ve bu başkalarından bir kısmının topluca katledişinden kılınan bir kişi bile

çıkamamıştı ya da çıktıysa bile sözünü etmiyordu. Garipti veya garip miydi, yoksa bu tabakada zaten böyle miydi, bilmiyorum. Onca sene sonra hâlâ biliyorum diyemem, geçmeden belirteyim.

Neyse, efendim, kralı otuz dokuz bin cilt yazılmışken toplumsal tahlil veya eleştiriye kalkışmayacağım için Mecit Haracı'nın derdi neymiş esas kısmından devam ediyorum: Sanığımız iktidar değişimine ayak uyduramamış, bağlantılarını ve akabinde işlerini ufaktan yitirmeye başlamıştı. E, yeni anlayış da pek açgözlüydü canım. Tamam, her iktidar yandaşlarına fayda sağlardı, bilinmeyen bir şey değildi ama bunlar kantarın topuzunu ciddi kaçırmışlar, ideolojik değişim endişesiyle yanıp tutuşanların en kötü kâbuslarını bile aşmaya, bugünün tohumlarını daha ilk dakikadan hızla ve hırsla ekmeye başlamışlardı. Demokrasi mi, e işte, çoğunluk oyuna sahiptiler ve demokrasiyse, demokrasiydi. Üstelik anketlere bakılırsa çoğunluk halinden memnundu. İşin o tarafı ayrı mesele tabii ve hiç yeri değil, o yüzden geçiyorum. Neyse, işte, işleri battıkça batan Mecit Haracı, sorumlu gördüğü kim varsa üzerini çizmek için listelemiş, artık alengirli macera filmlerine merakından mıdır yoksa aristokrat tayfasının doğasında zaten dümdüzünü yapmak yerine dolambaca sapmak bulunduğundan mıdır, nedir, böyle bir plan yapmıştı. Ha, Faruk Bey ne demeye böyle bir işe kalkışmıştı, onu bilmiyordu. Gelip söylediğinde neden diye sormamış, belki demin belirttiğim nedenlerden, o kadarını öğrenemedik, itiraz bile etmemişti. Faruk Bey planını anlatırken kafasında yanan ampulün ışığı gözünü öyle kamaştırmıştı ki işin o tarafını umursamamıştı anlaşılan. Üstelik Mecit Bey konunun diğer kısmından, yani Faruk Bey'in ayrıca öldürülmesinden de bihaberdi; Abdullah'ın anlattığına bakılırsa sorduklarında ciddi şaşırmış ve ardından kesinlikle bu konuda hiçbir şey bilmediğini öne sürmüştü. Faruk Bey'in baskında kaza kurşununa kurban gittiğini varsaymıştı. Böylesi iyice işine gelmişti elbette.

Ha, hatırlamayanlar veya zamanında ilgilenmemişler için unutmadan belirteyim: Kocasının dolabından habersiz veya habersiz görünen ki Mecit Bey de öyle söylemişti, Nilüfer Haracı, ailesine sürülen lekenin ağırlığına dayanamadı; evi falan elden çıkarıp yanına kızı ve damadını alarak dosdoğru, dava için apar topar memlekete gelen Amerika'daki oğlunun yanına gitti. E, ter döken gençlere bir su dahi vermeyen kadın yıllar yılı ziyaret günlerine tütün ve don ya da eğeli turta taşıyacak değildi haliyle. Evi alan zengin zat, yeni dönem zenginlerindendi. Ailece eve yerleşip Nusret'i ve çalışanların büyük bölümünü kovduklarını, ayrıca garibim yaşlanmış küheylanları haraç mezat, kim bilir kime sattıklarını çok sonra öğrendim. Yaşamın dramatik gerçekleri ayrı mesele ve onlara, bunca klişe arasında kendi payına düşenin vaat ettiği klişenin aksine davranıp efendisini yakalatan uşağa minnettarlık duymama rağmen girmeyeceğim. Sonuçta, işte ne güzeldi; hepsi ortaya çıkmıştı. Adalet yerini bulmuştu.

Kısmen tabii.

Evet, Mecit Haracı'nın itiraflarında Faruk Yutmaz'ın öldürülmesiyle ilgili hiçbir şey yoktu; yoktu fakat onca tantana arasında zırt pırt gidip geldiğim şubede ilgili hiç kimseden bu yönde ses çıkmıyordu. Her şey çözülmüş gibi davranıyorlardı. Ortada bir suç vardı ve suçu planlayıp azmettirenle azimle suçu işleyenler mezarı, suçtan faydalanmak suretiyle hem ortaklık edip hem ayrıca toplu katliam suçu işleyense hapsi boylamıştı. Diğer suçun lafı bile geçmiyor, hiç kimse tutup 'E, bu Faruk Bey ne demeye böyle bir halt etmiş? Manyak mıymış?' ve 'İyi ama bunu kim öldürdü peki?' demiyor, ilgili herkes onca kuşkulu unsura rağmen inatla olay kapandı, haydi evli evine, köylü köyüne makamından çalışıyordu. Bunca ayan beyan saçmalığı görüp Şahane Yutmaz'a, böyleyken böyleymiş, maalesef eşiniz yediğinden zehirlenmiş, tekrar başınız sağ olsun ama konu

kapandı, diyemezdım elbette. Aslında demeliydim belki. Ama eh işte, ne bendeniz ne de ortağım manzaranın altındaki astarda yazılı, ‘İş öyle Mecit Haracı türü değil, ciddi gücü yeten birilerine dayanıyor; hiç kurcalamayın,’ mesajını okuyabiliyorduk.

Zeki, Çevik, Ahlâksız

“Haracı baskınında neredeydin?”

Pek şaşkın bir “Ha?” çekti Abdullah Ömrüm. Ha denmez, efendim denir kısmına hiç girmeden, arkama yaslanıp plastik çakmağımınla pek uyuz havalarda oynayarak, “Duydun,” dedim. Polis polis bakışının intikamını özel dedektif özel dedektif bakarak alıyordum. Tefo’nun önerisi üzerine şubeye gitmek yerine telefon edip mesai çıkışında yemeğe davet etmiştim komiseri. Beşiktaş balık pazarının içindeki lokantalardan birindeydik; yaz ve hafta içi münasebetiyle mekân, tam istediğim gibi, pek tenhaydı. Gene Tefo’nun tavsiyesi üzerine ki o kadarını akıl edebileceğimi gayet iyi bilmesine rağmen ısrarla vurgulamıştı, önce havadan sudanla başlamış, tokuşan kadehler eşliğinde daldan dala gezerek komiseri epey yumuşattıktan sonra darbeyi indirmiştim. Kardeşim, zaman iyice yaklaştı, akşam evde kalsam daha iyi hesabı gelmemişti. Ha, telefon başında bekliyordu, orası kesindi. Söylememesine rağmen takındığı ‘Sana güveniyorum’ havası hoşuma gitmiş, size anlatmadığım son kafa patlatma seansımızın meyvesini toplamaya pek hevesli gelmiştim.

“Nereden çıktı bu şimdi?” dedi balığın kılçığı boğazına saplanıvermiş gibi bakan Abdullah.

“Eldeki verilerden,” dedim gayet soğuk bir sesle.

“Ne verisiymiş bunlar? Hem sen ne demeye getiriyorsun?”

“Faruk Yutmaz’ın vurulması olayının örtbas edilmesinden bahsediyorum.”

“Ne?”

Kaşlarımı kaldırarak, “Kedi-fare mi oynayacağız, Abdullah?” dedim.

Seninki peçeteliğe uzandı, aldığıyla ağzını sildi, “Pekâlâ,” diyerek hiç tınmamış havalarda arkasına yaslanıp kollarını kavuşturdu. “Neymiş, anlat.”

Vay, dedim içimden, kolay pabuç bırakmam çekiyordu komiser. E, iyi. Karşılıklı artistlik yapma derdinde değildim zaten. “Önce soruma yanıt ver,” dedim. “Faruk Yutmaz cinayeti işlediğinde neredeydin.”

Hiç duraksamadan, “Kumburgaz’daydım,” dedi komiser.

“Şak diye yanıtlayacak kadar net hatırlıyorsun yani?”

“Önemli olaydı, niye hatırlamayayım?”

Pek uyuzundan kafa sallayarak, “Tanığın var mı peki?” dedim.

Gülümsedi bu sefer. “Faruk Yutmaz’ı benim vurduğumu mu düşünüyorsun yani?”

“Bir şey düşünmüyorum. Sadece soruyorum.”

“İyi.” İç çekti. “Tanığım var.”

“Ne yapıyordun orada?”

“Arkadaşımın yazlığındaydım.”

“O Cumartesi mesain yoktu yani.”

“Yoktu.”

“Kim bu arkadaş?”

“Sana ne?”

“Arkadaş işe giriyorsa tanıklık meselesi kolayca sallanabilir.”

Kafasını salladı. “Maalesef,” dedi. “Arkadaşım tek tanık değil. O gün orada olduğumu söyleyecek bir sürü insan var.”

“Kimler?”

“Arkadaşımın annesi, kız kardeşi... Siteden birkaç kişi daha.”

“Ne sitesi?”

“Yazlık, dedim ya.” Öne eğildi, kollarını masaya koydu. “Ayrıca keskin nişancı değilim. Derdin ne, Vedat?” dedi. “Olayın çözümü kesmedi mi?”

“Seni kesti mi?” dedim. Yanıt vermeyince, “Faruk Yutmaz meselesi örtbas edilmedi mi yani?” diye devam ettim. “Ortada onca şey varken hepiniz birden susmadınız mı?” Susmuşlardı. Hatta ötesi, mesela Nezih amcanın hayatta öyle şey yapmaz dediği amirleri Şerafettin Damar, Mecit Haracı tutuklandıktan neredeyse hemen sonra, hop, yıllık izne ayrılıvermişti. Diğerleri desen, önceki bölümde anlattığım gibi suspus vaziyetteydi. Şerafettin amirin yerine vekâlet için şubedeki kıdemli elemanlardan birisini koymamış, merkezden, üstelik Nezih amcanın tanımadığı birini göndermişlerdi. Olan biten bencileyin geç anlayanlar için bile gayet açıktı.

“Baskı yemediniz mi yani?” dedim bir daha. “Tırsıp kenara çekilmediniz mi?” Susuyordu komiser. “İçin rahat yani, öyle mi?” İşin aslı, Abdullah’ı suçlu görmüyorduk. Evet, kılınılacak şeyler, mesela beni durduk yerde kuleden atlatması, ayak izi, vesaire vardı. Ama bir şekilde onun bu

işe karışmadığını hissetmiştim. Ha, Tefo genelde hislerime, benim onunkilere yaptığının aksine fazla bel bağlamazdı ama bu sefer kabulleneceği tutmuştu. Abdullah değildi belki ama biri veya birileri vardı. Bir yerlerde. Belki şubenin içinde, belki başka bir şubede, belki başka bir yerde... Belki gücümüz yetmeyecekti ama hep beraber, hep beraber dediğim Tefo, Nezih amca ve ben, kurcalanması gerektiğine karar vermiştik bir kere. Genelde boyumuzu aşan sulara dalmamamız konusunda öğüt veren Nezih amca bile, mesleki onura leke babında duruma kızdığından görüşümüze katılmıştı. Hiçbir şey yapmadan olmaz, demişti. Duracağınız bir yer çıkarsa, durursunuz nasılsa, demişti. Normalde, başımızı derde sokacak bir hamleye kafadan karşı çıkardı ya, gene dediğim gibi, fena kızmıştı posbıyıklı patronumuz.

A, geçmeden hemen belirteyim. Telaşlanabileceklere, yani annelere, babama, Ayla'ya ve Nilgün'e bir şey söylememiştik.

Ve yine geçmeden, hani Nezih amcanız pek forsluydu, icabında kralına ulaşırdı, ne diye ondan faydalanmadınız yahut kendisi işe müdahale etmedi diye soracaklara belirteyim: Nezih amca eşeği sağlam kazığa bağlamak gerektiğini söylemişti. Yani ele sağlam, sağlam derken en babasının hasıraltı edemeyeceği türden bir şeyler geçirmeden ilgili yerlere başvurmayacak, başvurmak ne, gıkımızı çıkartmayacaktık. Askerde tanıdığın çavuş olsun, yeter ki olsun hesabı, büyük başlara değil, aşağıya bakacaktık. Abdullah'a gelmemin nedeni buydu yani.

Ay, ay, geçmeden bir şey daha söyleyeceğim: Hani Necmi ve tayfasına Kanas satabilecek tipleri bulmalarını, bulurlarsa geçen aylarda kime sattıklarını araştırmalarını buyurmuştum. Hah, işte ondan da sonuç alınmıştı. Daha doğrusu sonuç alınamamıştı; aradığımız türde bir alışveriş

gerçekleşmemiştir veya gerçekleştiyse bile bizimkilerin ulaşabileceği bir yerlerde gerçekleşmemiştir. E, alınmamıştıysa neden sonuç alınmıştı dedim, aşağıda öğreneceksiniz.

“E?” dedim bir kez daha. “Gözümün içine bakıp vicdanım rahat mı diyeceksin?”

Abdullah bir daha iç çekti. İçini boğani dışarı atma kararını almaya çalıştığını görebiliyordum. Az evvel gelip mekânın bize en uzak masasına yerleşen üç gencin başına dikilmiş garsona seslendim, kafasını çevirdiğinde el işaretleriyle ‘Bir ufak daha’ istediğimi belirttim. Garson, ‘Hemen, ağabey’ manasında kafasıyla onay verip uzaklaşırken boş kadehimi kaldırdım, “Bu dolduğunda,” dedim, “başlıyoruz. Karar vermek için vaktin o kadar. Konuşmayacaksan kalkıp gideceğim.”

“Sonra?”

Ekşi ve hor görür pozlarda, “Sonrasından sana ne?” dedim. “Senin vicdanın rahat nasılsa...” Fena kazıyordum, canım. Azimliydim; kalmışsa veya varsa, onurdan bahsediyorum, çıkaracaktım.

Neyse, efendim. Rakı geldi, sakiliği zaten baştan beri yapıyordum. Doldurduğum iki kadehten yağlı dudak izimi taşıyanı kaldırdım, Abdullah dönüp pencereden görünen balık pazarına yahut camda yansıyan kendi görüntüsüne baktı, baktı, kadehte çıtırdayan buzlar misali çatlayın diye uzatıyorum elbette, baktı ve sonunda kadehini eline alıp benimkine hafifçe dokundurdu.

Pek emin pozlarda gülümseyerek yudumumu alırken, “Haklısın,” diye mırıldandı komiser. “Örtbas edildi.” Kapalı mekânlarda sigara içme yasağına daha neredeyse bir ay vardı; o yüzden uzattığım sigarayı gönül rahatlığıyla aldı,

kendi çakmağıyla yaktı ve aynı rahatlıkla dumanını savurarak, “Amirimi görmeliydin,” dedi. “Hepimizi topladı, izne ayrılacağını ve o yokken Faruk Yutmaz meselesiyle ilgili açanın ağzını dolduracağını söyledi.”

“Damarı çıkmış mıydı?” dedim sırtarak.

“Hem de nasıl,” dedi komiser. “Soru-moru sormayın, dedi. Sonra aramızda konuştuk... Zaten amirim kolayına izin kullanmaz; kullandığında da taş çatlasa bir haftalığına kullanır. Baskı yediğine karar verdik anlayacağın.”

“Size açıkça bir şey söylemedi ama?”

“Daha ne söylesin?”

“Bunlar olmasa işin ucunu bırakmayacaktınız öyleyse.”

“Tabii, canım.”

“Peki, ne yapacaktınız?”

Dudak büktü bu. Bilmiyordu. Her şey pek hızlı gelişmiş, Mecit Haracı tantanası ve elbette diğer izlenen davalar falan derken Faruk Yutmaz meselesine kafa patlatmaya henüz başlayamamışlardı. Tabii, tabii aralarında konuşmuşlardı ama alenen bir hareket yapamayacakları için, burada Abdullah, İsmail ve Füsün komiserlerden bahsediyorum, şimdilik amirlerinin izinden dönmesini beklemeye karar vermişlerdi.

“Ne zaman dönecek peki?”

“Valla dedim ya, normalde gitmez, gittiğindeyse bir hafta falan... Ama bu sefer uzun sürecek gibi görünüyor.”

“Başka yere sürmesinler?”

“Bilemem orasını.”

“Yerine gelen nasıl biri peki?”

“Sevimsiz.”

“O bir şey dedi mi? Bu konularda yani.”

“Hayır.”

“Bunun dışında başka bir tehdit, ne bileyim ima falan?”

“Çok film seyrediyorsun.”

Herkesin aynı ayağa yatmasından gına gelmişti ya, üstüne gitmedim. “Ne yani, sırf amirin emri yolunuzu kesmeye yetiyor mu diyeceksin?” dedim. Koyun musunuz güzelim siz, diye geçirdim içimden.

“Emir demiri keser.”

“Feci sadıksınız yani. Hem de ikinci defa...”

“Sen bizi bırak da, bana neden şüpheli muamelesi çekmeye kalktığını anlat.” Eh, doğruya doğru, konuşarak kontraya hak kazanmıştı.

“O kısmı yol yapmak içindi,” dedim sırtarak. “Senden şüphelendiğim yok. Ama dediğim doğru; eldeki veriler içeriden birisine işaret ediyor. En azından düşündürüyor. Yukarıdan baskıyı kastetmiyorum.”

“Balistik raporu ve telefon meselesi, değil mi?”

“Sırf onlar değil. Sahi, ondan bir şey çıktı mı?”

Buraya bir ara koyuyorum ve yazdıkça anlamsızlaşmaya, metni senaryoymuş gibi göstermeye başlayan ‘şöyle derken’

eşlikçisi fiilleri sıralıyorum: dudağını büktü, dudağını büzdü, yüzünü buruşturdu, yüzünü ekşitti, çenesini kaşdı, saçını düzeltti, gözlerini devirdi, kaşlarını çattı, kaşlarını kaldırdı, Mister Spock misali tek kaşını kaldırdı, iki kaşının burunla birleştiği yeri baş ve işaret parmaklarıyla tuttu, ensesini kaşdı, huzursuzca kıpırdandı, öne eğildi, iç çekti, arkasına yaslandı, bir sigara daha yaktı, bir yudum daha içti, bir lokma daha yedi... Bunları veya aklınıza gelebilecek diğerlerini gönlünüzce diyalog aralarına serpiştiriverin. İsterseniz yani.

“Çıkmadı. O telefonda sadece Mükerrerem’in numarası aranmış. Hepsi o.”

“Tek amaçla alıp çocuğa vermiş demek.”

“Öyle görünüyor.”

“O zaman dediğime geliyoruz.”

“Hangisine?”

“Mükerrerem o gün telefonunu nişancıya vermiş olabilir demiştim ya...”

“Ha, doğru. Haklısın. Öyle yapmış olmalı.”

“Mükerrerem’in ve Sacit Korkmaz’ın öldürülmeleri var sonra. Tam iş kurcalanmaya başlamışken yani. Ayrıca Sacit’in mafya babası falan olmadığını da öğrendim.”

“Öyleymiş. Organize bildirene kadar biz de bilmiyorduk.”

“Ne zaman söylediler size?”

“İki hafta falan önce. Onlar da anca keşfetmiş. Peki, başka ne var elinde?”

“Kanas var.”

“Nasıl?”

“Valla onca yeri araştırdım... Bildik bilmedik ne kadar satıcı varsa soruşturdum. Kanas satan kimse yok.”

“Yani?”

“Yanisini bilemiyorum şimdilik. Ama Kanas arayanın bulabileceği başka yerler var, onu biliyorum.”

“Bizim gibi...”

“Aynen.”

“Hım.”

“Tabii ordu da var ki kafadan elenecek bir ihtimal değil.”

“Neden?”

“Nedeni var mı? Ayrıca keskin nişancı arıyorsan kesin bulabileceğin iki yerden biri ordu, biri sizsiniz. Komandosı var, özel timi var... Öyle değil mi? O kuleye tırmanıp sekiz yüz kúsur metreden adam vurmak için hem kedi gibi çevik hem de...” deyip durdum. Sizde çoktan yanan ampul kulunuzda işte tam o anda yanmıştı. “Abdullah,” dedim, “beni o elektrik direğinden neden atlattın?”

“E, olayı canlandırdık ya...”

“Ama neden paşa paşa inmek yerine atlamamı istedin?”

“Ha, o benim fikrim değildi...” dedi ve der demez benim ampulden bir tane de onda yandı. Nişancılık, çeviklik, dosyadan kaçıveren balistik raporları, boş ver amirim, Olay Yeri İnceleme’yi karıştırmayalım; şerafettin amirim kimse

bilmesin şimdilik demişken kızmasın sonra cümlesi, Kanas'ın polis depolarından elde edilebilirliği, hepimizinkinden pahalı cep telefonu, özel harekât, Mükerrerem ve Tosun Sacit ve şu dakikaya kadar adını, başka şeyden değil, sırf unuttuğum için zikretmediğim şoförü Bahadır Diler'in art arda ve tam zamanında öldürülmeleri, içeriden birisi ve falan ve filan iki kafada aynı anda uç uca eklendi.

Sözleşmiş, haydi, bir, iki, üç çekermiş gibi aynı anda, "Tayyar!" deyiverdik.

Hotmail Dostu

Yakın dövüş eğitimi, çeviklik, vesaire, sürpriz unsuru ile hafif dumanlı ve öfkeli kafalar karşısında işe yaramamıştı. Hafif dedim çünkü yanan ampullerin aydınlığı mıdır, aniden yükleniveren adrenalindir, artık hangisiyse, rakının verdiklerinin çoğunu ikimizden de kısa sürede silip süpürmüştü. Gece vakti çalınan kapısını bir merak açıp karşısında amirini gören Tayyar, daha ne oluyor diyemeden var gücümle tekmeyi indirdiğim kapının burnuna toslamasıyla afallamış, pek fazla karşı koyamamıştı. Şiddet ve 'aksiyon' meraklılarını üzme pahasına bu kısmı, yani elemanı nasıl sopaladığımızı atlıyor, sahneleri hayal gücünüze bırakıyorum.

Neyse, efendim, Tayyar, oturttuğumuz ve herhalde cep telefonu gibi cinayet parasıyla aldığı kocaman televizyonunu gönül rahatlığıyla izlediği koltukta az evvel uzattığım havlusunu, havludan az evvel patlattığım dudağından akan kanlarla boyarken, Abdullah, "Hiç uzatmadan konuşacaksın," buyurdu.

Yakayı sıyıracak bir numara çekemeyeceğini iyice kavrayan Tayyar uzatmayacaktı zaten. Kısa bir mırın kırın sürecinin ardından konuştu. Evet, Kanas'la veya uygun bir başka melanetle icabında bin metreyi aşan mesafeden attığını vuracak kadar nişancı, enerji nakil hattı kulesine tırmanıp nişan alacak kadar cambazdı. Bu tür işlere doğuştan yeteneğini bileyen özel harekât eğitimi sağ olsundu. Ve evet, Faruk Bey'i vurmak için para almıştı. Kendisine dınısının dınısı türü ilişkiler üzerinden ulaşıp işvereniyle bağlantısını sağlayan Mükerrerem'di. Dınısının dınısı dediğim serinin en sonundaki kişi, yani Mükerrerem'e 'işini bu halleder,' deyip Tayyar'ı bulan adam, bunu sonra öğrendim tabii, tahmin edebileceğinizi varsaydığım nedenlerle

asayişten erken yaşta zorla emekli edilmiş bir komiserdi. Mükerrerem'le tanışıp planı dinlemiş, teklifte bahsi geçen rakamı duyunca fazla düşünmeden kabullenmişti Tayyar. Hem nedir, memleketten bir para babası eksilecekti; adamın gündelik dış karıştırma masrafının yarısına maaş diyen ve çocukluğundan bu yana fukaralığına lanet okumuş diğer adam için fazla vicdan derdi çıkmayacaktı. E, herkesin vicdanı aynı kalınlıkta değildi tabii. Mükerrerem'i, başka hınısının minisi bağlantılar sayesinde basında hiç utanmadan 'Tosun' lakabıyla tanıtılan uydurma mafya babası Sacit Korkmaz ve şoförü rolünü oynayan arkadaşını da öldüren Tayyar'dı. Onlar için ayrıca para almıştı. Toplam üç yüz bin Euro. Bırak polis memurunu, memleket nüfusunun yüzde doksanı için büyük paraydı bu. Tabii Tayyar aldığı parayı Mükerrerem gibi salakça saçmamıştı. Zaten yalnız yaşıyordu; gelen gideni pek yoktu; evine aldıkları fazla dikkat çekmemişti. Cep telefonuysa, eh, taksitle aldım demişti tabii. Evet, aynen düşündüğümüz gibi, atışını yapması için gerekli sinyali yollayan garibim Feyyaz'dı. Hayır, telefon işini Mükerrerem ayarlamıştı; oğlanın telefondaki arama kaydını silmesi gerekeceğini de biliyordu. Evet, gene aynen düşündüğümüz gibi ki ta en başlarda size belirtmiştim, garibim garson kardeşle alıp veremediği yoktu. Delikanlı, Tayyar'ın tetiğe basmasının hemen ardından görüntüye girmişti. Görüntü derken tüfeğin dürbününü kastediyorum elbette. Kanas seri atış yapabildiğinden, durumu görür görmez derhal bir tane daha sallayabilmişti. Daha beteri, gene ve gene tahmin ettiğimiz gibi, kullandığı silah, olayı canlandırmak üzere getirilen ve elime tutuşturulan Kanas'tı. İlgili depodan uyduruk bir bahaneyle kolayca alıvermişti silahı. Ama beter serisi bununla kalmıyordu: resmen cinayet silahını cinayet mahalline getirmiş, hiç çekinmeden, alay edercesine amirine vermişti. Ayak izini yapan da kendisiydi; Faruk Bey'i nalladıktan sonra, bilmem kaçınıcı defa gene diyeceğim ama öyle gerekiyor, gene tahmin ettiğimiz gibi gece geç saatlere

kadar orada saklanmış, saklanırken olayın çakılma ihtimalinin fazla bulunmamasına rağmen ne olur ne olmaz deyip kendince hikâye düzmüştü. İşin komiği ki Abdullah'ı en kudurtan kısmı herhalde burasıydı, uydurduğunu amirine kolayca yutturuvermesiydi. Mesai yahut silah arkadaşına körü körüne güvenmenin gözü kör olsundu. Gerçi o da neydi, Allah aşkına? Dosyadan balistik raporlarını çıkarmaktan tut, sinyalin gönderildiği telefonun hafızasının silinmesine kadar bir sürü numarayı aynı güven sayesinde kimseyi uyandırmadan, gayet kolay halletmişti eleman. Sonrasında, kulunuz devreye girip işleri, af buyurun, boka batırana kadar gayet rahat yaşamıştı. Konuya katılmamla aralanmaya başlayan kapıyı görünce önce beklemiş, olay yeri canlandırmamızda amirine zokayı yutturmuş ama kurcalamaktan öte, balığı yakalama yolunda adım attığımı kavrayınca işverenine başvurmuştu. Aldığı talimat ve 'Şu kadara yaparım' önerisinin kabulü üzerine önce Mükerrerem'i, sonra baskından bu yana Riva taraflarında saklanan Sacit Korkmaz ve Bahadır Diler'i temizlemişti. İşvereni gerisini halledeceğini bildirmese temizlenecekler sırası bana gelmişti. Ve onca evet, bir hayır ile kesiliyordu: Hayır, Tayyar vurmak için para aldığı Faruk Yutmaz'ı tanımıyordu. Tanımıyordu derken kimdir, necidir, onu söylüyorum. Mükerrerem'le konuşmalarında adamın adı hiç geçmemişti. Kimliğini sonradan öğrenmiş ve hiç aldırmamıştı. Baskını Faruk Yutmaz'ın yaptırdığı ortaya çıkınca şaşırmıştı şaşırmasına ya, kendi derdi yüzünden üzerinde hiç kafa yormamıştı.

Ve bir de heyhat vardı: Elleri ve sayemde patlayan dudağı yüzünden havlusu kanlı katilimiz Tayyar, işverenini de kesinkes tanımıyordu. E, nasıl konuşuyorlardı peki? Talimatlarını nasıl alıyor, parasını nasıl istiyordu? E, yüz yüzeyi kafadan geç, haliyle bu devirde telefonda, teleksti türü iptidai yollara başvuracak değillerdi, canım: Elektronik ortamdan faydalanıyorlardı. Özü, Tayyar'ın bildiği kadarıyla

işverenin adı buzadam63 @ şudurbudur nokta komdu; buzadam63 ve aynasiz_tyyr kurbanın birçok fotoğrafı dahil tüm bilgi alışverişini dünyayı sarıp sarmalayan görünmez ağ üzerinden yürütmüşlerdi. Parası ise, buzadam63'ün önerisi üzerine altı ayrı bankada açtırdığı hesaplara 'bir İsviçre bankası' eliyle ve taksitle yatmış, haliyle fazla kuşku çekmemişti. Hem nedir, yurt dışındaki eniştesinin gönderdiği paradan kime neydi? Ay, ayrıca maalesef, tüm ilgili yazışmaları silmişti.

Ah be güzelim, o işler öyle kolay değil, sanal boşluğa yollanan baytları bulup getirmenin yolları var, demedim. Bilmiyordu anlaşılan. Öte yandan mali şube gereğini yapabilir, paranın izini sürebilirdi herhalde. Bulması ne kadar zaman alırdı, o kadarınıysa ben bilmiyordum ama daha sonra, daha sonra dediğim Tayyar'ın bülbülümsü aryalarının bitmesi, Abdullah'ın ilgili telefonlarının ardından ilgili ekibin gelip bunu götürmesinden sonra, komisere o tarafa, en azından şimdilik hiç girmeyelim, dedim. Malum, basına haber yaptırmaktan soruşturma kapatmaya uzanan eylemlerinin gösterdiği üzere, karşımızda Mecit Haracı'dan daha güçlü çıkması kuvvetle muhtemel biri vardı ve Nezih amcanın tavsiyesi kulağımda hâlâ küpeydi. Önce sağlam kazığa bağlamaktan bahsediyorum.

Ama öyle geniş zamanımız yoktu tabii. Tayyar'ın yakayı ele verişini gizlemenin yolu fazla değildi. İşvereni bol paralı ve bol güçlüydü ve akılsız varsaymamızı gerektirecek bir hamlede bulunmamıştı. Yani, evet, görünüşte izini bulmak pek kolay değildi ama gerekli çabaların sonuç vereceğini herhalde tahmin edebilir, haliyle yolları tıkayabilirdi. Elimizi çabuk tutmalıydık. Ama nereye bakacaktık?

Öküz paşanız Vedat'ın 'bir_dost877'den gelen mesajı bunca zaman sonrasında hatırlayabilmesine şaşar mısınız, bilemiyorum.

“Ne Makyavelli’si?”

“Sen bana mesaj yollamadın yani?”

“Yollamadım. Ne mesajıymış bu?”

“Bilgisayarını açabilir miyiz?” dedim.

Tefo, yaptıklarımı dinledikten sonra ‘şu Makyavelli işinden bahsetsene,’ dememle elbette meraklanmıştı ya, uzatmadı, kalktı. Tayyar’dan alınabilecek başka bilgi kaldıysa hesabı suyunu sıkmaya ve elemanın bilgisayarında yapılacak araştırmaya nezaret etmeye giden Abdullah’tan ayrılıp gecenin kör saatinde can kardeşimin kapısına dayanmıştım. Ha, mandaysam o kadar değil; gitmeden önce aramıştım tabii. Şansıma ikisi de, benimki meraktan, Ayla sona yaklaşmanın ve sıcak havanın sıkıntısından yatamamıştı.

Makine başındaki ortağımın yanında eğilip şirketin posta kutusunu açtım ve bahsettiğim e-postayı gösterdim. Tefo, “Allah Allah,” dedi, “ilginç sahiden. Peki, bunun davayla ilgisi olduğunu ne biliyorsun?”

“E, yuh artık,” dedim. “Başka ne olabilir?”

Hoş, pek çok şey olabilirdi tabii. Yani zorlanırsa şudur, böyledir diye bir şeyler uydurulabilirdi. Ama duruma uyan onların hiçbirisi değildi.

Ayla’nın tepemize dikildiğini, “E, peki, davayla ilgili diyelim,” dediğinde fark ettik. “Ne söylüyor o zaman?”

Tefo, burnunun dibinde sahibinin burnuna dayanmış karna gülümseyerek, “Dediğini varsayarsak ipucu verdiğini düşünebiliriz,” dedi. “Hiç öyle bakma, olmaz demiyorum zaten.”

“E,” dedim, “bundan Faruk Bey’in birisini, başkasına ufak gelebilecek bir nedenden kızdırdığı sonucunu çıkaramaz mıyız?”

“Çıkarırız,” dedi Tefo. “Ama tabii hemen kim sorusu geliyor.”

“Bulamaz mıyız?”

“Bilmem. Yani postanın gönderildiği bilgisayarı bulabilecek birileri elbette vardır ama biz öyle birilerini tanımıyoruz.”

“Yok, zaten öğrendiğime göre istesek de bulamazmışız onu.”

“Niye?”

“Yasal şeyler... Mahkeme kararı falan lazımmiş. Hem uzun hem de boyumuzu aşan iş yani.”

Cümlemin sonuna yerleşen noktanın hemen ardından, “Tevfik,” dedi Ayla ama benimki pek kulak vermedi, “Bir dakika, tatlım,” diyerek devam etti: “Peki, o dursun şimdi.” “Tevfik.” “Kafa yürütmek işe yarayabilir. Mesela işin Faruk Bey’e dayandığını varsayarsak, bu mesajı cinayeti işleyen, daha doğrusu Tayyar’a işleten değil, bunları bilen ama ortaya çıkmaya cesaret edemeyen birinin yolladığını öne sürebiliriz.” “Tevfik...” “Bir saniye... Bu durumda eldeki diğer verileri düşünersek... Yani Tayyar’ı tutanın zenginliği, gücü, vesaire... Yok... Tabii daha ortada Faruk Yutmaz’ın baskını neden yaptırdığı meselesi var...” “Tevfik...” “Hım, ayrıca bir de baskını yaptırıp baskının yapılacağı yerde... Tabii olabilecek en güvenli yerde duruyordu ama yine de, neden, değil mi?”

Tefo böyle ne kadar gidecek, yani ve tabii ve o zaman ve hım diyerek işi tümüyle çözebilecek miydi, bilemiyorum

Çünkü Ayla'nın beşinci 'Tevfik' çağrısından sonra nihayet dönüp kızcağıza bakmayı akıl edebildik ve aynı süratle hastaneye yollandık.

Agucuk

Evden çıkıp hastaneye yetişene kadar Tefo'nun yaşadığı telaşa, ayaklarının birbirine dolaşmasında ve diğer doğum zamanı olağan komikliklerinde şaşacak hiçbir yan yoktu. Şaşılacak taraf, bendeniz odun hazretlerinin elinin ayağının dolaşmasıydı. Tamam, Tefo'nun paniği anlaşılır şeydi ama bana ne oluyordu, değil mi?

Fakat ne minicik, ne şekerdi bu yahu! İyice abartmaya başlayan sıcaklara dayanamayıp anasının tansiyonunu yükseltme yoluyla acilen çıkma isteğini bildirerek aramıza katılan Lale'yi kucağıma verdiklerinde gözlerimin dolduğunu hiç saklamayacağım. Gecenin kör saatinde pürtelaş hastaneye koşturan diğerleri, yani Nezih amcalar, Ayla'nın tarafından başta anne-babası, pek tanımadığım kız kardeşi ve birkaç kişi daha, elbette benimkiler ve Tefo'nun ağabeyi Burhan ağabey ve ablası Safiye abla ve onların eşleri ve hastaneye o saatte getirilecek yaşa gelmiş çocuklarının doluştuğu odadaki sevinç, kıvanç ve diğer bilumum olumlu duygular arasında gözyaşlarımın dikkat çektiğiniyse zannetmiyorum. Hoş, fark edilseydi bile o kadar tanıyan arasında 'Sana ne oluyor?' diyecek çıkmazdı zaten.

Bahsettiğim gözyaşlarının o dakikaya kadar Ayla'ya dair duyduğum kırk kuşkunun otuz dokuz buçuğunu götürdüğünü söylemeden geçmeyeyim. Ama o kadar; yani polisiyede şehvet kadar hayatın diğer gerçeklerine zinhar karşıyız kardeşim; onları yazan zaten yazıyor; istesek gidip Dostoyevski'sinden Sabahattin Ali'sine yetmiş beş bininden okuruz, polisiyeyle edebiyatı karıştırmayınız ve derhal sadede geliniz diyenlere bir kez daha boyun bükecek ve onca zırva ve can sıkıcı arasında güzellikleri görmek istemiyorsanız ne yapayım diyerek 'konuya' döneceğim.

Efendim, Lale'nin getirdiği mutluluk dudaklarımızda, kısa süreli 'sevinç sigarası molası' arzusu içimizde, hastanenin dışına çıktık. Bol yıldızlı ve olağandışı sıcak geceye savrulan dumanlarla birlikte ortağım, "Şimdi," dedi, "Faruk Bey ve diğer üçünün partide, mümkün en güvenli yerde bulunmasına verebileceğim tek açıklama var."

"Ne?" dedim şaşarak, "onca koşuşturma arasında bunu mu düşündün yani?"

"Valla düşündüm, Vedat. Manyak mıyım neyim, değil mi?"

"Önde gidenisin," dedim sırtarak. "Ama sonuçta babasın artık."

"Yani?" dedi bu.

"Boş ver. E, neymiş açıklaman bakalım?"

"Baskından hepsi haberdardı."

"Niye?" dedim hemen. Ben de az çatlak değildim tabii. Az önce kucağıma verilen minimininin bağıma yağdırdığı onca duyguyu kenara itivermişim bile. "Faruk Bey, 'Şu tarafta duralım,' demiş olamaz mı?"

"Neden dinlesinler?"

"Kanka ya bunlar..."

"Biri ne derse ötekiler uyar yani, öyle mi?"

"Değil mi?"

"Sen benim her dediğimi yapıyor musun?"

"Sen yapıyor musun?"

Sırıttı bu. “Eh, haklı olabilirsiniz tabii.”

“Belki Faruk Bey, gelin şu köşede duralım, Mecit’in çağırıldığı bu zibidi tayfasını seyredip alay edelim, demiştir mesela.”

“Sanmıyorum, Vedat. Yani o derece hıyar tipler değil bunlar. Sen-ben böyle bir şey yapabiliriz belki ama...”

“Abartma,” dedim. “Biz niye milleti seyredip alay eldim?”

“Haklısın, öylesine söyledim zaten. Neyse, şimdi... Dediğimin doğruluğunu kabul edersek resim biraz yerine oturuyor. Yani hep beraber olacaklardan haberdarlar, vesaire. Ama... Tabii bu durumda ortaya başka bir soru çıkıyor. Az sonra kurşun yağacağını bilerek vurulma olasılıkları düşük ama sonuçta yok denemeyecek bir yerde neden durdular?”

“Manyak mı bunlar, değil mi?”

“Aynen. Ve kafayı sıyırmadırlarsa başka bir nedeni var demektir. Yalnız o ayrı, eğer durum buysa önümüze güzel bir yol açılıyor.”

“Nasıl?”

“Nasılı var mı? Hepsi durumdan haberdarsa Faruk Bey’i öldürten içlerinden biri olabilir.”

“Sahi,” dedim jeton tıngırtımla aynı anda. “Hepsi profile uyuyor. En azından Tayyar itine üç yüz bin Euro’yu harçlık verir gibi ödeyebilme konusunda.”

Kafasıyla onayladı Tefo. “İsviçre’den para yollama işini de unutma. Bu durumda bunların hangisinin soruşturma

durdurmaya yetecek gücü barındırdığını bulmamız gerekecek.”

“Herhalde hepsinin siyasi bağlantısı, hatır geçirebileceği veya çıkar karşılığı kıyak alabileceği yer ve kimse bolca vardır.”

“Onları da daraltabiliriz.”

“Nasıl?”

“Çünkü mesele sırf nüfuzla kalmıyor. Tosun Sacit diye bir mafya babası icat edip inandırıcı kılacak denli basında yer aldirmaktan tut, soruşturmayı hem de ilgili amiri süresiz izne çıkaracak denli engellemeye gücü yettiğine göre, bugünkülerle sağlam bağ kurabilene bakmalıyız.”

“Valla görünüşe göre hepsinin işi tıklar.”

“Öyle. Tabii bunlar işi bitiren bu üçünden biriye geçerli. Fakat kim olursa olsun, önce nedenini saptamamız gerekecek. Faruk Yutmaz’ın ölmesinden hangisi çıkar sağlıyor, falan filan.”

“Klasik şeyleri diyorsun... Ama işle ilgili gibi gelmiyor bana. Araştırabiliriz gerçi ya, o taraflardan bir şey çıkaramayacakmışız gibi geliyor bana.”

“Bana da,” dedi kara böceğim. “Gerçi bu yönde lehimize bir durum daha var.”

“Neymiş?”

“Şu Makyavelli meselesi...”

“Ha... Nasıl?”

“Diyorum ki acaba, bu üçlden biri... Yani mesela Ege Bey veya Fevzi Bey, mesela Sinan Bey’in bu dolabı çevirdiğini aktı.”

“E?”

“Ve sana ipucu yolladı.”

“Fazla fantezi değil mi bu? Yani, bildiği bir Şey varsa kalkar polise giderdi. Niye bana ipucu yollasın?”

“Niyesini bırak. Yolladı kabul edelim.”

“E?”

“O zaman neden kısmını iş, para falan kısımlarında değil, daha kişisel bir yerde aramak gerekecek.”

“Mesela?”

“Bilemiyorum... Gönül kırıgnlığı... Eski bir hesap belki...”

“Ha, diyorsun ki mesela Fevzi Bey, zamanında tavuğuna kış dediği için Faruk Bey’e kinlenmiŐti ve...”

“Ve fırsatı görünce... Aynen yle diyorum.”

“E, biraz abartılı sanki.” Ulan, diyordum içimden, böyle bir zırvayı ben sallasam demediğini bırakamazdın.

“Belki. Peki, baskından birkaç gün sonraydı... Lotoyu tuttursak, eşek yüküyle para bulsak ne yapardık yollu konuşmuştuk, hatırlıyor musun?”

“Adam vurdururuz dediğimizi hatırlamıyorum.”

“Onu demiyorum. KonuŐmamızı hatırlıyor musun?”

“E, herhalde. Para çıkarsa yollu kırk bin sohbet yaptık. Kim bilir kaç kere...”

“Tabii ama o gün ne demiştik? Bu partidekiler kadar zengin olsak...”

“Ha, hatırladım. Ne istersek yapardık, Tanzanya’ya gider zebra bacağı öperdik gibi saçmalıklardan bahsetmiştik.”

Güldü bu. “Ne istersek...” deyip durdu. Sahi, diye geçirdim içimden, benzerini partide düşünmüştüm. Başlarda size de nakletmişim zaten. Canım ne isterse yapardım, yapardım ama bir sınır çizer miydim? Çizersem sınırı nerede ve neyle çizerdim? Vicdanımda ve vicdanımla mı?

“E,” dedim, “dediğin olsun. Gerçi hâlâ çok sağlam gelmiyor bana ama...”

“Ama bir yerden başlamak gerek.”

“Peki, ne yapacağız şimdi? Sabah ilk iş kurcalamaya başlayacağız, öyle mi?”

“Sen başlayacaksın. Birkaç gün çok gerekmedikçe evden uzaklaşmasam daha iyi.”

“Ha,” dedim. Onca yeğeni vardı, yani ilk birkaç gün, ne günü birkaç hafta evin yardım amaçlı bolca kadınla dolacağı, tüm iyi niyetine rağmen ayakaltında dolaştığının hissettirileceği, hatta kimi durumda açıkça söyleneceği ve çok geçmeden kaçacak yer arayacağı gerçeklerini unutmuş görünüyordu. Taze babalık heyecanındandır deyip üstüne varmadım. Gene tek tabanca kalacaktım ama bu sefer kızmıyordum. “E, iyi,” dedim, sigaraları söndürdük, içimiz agucuk hevesiyle dolu, hastaneye geri döndük.

The Iceman Cometh

“Merhaba, Fevzi Bey. Vedat ben...”

“Merhaba. Buyurun.”

“Bir şey soracaktım... Polisiyeye meraklısınız, değil mi?”

“Evet. Söylemiştim yanılmıyorsam.”

“Bir daha onay alayım dedim. Peki, siz ve arkadaşlarınızla bir daha görüşmek istiyorum.”

“Hay hay. Ne zaman isterseniz.”

“İstanbul’dalar herhalde?”

“Evet, tabii.” Salak mısın, nesen, hay ve hay dedik ya, tonuyla söyledi bunu, belirteyim.

“Güzel,” dedim. “Öyleyse bugün herhangi bir saatte ayarlayabilirseniz, Faruk Bey’i kimin öldürdüğünü hepinize anlatabilirim.”

“Ciddi mi?” Bu sefer sesinde hoş bir ton vardı. “Çözdünüz mü?”

“Sayenizde,” dedim, karşılığını beklemeden, “haberinizi bekleyeceğim,” diye ekleyip kapadım. Ne veda sözü ne başka şey dedim yani. Pek kibarca kaçmamıştı ama bir planım vardı.

Beklediğim telefonun gelmesi gecikmedi. Fevzi Bey, akşam yediden sonra iki arkadaşıyla beni ‘kulüp’te bekleyeceklerini bildirdi. Ne hangi kulüp diye sordum ne de kalabalık bir yer seçmekle iyi etmişsiniz, dedim. Öyle yapacağını biliyordum çünkü.

Ardından epeydir rapor vermediğim işverenimi aradım. Şahane Hanım o kadar zamandır neden aramadığımı sormadı. Mümkünse Mine ve Fulya Hanım’larla beraber saat yedide kulübe gelmelerini, ayrıca her iki hanımefendiye de söz konusu buluşmaya eşlerine bildirmeden gelmelerini söylemesini rica ettim. Merak buyurmayın, dedim, eşinizin katili yakalandı, evet, hanımefendi, yakalandı ama bir de o katili tutan kişi var, o konu hallolmadığı için size haber vermedim. Evet, evet, Şahane Hanım, zaten o yüzden; bu akşam onu da halledeceğiz, dedim. Şahane Hanım, tanıdığımdan bu yana ilk defa sesinde heyecanla istediklerimi yapmayı kabul etti ama sorularına başka yanıt alamadı.

Nilgün doğumdan bu yana geçen beş günden beri her sabah önce Tefolara uğruyordu. Aradım, bugün gelmesinin gerekmediğini söyledim. “Ama patron,” dedi olanca iş aşkıyla. Burada varlığının sandığınca önem arz etmediğini belirtir bir sesle yeni anne ve bebeciğin gereksinimlerine yardım ederek daha çok işe yarayacağını söyledim. Bozuldu tabii ama Lale’yle vakit geçirmeye bayılıyordu, uzatmadı. Geçen beş günde her zamanki Tefo merkezli/Vedat destekli kafa yürütme seanslarının meyvesini toplamak için beklemekten başka yapacak kalmamıştı. Bilgisayarı açtım, internette sörf, oyun vesaire peşinde, sallandırdığım oltaya balığın vurmasını beklerken oyalanmaya koyuldum.

Balıklardan ilki, bir buçuk saat sonra telefon zili kılığında oltaya vurdu.

“Vedat?”

“İzin bitti mi yoksa Şeref ağabey?” dedim pek nahoş bir neşe vurgusuyla. “Döndün mü?” Görüntülü telefon dalgasına henüz geçilmediğinden -gerçi eli kulağındaydı, her kanalda bir sürü reklamla tanıtılıyordu ve vaat edilene

bakılırsa bu yeni teknoloji, başta kitap okumak, kırk kültürel güzelliğin köküne kibrit suyu sıkacaktı ki sıktı, malum-göremiyordum ama tahmin ettiğim ve beni aramasına varan telefon trafiği yüzünden damar kesin şişmişti.

“Başlatma izninden şimdi! Ne yapıyorsun oğlum sen?”

“Ne gibi ağabey?”

“Maval okuma bana. Ne kastettiğimi biliyorsun.”

“Biliyorum ağabey, doğru,” dedim.

“E? Ne yapacaksın?”

“Yapmaya niyetlendiğimi, elbette.”

Sustu bu. Hangi vicdan meseleleriyle didiştiğini üç aşağı beş yukarı tahmin edebiliyordum. Sonunda daha yumuşak bir sesle devam etti: “Vedat, oğlum bak... Bu adamların hiç şakası yok. Tayyar’ı enselemiştiniz, onunla yetinin işte.”

“Sürdüler mi ağabey seni?” dedim. Yanıt vermedi. “Ağabey,” diye devam ettim, “benden önce Nezih amcayla konuştun, değil mi?”

“Konuştum,” dedi iç çekerek. “Nereden bildin?”

“Ne dedi sana? Hoşuna gidecek şeyler söylemedi, değil mi?”

Şerafettin Damar yine sessiz kalmayı seçti.

“Ağabey, sağ ol,” dedim bu sefer. “Sadece kendini değil, bizleri de korumaya çabaladığını biliyorum. Ayrıca ailemi, Nezih amcaları, sevdiğim herkesi tehlikeye atabileceğimin farkındayım.” E, ne diyorum size? Dört sene öncenin Vedat’ı

değildim artık. Tamam, hâlâ zırvalıyordum elbette ama biraz yontulmaya yüz tutmuştum artık.

“Benim başıma gelecek, geldi zaten.”

“Sürdüler mi?” dedim bir daha.

Şerafettin Damar önce bir hıh çekti, ardından, “O kadar uzun boylu değil,” dedi.

Demek sürülmemiştir. “Ne peki?” dedim. “Etraf yatışana kadar ayakaltından mı çektiler?”

“Nasıl laf lan o?”

“E...”

“Tamam, neyse. Hayır, ayakaltından çekme falan değil.”

“Ya?”

“Mesaj işte, anlamıyor musun? Bunca şeyi başkasına mı çözdürdün, nedir?”

“Üzgünüm, ağabey. Cidden. Başına bela açtım.” Durdum, tam yontuluyorum derken, herhalde ‘başkasına mı’ kısmına bozulduğumdan, söyledikten sonra ‘dur hele’ kısmını fark ettiğim bir cümle kuruverdim: “Ama ne demiş üstat, sen yanmazsan, ben yanmazsam...”

“Lafta güzel o,” dedi Şerafettin Damar. Sesi, münasebetsizliğe, en azından şimdi aldırmayacak kadar yıldı.

“İçinden başkasının geçtiğinin farkındayım, ağabey. Merak etme, eşiği sağlam kazığa bağlayacağım. Ne sana ne başkasına hâlel gelecek, söz.”

Senin sözüne mi kalmış diyecekti belki, demedi. “Peki,” dedi onun yerine. “Ben diyeceğimi dedim. Sen bilirsin.”

“Sağ ol, ağabey. Ha, son bir şey: Ne kadar yukarı gidiyor bu dalga?”

“O kadarını bilmiyorum. Epey gittiği kesin ama.”

Bir daha teşekkür edip kapadım. İstediğim onayı almanın mutluluğuyla bir kez daha Fevzi Bey’i aradım, akşama konuk getirebilir miyim diye sordum. Hay haydı, yalnız kaç kişi getireceğimi şimdi değilse bile kısa süre içinde bildirmem gerekirdi çünkü kapıya haber vermek durumundaydı. Bir kişi, dedim. Tamamdı, kapıya aynen böyle söyleyecekti. Başka bir arzum var mıydı peki? Yoktu. Akşama görüşecektik, o kadardı.

Akşamı beklerken Tayyar’ı enselememizi ve Lale’nin hayatlarımızı teşrif edişini izleyen beş günde olan biteni nakledeyim ki buluşmaya diğerleri gibi habersiz gelmeyin: Efendim, ilgilisinin bildiği üzere bilgisayardan veri silmek öyle sildim işte demekle bitmiyordu ve Tayyar, bu tür dalgalarda iz örtmenin epey, epey derken ciddi zor olduğunu hesaba katmamıştı. Bilemiyorum, belki çevirdiği dümenin sağlamlığına güvenmişti. Ya da konu hakkında ortalama vatandaş seviyesinde bilgi sahibiydi ve işin bu tarafları aklına bile gelmemişti. Neyse, diyeceğim, polisin yasal başvurusu falan derken ilgili sunucuya, Belçika’daydı, ulaşıldı, yasal yedekleme zorunluluğu sayesinde buzadam63 ile aynasiz_tyyr’ın yazışmaları elde edildi. Sonraki adımlar buzadam63 kişinin bağlantı saatlerinin saptanıp kullandığı modem tanınması, modemden sahibinin bulunması, vesaire diye atılacaktı. Bu arada Tayyar’ın banka hesaplarına yapılan para aktarımlarının izi ilgili İsviçre bankasına kadar sürülmüştü. Banka, müşteri bilmem neleri hesabı mırın kırın ediyordu ya, 11 Eylül saldırılarından sonra artan türlü

paranoya bağlantılı güvenlik önlemleri veya yerel deyişle bir musibet-bin nasihat atasözünün eyleme dökülmesi sayesinde o sır hesaplar artık eskisi kadar ulaşılmaz değillerdi. Oradan ne çıkacaktı bilmiyordum; bir şey çıkacaktı tabii ve çıkan polisi ya doğrudan buzadam63'e ya da yeni ipuçlarına götürecekti.

Lakin biz, yani meşhur Nezih Dağdelen ve Ort. Ltd. Şti. üyeleri, motorları iyice zorlayarak işe yarayacak görünen bir kuram geliştirmiştik. Polisi beklemeden konuyu bağlayacak, şanımıza şan katacaktık. Ve hayrettir, bu seferki çözüm kısmına adamakıllı katkı yapmıştım. Bu katkının ödülünü de istemiştim ortağımdan: Evet, efendim, hikâyemiz boyunca çıkan onca klişenin üstüne şaşırmayacağınız ve rahatça tahmin buyuracağınız üzere, suçlu ve suçsuz tayfasını bir araya toplayıp bir Hercules Poirot gösterisi daha yapacaktık. Ve kulunuzun talebi, bu seferlik Poirot'luğa soyunmaktı. Tefo, lafı elime yüzüme bulaştırabileceğimi bilmekle birlikte, artık bana sevgisinden mi yoksa Lale'nin ayaklarını paso yerden kesmesinden midir, isteğimi kabul etmişti.

A, akşamüzerine gelmişiz bile. Dur, kalkayım, üst baş düzelteyim ve gidip ortağımı alayım, beraberce gösterimize gidelim dedim; çıktım, Taunus'u park ettiğim sapa sokağa yürümeye koyuldum.

Hiç beklemediğim ikinci balık oltama yolda takıldı. Yalnız bu seferki balık telefon zili değil, Kadıköy'ün bizim büro tarafında kalan kısmının ara sokaklarında rastlanması beklenmeyecek koyu gri bir Jaguar kılığındaydı.

Şimdi, sevgili okur, siz, siz olun, sakın tanımadığınız veya tanıdığınız ve cinayet işletebileceğini bildiğiniz birisinin arabasına, hele camları içini göstermiyorsa binmeyin. Binecekseniz öne, şoförün yanına oturmayın. Oturacaksanız önce arka koltukta başka birisi var mı, ona bakın. Ve varsa

ve illa arabaya binmek zorundaysanız, arkadaki tipe öne geçmesini söyleyin.

Yani yaptığım enayiliği yapmayın, onu diyorum.

Q

Uyandım.

Tepemde benden daha yarma bir yarma, iki omzumu yakalamış, sarsıyordu. Görüntüden hoşlanmadım, kim hoşlanırdı zaten, derhal gözlerimi kırıştıtararak nerede bulunduğumu kavramaya ve silkinerek heriften kurtulmaya kalkıştım.

Gözlerimde öyle fazla telaşa yol açacak türden sorun yoktu: İşlevlerini biraz bulanık yerine getirmekle birlikte beynime büyük ve duvar diplerinde uzun ayaklı kocaman aydınlatma birimleri bulunan, oda denmezdi buna, evet, depomsu bir yerde bulunduğumu bildirmişlerdi. Sorun bedenimdeydi; çırpındığımı gören yarma, gerekli değerlendirmeyi yapıp debelenmeyi kesmeye karar vermem için biraz geri çekildi. Şükür, beynim gerekeni çabucak kavrayacak ölçüde kendisindeydi. Oturtulduğum sandalyeye kol ve bacaklarımdan sucuk misali bağlandığımı anlamam uzun sürmedi.

Fakat bu neydi yahu? Dört yılda üç cinayetli işe karış, üçünde de bayıltıl, ikisinde el-kol bağlı ayıl... Ne bu, dedim içimden, hep klişelerle mi dolacaktı özel dedektiflik kariyerim? Kaderin fantezi kapasitesi bu denli mi sınırlıydı? Bu muydu yani?

Buydu anlaşılan. Ya da kader veya kaderi yazan yahut bu işlere kim karışıyor, fazlasına değer görmüyordu beni.

Burnumun dibinde dikilen yarma, debelenmekten vazgeçtiğimi görünce doğruldu. Kötü adamın, manzaramın hiç tanımadığım bu insan irisi marifetiyle kapanan kısmında durduğunu, "E, nihayet kendinize gelebildiniz," demesiyle kavradım. Aynı anda, onca iriliğinin vaat ettiği güç

muhteviyatından bekleneceğın aksine, kafama bir şey indirmek yerine gayet uygar davranarak arka koltuktan uzanıp boğazıma içi uyuşturucu veya uyutucu her neyle doluyrsa onu zerk ettiğini sonradan öğrendiğim koruma kılıkli eleman kenara çekildi.

“Nereden anladınız, merak ediyorum doğrusu,” dedi görüş alanıma boydan giren Sinan Kayabayır.

Hiç şaşırmamış ki hiç değilse bile çok şaşırmamıştım, her şeye vakıfmiş pozlarda, “Gözlerinizi kırpıştırmanızdan,” dedim.

İnanmaz bir kaş çatmayla gülümsedi. “Ciddi misiniz?”

“Sırf o değil tabii. Ama gerildiğinizde devreye giren tikinizi diğer konularla birleştirdince işime çok yaradı.”

“Güzel.” Eliyle yarmasına bir işaret yaptı; beriki koşar adım uzaklaştı ve bir sandalyeyle döndü. Sinan Bey, karşıma yerleşen sandalyeye kuruldu.

“Neredeyiz?” dedim.

“Stüdyolarımdan birinde,” dedi bu.

“Büyükmüş.”

“Öyle. Hiç film çekiminde bulunmadınız mı?”

“Hayır.”

“Pekâlâ,” diyerek öne eğildi bu. “Şimdi, uygarca davranacağınıza söz vererseniz bağlardan kurtulabilirsiniz.”

“Uygarca derken?”

“Üstüme saldırmaya veya kaçmaya kalkışmayacağınıza dair, demek istiyorum.”

Söz veremem gibilerinden dudak büktüm. Hoş, hafif baş dönmesi ve ağızımdaki kekremsi tat dışında bir şey kalmamış gibiydi ya, damarlarıma sıkılanın etkisinin henüz geçmediğinden emindim. Kalkıp adama ve elemanına girişsem başarıya ulaşmam kuşkuluydu.

“Dışarıda birkaç adamım daha var,” diye ekledi bu. Suskunluğumu söz vermeme yordu herhalde, korumasına bir baş işareti yaptı.

Hemen her kelepçe veya ipten kurtulma sahnesinin klişe hareketi bilek ovuşturmaya geçtim, ardından uzatılan sigarayı aldım, uzatılan çakmakla yaktım ve arkama yaslandım.

“Anlatın bakalım.”

Klişeciyiz ya, derhal dumanı üzerine doğru üfleyerek, “Niye?” dedim.

“Merak ediyorum. Yetmez mi?”

“Yetmez,” dedim. “Nasılsa öldürteceksiniz beni. Ne diye üstüne bir de iyilik yapayım?”

Ciddi, gayet içten bir kahkaha attı seninki. Baktım, az arkasında, tetikte dikilen ızbandut da sırtıyor. Hayda, dedim içimden.

Kahkahanın sönmesine yakın, “Pek hoş. Neden öldüreyim sizi?” dedi. “Cinayetteki parmağımı ortaya çıkardığınız için mi?” Bir daha, bu sefer daha düşük perdeden güldü.

Gölücüklerine vermemi beklediği tepkiyi mi vermedim, pek mi boş baktım, toparlandı ve “Hiç merak etmeyin,” buyurdu. “Öyle bir niyetim yok. Olsa ne demeye karşınıza geçip sohbet edeyim?”

“Merak,” dedim.

“A, elbette. Haklısınız. Ama sizi temin ederim, buradan canlı çıkacaksınız.”

“Pek rahatladım.” Katilin Şeyi’nde katili lafa tutup zaman kazanmıştım, madem kader klişe çılgınıydı aynı yoldan gitmemde mahzur yoktu; ilk elden öyle düşünmüştüm. Ama zaman kazanmamı gerektirecek bir durum yoktu anlaşılan. En azından adam öyle söylüyordu. Tamam, ne diye lafına güvenecektim; güzelce konuşup işi bitince temizleyin şunu diyebilirdi elbette. Ama başka ne yapabilirdim, o kadarı aklıma gelmiyordu.

Yine gülümsedi ve yine, “Pekâlâ,” dedi. “Anlatın bakalım.”

“Nereden başlamamı isterdiniz?”

“Nereden isterseniz. A, bu arada, Mecit’in yakalanmasındaki payınızı biliyorum, tebrik etmeden geçmeyeyim.”

“Sağ olun... Ama niye? Mecit Haracı’yı sevmez miydiniz?”

“Ne o ne öteki.”

“Ama her partisinde boy gösteriyordunuz?”

Pek pis, pek aşağılar gülümsemesiyle, “Onun sevgiyle ilgisi yok,” dedi. “Ayrıca daima adaletin yerine gelmesinden yanayımdır. Fırsatçılığı son derece sevimsizdi.”

“Sizinki değil miydi?”

Anlamıyorsun, öküzsün gibilerinden kafa salladı. “Benimki adaletin yerine getirilmesi idi.”

“Namus meselesini bu kadar dert edebileceğinizi sanmıyordum.”

Önce kaşlar çatıldı, ardından gülümseme yayıldı. “Anladınız yani?”

“Epey düşündükten sonra... Yani başka açıklama bulamayınca...”

“Başka açıklama?”

“İş, çıkar çatışması, vesaire... Klasik şeyler. Merhumla bu yönlerde hiçbir alıp vermediğiniz yoktu. Aksine, yediğiniz içtiğiniz ayrı gitmiyordu. O halde başka bir şey olmalıydı...”

“Ama illa olmalıydı, öyle mi?”

“Başka açıklama yoktu. Üçünüzden biri... Peki, siz ne zaman keşfettiniz?”

“Keşfetmedim. Başkasından öğrendim.”

“Kimden?”

“Bir e-posta geldi.”

“Bir dost bilmem kaç et hat meyil mi?” Pek keskindim, canım.

Çatılmaktan vazgeçip gevşeyen kaşlar kalktı. “Ama nereden...”

“Üç nokta yerine soru işareti koymalıydınız.”

“Ne?”

“Yok bir şey. Nereden bildiğimi sonra söylerim. Peki, kimin size bu haberi verdiğini araştırdınız mı?”

“Araştırmadım. Kimin yolladığını biliyorum.” Ya, gibilerinden baktı.

Altta kalacak değildim, “A, iyi; ben de biliyorum,” dedim. “Neyse, çok yakındınız...”

“Dediğiniz gibi. Yediğimiz içtiğimiz ayrı gitmezdi.”

“Nâzım’dan pek haberdar değildi demek rahmetli.”

“Nâzım?”

“Yârin yanağından gayri...”

“A, elbette.” Bu seferki gülüşü takdir yüklüydü. “Hoş. Fevzi’nin dediği kadar varsınız anlaşılan.”

Abartmıştır, arkadaşının diğer arkadaşının karısıyla yatması ve Makyavelli ve e-posta atarak milleti fişteklemek dışında ne biliyor zaten, tabii bir sürü şey biliyordur ya, benle ilgili demeye getiriyorum, demedim. Dudak büktüm. “Peki,” diye devam ettim, “aldığınız haberin doğruluğunu kontrol ettiniz mi?”

“Elbette.”

“Nasıl?”

“Sordum.”

“Eşinize?”

“Hayır.”

Vay. Dostluğa gel...

“Ve?”

“Aldığım haberi doğruladı.”

“Reddetmedi yani?”

“Reddetmedi.”

“Pek vurdumduymazdı herhalde.”

“Yo, hayır, katiyen... Gerçi bazı konuları epey hafife alırdı ama sorumluluklarını bilirdi.”

“Verebileceğiniz tepkiyi hafife aldı o zaman.”

“İlgisi yok. Aksine, dostluğumuza karşı sorumluluğu yüzünden söyledi.”

“Ha, yani siz sorunca eşinizle yattığını sırf dostluğunuz hatırına söyledi, öyle mi? İlginç.”

“Böyle rahat ve... Eh, kusura bakmayın ama kalitesiz bir tavırla söylemedi elbette ama özünde, evet.”

“Siz de her centilmen gibi, doğruyu söylediğiniz için teşekkür ederim, lütfen, çekinmeyiniz, keyfinize bakınız mı dediniz yani?”

“Hayır, canım. Hiç olur mu öyle şey?”

“Vallahi sizin gibilerden her şey beklenirmiş gibi geliyor bana.”

Derin bir iç çekti bu sefer. Ardından, “A,” dedi, “ne kabalık! Sigara verdim ama bir şey içer misiniz, hiç sormadım.” Sanki herifin özel yatında, beyazları çekmiş, bayraklarımızı püfür

püfür esene salmış, kokteyl yudumlayıp bilmem nerenin borsasını alaşağı edişimizi kutluyorduk. Öyle rahat, öyle aldırışsızdı, onu diyorum.

“Almayayım,” dedim.

“Siz bilirsiniz,” dedi ya, ben daha almayayım ayağı çekerken pişmanlığa kapılmıştım bile. Hiç değilse bir bardak su isteseydim, diyordum. Artık ilaçtan mıdır, nedir, kekremsi tadın üzerine bir de ağzım kurumuştu. Görevi tükürük bezlerimle dilime devrederek, “Zaten,” dedim, “bu ‘her şey beklenir’ meselesinden de faydalandım.”

“Nasıl?”

“Malum, zenginin parası fakirin çenesini yoruyor. Ortağımla sizin kadar paramız olsa neler yapardık türünde sohbetimiz epey kapı açtı.”

“Ya?”

“Herhalde başınıza gelmemiştir. Para hayali kurmak yani...”

“Doğru. Ama başka hayallerim var.”

“Normal. Herkes kurar. Demek istediğim, hiç para hayali kurmadıysanız düşündükçe nerelere gidilebileceğini bilmiyorsunuzdur...”

“Nerelere gidilebiliyor peki?”

“Her yere.”

“E?”

“Esi, sonunda gidecek yer kalmıyor.”

Kaşlarını çattı bu. Anlamamıştı. Ha, dedim içimden, öküzlük el değıştirdi şimdi. Sırıttım. “Siz dört kafadarın ortak noktasından bahsediyorum,” dedim.

“Zenginliğimiz mi?”

“Diğeri. Spor.” Gene anlayamamıştı. “İnsanoğlu boktan yaratık,” dedim bu sefer. “Malum, ne yapsa, yapabiliyorsa tabii, bir süre sonra yetmiyor.” Jetonun düşmeye başladığını görebiliyordum, az kalmıştı. “Her türlü sporu yapıyordunuz. En tehlikelilerini... Partide kabarak anlatmıştınız; uçaklardan, yamaçlardan, çağlayanlardan atlıyor, tüfeksiz, kılavuzsuz avlara çıkıyor, alevli çemberlerden kasksız geçiyordunuz. Her yerinizde bir sürü yara, kırık-çıkık vardı. Adrenalin bağımlılığından mı, onu bilmem. Ama bir noktadan sonra hiçbirini kesmemeye başlayacak, parayı sürecekle yeni yerler, içinizi hoplattırarak yeni dalgalar, yeni heyecanlar aramaya başlayacaktınız. Ya da arıyordunuz. Yeni, denenmemiş, müthiş şeyler istiyordunuz ve paranız vardı.” Tıngırtıyı duydum sonunda. Ama lafı bırakmadım. “Doymak bilmemek fena; biz garibanlar için sorun değil tabii. En azından paraya kavuşmadıkça...” Seninki ilgiyle öne eğilmişti şimdi. Aslında bir tekmeyle yüzünü dağıtabilir ve diğeri dallamayla şansımı deneyebilirdim. Dışarıda kaç kişi vardı ve ne hızla içeri gelebilirlerdi bilmiyordum elbette ama harekete geçince durmak olmazdı.

Durdum ama. Bilemiyorum, muhtemelen... Aman, ne yalan söylüyorum ya, kesinlikle adamı zekâma hayran bırakma derindeydim. Hem madem öldürmeyecekti... “Kısacası,” diye kaldığım yerden aldım, “merhum, herhalde müthiş bir fikrim var diye geldi... Ve gene herhalde müthiş fikrini anlatırken veya daha sonra, kendi fikrinizi edindiniz...” Onay kafa sallamasını gülümsemeden karşıladım. “Fulya Hanım meselesini ne zaman öğrendiğinizi bilmediğim için neden bu

kadar beklediniz, ‘adaleti’ neden hemen yerine getirmediniz, onu bilemiyorum tabii.”

Doğrulup yeniden arkasına yaslandı. “Parti hikâyesinden sonra öğrendim,” dedi.

“Ne kadar sonra?”

“Birkaç gün...”

“Faruk Bey’le hemen yüzleştiniz mi peki?”

“Derhal.”

“Hım. Reddetmediğini söylediniz. Peki, nedenini sordunuz mu? Aşk, vesaire yani... Ya da kaç defa, nerede gibi?”

“Sormadım.”

“Peki, bir şey daha sormalıyım. Bu sözde adaletinizi neden eşinize de uygulamadınız?”

Döndü, arkadaki elemana uzaklaşmasını işaret etti. Beriki ‘Emin misiniz?’ babında kaşlarını kaldırdı, karşılığında aynı işareti bir daha alınca naçar uzaklaştı, depodan bozma stüdyonun bize en uzak köşesindeki kapının yanında dikilmeye başladı.

Adamının yeterince uzağa gittiğini gören kötümüz bir daha öne eğilerek, “Yanıtı basit: Aşk,” dedi.

“Sadakatsizliğine ağır bastı, kıyamadınız yani.” Eh, doğruya doğru, hem güzel hem zeki... Kolay kıyılacak kadın değildi eşi.

“Öyle.”

“Bildığınızı biliyor mu peki?”

“Fulya mı? Biliyor. Peki, sonra?”

“Sonra?”

“Çözöme gidişinizi anlatıyordunuz.”

Dedim ya, Dünya bilmem nereme havasındaydı adam. Fakat ‘öldürmeyeceğim’ taahhüdü gittikçe daha gerçek görünmeye başlamıştı gözöme. Neden kısmına yanıt veremiyordum ama bir şekilde sözünü tutacağı hissine kapılmıştım. Aslında, onca araştırmamızdan topladığımız bilgileri hatırlasam elemanın kırk yılın kaşar reklamcısı sıfatıyla karşısındakinde güven yaratma becerisine fazlasıyla sahip olması gerektiğini derhal kavırdım... Da, işte, Vedat’ınız, malum...

Neyse, toparlandım ve “Ah, evet,” dedim. “Dördünüzün birden baskından haberdar olduğu gayet açıktı.”

“Nasıl?”

“Kamera kayıtları. Heyecanı yaşamak ama elbette postu deldirmemek derdindeydiniz. Bahçenin en uzak köşesinde durdunuz. Tehlikeyi göze almıştınız ama tümöyle değil. Sonuçta kimse uçaktan paraşütsüz atlamaz.”

“Doğru. Peki, neden ben? Tikim dışında yani...”

“Birkaç şey var. Aslında üçünüzden de kuşkulanıyordum tabii. Hiçbirinizin merhumla görünürde derdi yoktu; süper arkadaşlardınız, vesaire. İlk bakışta kuşkulananacak hiçbir şey yoktu.”

“Ama kuşkulandınız.”

“İşim bu.”

“Peki. Sonra?”

“Dediğim gibi; ufak tefek birkaç şey bir araya geldi. Cinayetten bahsettiğimde Fevzi Bey’in içten şaşkınlığı...”

“Rol yapmadığını derhal anladınız yani, öyle mi?”

“Valla,” dedim, “şu geçen bir iki ayda sizin gibileri pek az şeyin cidden şaşırtabildiğini gördüm.” Gene bükülen dudaklar, gene sallanan kafa. “Ayrıca sizin evinizde yediğimiz akşam yemeği sırasında fazla konuşmayıp sürekli bıyık altından sırtması...”

“Bunlar kuşku uyandıracak şeyler ama.”

“Öyle. Siz kadar ondan da kuşkulandım zaten. Ama o gece eşinizin ciddi denebilecek bir, kullanacağım tanımla bağışlayın, küstahlıkla size diklenmesi karşısında gözlerinizin verdiği tepki ciddi bir ipucuydu. Daha doğrusu, o gün gördüğümde partideki halinizi hatırladım; göz kırptırmanız ilk ipucum oldu.”

“Kontrol edemiyorum maalesef,” dedi bu gülümseyerek.

İçimden ne karıyı ne de gözleri, dedim. “Onca paraya rağmen, değil mi?”

Haddini aşma kardeşim, öldürmeyeceğiz dedik ama o kadar uzun boylu değil, gibilerinden baktı bu.

“Tabii eşinizin orada tanıklık ettiğim epey hoş yönleri de işime yaradı.”

“İltifatınıza teşekkür ederim. Ama bu söylediğiniz ilginç, açıklar mısınız?”

“Herhalde beni Şahane Hanım’ın tuttuğunu biliyorsunuzdur.”

“Tabii. Ne ilgisi var ama?”

“Neye bakacağınızı bilerseniz çok ilgisi var. Peşinen özür dileyeyim: eşiniz, nasıl denir, biraz... Ehm... Cilveli bir kadın.”

Bozulmuşşa benzemiyordu. “Özgüveni yüksektir.”

“Arka sağlamlığının getirdiği şımarıklık zekâyla birleşince... Neyse, uzatmayayım; Şahane Hanım’la eşiniz arasında, işe sadece güzellik değil, diğer konular katıldığında, biraz kafası çalışan her erkek, her ikisini de tanınması kaydıyla elbette, eşinizi seçecektir. Çevrenizde pek çok erkeğin aynı görüşü paylaştığına eminim. Aynı şekilde, yine eminim, eşiniz de bunun farkındadır ve canı çektiğinde kullanıyordur...” Tam ‘Dişi köpek kuyruk sallamasa’ yollu bir çirkinliğe dalacakken sustum. “Sahi, daha önce böyle bir... ee... ilişkisi oldu mu?”

“Bildiğim kadarıyla hayır.”

Hepsi bir yana, sanal ortamda kullandığı e-posta kullanıcı adını doğru seçtiği kesindi adamın. Başkası söylediklerimi çoktan durdurmuş, ana-avrat küfrederek üzerime atlamıştı bile, onu diyorum. Ama nasıl? Yani, evet, bugünün gençlerine fazla bir şey ifade etmeyen Dallas’tı, Hanedan’dı veya gayet iyi bildiğiniz, onların ve diğer ‘pembe’ namdarın uzantısı yerli dizilerdi, onca magazin pompasıydı hesabı, mezhebi geniş insanları, ‘zenginlerin’ sıradan vatandaşa garip gelen onca dalgasını biliyorduk, biliyorduk ama bu kadar fazla değil miydi yani?

Elbette fazlaydı. Tefo’yla onca kafa patlatıp bulduğumuz ve bir kısmını yukarıda dinlediğiniz ıvır zıvır arasında esas parmak basmadığımız naneyi işte o an fark ettim.

“Esas mesele başka, değil mi?”

Kaşlar gene kalktı. Yanıt gelmedi ama.

“Küçük yaralar sadece kin doğurur,” diye mırıldandım. Film pozlarından Amerikan menşeli çeneyi havaya kaldırma hareketini yine yaparak, “Ne yapmıştı?” dedim. “Nasıl kırmıştı sizi?”

Gülümsemesine takdir ekleyerek, “Gerçekten hiç fena değilsiniz,” dedi. “Pekâlâ, madem açık konuşuyoruz... Doğru, esas mesele farklıydı.”

“Alacak-verecek değildi elbette?”

Bu seferki gülümsemesi acıydı. Gözlerini yumup bir an öylece durdu. “Elbette,” diyerek gözlerini açtı. “Dört sene önceydi. Himalayalar’a gitmiştik.”

“Himalayalar?”

“Faruk’un en başarılı olduğu konu dağcılıktı.”

“Hatırlıyorum. Fakat... Ne yani, Everest’e mi çıkmaya kalkıştınız?”

“Everest’e değil, canım. Sadece...” Omuz silkti. “Sadece tırmanmaya gitmiştik işte.” Herhangi bir yorumda bulunmayacağımı anladı, devam etti. “İşte, orada... Düştüm.”

“Dağdan mı?”

“Hayır...”

“Düz yerde mi düştünüz?”

“Evet.”

Buzda kış üstü mü, diyecektim, gene yuttum. Birden, a, dedim, 63'ünü kestirmiştik, doğum yılıydı ki sadece ortalama zekâ sahiplerinin değil, kafası kırk şeyle meşgullerin de kolay hatırlayabilecekleri isim ve şifreleri seçtiklerini biliyorduk ama 'buzadam' kısmına anlam verememiştik. Vay...

"Ve?"

"Güldüler."

"Hepsi mi?"

"Hepsi."

"E?"

"Faruk uzattı."

"Alay etti sizle." Baş onayı. "Arkadaşlarınızın hepsi güldü ama o gülmekle kalmadı yani." Bir onay daha. "Kendi bildiği konuda size zaten üstünlük taşıyordu herhalde. Bir de alay edince gururunuzda dokundu, öyle mi?" Bu sefer önce kaşlar kalktı, gözler bıkkınla üzgün arası bir ifadeyle kısıldı, baş sonra sallandı. "Yani buncacık şey için..."

Bir süre, bilemiyorum, belki iki dakika kadar konuşmadan durduk. Ben ona, o yere baktı. Saçma, diye bağıırıyordu içim. Saçma, bin kere saçma! Bu kadarcık şey için adam öldürülür müydü? Peki, ne kadarcık şey için öldürülürdü, Vedat Bey? Hayır, psikoloji uzmanıymışsınız, ilgili her türlü yayını yalayıp yutmuş, üzerine on ayrı makale ve dokuz kitap yazıp televizyonlarda millete akıl dağıtmış, sekiz yüz bin vakayla çalışmışsınız gibi cak cuk ötüyorsunuz, ondan soruyorum. Hım, haklısın galiba. Kusura bakma. Ama ne bileyim, aklım almıyor işte... Yani nedir bu? Şımarıklık mı? Aşırı hassasiyet mi? Densizlik mi? Denyoluk mu? Kolayına geldi, ses

benzerliklerinden gidiyorsun ama son ikisinin konuyla ilgisi yok be güzelim. Öyle. Bir daha affedersin o zaman. E, ne peki? Sana ne? Her haltın nedenini cıçığına kadar bilmen mi gerekiyor? E ama okur? Okur? He, işte, bunları okuyanları diyorum. Güzel insanları. E, ne olmuş onlara? Ne olmuşu var mı, açıklama isterler. Ayakları yere basan bir neden vermezsen bu ne biçim polisiye, derler. Ha, yani her bir şeyi çözmüşler, bir bu kalmış, öyle mi? E ama sorumluluğum? Van Gogh çiçek boyarken çok sorumluluk derdindeydi çünkü. Van Gogh? Charlie Parker olsun o zaman. Charlie Parker mı? He. Ne alakası var şimdi bunların? Ayrıca ne biliyorsun sorumluluk duymadıklarını? Sen duyduklarını ne biliyorsun? Duyanı var, yok mu diyeceksin yani? Ayrıca kimse duymasa bile ben duyuyorum. İyi, öf... Zaten bana ne ya? Madem dinlemeyeceksin, oturduğun yerde çöz o zaman adamın derdini. Of, ya, susar mısın sen?

Yanıt için kapının dibinde bekleyen elemana baktım. Nafile. Robot nöbetçi gibi dikiliyordu herif.

Ulan, bari namusumu temizledim de...

“Neyse,” dedi birden bu. “Bu kadar sohbet ettik, devamını getirelim, değil mi?” Bakışı, duruşu, sesi... Hepsi eskiye dönmüştü bile. Nasıl? Hah, belki anlamaya hiç uğraşmamalıydım.

“Siz bilirsiniz,” dedim.

“Güzel. O halde anlatın: Sizi bana başka neler ulaştırdı?”

“Dediğim gibi, ufak tefek parçalar... Aslında elimde hayal meyal bir profil vardı tabii. Öncelikle zengin birini arayacaktım.”

“Zengin çok.”

“Zengin derken, sekiz yüz küsur metreden adam vurabilecek katili tutacak denli zengin diyorum.”

“Öylesi de çok.”

“Doğru. Ama o çoğun çoğunun Faruk Bey’le derdi yok.”

“Ne biliyorsunuz? Hepsini araştırdınız mı?”

“Hayır. Ama hatırlarsınız belki, o gün partideki sohbetimizde söylemiştim. Cinayetlerin büyük bölümünde katil, maktulün yakın çevresinden çıkar.”

“Ha, yani genellemeye dayandınız. Ama genellemeler...”

“Tehlikelidir. Biliyorum. Ancak böyle bakmak çerçeveyi daraltıyordu. Ayrıca, eh, yanlış çıkmadı işte.”

“O da var, doğru. Ama gene de... Neyse, devam edin bakalım.”

“Dediğim gibi, başlangıçtaki veri buydu. Tabii bir de atışı yapan kişi vardı.”

“Bir dakika: Neden atışı yapan kişiyle diğerini ayırdınız? Hepsi tek kişinin işi olamaz mıydı?”

“Yakın çevrenizde, ne bileyim dostlarınız arasında mesela, sekiz yüz metreden adam vurabilecek biri var mı?”

“Yok. Ama...”

“Peki, Faruk Bey’in var mıydı?”

“Anlayamadım açıkçası.”

“Oysa basit: Eğer işin içinde sıradışı bir manyaklık yoksa ki öylesi çok düşük, polisiye romanda bile yok artık

denebilecek bir olasılıktır, genellikle öldüren, ölenin yakın çevresinden çıkar.”

“Yine genelleme.”

“Ama yersiz değil. Neden herhangi, sıradan biri Faruk Bey’i öldürsün?”

“Hım... Bir neden olmalı tabii. Ama gene de katilin yakın çevresinden olması şart değil.”

“Elbette değil. Ama mutlaka bir şekilde ilgili biri ol-malı.”

“Doğru.”

“Böyle durumlarda klasik ve mantığın emredeceği yol, ölene öldürecek denli kimin kin duyduğunu araştırmaktır. Zaten hem polis hem biz onu yaptık. Ancak elde bir profil daha vardı, malum. Zaten olayın gerçekleştirilişi en az iki ayrı kişinin bulunduğunu gösteriyordu. Yani, eğer Faruk Bey’i yakın çevresinden biri temizlediyse bir, bu kişi büyük olasılıkla maddi güç bakımından üstlerde biriydi ve iki, tabii bir doğruysa, beş-altı kiloluk bir tüfekte bir enerji nakil hattı kulesine tırmanıp sekiz yüz metreden adam vuracak kişinin sizin çevreden çıkması biraz zordu. Ama aynı çevreden kiralık katile para yetiştirecek, ayrıca yoldan geçene oranla öyle birisini çok daha kolay bulacakların çıkması fazlasıyla mümkündü.”

“Anlıyorum. Ama gene de çok sağlıklı bulmuyorum. Demin yok dedim gerçi ama mesela ben bahsettiğiniz işi bu yaşımda bile rahatça yapabilirim. Keskin nişancı değilim elbette ama...”

“Elbette. Ama siz oradaydınız. Fevzi ve Ege Bey de. Ayrıca çevrenizde veya gelir ya da toplumsal konumunuz icabı bulunduğunuz tabakada bunu yapabilecek kimseler mutlaka

vardır. Ama gene aynı şey; bir, neden lazım ve iki ki bunu kabul edersiniz herhalde, sizin gibi birisinin pis işleri başkasına yaptırmayı yeğleme olasılığı çok daha fazladır. Bu ikisi birleşince ortaya çıkan gene muğlak ama en azından ilgili çerçeveyi daraltıyor. ”

“Önyargı.”

“Yanlış mı peki? Yanlışsa bile, en azından sizin vakanızda doğru çıktı, değil mi?”

“Öyle ama gene de önyargı. Hoş değil. Ayrıca aynı önyargı yüzünden kolayca kanıyorsunuz. Size ufak bir kırgınlığı neden gösterdim ve fazla üstelemeden kabullendiniz. Sahi, ufak kırgınlık meselesi nereden çıktı kuzum?”

“Bir dost bilmem kaçın e-postasından.”

‘Hey Allah’ım’ gibilerinden iç çekerek bir daha arkasına yaslandı. “Demek Fevzi size de...”

“Burun sokmayı seviyor anlaşılan.”

“Polisiye romanlara pek meraklıdır, sağ olsun. Hayalperesttir; entrikalı hikâyeleri, komplo teorilerini falan sever.” Durdu. “Herhalde düşündü, taşındı... Eh, hakkını vermek lazım. Yanılmış ama yanlıştan doğru yola çıkmış.” Bu sefer anlamama sırası bendeydi tabii. Gözlerimi kıstığımı görünce yine gülmeye başladı. Sabırla bekledim. “Çok hoşsunuz doğrusu,” dedi sonunda. “Sahiden benle alay etti bahanesini yuttunuz, değil mi? Oysa ipucu vermiştim.” Eh, kalın kafa işte. Buraya kadar söylediklerimin çoğunda Tefo’nun parmağı vardı elbette. Onca konuşmuştuk, onu diyorum. Ama şimdi motora iş düşüyordu ve garibim, gazdan boğulmak üzereydi. Sonunda aman, dedim, yiğitlik batacaksa batsın.

“Hangi ipucu?”

“Adalet,” dedi bu. “Hep şu önyargı yüzünden kavrayamıyorsunuz. Bir düşünsenize: Faruk, kimdir nedir bakmadan, hem de birçoğunu yakından tanıdığımız, kimini sevdiğimiz, saydığımız insanları, sırf eğlence için öldürtecekti.”

“Mecit Bey kendi planını yapmasaydı.”

“Öyle. Ama sonuçta birçok kişinin canını aldı. Üstelik planına göre Faruk, hiçbir ceza almayacaktı. Baskını yapanlar sağ kalmayacak ve görünüşte yaptıran kişi bulunamayacaktı. Ortada polisin bulup konuşturacağı kimse kalmayacaktı.”

“Mecit Bey hariç.”

“Onu dert etmiyordu.”

“Konuşmazdı, öyle mi?”

“Öyle. Neyse, şimdi böyle biri ölmeyi hak etmez mi sizce de?”

“O iş uzun,” dedim. “Felsefi boyutu var bir kere.”

“Doğru. Ama ben kişisel fikrinizi soruyorum.”

“Cezayı kesmenin bana düşmeyeceğini düşünüyorum.”

“Korkakların yanıtı,” deyip pek yorulmuş pozlarda sağ eliyle yüzünün sağ tarafını boydan ovaladı. “Sizin gibilerin yaptığı hep aynı: Sorumluluk almıyorsunuz. Korkaksınız. Peki, suçluyu teslim ettiğiniz adaleti yerine kim getiriyor? Mahkemeler, yargıçlar, avukatlar... Sizden ne farkları var? Onların vereceği kararın sizin verebileceğinizden ne farkı

var? Hayır, efendim. Üstünüze düşen sorumluluğu başkasına atıyorsunuz ve adalet sistemi diye bir şey kurup vicdanınızı temizliyorsunuz. Kararı vermek onlara düşüyor çünkü işleri bu, değil mi?”

“Ama öyle.”

“Ama öyle... Zırva! Herkes, içinde bir yerlerde doğruyu hisseder, Vedat Bey. Kısasa kısas. Eden, bulur.”

“Ha, yaralı romantik şövalyesiniz yani, öyle mi?”

“Tüm kutsal kitaplarda yeri var bunun.”

“İlahiyata mı gireceğiz?”

“Ne ona ne felsefeye... Gayet basit: Faruk ölmeyi hak ediyordu, o kadar. Karımla yattığı veya benle alay ettiği için değil, onca cana sırf eğlence için kıydığından.”

“Madem öyle, madem pek insan seversiniz, niye engel olmadınız? Neden daha duyar duymaz polise...” dedim, karşımda iyice yayvanlaşan gülümseme kafamda nihayet tıngırdayan jetonun sesiyle birleşince durdum. Kuruyan dudaklarımı yaladım ve “Siz,” dedim, “şımarık alçağın tekisiniz.” Sırıltması şimdi iyice pise kesmişti ve benle alay ettiğini kavramamla birlikte öfkem tavana vurmuştu. Yumruklarımı sıktım ama yerimden kımıldamadım. Herifi tek yumrukta indirebilirdim. Öbür ayı bozmasıyla da en azından baş edebilirdim. Arada içeri gireceklerle de... Belki. Dayak yemişliğim çoktu; öldürülmek haricinde başıma gelebilecekleri biliyordum yani. Elbette bildiğiniz ve arada utanmadan tekrarladığım üzere üç-dört sene evvelinin Vedat’ı hiç bakmadan dalar, var gücüyle hıncını çıkarmaya bakardı. Ama can vermeye uzanabilecek dayak meselesi ayrı, kaba güçle verebileceğim zararın yetmeyeceğinin farkındaydım. Özü, zar zor ama sonunda tuttum kendimi.

“Siz,” dedim sonunda bir daha, “Q’nun esin kaynağı tiplerdensiniz. Tabii o sizden bin kat sevimliydi.”

“Q?”

“Her haltı bilmeyiverin.”

Seninki, ‘İyi, bana ne zaten?’ havasında omuz silkip bu sefer ikrama kalkışmadan bir sigara daha yaktı. “Çok kızdığınızı görüyorum,” dedi. “Kusura bakmayın ama o denli safsınız ki dayanamadım. Fakat çabuk kavradığınız için tebrik ederim.”

“Hayatın her şeyi size oyun, değil mi?”

“Tümüyle değil belki ama çoğu öyle. Başka ne olabilir zaten? Neyse, ufak eğlencemiz bittiğine göre devam edelim.”

“Bir sigara daha verirsiniz devam ederim.”

“Güzel,” dedi bu. “Zorlanmanıza rağmen serinkanlılığınızı koruyabiliyorsunuz. Sizin gibi insanlar değerlidir.”

“Teşekkürler.” Uzattığı sigara ve çakmağı aldım, sigaramı yakıp çakmağı geri verdim. “Bu arada,” dedim, “saat kaç? Randevumuz vardı, malum.”

“Onu dert etmeyin. Her ikisine de daha geç, on civarında bizde buluşacağımızı haber verdim.”

“Buradan çıkıp size gideceğiz yani?”

“Öyle.”

“Sonra?” Eşiniz ve Mine Hanım kulüpte sap gibi kalacaklar, demedim. Ayrıca Tefo biraz bekledikten sonra meraklanıp

beni arayacaktır da demedim. Ama dur, neden hâlâ aramamıştı peki? Sahi, cep telefonum neredeydi?

“Sonra birlikte şu adalet meselesini anlatacağız.”

Tefo meselesini kenara bıraktım. “Ve yutacaklar, öyle mi?”

“Neden yutmasınlar? Siz yuttunuz.”

“Ben sizden değilim ama.”

“Doğru. Ama önemli değil. İnanmasalar bile önemli değil. Çünkü fazla aldırmayacaklar.”

“Şaşmam.”

“Gene önyargı.”

“Ama doğru, değil mi? Peki, öyle değil, aslında böyle dememi ne engelleyecek? Bana inanmasalar bile dediğiniz gibi beni öldürmezseniz sizden ayrıldıktan sonra polise başvurmayacağımı nereden biliyorsunuz?”

“Ah, elinizden geleni yapacağınızı biliyorum. Ama önemi yok.”

“Neden?”

“Daha sonra. Önce anlattıklarınızı tamamlayacaksınız.”

“İyi. Madem öyle... Pekâlâ, özetleyeyim: Baskında ölen fedai takımını araştırdım, bir tanesinin ailesi vasıtasıyla taşeron elemanınız Mükerrerem’e ulaştım... Sahi, siz ona nasıl ulaşmıştınız?”

“Faruk sayesinde.”

“Ne bahaneyle?”

“Benzer işlerde kullanabilirim, demiştim. Her ortamdan her türlü adamın el altında bulunması lazım. Ayrıca siz sormadan söyleyeyim: Adamlarımdan birisini kullanmam hata olurdu, malum.”

“Maşallah. Sonra?”

“Bahsettiğiniz zatla görüşüp ne istediğimi anlattım.”

“O da işverenini temizletmenizde bir sakınca görmedi, öyle mi?”

“Alakası yok. Ona sadece çok sağlam, izi kolayına bulunmayacak bir keskin nişancı aradığımı söyledim.”

“O da bağıını sormadı tabii.”

“Bağıını mı?”

“Üzümün.”

“Üzüm? A... Evet.” Gene güldü bu. “Sonrasını biliyorsunuz herhalde.”

“Tahmin edebiliyorum.”

“Devam, öyleyse.”

“İşte... Mükerrerem’in tam izini bulduğum sırada öldürülmesi... Gayet açıktı. Üzerine soruşturmanın engellenmesi ve Sacit Korkmaz’ın mafya babası olmadığını öğrenmem eklenince, çerçevenin iyice daraldığını söyleyebilirim.”

“Nasıl?”

“E, işin içinde hem zengin hem de resmi makamları zorlayabilecek denli nüfuzlu birinin bulunduğu açıktı. Ayrıca

aynı kişi basında da söz sahibiydi.”

“Ama gene bana gelmiyor bunlar. Dediklerinizi yapabilecek ve yapan pek çok kişi var.”

“Tabii. Zaten size varmam epey sürdü. Önce uşağı sayesinde Macit Haracı’nın numarasını ortaya çıkardım.” Kendime yontmamın nedeni böbürlenmek değildi, söyleyeyim. Laf arasında bahsettiğimde, Tefo’dan yani, üzerine gitmemiş, durumdan veya plandan haberdar olabileceğı, haliyle sorun çıkarabileceğini fark ettiğı yönünde herhangi bir belirti göstermemişti. Belki diğer meseleler gibi aldırmamıştı, kendisine çok güveniyordu. Ama dikkat etmemiş de olabilirdi ki öylesi işime yarayabilirdi.

“Nusret... Demek o...” Yine dudak bükmeler, yine sindirme duraklamaları. “Kaliteli bir uşaktı.”

“Artık değil mi?”

“Hâlâ öyledir herhalde. Neyse, devam edin.”

“Tüm naneyi Mecit Haracı yemiş olabilirdi tabii. Ama öğrendiğime göre, adam ifadesi alınırken her şeyi kabul etmekle birlikte bu konudaki sorulara hem çok şaşırmış hem de kesinlikle ilgili suçu reddetmişti.”

“Yalan söylemişti belki, ne biliyorsunuz?”

“Zaten başına gelecek belliyken neden söylesin? Üstelik soruşturmanın durdurulması vardı; Mecit Haracı onu da reddetmişti. Ayrıca Sacit Korkmaz ile Mükerrerem’i de tanımadığını söylüyordu.”

“Gene aynı şey. Yalan söylemiş olamaz mıydı yani?”

“Söylemesine gerek bulunmaması ayrı, hepsini kabullense bile söyleyebileceği hiçbir şey baskın sırasında partide bulunmanızı açıklamaya yetmiyordu. Ayrıca tüm bunların üstüne soruşturma bir kez daha ve bu sefer daha sert engellendi. Herhalde önceki engellemeinizin işe yaramadığını Tayyar’dan öğrenmiştiniz. Bu noktada paniğe mi kapıldınız, o kadarını bilemiyorum ama hiç yeri yokken Sacit Korkmaz ile adını şimdi hatırlayamadığım, şoförü rolünü oynayan diğer kişiyi öldürttünüz. Sahi, neden? Yani iyi saklanıyorlardı ve polisin onları kolayca bulamayacağı belliydi.”

“Canımı sıkıyorlardı.”

“Para falan mı istediler? Daha fazla yani.”

“Öyle şeyler. Boş verin, devam edin bakalım.”

“Mecit Haracı işi ortaya çıkınca... Gerçi o zaman da soruşturmayı engelleme size gerek yoktu. Hele şu aldırmazlığınıza bakınca...”

“Eh, öyle, haklısınız.”

“Ama oyun hatırına, öyle mi?”

“Öğrendiniz artık.”

“Bir tür meydan okuma mı?”

“Öğrenmemişsiniz demek.”

“Sadece oyun yani... Tıpkı baskın gibi.”

“Aynen öyle.”

“Sırf heyecan... Sırf... Yani sırf paranız var ve gücünüz yetiyor diye... Onca insan... Kim olurlarsa olsunlar...”

“Herhalde birazdan iyice kızıp üstüme atlayacaksınız. Hayır, biraz daha sabredin... Hatta durun, gerisini ben tahmin edeyim: Polisteki adamı nasıl bulabildiniz bilmiyorum, o konuda da tebriki hak ediyorsunuz. Kimliğimi bilmiyordu ama e-postalardan ve para transferlerinden izimi bulabilirdiniz. Ama onu beklemediniz, değil mi? Yapılacakları ve ne kadar zaman alacağını biliyorum; polis eninde sonunda izime ulaşacaktı. Ama siz beklemediniz. Akıl yürüterek, ipuçlarını birleştirerek bana ulaştınız, değil mi? Neden? Hiç zahmet etmeyin çünkü biliyorum: Siz de oyuna hayransınız. Reddetmeye kalkmayın... Aslında bu anlamda farklı değiliz. İyice kızılıyorsunuz... Sizi nasıl kendimle aynı kefedeyim görebilirim, değil mi? Benim gibi bir canı... Ha?” Sözü kesilmeden bu kadar laf anlatmasından anlayacağınız üzere, evet, içim iyice kaynıyordu ama hâlâ kılımı kıpırdatmıyordum. “Güzel. Her neyse, uzatmayalım. Herhalde nasıl bu kadar rahat davranabildiğimi, neden sizi öldürtmeyeceğimi falan merak ediyorsunuzdur.”

Yanıt vermedim. Dik bakışlarıma yoğunlaşmıştım.

“Pompei’yi bilirsiniz...”

“Pompei mi?”

“Evet.”

“Şu lavlar altında kalan...”

“Evet. Ne kadar biliyorsunuz peki?”

“Vezüv’ün patlamasıyla yok olduğunu, insanların taşlaştığını...”

“Gittiniz mi peki?”

“Hayır.”

“Resimlerini görmüşsünüzdür ama.”

“Görmüştüm.”

“Anlıyorum. O halde dinleyin: Pompei, Roma imparatorluğunun önemli sayfiye yerlerinden biriydi. Zengin kesimin gözdesiymiş ve sıkı durun, tam yirmi dört genelevi varmış.”

“E?” dedim. Roma’daki zevk-ü sefa çılgınlığını, cinsel ilişkinin her türlüşünün köşe başlarında uygulanıp normal sayılacak ölçüde ayyuka çıkışını, tıka basa yedikten sonra kaz tüyleriyle gırtlak gıdıklamak marifetiyle kusulup tekrar yenmesini falan, biraz ilgilenen herkes bilirdi. Hatta Tefo efendiye göre Hıristiyanlığın başarısında bu had safhada sapıtma meselesinin büyük payı vardı. Artı, yanlış hatırlamıyorsam söz konusu facianın ilahi adaletle ilgili olduğunu savunanlar da sürüsüne bereketti.

“73 yılında, Vezüv patlamadan herhalde birkaç gün veya bir hafta önce, birtakım yer sarsıntıları yaşanmış. Bunun üzerine Pompei’de bulunan tüm zenginler tası tarağı toplayıp, köleleriyle kenti terk etmişler. Kentte sadece kentin bir avuç yerlisi kalmış. Genelevlerde çalışanlar, yazlıkçıları eğlendirenler, yedirip içirenler, vesaire. Kent boşalınca civardaki fakir köylüler ve türlü hırsız, fırsat bilip yağmaya gelmiş. İşte Vezüv o sırada patlamış. Yani o gördüğünüz, zehirli gazla anında can verip yağın külün üstüne yağmur yüzünden taş kesmiş insanlar arasında üst tabakadan kimse yokmuş.” Burada durdu, bir yorum bekler gibi baktı.

“E?” dedim.

Bunun üzerine iç çekerek ayağa kalktı, ceketini ilikledi. Önce adama, ardından kapıdaki yarmaya baktım ve yavaşça ben de kalktım. Bir kol boyu mesafe vardı aramızda. Tek yumrukla bitirebilirdim. Birkaç saniye öylece karşılıklı

dikildik. Ardından bu bir adım geri gitti, ellerini ceplerine sokarak, “Hemen anlayacağınızı düşünmüştüm,” dedi. Gene yanıt vermedim. “Pekâlâ,” dedi bu sefer, “artık çıkabiliriz. Arkadaşlarınızı daha fazla bekletmeyelim.”

“Pardon?” dedim. Suskun ve öfkeli pozum şaşkınlığıma yenilivermişti.

“Önlem babında peşinize... Haliyle peşimize taktırdıklarınız. Birisi ortağınızmış. Ama merak etmeyin. Telaşlanacak bir durum yok. Ortağınız makul adam. Sizinle sadece konuşacağımızı söyleyince sorun çıkarmadı. Muhtemelen bunda adamlarımın sayısının ve donanımlarının etkisi vardır. Elbette polise haber vermeden gelmelerinin de...”

Siz anladınız mı bilemem elbette ama Tefo, depodan çıkıp oyun delisi kötü adam ve tayfasına eyvallah dedikten sonra evin yolunu tuttuğumuzda anlatana kadar ben anlamamıştım. Yani seninki, ben gibi aptalca davranmamış, salladığımız oltaya sandığımızdan daha ağır bir balığın vurabileceğini düşünerek Necmi ve adamlarına ofis dışında konum alıp beni izlemelerini buyurmuş. Jaguar’a bindirilişimi gören Necmi derhal Tefo’ya haber vermiş; benimki de ne yapın, edin, izleyin, demiş. Altlarında araba bulunmayan Necmi’nin sorusu üzerineyse ‘Parayı düşünmeyin, ben de geliyorum,’ çekince beriki, iki elemanıyla birlikte ilk geçen taksiye ‘Şunu takip et’ hesabı atlayıp peşimize düşmüş. Gidilen yönü bildirdikleri Tefo gelip aralarına katılınca, bunlar etleri butları ne kadar bakmadan beni kurtarmak için davranmışlar. Necmi Tefo’dan az daha, Sinan ile Mustafa da Necmi’den, yazdığım sırada, birer kademe iridir. Diyeceğim, çok şükür bu yerli Dalton Biraderler cesaretle dayağı yiyemeden bizim namussuz karşılarına dikilip, ‘Sakin olun, Vedat Bey’i biraz hoşbeş yapıp salacağım,’ demiş. Bizimkilerse, içeride nöbete duranın dışarıdaki diğer sekiz

kopyasının pek saklama zahmetine girmeden ceket altında tuttuklarının etkisiyle kabullenmişler. Bendeniz tabii, o sırada hâlâ uyuyormuşum. A, unutmadan: Necmi ve iki adamının bu fedakâr hamlesi bizimle çalışmalarını kabul kararımızı araştırmada işe yararlıkları kadar etkiledi, onu söylemeden geçmeyeyim.

“Diyeceğim şu, Vedat Bey: Pompei bize ilahi adaletle ilgili bir gerçeği anlatıyor.”

“Ya?” dedim sonunda. “Neymiş?”

“Bize dokunmadığını.”

“Size?”

“Bize, en üste. Tarih örnekleriyle dolu; istisnaları var elbette ama... Ne demek istediğimi anladınız herhalde.”

“Kıçını yırtsan bana dokunamazsın, diyorsunuz.”

Gene aynı gülümseme eşliğinde kafa salladı. “Başvurabileceğiniz hiçbir makam bana el süremez.”

“Basın?”

“Güldürmeyin beni.”

“Herkesi satın alabilirsiniz yani? Bağımsız gazeteleri, radyoları, dergileri...”

“Hayır, hayır. Ama zaten gerek yok. Tek gücüm param sanmıyorsunuz herhalde.”

“Anlıyorum. Peki, ya arkadaşlarınız?”

“Fevzi zaten biliyor, onu anladık. Bu saate kadar bir şey yapmaması gerekeni anlatıyordur size.”

“E-posta attı...”

“İşte o kadar. Fevzi, dedim ya, biraz meraklı ve fazla hayalperesttir, hepsi o. Tabii o da oyunu sever; zaten e-postaları... A, sahi, soracaktım: Kulüpte görüşmeye gittiğinizde esrarengiz, bir şeyler gizliyormuş havaları takındı, değil mi? Bayılır onlara. Ama ötesini yapmaz. Kaybedeceği, kazanacağından çok fazla.”

“Vicdanın sesini bastırarak sesler var, diyorsunuz.”

“Mutlaka. Ege dersiniz-”

“-Şu dakikaya kadar figüranlıktan öteye gitmedi,” diye tamamladım. “Gerçi her ikisi de suçu bilip gizlemek, göz yummak, hatta ortaklık etmek gibi suçlamalarla karşılırlarına çıkıldığında çözüleceklerdir.”

Pek bilge, pek şefkatli, sanki halime acır veya üzülmüş tonlarında gülümseyerek kafa salladı. “O taraflara bel bağlamayın.”

“Peki,” dedim, “madem ne var ne yok konuşuyoruz... Siz bu beylerle hesapta canciğer arkadaşsınız, değil mi?”

Pek bir gevrek güldü bu sefer. “Çok doğru tanımladınız, bravo. Aynen dediğiniz gibi: hesapta.”

“Hım. Bu durumda nasıl arkadaşlıktır bu dememin anlamı kalmıyor. Peki, ya Şahane Hanım? Ya da Faruk Bey’in ağabeyi?” Alacağım yanıtı biliyordum gerçi.

“Şahane... Ah, Vedat Bey, sahiden anlayamıyorsunuz. Kabahat sizde değil tabii.”

“Ayrı dünyaların insanlarıyız, onu anladım... Ayrıca Faruk Bey’i neden böylesi dolambaçlı bir yoldan öldürtmeyi

seçtiğinizi sormamın da bir işe yaramayacağını farkındayım. Oyun için öldürttüğünüze göre bu da aynı dalgadandır herhalde. Peki, bir şey daha: Partiye geldiğinizde her zamanki konukları görmeyince şaşırmadınız mı?”

“Şaşırdık elbette.”

“Ama Mecit Bey’e sormadınız.”

“Sormadık. Durumunu biliyorduk.”

“İşleri batıktı.”

“Öyle.”

“Peki, ne dümen çevirdiğini anladınız mı hemen?”

“Elbette.”

“Ve aldırmadınız?”

“Niye aldıralım?”

“Doğru. Niye aldırasınız?”

Eliyle, haydi artık, buyurun, çıkalım gibisinden yol gösterdi. Kabullendim, kapıya doğru ikinci adımında, “Yaptıklarınızdan ve tavrınızdan iktidarla aranızın iyi olduğu anlamı çıkıyor,” dedim ve durdum. “Siyasal anlamda endişelenecek durumunuz yoksa Mecit Bey’in başına gelen size gelmez. Yani o tarafa başvurmam da nafiledir herhalde. Peki, ya seçimleri bekler, iktidarın değişmesi durumunda harekete geçersen?”

“Hiç önemi yok. İktidarlar gelip geçer.”

“Peki, adaleti yerine kendim getirmeye kalkarsam?”

“Yapmayacağınızı biliyorum. Hayır, hayır, yapamazsınız demedim zaten; korkmayacağınızı biliyorum. Ama başkaları için...”

“Ailemi veya sevdiklerimi mi tehdit ediyorsunuz yani?” Neyim eksik hesabı ben de ellerimi ceplerime soktum, çene kaldırmalı yerine omuz düşürüp yana kafa yatırmalı film pozunu takınıp dudaklarımı büzerek, “Çok klişe,” dedim. Hoş, onca pozuma aldırmayacağının farkındaydım. Ulan, dedim bir an, sahiden ben de mi oyunbazlığa meraklıydım? Hayır. Belki. Hayır, sadece kendimce ezilmeme derdindeydim galiba. “E, peki, yok mu size gücü geçecek birisi veya birileri?”

“Olmaz mı? Var tabii... Ama onlara siz ulaşamazsınız. Hem ulaşsanız bile fark etmez.”

“Dinlemezler herhalde,” dedim. “Ayrıca ufak iş; niye dinlesinler, değil mi?” Seninki ‘valla yok, olsa dükkân senin’ türünden gülümseyip kaş kaldırdı. “Ama sonunda hepimizin gideceği yer aynı.” Yanıt vermedi bu sefer. “Ne,” dedim, “ölüm de mi ilişemeyecek size?” Bu sefer dudak büktü. İçimden, nedir anasını sattığımın, her halta kafalarına göre karışıp milletleri savaşımlara sokan kaprisli Yunan tanrılarından mısın, Zeus musun, nesin, diye sayarken, “Siz,” dedim, “şu dünyayı esas yönetenler yollu komplo teorilerindeki tiplerdensiniz, değil mi?”

Gene omuz silkti bu. Gene hafifçe ve acıklı pozlarda gülümseyerek, “Fazlasına kafa yormaya değmez,” dedi. “İyilerle kötülerin birbirine karıştığı filmler, kitaplar ve bir araba komplo teorisi... Yin ve Yang, din, felsefe, vesaire... İstediginize inanın veya hiçbirine inanmayın. Saatlerce konuşabiliriz; birçok sorunuzu yanıtlayabilirim ama sonuç değişmez. Kusura bakmayın ama böyle... Kabullenseniz daha iyi, Vedat Bey: Tek yapabileceğiniz, öfkenizi boşaltmak

için beni dövmeye kalkışmak.” Kapıda alesta bekleyen iriyi işaret etti. “Ki onun da sonuçlarına katlanmanız gerekecek, malum. Bence özdüklerinizle ve öğrendiklerinizle yetinin ve buradan elinizi kolunuzu sallayarak çıkıp evinize, işinize, hayatınıza devam edin.” İşin fenası hiç göz kırpmıyordu ki bunun anlamı bendeniz manda efendi için bile gayet açıktı. Elini uzattı. “İçtenlikle tebrik ederim,” dedi, “bana ulaşabilmeniz gerçekten ciddi bir başarıydı. İhtiyaç duyacak dostlarıma sizi tavsiye edeceğim.”

Eli havada bıraktım, ne azıcık zorlayan herkes ulaşırdı dedim ne de sorulabilecek diğerk dokuz yüz seksen yedi milyon altı yüz elli dört bin üç yüz yirmi bir sorudan herhangi birini sordum. ‘E, yeter ama ayıp ediyorsun artık’ gibilerinden debelenip duran öfkeme bir kez daha oturduğun yerde seni gidi keskin sirke çekip kapıya ilerledim.

Onca güveniyle beni sağ ve serbest bırakırken, ne kadar yönetirse yönetsin, ne mahir yönlendirirse yönlendirsin ve ne kadar etkilerse etkilesin son tahlilde bildiğini okuyacak mercii ta sekiz sene sonra burnumun dibinde bulup başvuracağımı aklına getirmiş miydi, bilmiyorum.

İzmir, 2009-10